

Planul Național de Acțiune în Domeniul Energiei din Surse Regenerabile (PNAER)

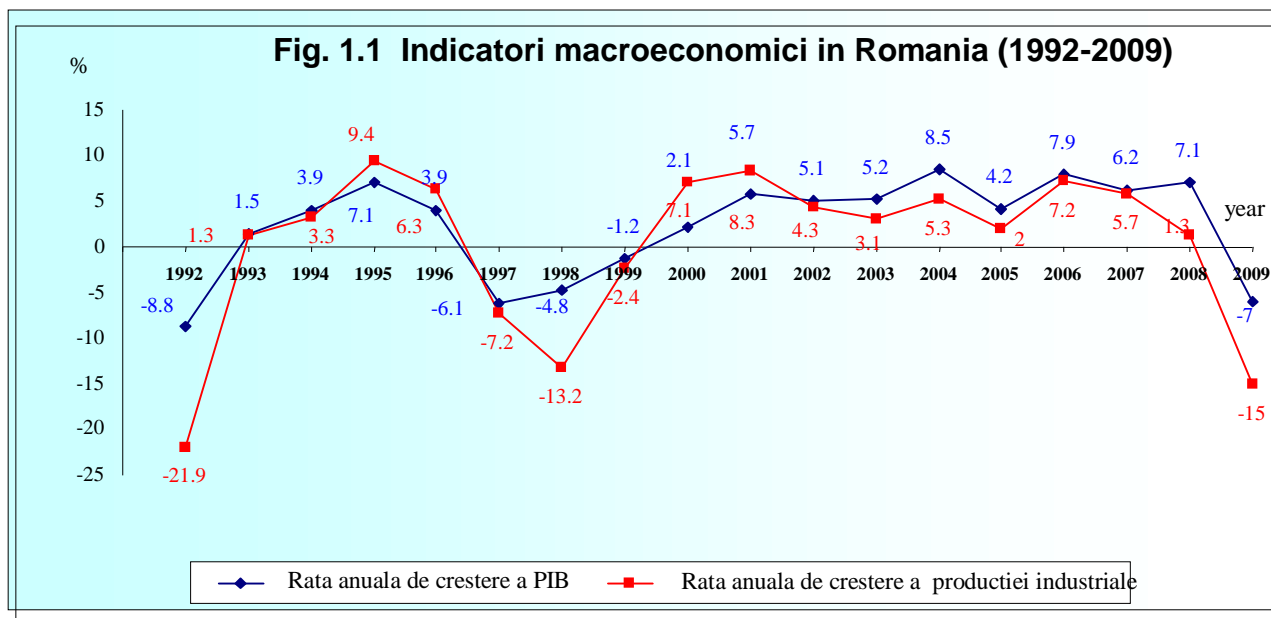
București
2010

1. POLITICĂ NAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE – REZUMAT	4
2. CONSUMUL FINAL DE ENERGIE PRECONIZAT PENTRU 2010-2020	24
3. OBIECTIVE ȘI TRAIECTORII PRIVIND ENERGIA DIN SURSE REGENERABILE	28
3.1. Obiectivul național global	28
3.2. Obiective și traiectorii sectoriale	28
4. MASURI PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR	34
4.1. Sinteză a tuturor politicilor și măsurilor vizând promovarea utilizării energiei din surse regenerabile	34
4.2. Măsuri specifice pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute la articolele 13, 14, 16 și 17-21 din Directiva 2009/28/CE	36
4.2.1. Proceduri administrative și amenajarea teritoriului	36
4.2.2. Specificații tehnice	46
4.2.3. Clădiri	48
4.2.4. Furnizarea de informații	52
4.2.5. Autorizarea instalatorilor	58
4.2.6. Dezvoltarea infrastructurii pentru energie electrică	60
4.2.7. Exploatarea rețelei de energie electrică	69
4.2.8. Integrarea biogazului în rețeaua de gaz natural	75
4.2.9. Dezvoltarea infrastructurii de încălzire și răcire urbană	77
4.2.10. Biocarburanți și alte biolichide – criterii de durabilitate și verificarea conformității (articolele 17-21 din Directiva 2009/28/CE)	80
4.3. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pentru energie electrică aplicate de către România	85
4.4. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire	131
4.5. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile în transporturi aplicate de către România	173
4.6. Măsuri specifice pentru promovarea utilizării energiei provenite din biomasa	178
4.6.1. Aprovizionarea cu biomasă: resurse naționale și schimburi comerciale	178
4.6.2. Măsuri de creștere a disponibilității biomasei, ținând seama de alți utilizatori de biomasă (bazate pe agricultură și silvicultură)	181
4.7. Utilizarea planificată a transferurilor statistice între statele membre și participarea planificată la proiecte comune cu alte state membre și cu țări terțe	187
4.7.1. Aspecte procedurale	187
4.7.2. Surplusul estimat de energie produsă din surse regenerabile în comparație cu traiectoria orientativă, care ar putea fi transferat altor state membre	189
4.7.3. Potențialul de proiecte comune estimat	190
4.7.4. Cererea estimată de energie din surse regenerabile care trebuie să fie satisfăcută din alte surse decât producția națională	192
5. EVALUARI	193
5.1. Contribuția totală preconizată a fiecărei tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 și la traiectoria	

orientativ• interimar• privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electric•, în înc•lzire și r•cire, precum și în transporturi	193
5.2. Contributia total• preconizat• datorat• m•surilor de eficientizare energetic• și de economisire de energie la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 și la traiectoria orientativ• interimar• privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electric•, în înc•lzire și r•cire, precum și în transporturi.	202
5.4 Intocmirea Planului national de actiune privind energiile din surse regenerabile și urm•rirea implement•rii acestuia.....	203

1. POLITICA NAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE – REZUMAT

- Politica națională a României în domeniul energiei din surse regenerabile a fost elaborată și implementată în contextul dificil al fenomenelor economice specifice tranziției de la economia centralizată la economia de piață, în ultimii ani, post-tranziției.

În deceniul trecut, principalele preocupări și activități ale factorilor de decizie la nivel național au vizat restructurarea economică și demonopolizarea, privatizarea și introducerea mecanismelor economiei de piață. În această perioadă, valorificarea SRE a avut un rol secundar. Pe fondul restructurărilor industriale și a transferurilor de proprietate (de la sectorul de stat la cel privat) s-a înregistrat de multe ori fenomenul de distrugere fizică a unor instalații de valorificare a SRE realizate în perioada economiei centralizate.

Valorificarea SRE a devenit o componentă importantă a politicii energetice la nivel național la începutul actualului deceniu, pe fondul depășirii perioadei de tranziție și al apropierii de UE. Semnarea tratatului de aderare (în aprilie 2005) și dobândirea statutului de membru UE (cu începere de la 1 ianuarie 2007) au reprezentat momente importante în istoria contemporană a României. Adoptarea aquis-ului comunitar în domeniul energiei a avut efecte importante privind valorificarea SRE.

- România a fost prima țară din Anexa 1 a UNFCCC care, prin Legea nr. 3/2001, a ratificat Protocolul de la Kyoto, având obligația de reducere cu 8% a emisiilor de gaze cu efect de seră comparativ cu anul de bază 1989, pentru prima perioadă de angajament 2008-2012.

Pentru a putea participa în cadrul mecanismelor flexibile ale Protocolului de la Kyoto, România trebuie să îndeplinească criteriile de eligibilitate, definite în Acordurile de la Marrakesh (aprobată la cea de-a VII-a Conferință a Țărilor la UNFCCC și intrate în vigoare în anul 2005, după Prima Conferință a Țărilor la Protocolul de la Kyoto) după cum urmează:

- Ratificarea Protocolului de la Kyoto;
- Calcularea și înregistrarea cantității atribuite, în conformitate cu Deciziile relevante;
- Înființarea unui sistem național pentru estimarea emisiilor de GHG provenite de la surse și reinerilor prin sechestrare;
- Înființarea unui registru național;
- Transmiterea celui mai recent inventar;
- Transmiterea informațiilor suplimentare cu privire la cantitatea atribuită și efectuarea ajustărilor necesare.

Astfel, România utilizează mecanismul „Implementare în comun”, în calitate de țară gazdă, încă din anul 2000.

Multe din proiectele aprobate se situează în zona autorităților locale și au ca scop utilizarea surselor regenerabile de energie - rumeguș, energie geotermală. Aceste investiții au un impact pozitiv nu numai prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, dar și asupra mediului în general sau din punct de vedere social.

Cadrul legal pentru dezvoltarea acestor proiecte în cadrul mecanismului Implementare în comun, îl reprezintă încheierea și ratificarea Memorandumurilor de Înțelegere, cu diferite state (tabelul 1.1). România a semnat 10 astfel de Memorandumuri de Înțelegere, urmând ca pe viitor să existe acorduri de acest fel și cu alte țări dezvoltate.

Tabelul 1.1

Nume document	Lege de ratificare
Memorandum de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Elveției	Legea 201/2001
Memorandum de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Olandei	Legea 368/2002
Memorandum de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Regatului Norvegiei	Legea 302/2003
Memorandum de Înțelegere între Ministerul Apelor și Protecției Mediului din România și Ministerul Federal pentru Agricultură, Păduri, Mediu și Gospodăria Apelor din Austria	Legea 584/2004
Memorandum de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Regatului Danemarcei, semnat la Copenhaga	Legea 532/2004
Memorandum de Înțelegere între Guvernul României și Guvernul Regatului Suediei	Legea 587/2004
Acord de țară (Host Country Agreement) cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Banca Mondială), ca împuternicit al Fondului Prototip al Carbonului	Legea 57/2004
Memorandum de Înțelegere între	Legea 104/2005

Nume document	Lege de ratificare
Guvernul României •i Guvernul Republicii Franceze	
Acordul dintre Guvernul României •i Guvernul Republicii Finlanda asupra cooperării privind implementarea în comun •i comercializarea internațională a emisiilor, în baza Protocolului de la Kyoto la Conventia-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice	Legea 377/2007
Memorandum de înțelegere între Ministerul Mediului •i Gospodăririi Apelor din România •i Ministerul Mediului, Teritoriului •i Mării din Republica Italia privind cooperarea în domeniul schimbărilor climatice	HG 1240/2007

Până în prezent, din cele 16 proiecte de investiții de tip *Implementare în comun* - JI aflate în diferite stadii de realizare, 6 proiecte de tip JI vizează promovarea energiei regenerabile. Aceste proiecte sunt:

- „Rumeguș 2000” - având la bază tehnologia de utilizare a rumegușului ca sursă de energie în sistemul de încălzire centrală din 5 orașe, dezvoltat în baza colaborării cu Danemarca;
- Modernizarea a 4 hidroagregate la Hidrocentrala Porțile de Fier II - proiect dezvoltat în cadrul colaborării cu Olanda;
- Modernizarea a 3 hidroagregate la Hidrocentrala Porțile de Fier I - proiect dezvoltat în cadrul colaborării cu Olanda;
- „Utilizarea energiei geotermale în sistemul de încălzire centrală din Oradea-zona 2 și Beiuș”, proiect dezvoltat în baza colaborării cu Danemarca;
- Recuperarea biogazului de la depozitele de deșeurile Focșani și Târgu-Mureș;
- Utilizarea biomasei în producerea de energie în județul Neamș.
- În contextul negocierilor de aderare la UE a fost elaborat **Foaia de parcurs din domeniul energetic din România, aprobat de guvern prin HG 890/2003**. În document se arată că SRE vor fi încurajate; acestea reprezintă o sursă internă ce poate ajuta la reducerea importurilor și îmbunătățește siguranța alimentării cu energie cu respectarea condițiilor de protecție a mediului. Costurile investițiilor inițiale în acest domeniu sunt foarte mari, ceea ce reprezintă un factor restrictiv în dezvoltarea lor. Pentru a depăși acest obstacol, se va demara un program stimulator ce va include și o componentă financiară. În concluziile documentului se precizează că utilizarea pe scară mai largă a SRE reprezintă una din cele trei direcții majore de dezvoltare a sectorului energetic în perspectiva anului 2015 (celelalte două direcții majore fiind reducerea intensității energetice în economie și respectiv rezolvarea tranzacțiilor de energie electrică care depășesc granița uneia sau a mai multor țări).
- Un rol important l-a avut **Strategia de valorificare a surselor regenerabile de energie, aprobat prin HG 1535/2003**. Tipul de resurse și potențialul energetic al surselor regenerabile de energie din România sunt prezentate sintetic în tabelul 1.2.

Tabelul 1.2. Potențialul energetic al surselor regenerabile de energie din Romania

Sursa de energie regenerabila	Potențialul energetic anual	Echivalent economic energie (mii tep)	Aplicatie
Energie solar :			
- termic	60x10 ⁶ GJ	1.433,0	Energie termica
- fotovoltaic	1.200 GWh	103,2	Energie electrica
Energie eolian	23.000 GWh	1.978,0	Energie electrica
Energie hidro, din care:	40.000 GWh	3440,0	Energie electrica
sub 10 MW	6.000 GWh	516,0	Energie electrica
Biomasa	318x10 ⁶ GJ	7.597,0	Energie termica
Energie geotermal	7x10 ⁶ GJ	167,0	Energie termica

Potențialul utilizabil al acestor surse este mult mai mic, datorită limitărilor tehnologice, eficienței economice și restricțiilor de mediu.

Obiectivele generale ale Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie au constat în:

- integrarea surselor regenerabile de energie în structura sistemului energetic național;
- diminuarea barierelor tehnico-functionale și psiho-sociale în procesul de valorificare a surselor regenerabile de energie, simultan cu identificarea elementelor de cost și de eficiență economică;
- promovarea investițiilor private și crearea condițiilor pentru facilitarea accesului capitalului străin pe piața surselor regenerabile de energie;
- asigurarea independenței consumului de energie al economiei naționale;
- asigurarea, după caz, a alimentării cu energie a comunităților izolate prin valorificarea potențialului surselor regenerabile locale;
- crearea condițiilor de participare a României la piața europeană de "Certificate verzi" pentru energie din surse regenerabile.

A fost analizat distinct fiecare SRE în parte (energie solară, energie eoliană, hidroenergie, biomasă și energie geotermală) și prezentate obiective specifice.

Conform Strategiei, principalele opțiuni pe termen mediu și lung trebuie orientate în următoarele direcții principale:

- transferul de tehnologii neconvenționale de la firme cu tradiție și experiență în domeniu, cu norme de aplicare, atestare și certificare conform standardelor internaționale în vigoare;
- elaborarea și implementarea cadrului legislativ, instituțional și organizatoric adecvat;
- atragerea sectorului privat și public la finanțarea, managementul și exploatarea în condiții de eficiență a tehnologiilor energetice moderne;
- identificarea de surse de finanțare pentru susținerea și dezvoltarea aplicațiilor de valorificare a surselor regenerabile de energie;
- stimularea constituirii de societăți tip joint-venture, specializate în valorificarea surselor regenerabile de energie;
- elaborarea de programe de cercetare-dezvoltare orientate în direcția accelerării procesului de integrare a surselor regenerabile de energie în sistemul energetic național.

Strategia a stabilit obiective concrete pe termen mediu și lung, astfel:

- în perioada 2003-2010: punerea în funcțiune de capacități noi cu o putere instalată totală de circa 441,5 MW (energie electrică), respectiv 3.274,64 mii tep (energie termică);
- în perioada 2011 – 2015: instalarea unei puteri totale de 789,0 MW (energie electrică), respectiv 3.527,7 mii tep (energie termică).

În ceea ce privește producția de energie obținută din SRE, strategia stabilea ca obiective cantitative:

- pentru anul 2010: 19,65 TWh (energie electrică) și 3.274,64 mii tep (energie termică);
- pentru anul 2015: 23,37 TWh (energie electrică) și 3.527,7 mii tep (energie termică).

Strategia stabilea ca ținte, ponderi ale E-SRE în producția de energie electrică de circa 30,0% în anul 2010, respectiv de 30,4% în anul 2015.

NB: Aceste ținte au fost ulterior modificate în sens crescător, valorile actuale fiind de 33% pentru anul 2010, 35% pentru anul 2015 și 38% pentru anul 2020.

Tabelul 1.3 Producția prognozată de energie electrică din surse regenerabile de energie pe termen mediu și lung

Surse regenerabile de energie	2010 (GWh)	2015 (GWh)
Energie solară	1,860	11,600
Energie eoliană	314	1.001
Energie hidro - total, din care: hidroen. mică putere (max 10 MW)	18.200 1.100	18.700 1.600
Biomasă	1.134	3.654
Energie geotermală	-	-
Total	19.650	23.367
Pondere ESRE în consumul de energie electrică	30,00%	30,40%

Unele valori prezentate au fost ulterior reevaluate. Reevaluările au vizat în cele mai multe cazuri creșterea nivelului cantitativ al obiectivelor stabilite, în concordanță cu obiectivele generale la nivel UE și cu angajamentele asumate de România pe parcursul negocierilor de aderare.

O comparație între evaluările inițiale pentru anul 2010 și realizările efectiv obținute nu este încă posibilă din lipsă de date statistice. Informații privind realizările efectiv obținute în ultimii ani vor fi prezentate ulterior.

Dincolo de aspectele cantitative, trebuie arătat că strategia a avut un rol foarte important în a determina o orientare fermă la toate nivelurile în direcția valorificării SRE.

- În perioada următoare au fost elaborate mai multe acte legislative/normative vizând promovarea E-SRE.

HG 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie (modificată prin HG 958/2005) a stabilit un set de măsuri, printre care:

- Emiterea garanțiilor de origine a energiei electrice produse din SRE pe baza unui regulament elaborat de ANRE;
- Emiterea de către ANRE a unor reglementări privind regulile de funcționare a pieței de energie electrică care să prevadă preluarea cu prioritate și comercializarea energiei electrice produse din SRE;

- Obligatoritatea operatorilor de rețea de a garanta transportul și distribuția energiei electrice produse din SRE fără să pericliteze fiabilitatea și siguranța rețelelor;
- Reducerea barierelor de reglementare și a altor bariere în calea creșterii producției de energie electrică din SRE; simplificarea și accelerarea procedurilor de autorizare.

Prin aceasta HG a fost transpusă în legislația românească Directiva 2001/77/EC.

HG 1892/2004 (modificată prin HG 958/2005 și prin HG 1538/2008) a introdus sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea certificatelor verzi drept mecanism suport de promovare a producției de electricitate din SRE. Documentul conține prevederi privind modul de aplicare a acestui sistem.

Au fost stabilite următoarele cote obligatorii, ca valori procentuale anuale din consumul brut de energie electrică: pentru anul 2006, 2,2%, pentru anul 2007, 3,74%, pentru anul 2008, 5,26%, pentru anul 2009, 6,78% și, începând cu anul 2010, 8,3%.

Pentru a accelera creșterea producției de E-SRE, Parlamentul României a adoptat Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din SRE. Legea modifică nivelul tintelor anuale și numărul de CV emise pentru energia electrică produsă din SRE, introducând diferențieri pe tipuri de surse.

La începutul lunii iunie 2010, Parlamentul a aprobat o lege care modifica Legea 220/2008. Prin această modificare sunt transpuse prevederile art. 1-4, art. 6-10, art. 12, art. 15 alin. (1) și art. 16 alin. (2) - (6) din Directiva nr. 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

În prezent, aceasta lege este în curs de promulgare de către Președintele Republicii urmând să intre în vigoare după publicarea sa în Monitorul Oficial. Sistemul de promovare a producerii energiei din SRE este prezentat în detaliu în capitolul 4.3.

- În contextul negocierilor de aderare la UE, Guvernul României a elaborat Planul Național de Dezvoltare 2007-2013 (PND). Problema valorificării SRE se regăsește atât în capitolul "Analiza situației curente", cât și în capitolul "Strategia de dezvoltare". PND prezintă potențialul SRE, fiind reluate informațiile din strategia de valorificare prezentată anterior.

PND a reprezentat documentul de planificare strategică prin care se orientează și stimulează dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu politicile de dezvoltare ale UE.

În vederea atingerii obiectivului global și a obiectivelor specifice pentru perioada 2007-2013, măsurile și acțiunile avute în vedere sunt grupate în cadrul a **șase priorități naționale de dezvoltare**:

- Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport;
- Protejarea și îmbunătățirea calității mediului;
- Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative;
- Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol; diminuarea disparităților de dezvoltare între regiunile țării.

Valorificarea SRE este considerată o sub-prioritate în cadrul primei priorități.

Datorită faptului că energia produsă pe baza resurselor regenerabile de energie este energie "*curată*", valorificarea acestora oferă o alternativă la energia produsă pe baza combustibililor fosili. Totodată, valorificarea resurselor regenerabile de energie

disponibile va contribui la intrarea în circuitul economic a unor zone izolate. România îşi va intensifica acţiunile de valorificare a resurselor regenerabile şi este preocupat, mai ales pe termen mediu şi lung, de valorificarea resurselor energetice regenerabile pentru producerea de energie electrică şi termică, contribuind astfel la încurajarea dezvoltării tehnologice inovative şi la utilizarea noilor tehnologii în practică.

Conform acquis-ului privind Politica de Coeziune a Uniunii Europene, România a elaborat **Cadrul Strategic Naţional de Referinţă 2007-2013 (CSNR)**, ca document de referinţă pentru programarea Fondurilor Structurale şi de Coeziune în perioada de referinţă.

CSNR face legătura între priorităţile naţionale de dezvoltare, stabilite în Planul Naţional de Dezvoltare 2007-2013, şi priorităţile la nivel european. CSNR preia şi sintetizează elementele principale incluse în Analiza şi Strategia PND, dar acestea sunt reorganizate în funcţie de cele 3 Priorităţi şi cele 11 Direcţii de acţiune (Guidelines) din Orientările Strategice Comunitare, reflectând astfel încadrarea CSNR în principiile europene ale Politicii de Coeziune.

Ca diferenţă majoră între PND şi CSNR, este de menţionat că, din punct de vedere al finanţării, CSNR este susţinut exclusiv din Fondurile Structurale şi de Coeziune şi cofinanţarea naţională aferentă, în timp ce PND include şi alte finanţări (programe de investiţii naţionale şi locale, credite externe, fonduri europene pentru dezvoltare rurală şi pescuit etc.).

CSNR se implementează prin Programele Operaţionale din cadrul Obiectivelor "Convergenţă" şi "Cooperare Teritorială Europeană". În continuare este prezentată lista Programelor Operaţionale elaborate de România sau la elaborarea cărora a colaborat cu alte state membre şi nemembre UE, precum şi instituţiile responsabile de gestionarea acestor programe.

Tabelul 1.4

Program Operaţional Sectorial (POS)	Autoritate de Management
Coordonator : Ministerul Finanţelor Publice Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS)	
POS Creşterea Competitivităţii Economice (CCE)	Ministerul Economiei, Comerţului şi Mediului de Afaceri
POS Transport	Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii
POS Mediu	Ministerul Mediului şi Padurilor
POS Regional	Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului
POS Dezvoltarea Resurselor Umane (DRU)	Ministerul Muncii, Familiei şi Protecţiei Sociale
POS Dezvoltarea Capacităţii Administrative	Ministerul Administraţiei şi Internelor
POS Asistenţă Tehnică	Ministerul Finanţelor Publice

Toate programele menţionate au o anumită importanţă în promovarea valorificării SRE.

- POS CCE, cu o finanţare totală alocată (FEDR + Buget Naţional) de circa 3,011 miliarde Euro (din care contribuţia UE prin FEDR 84,83%) are cinci axe prioritare, dintre care Axa Prioritară 4 - "Creşterea eficienţei energetice şi a siguranţei în aprovizionare, în contextul combaterii schimbărilor climatice" are

ca domeniu major de intervenție, domeniul 4.2: "Valorificare surselor regenerabile de energie pentru producerea de energie verde". Fondurile totale alocate Axei 4 sunt de 24,08% din total, respectiv circa 725 milioane Euro.

Organismul intermediar pentru implementarea Axei prioritare 4 funcționează în cadrul Direcției Generale Energie, Petrol și Gaze din MECMA, în coordonarea Autorității de Management al POS CCE.

Programele de finanțare a investițiilor realizate în cadrul POS CCE – Axa Prioritară 4 – Domeniul Major 4.2 sunt prezentate în cadrul capitolului 4.3.

- POS Mediu are șase axe prioritare, dintre care Axa prioritară 3 "Reducerea poluării și diminuarea schimbărilor climatice prin restructurarea și reabilitarea sistemelor de încălzire urbană pentru atingerea nivelurilor de eficiență energetică în localitățile cele mai poluate" poate finanța proiecte privind utilizarea SRE pentru încălzire urbană.
 - POS Regional are șase axe prioritare, dintre care Axa prioritară 1 "Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – potențialul poli de creștere" finanțează și proiecte privind valorificarea SRE.
 - POS DRU poate finanța proiecte privind educația și formarea profesională în vederea valorificării SRE.
 - Programul Național pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013 (PNDR) acordă o anumită atenție problemei valorificării SRE. În document se arată că piața biocombustibililor, aflată în plină dezvoltare, are potențialul de a modifica structura actuală a culturilor agricole. România are potențialul de a produce până în 2010 circa 2 milioane tone bioetanol și 400.000 tone biodiesel. În document sunt prezentate și valorile de potențial energetic pentru energia solară, eoliană, biomasă și geotermală din strategia de eficiență energetică prezentată anterior.
 - În cadrul PNDR a fost demarată recent schema de ajutor de stat "Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole", prezentată în capitolul 4.5.
- Legea 315/28.06.2004 privind dezvoltarea regională în România stabilește cadrul instituțional, obiectivele, competențele și instrumentele specifice politicii de dezvoltare regională în România. Legea precizează explicit că valorificarea resurselor locale și regionale în scopul dezvoltării economico-sociale durabile (NB: deci inclusiv valorificarea SRE) reprezintă obiective de bază ale politicii de dezvoltare regională în România.

Pe teritoriul României sunt constituite opt regiuni de dezvoltare regională, și anume:

- Regiunea de Dezvoltare Nord-Est;
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Est;
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia;
- Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia;
- Regiunea de Dezvoltare Vest;
- Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest;
- Regiunea de Dezvoltare Centru;
- Regiunea de Dezvoltare București-Ilfov.

În fiecare regiune este constituit un Consiliu pentru Dezvoltare Regională (CDR), organism deliberativ, fără personalitate juridică, care funcționează pe principii partenoriale în scopul coordonării activităților.

În fiecare regiune de dezvoltare funcționează câte o Agenție de Dezvoltare Regională (ADR), organism neguvernamental, non-profit, de utilitate publică, cu

personalitate juridică. Statutul său de organizare și funcționare este aprobat de CDR. În practică, ADR este organismul executiv al CDR.

Principalele obiective ale CDR și respectiv ADR se referă la gestionarea fondurilor de dezvoltare alocate de către UE regiunii respective, programarea strategică a dezvoltării economice și sociale a regiunii, în parteneriat cu actorii locali, promovarea cooperării și transferului de informații și competențe dintre mediul de afaceri, cel științific și cel tehnologic și realizarea unor proiecte cu impact major în dezvoltarea regiunii.

Beneficiarii programelor și proiectelor regionale sunt instituții publice și private (consilii locale și consilii județene, societăți comerciale, ONG-uri, instituții de învățământ și asociații profesionale etc).

ADR deține un rol foarte important în procesul de gestionare a fondurilor structurale și de coeziune primite de România de la UE având calitatea de Organism Intermediar pentru Programele Operaționale Regionale 2007-2013 (POR) pentru regiunile respective.

Valorificarea SRE este o componentă importantă a strategiilor regionale și proiectele respective sunt semnificative ca număr și valoare.

Astfel, ADR Vest a elaborat Strategia de Dezvoltare Regională 2007-2013 pentru Regiunea Vest, document de planificare strategică care are ca scop orientarea și stimularea dezvoltării economice și sociale la nivel regional. În cadrul acestuia, problema dezvoltării energiei regenerabile este inclusă în cadrul temei Dezvoltare sustenabilă – Infrastructură energetică. Tot în plan strategic, Regiunea Vest a fost prima regiune de dezvoltare din România care a elaborat o Strategie Regională de Inovare 2005-2009. Ulterior, această strategie a fost reactualizată pentru intervalul 2009-2013 și conține ca temă orizontală eco-inovarea. Această temă este strâns legată de dezvoltarea durabilă în general și promovarea SRE în particular.

ADR Vest participă la proiectul "Forwarding Regional Environmental Hierarchies" (FRESH) finanțat prin Programul INTERREG IVC. Obiectivul strategic al proiectului este de a promova un model de dezvoltare economică bazat pe structuri sustenabile de creare a valorii adăugate.

La nivel național este constituit un Consiliu Național pentru Dezvoltare Regională ca structură națională de tip partenerial, cu rol decizional privind elaborarea și implementarea politicii de dezvoltare regională. Conform legii, președintele acestui consiliu este conducătorul instituției naționale cu atribuții în domeniul dezvoltării regionale (în prezent, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului). Din Consiliul Național fac parte președintele și vicepreședintele CDR și, la paritate cu numărul acestora, reprezentanți ai guvernului, inclusiv președintele.

• Promovarea utilizării biocarburanților și a altor carburanți regenerabili pentru transport a făcut obiectul HG 1844/2005, completată cu HG 456/2007. Hotărârea prevede că, în scopul promovării utilizării biocarburanților și a altor carburanți regenerabili în vederea înlocuirii benzinei sau motorinei, cantitatea de biocarburanți și alți carburanți regenerabili este:

- minimum 2%, calculată pe baza conținutului energetic al tuturor tipurilor de benzină și motorină utilizate în transport, introduse pe piață până la data aderării României la Uniunea Europeană;
- minimum 5,75%, calculată pe baza conținutului energetic al tuturor tipurilor de benzină și motorină utilizate în transport, introduse pe piață până la data de 31 decembrie 2010.

Pentru realizarea celui de-al doilea obiectiv, operatorii economici introduc pe piața numai amestec de biocarburanți și carburanți convenționali - derivate ale uleiurilor minerale, după cum urmează:

- de la data de 1 iulie 2007 motorina cu un conținut de biocarburant de minimum 2% în volum;
- de la data de 1 ianuarie 2008 motorina cu un conținut de biocarburant de minimum 3% în volum;
- de la data de 1 iulie 2008 motorina cu un conținut de biocarburant de minimum 4% în volum;
- de la data de 1 iulie 2009 benzina cu un conținut de biocarburant de minimum 4% în volum.

Obiectivele prevăzute se ating prin utilizarea biocarburanților, mai ales (dar nu exclusiv) pentru transportul în comun.

MECMA este autoritatea responsabilă cu:

- monitorizarea efectului utilizării biocarburanților în amestec cu motorina în proporție de peste 5% de către autovehiculele neadaptate;
- informarea autorităților competente pentru asigurarea respectării legislației din domeniul mediului, privind standardele emisiilor.

MECMA informează publicul în legătură cu avantajele utilizării biocarburanților și a altor carburanți regenerabili.

Pentru procentajele biocarburanților amestecați în derivate ale uleiurilor minerale, care depășesc valoarea limită de 5% pentru esterii metilici ai acizilor grași sau de 5% pentru bioetanol, se impune o etichetare specifică în punctele de comercializare.

În prezent, MECMA a inițiat un proiect de HG care prevede ca întreaga cantitate de benzina și motorina introdusă pe piața de la 1 ianuarie 2011 va trebui să conțină minim 5% biocarburant în volum (față de ponderea de 4% pe care o au în prezent). Documentul stabilește un calendar de creștere a ponderii biocarburanților în perspectiva anului 2020.

- Începând cu 1 ianuarie 2007 România a devenit membru al UE. În același an a fost elaborată și aprobată de guvern prin HG 1069/2007 Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020.

Obiectivul general al strategiei sectorului energetic îl constituie satisfacerea necesarului de energie atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la un preț cât mai scăzut, adecvat unei economii moderne de piață și unui standard de viață civilizat, în condiții de calitate, siguranță în alimentare, cu respectarea principiilor dezvoltării durabile.

Obiectivele strategice prevăzute de strategie sunt următoarele:

Siguranță energetică

- creșterea siguranței energetice prin asigurarea necesarului de resurse energetice și limitarea dependenței de resursele energetice de import;
- diversificarea surselor de import, a resurselor energetice și a rutelor de transport al acestora;
- creșterea nivelului de adecvare a rețelelor naționale de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului;
- protecția infrastructurii critice.

Dezvoltare durabilă

- promovarea producerii energiei din surse regenerabile, astfel încât ponderea energiei electrice produse din aceste surse în totalul consumului

brut de energie electrică să fie de 33% în anul 2010, 35% în anul 2015 și 38% în anul 2020. Din consumul intern brut de energie, 11% va fi asigurat din surse regenerabile în anul 2010;

- stimularea investițiilor în îmbunătățirea eficienței energetice pe întregul lanț resurse-productie-transport-distributie-consum;
- promovarea utilizării biocombustibililor lichizi, biogazului și a energiei geotermale;
- susținerea activităților de cercetare-dezvoltare și diseminare a rezultatelor cercetărilor aplicabile în domeniul energetic;
- reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului înconjurător prin utilizarea tehnologiilor curate;
- promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale cu cogenerare, în special în instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare.

Competitivitate

- dezvoltarea pietelor concurențiale de energie electrică, gaze naturale, petrol, uraniu, certificate verzi, certificate de emisii de gaze cu efect de seră și servicii energetice;
- liberalizarea tranzitului de energie și asigurarea accesului permanent și nediscriminatoriu al participanților la piață la rețelele de transport, distribuție și interconexiunile internaționale;
- creșterea capacității de interconexiune a rețelelor de energie electrică de la circa 10% în prezent la 15-20% la orizontul anului 2020;
- continuarea procesului de restructurare și privatizare în sectoarele energiei electrice, termice și al gazelor naturale;
- continuarea procesului de restructurare pentru sectorul de lignit, în vederea creșterii profitabilității și accesului pe piața de capital.

Valorificarea SRE are un rol important în această strategie.

În strategie se arată că, exceptând centralele hidroelectrice mari, costurile de producere a energiei electrice în unități ce utilizează surse regenerabile sunt în prezent superioare celor aferente utilizării combustibililor fosili. Stimularea utilizării acestor surse și atragerea investițiilor în unități energetice ce utilizează surse regenerabile se realizează prin mecanisme de susținere, în conformitate cu practica europeană.

Este necesară elaborarea de studii privind impactul turbinelor eoliene asupra migrației păsărilor în Dobrogea și definirea unei hărți clare și unice privind zonele unde nu se pretează construcția de unități eoliene și hidroenergetice din considerente de mediu.

Utilizarea surselor regenerabile de energie are un impact semnificativ asupra sistemului electroenergetic național, fiind necesare:

- studii privind impactul preluării energiei electrice realizate cu turbine eoliene, microhidro și prin cogenerare utilizând biomasă, în rețeaua electrică de transport și distribuție (tensiuni mai mari sau egale cu 110 kV), în diferite scenarii, în zone cu potențial ridicat;
- dezvoltarea rețelelor de transport și distribuție în concept de *smart grid*;
- construcția de noi capacități de producere a energiei electrice cu flexibilitate ridicată în funcționare și dezvoltarea pieței de capacități, pentru contracararea și/sau limitarea efectelor negative ale variabilității necontrolabile a energiei eoliene și microhidro.

Strategia prezinta o prognoza a productiei si consumului final brut de energie electrica, principalele date fiind prezentate in tabelul 1.5.

Tabelul 1.5. Prognoza productiei de energie electrica

	TWh							
	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2015	2020
Total productie de energie electrica	59,41	65,5	67,7	70,6	72,2	74,5	89,5	100
Consum intern brut de energie electrica	56,48	62,5	64,2	66,1	67,7	69,5	74,5	85
Productia de E-SRE	20,21	18	19,5	21,7	22,3	23	26	32,5
Productia de energie electrica in centrala nucleara	5,54	10,8	10,8	10,8	10,8	10,8	21,6	21,6
Productia de energie electrica in termocentrale	33,66	36,7	37,4	38,1	39,1	40,7	41,9	45,9
Pondere E-SRE in total consum intern %)	35,8	28,8	30,4	32,8	32,9	33,1	34,9	38,2

Strategia stabileste mai multe masuri cu caracter general pentru indeplinirea obiectivelor prioritare (inclusiv pentru valorificarea SRE), printre care:

- îmbunătățirea cadrului instituțional și legislativ, în condiții de transparentă, în acord cu cerințele de asigurare a competitivității, protecției mediului și a siguranței în furnizarea energiei, precum și cu cerințele de atragere și susținere a investițiilor în sectorul energetic și de valorificare a resurselor de carbune;
- îmbunătățirea politicii de prețuri pentru combustibili, energie termică și energie electrică, având în vedere principiile de nediscriminare, transparentă și obiectivitate, precum și introducerea și perfecționarea treptată a mecanismelor concurențiale;
- asigurarea unui nivel de pregătire a personalului conform cerințelor tehnico-economice actuale;
- dezvoltarea tehnologică a sectorului energetic prin stimularea și sprijinirea cercetării și inovării;
- atragerea capitalului străin și autohton;
- dezvoltarea piețelor concurențiale de energie electrică și gaze naturale pe principii de transparentă și integrarea acestora în piețele regionale și, ulterior, în piața unică europeană.

Măsurile avute în vedere pentru promovarea surselor regenerabile de energie sunt:

- creșterea gradului de valorificare, în condiții de eficiență economică, a resurselor energetice regenerabile pentru producția de energie electrică și termică, prin facilități în etapa investițională, inclusiv prin facilitarea accesului la rețeaua electrică;
- perfecționarea pieței de certificate verzi, și îmbunătățirea schemei suport în vederea atragerii capitalului privat în investițiile din domeniul surselor regenerabile (în acest scop a fost promovată Legea 220/2008 și amendamentele aprobate în 2010);
- promovarea unor mecanisme de susținere a utilizării resurselor energetice regenerabile în producerea de energie termică și a apei calde menajere;
- utilizarea de fonduri structurale.

Conform documentului analizat, cele mai convenabile resurse regenerabile (în funcție de costurile de utilizare și volumul de resurse) și tehnologii utilizate pentru producerea energiei electrice sunt centralele hidroelectrice, inclusiv

microhidrocentralele, turbinele eoliene și centralele cu cogenerare care utilizează biomasă, iar pentru producerea de energie termică sunt biomasă și energia solară. Un capitol distinct al strategiei este dedicat energiei rurale, fiind abordată în detaliu problematica utilizării SRE.

În zonele rurale există o diversitate de forme de energie regenerabilă care pot fi utilizate în alimentarea cu energie a acestor zone sau a zonelor urbane:

- Biomasă este principalul combustibil rural, fiind folosit mai ales pentru încălzirea spațiului și a apei, precum și pentru gătit; biomasă acoperă circa 7% din cererea de energie primară și circa 50% din potențialul de resurse regenerabile al României;
- Energia geotermală se poate utiliza pentru încălzirea spațiului și a apei; datorită amplasării, principalul potențial de folosire se află în zone rurale - locuințe, sere, acvacultură, pasteurizarea laptei - în amplasamente aflate la distanțe de până la 35 km de locul de extragere;
- Energia solară se poate utiliza în special pentru prepararea apei calde menajere, rezultând o reducere a consumului de combustibili fosili utilizați la încălzirea apei;
- Microhidrocentralele pot reprezenta o opțiune de bază pentru alimentarea zonelor rurale neconectate la rețele de energie electrică;
- Generatoarele eoliene pot de asemenea acoperi necesarul de energie electrică din zonele rurale greu accesibile, neelectrificate.

În ceea ce privește promovarea utilizării biocarburanților, țintele stabilite în această privință sunt următoarele:

- până la sfârșitul anului 2010, procentul de utilizare a biocarburanților din totalul conținutului energetic al carburanților utilizați în transport va fi de cel puțin 5,75%;
- până în anul 2020, procentul de utilizare a biocarburanților va fi de cel puțin 10%, în condițiile utilizării noilor generații de biocarburanți.

Ținând cont de cantitățile de carburanți utilizate anual, rezultă un necesar de biodiesel și bioetanol de circa 300.000 tone pentru anul 2010. România are suficient potențial de a furniza materie primă atât pentru biodiesel, cât și pentru bioetanol astfel încât să fie atinse țintele stabilite. De exemplu, potențialul României de a furniza materie primă necesară pentru biodiesel, respectiv ulei vegetal (floarea-soarelui, soia, rapiță), este de circa 500-550 mii t/an. Astfel sunt asigurate premisele atingerii țintei de 10% biocarburanți pentru anul 2020, calculate pe baza conținutului energetic al tuturor tipurilor de benzină și motorină utilizate în transport, respectiv atingerea țintei cuprinse în pachetul legislativ "Schimbări climatice-energie regenerabilă" aprobat de Parlamentul European în decembrie 2008.

Au fost întreprinse o serie de acțiuni menite să contribuie la promovarea utilizării biocarburanților și a altor carburanți regenerabili. În acest context se menționează introducerea în prevederile Codului fiscal a scutirii de la plata accizelor pentru produsele energetice de tipul biocarburanților și a altor carburanți regenerabili.

Strategia stabilește mai multe măsuri pentru realizarea obiectivelor privind valorificarea SRE:

§ **Energie electrică**

- Amenajarea în continuare a Dunării pe sectorul „Portile de Fier II - Brăila”
Reanalizarea oportunității amenajării hidroelectrice Cărlăși—Silistra, în parteneriat cu Bulgaria, și realizarea CHE Măcin.

- Centrala hidroelectrică de pe Tisa
Acest obiectiv de investiții urmează să se realizeze în parteneriat cu Ucraina.
- Centrala hidroelectrică Islaz
Începerea lucrărilor de execuție la CHE Islaz, verigă absolut necesară pentru asigurarea condițiilor de funcționare în regim reversibil a agregatelor din sistemul hidroenergetic de pe Oltul inferior, cu o putere instalată, în regim de pompaj, de circa 250 MW.
- Centrale hidroelectrice a căror construcție a fost oprită în anii 90
Clarificarea politicii privind cele 22 de centrale hidroelectrice neterminate, pe baza studiului de fezabilitate.
- Crearea de stimulente prin legislație pentru investiții în surse regenerabile eligibile:
 - ◆ stimulente în faza investițională - facilități prin Legea investițiilor;
 - ◆ stimularea în faza operațională - sistemul cu certificate verzi pentru energia electrică;
 - ◆ garantarea pretului minim al Certificatului Verde pe o durată rezonabilă, pentru recuperarea investiției;
 - ◆ facilități pentru racordarea la sistem a producătorilor de energie din surse regenerabile.
- Urmărirea de către MECMA a cotei de utilizare a surselor regenerabile de energie și corectarea cadrului legislativ în cazul în care se dovedește a nu fi suficient de atractiv (de exemplu, prin modificarea plafonului de pret al certificatelor verzi).

§ **Energie termică**

- Elaborarea reglementărilor privind schemele de sprijin pentru investițiile în unități de producție în cogenerare a energiei electrice și termice, în unități de producție a energiei utilizând surse regenerabile, precum și a schemelor de sprijin pentru producerea de energie în cogenerare, cu surse regenerabile etc.
- Asigurarea prin lege a unor facilități pentru populație pentru încurajarea achiziționării, montării și utilizării unor instalații de încălzire și preparare a apei calde de consum prin utilizarea unor surse energetice regenerabile (panouri solare, pompe de căldură, generatoare eoliene, surse geotermale etc.).
- Realizarea unor instruiri referitoare la necesitatea conservării resurselor energetice fosile, reducerea consumului de energie și folosirea resurselor energetice regenerabile ca obligație majoră față de generațiile viitoare.
- Promovarea unor campanii de presă, precum și prin alte mijloace de informare a necesității acordării către populație a unor măsuri de creștere a eficienței energetice, a reducerii consumului de energie, a conservării resurselor fosile de energie, a utilizării resurselor regenerabile, a protecției mediului și a pericolului generat de fenomenul de încălzire globală.

- În aceeași perioadă a fost demarată acțiunea de elaborare a **Strategiei naționale pentru dezvoltare durabilă – Orizonturi 2013-2020-2030**. Strategia a fost aprobată prin HG 1460/2008 și vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- **Orizont 2013:** Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;
- **Orizont 2020:** Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;
- **Orizont 2030:** Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Strategia este un document amplu care analizează toate domeniile vieții economice și sociale. În continuare vor fi prezentate obiectivele și direcțiile strategice de acțiune pentru dezvoltarea durabilă a sectorului energetic.

Orizont 2013. Obiectiv național: *Satisfacerea necesarului de energie pe termen scurt și mediu și crearea premiselor pentru securitatea energetică a țării pe termen lung conform cerințelor unei economii moderne de piață, în condiții de siguranță și competitivitate; îndeplinirea obligațiilor asumate în baza Protocolului de la Kyoto privind reducerea cu 8% a emisiilor de gaze cu efect de seră; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.*

Principalele **direcții strategice** în domeniul politicii energetice, pe care România trebuie să-și mobilizeze cu prioritate eforturile în conformitate cu obiectivele și politicile convenite la nivelul Uniunii Europene, sunt securitatea energetică, dezvoltarea durabilă și competitivitatea. În domeniul dezvoltării durabile se au în vedere:

- creșterea ponderii energiei produse pe baza resurselor regenerabile în consumul total și în producția de electricitate;
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor primare neregenerabile și scăderea progresivă a ponderii acestora în consumul final; promovarea producerii de energie electrică și termică în centrale de cogenerare de înaltă eficiență;
- susținerea activităților de cercetare - dezvoltare - inovare în sectorul energetic, cu accent pe sporirea gradului de eficiență energetică și ambientală;
- reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului și respectarea obligațiilor asumate în privința reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră și a emisiilor de poluanți atmosferici;

Orizont 2020. Obiectiv național: *Asigurarea funcționării eficiente și în condiții de siguranță a sistemului energetic național, atingerea nivelului mediu actual al UE în privința intensității și eficienței energetice; îndeplinirea obligațiilor asumate de România în cadrul pachetului legislativ „Schimbări climatice – energii regenerabile” și la nivel internațional în urma adoptării unui nou acord global în domeniu; promovarea și aplicarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice și respectarea principiilor dezvoltării durabile.*

Urmare a unei evaluări preliminare, fără a avea studii sectoriale și scenarii climatice suficient de detaliate la nivelul României, sunt propuse următoarele acțiuni:

- Integrarea adaptării la efectele schimbărilor climatice în momentul aplicării și al modificării legislației și politicilor actuale și viitoare;
- Revizuirea tuturor strategiilor și programelor naționale astfel încât să se asigure includerea aspectelor privind adaptarea în politicile sectoriale;

- Stabilirea cailor de comunicare în vederea implementării măsurilor de adaptare la nivel local;
- Creșterea gradului de conștientizare privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice.

Orizont 2030. Obiectiv național: Alinierea la performanțele medii ale UE privind indicatorii energetici și de schimbări climatice; îndeplinirea angajamentelor în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în concordanță cu acordurile internaționale și comunitare existente și implementarea unor măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

România va continua să contribuie efectiv, conform acordurilor în vigoare la nivel internațional și comunitar, la implementarea obiectivelor comune ale Uniunii Europene în domeniul schimbărilor climatice prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și implementarea de măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice.

Va continua construirea de centrale și amenajări hidrotehnice care să prelucreze 15-20% din potențialul hidroenergetic amenajabil dar încă nevalorificat.

Se va continua reabilitarea termică a circa 40% din fondul existent de clădiri multietajate precum și dezvoltarea de proiecte de clădiri pasive sau cu consumuri energetice foarte reduse (15-50 kWh pe metru pătrat și an).

- În contextul analizei politicii naționale în domeniul energiei din SRE, se considera necesară prezentarea prevederilor din programul de guvernare al actualului guvern care se referă explicit la sectorul energetic și în particular la valorificarea SRE. **Programul de guvernare a fost aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 39/2009.**

Obiectivul strategic pentru acest sector îl reprezintă asigurarea securității energetice a țării, bazată pe un sistem eficient de aprovizionare cu resurse primare, producere, transport, distribuție și furnizare, care să asigure alimentarea continuă a tuturor consumatorilor în condiții de accesibilitate, disponibilitate și de suportabilitate a prețurilor, ținând cont de evoluția calității mediului înconjurător.

Printre direcțiile de acțiune stabilite pentru realizarea acestui obiectiv se citează:

- Creșterea securității energetice a țării prin creșterea ponderii producției de energie electrică, bazată pe un mix optim de energie compus din: carbune, gaze naturale, nuclear și hidro, pentru a asigura funcționarea economică și stabilă, crescând ponderea surselor de energie nucleară și producția de energie din surse regenerabile;
- Consolidarea independenței energetice a României prin încurajarea utilizării resurselor regenerabile;
- Promovarea proiectelor de investiții în domeniul energiei regenerabile (energia eoliană, solară, biomasă, geotermală, inclusiv deșeurile urbane) și armonizarea cadrului legislativ;
- Stimularea cercetării pentru realizarea tehnologiilor necesare atingerii obiectivelor prevăzute a fi atinse prin programul „20/20/20”;
- Finalizarea investițiilor în proiectele hidro aflate în diverse faze de execuție din surse financiare proprii, precum și în parteneriat public-privat;
- Creșterea rolului autorităților locale în soluționarea noilor provocări ale domeniului energetic prin creșterea calității serviciilor energetice în domeniile iluminatului public, transport în comun, aer condiționat și alimentare cu energie termică, precum și în promovarea surselor

regenerabile de energie p•strând caracterul de utilitate public• a prest•rii serviciilor;

- Realizarea de studii de fezabilitate care s• identifice oportunitatea construc•iei unei noi hidrocentrale pe Dun•re •i a unei noi centrale nucleare;
- Realizarea unei interconexiuni a SEN România cu cel din Turcia prin cablu submarin.

• In vederea implementarii prevederilor referitoare la eficienta energetica si promovarea la consumatorii finali a SRE, precum si pentru implementarea in legislatia romaneasca a Directivei 2006/32/CE, Guvernul a adoptat OG 22/2008 privind eficienta energetica si promovarea la consumatorii finali a SRE. Conform ordonantei, promovarea SRE la consumatorii finali este parte componenta a politicii de eficienta energetica la nivel national. Toti operatorii economici cu un consum anual de peste 1000 tep, precum si autoritatile administratiei publice locale cu o populatie de peste 20000 locuitori au obligatia sa intocmeasca programe de eficienta energetica care includ actiuni de promovare a utilizarii SRE la consumatorii finali. Aceste programe se transmit catre ARCE (in prezent ANRE). ARCE are, printre altele, si urmatoarele atributii si responsabilitati:

- monitorizeaza programele si economiile de energie rezultate;
- acorda consultanta gratuita la elaborarea si aplicarea proiectelor;
- promoveaza utilizarea SRE la consumatori prin actiuni complementare reglementarii pietei de energie;
- elaboreaza inclusiv prin cofinantare de la bugetul de stat sau din surse proprii studii pentru fundamentarea programelor nationale de eficienta energetica si participarea la proiecte declarate eligibile in cadrul programelor de eficienta energetica si energii regenerabile initiate de organisme internationale.

Ordonanta prevede ca Ministerul Dezvoltarii, Lucrarilor Publice si Locuintei coordoneaza din punct de vedere tehnic actiunile privind cresterea performantei energetice a cladirilor prin:

- elaborarea de reglementari tehnice specifice;
- atestarea auditorilor energetici pentru cladiri;
- monitorizarea performantei tehnice a cladirilor si constituirea bancii de date specifice.

Aceste actiuni se refera in mod implicit si la promovarea SRE in cladiri.

Anexa 1 a directivei contine o lista indicativa cu masuri eligibile pentru imbunatatirea eficientei energetice, printre care "producerea energiei utilizandu-se SRE care permit reducerea cantitatii de energie cumparata (de exemplu, utilizarea energiei solare pentru producerea apei calde de consum si a apei calde pentru incalzirea si pentru racirea spatiilor)".

Normele metodologice de aplicare a OG 22/2008 au fost aprobate prin HG 409/2008.

• Avand in vedere necesitatea ca sectorul public sa reprezinte un exemplu privind promovarea eficientei energetice, guvernul a aprobat prin HG 1661/2008 Programul national pentru cresterea eficientei energetice si utilizare SRE in sectorul public pentru anii 2009-2010. Acest program asigura sprijin financiar prin cofinantare nerambursabila de la bugetul de stat pentru urmatoarele tipuri de obiective de investitii:

- reabilitarea si modernizarea sistemelor de alimentare centralizata cu energie termica, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalatiile de ardere energetice (de exemplu trecerea pe biomasa);

- reabilitarea termica a unor cladiri publice si utilizarea potentialului local de SRE pentru alimentarea cu energie electrica si/sau termica;
- modernizarea iluminatului public interior si exterior.

ARCE a fost desemnata drept autoritate competenta de implementare a acestui program.

- In conformitate cu prevederile Legii 329/2009 privind reorganizarea unor autoritati si institutii publice, rationalizarea cheltuielilor publice, sustinerea mediului de afaceri si respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeana si Fondul Monetar International, Agentia Romana pentru Conservarea Energiei (ARCE) din cadrul Ministerului Economiei s-a desfiintat ca urmare a comasarii prin absorbtie de catre ANRE activitatea acesteia, reorganizandu-se in cadrul Departamentului reglementare in domeniul eficientei energetice.

- Documentele prezentate demonstreaza o crestere progresiva a numarului si intensitatii masurilor luate pentru promovarea SRE. In mod corespunzator s-a inregistrat o sporire a angajamentelor asumate de guvern in acest domeniu, respectiv o crestere a obiectivelor stabilite. A devenit posibila reducerea substantiala a scepticismului care s-a manifestat pe plan intern in anumite locuri si in anumite momente privind oportunitatea si eficienta intensificarii masurilor in directia valorificarii SRE in paralel cu cresterea increderii cercurilor de afaceri si ale opiniei publice in ansamblu in aceste masuri.

Analiza rezultatelor inregistrate in practica pana in prezent arata ca s-a inregistrat o anumita inertie, lucru care poate fi considerat normal. Evolutia consumului intern brut de energie regenerabila in perioada 2000-2007 este prezentata in tabelul 1.6.

Tabelul 1.6. Consumul intern brut de energie regenerabila

	UM	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Biomasa si deseuri	mii tep	2763	2135	2351	2844	3134	3185	3185	3360
Biogaz	mii tep								1
Energie geotermala	mii tep	7	5	17	18	13	18	18	20
Deseuri industriale	mii tep	96	225	112	89	90	85	81	106
Solar	mii tep	0	0	0	0	0	0	0	0
Hidro	GWh	14778	14923	16046	13259	16688	20282	18355	15966
	mii tep	1270,7	1283,1	1379,7	1140,1	1434,9	1743,9	1578,2	1372,8
din care:									
sub 1 MW	GWh	0	0	54	72	86	77	71	90
	mii tep	0	0	4,6	6,2	7,4	6,6	6,1	7,7
intre 1 si 10 MW	GWh	0	0	382	398	688	675	622	514
	mii tep	0	0	32,8	34,2	59,2	58,0	53,5	44,2
peste 10 MW	GWh	14778	14923	15610	12789	15914	19530	17662	15362
	mii tep	1270,7	1283,1	1342,2	1099,7	1368,4	1679,3	1518,7	1320,9
Eolian	GWh	0	0	0	0	0	0	1	3
	mii tep	0	0	0	0	0	0	0,1	0,3
TOTAL	mii tep	4136,7	3648,1	3859,7	4091,1	4671,9	5031,9	4862,3	4860,1

Sursa: EUROSTAT

Datele statistice publicate de ANRE privind productia de E-SRE in 2008 (ultimul an pentru care au fost publicate astfel de date pana in prezent) sunt prezentate in tabelul 1.7

Tabelul 1.7

Productie totala de E-SRE din care:	16.918 GWh	100%
Hidro peste 10 MW	16.144	95,4%
Hidro intre 1 si 10 MW	661	3,9%
Hidro sub 1 MW	102	0,6%
Total hidro	16.907	99,9%
Eolian	11 GWh	0,1%

Sursa: site ANRE

Se remarca faptul ca la nivelul anului 2008 E-SRE era produsa practic exclusiv in centrale hidroelectrice. Ponderea centralelor eoliene era nesemnificativa.

Pe de alta parte, ultimele informatii de care dispunem arata ca masurile luate incep sa-si demonstreze eficacitatea, chiar in conditii de criza economica. In tabelul 1.8 se prezinta evolutia producatorilor de E-SRE licentiatii de catre ANRE si calificati pentru productie prioritara pentru energie eoliana, solara si biomasa.

Tabelul 1.8

	ianuarie 2008	ianuarie 2009	ianuarie 2010
Energie eoliana			
numar producatori	8	12	15
putere instalata (MW)	7,754	10,92	14,155
Energie solara			
numar producatori	0	0	1
putere instalata (MW)	0	0	0,0088
Biomasa			
numar producatori	0	0	1
putere instalata (MW)	0	0	8,080

Sursa: site ANRE

Tendinta de crestere a numarului de producatori si a puterii instalate este deja evidenta si ea se va accentua substantial in viitor.

In perioada 2008-martie 2010 TRANSELECTRICA a incheiat trei contracte de racordare pentru centrale eoliene cu o putere totala de 600 MW si a emis 18 avize tehnice de racordare la sistemul de transport al energiei electrice pentru grupuri eoliene cu o putere totala 2823 MW. Sunt in curs de executie lucrarile de constructii-montaj ale instalatiilor respective, punerea in functiune fiind prevazuta intr-un viitor relativ apropiat. La acestea se adauga contractele de racordare incheiate, respectiv avizele tehnice de racordare acordate de principalii OD la nivel national. O situatie sintetica este prezentata in tabelul 1.9, datele fiind valabile pentru inceputul lunii aprilie 2010.

Tabelul 1.9. Contracte de racordare si avize tehnice de racordare pentru centrale eoliene incheiate/acordate in perioada 2008-2010

Operatorul de retea	Contracte de racordare		Avize tehnice de racordare	
	Numar producatori	Putere instalata (MW)	Numar producatori	Putere instalata (MW)
TRANSELECTRICA	3	600	18	2823
Enel Dobrogea	58	1538,56	19	522
FDEE Electrica Distributie Muntenia Nord	30	376,03	14	430,9
E.ON Moldova	7	16,69	8	300,6
Enel Banat	3	89	2	160
CEZ	1	1,8		
TOTAL	102	2622,08	61	4236,5

Sursa: site TRANSELECTRICA

Posibilitatile de accesare a fondurilor structurale europene au dat un impuls considerabil realizarii unor proiecte mari vizand valorificarea SRE. Introducerea unor stimulente pentru realizarea proiectelor de productie a caldurii din SRE (inclusiv a proiectelor de mici dimensiuni) va contribui substantial la realizarea obiectivelor strategice stabilite.

In viitor vor trebui depuse eforturi semnificative pentru a valorifica biomasa (inclusiv lemnele de foc) cu randamente superioare si a valorifica si alte surse regenerabile de care dispunem (energia eoliana, dar nu numai).

Considerentele prezentate au facut ca Romania, in documentul previzional intocmit si transmis in decembrie 2009, sa considere ca va putea realiza la limita obiectivul global stabilit, fara sa faca apel la transfer din alte state membre.

2. CONSUMUL FINAL DE ENERGIE PRECONIZAT PENTRU 2010-2020

Realizarea unor prognoze privind evolutia consumului de energie reprezinta o activitate curenta care contribuie la fundamentarea principalelor decizii de politica energetica adoptate in Romania. Rezultatele permit initierea si realizarea masurilor optime pentru alimentarea cu energie a consumatorilor (in conditii de siguranta, la preturi minime, cu respectarea cerintelor de protectie a mediului etc).

Rolul principal in realizarea de analize si prognoze macroeconomice si energetice pe termen mediu si lung ii revine Comisiei Nationale de Prognoza - CNP (institutie publica in structura guvernului). CNP reactualizeaza semestrial "Proiectia principalilor indicatori macroeconomici pe perioada scurta (5 ani) si lunga (10 ani)" si, anual, „Prognoza echilibrului energetic pe perioada lunga (10 ani)”. Pe baza prognozelor CNP, instituturile de specialitate realizeaza prognoze proprii cu evidentiarea productiei si consumului de energie primara si finala pe sectoare economice si forme de energie, a altor aspecte specifice.

Criza economica globala inceputa in anul 2008 afecteaza profund Romania, inclusiv din punct de vedere al consumului de energie, iar influentele pe termen mediu si lung sunt inca greu de evaluat. Astfel, prognozele realizate in 2007 estimau o valoare a produsului intern brut al Romaniei in anul 2020 de peste 185 miliarde Euro 2005 (186 miliarde Euro 2005 in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020, 185,1 miliarde Euro 2005 in prognoza realizata cu modelul PRIMES de Universitatea Tehnica din Atena). Prognoza realizata de CNP la inceputul anului 2010 estimeaza o valoare a PIB in anul 2020 de 144,0 miliarde Euro 2005, respectiv 77,4% comparativ cu prognozele din 2007. Aceasta reducere a nivelului de dezvoltare economica provocata de criza economica influenteaza direct si consistent valorile actuale de prognoza energetica pentru anul 2020 in comparatie cu valorile prognozate in anul 2007. O comparatie intre valorile prognozate in anul 2007 si valorile prognozate in 2010 pentru PIB, consumul de energie finala si consumul de energie primara este prezentata in tabelul 2.1.

Tabelul 2.1

PIB	UM	2010	2015	2020
prognoza 2007 PRIMES	mld. Euro 2005	104,9	141,1	185,1
prognoza 2007 Strategia energetica 2007-2020	mld. Euro 2005	108,3	142,2	186
prognoza 2010 CNP	mld. Euro 2005	90,54	111,7	144
Consum de energie finala				
prognoza 2007 PRIMES	mii tep	28044	32019	35906
prognoza 2007 Strategia energetica 2007-2020	mii tep	27075	29862	31620
prognoza 2010 CNP	mii tep	23580	25885	27240
Consum de energie primara				
prognoza 2007 PRIMES	mii tep	41890	46946	52991
prognoza 2007 Strategia energetica 2007-2020	mii tep	40071	45504	48360
prognoza 2010 CNP	mii tep	35610	38765	40500

Se mentioneaza faptul ca:

- Prognozele energetice realizate in anul 2007 (atat prognoza realizata cu modelul PRIMES cat si prognoza din Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020) au fost realizate in acelasi scenariu de dezvoltare macroeconomica, scenariu care a fost infirmat de evolutiile ulterioare ale economiei;
- Prognoza CNP din anul 2010 a fost realizata considerand un scenariu de dezvoltare macroeconomica care ia in considerare influentele crizei economice actuale, precum si masurile de crestere a eficientei energetice.

Valorile din acest tabel evidentiaza urmatoarele:

- Prognozele interne realizate in anul 2007 (si sintetizate in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020) sunt comparabile cu prognozele realizate cu modelul PRIMES in acelasi an;
- Criza economica actuala are o puternica influenta asupra evolutiei generale a Romaniei pana in anul 2020, inclusiv din punct de vedere al consumului de energie.

Prognozele actuale privind evolutia demografica si a principalilor indicatori macroeconomici in perioada 2010-2020 si care au fundamentat prognozele energetice realizate sunt prezentate in tabelele 2.2 si 2.3.

Utilizand informatiile de baza din prognozele CNP, un colectiv de specialisti de la principalele institute de specialitate din Romania a realizat prognoza consumului final brut de energie pentru perioada 2010-2020 in conformitate cu prevederile Directivei 2009/28/CE.

Prognoza s-a realizat cu ajutorul Model for Analysis of Energy Demand (MAED), larg utilizat pe plan international.

Conform indicatiilor din capitolul 2 al Deciziei Comisiei 2009/548/CE s-au elaborat doua scenarii diferite prin masurile de eficientizare energetica si de economisire de energie adoptate in perioada de dupa anul 2009, si anume:

- **„scenariul de referinta”** care ia in considerare, pentru perioada 2010-2020, numai masurile de eficientizare energetica si de economisire de energie adoptate pana in anul 2009;
- **„scenariul cu eficienta energetica sporita”** care ia in considerare toate masurile de eficientizare energetica si de economisire de energie care se preconizeaza a fi adoptate incepand cu anul 2010 si efectele aplicarii acestora.

Cele doua scenarii privind consumul de energie au in vedere acelasi scenariu de evolutie economica (prezentat in tabelul 2.2).

Prognoza pe termen lung (2010-2020) a consumului final brut de energie (asa cum este el definit in articolul 2 litera (f) din Directiva 2009/28/CE) pentru toate tipurile de energie (atat din surse regenerabile, cat si din surse conventionale), global si pe fiecare domeniu in parte, este prezentata in tabelul 2.4. Acest tabel corespunde tabelului 1 din Decizia Comisiei 2009/548/CE.

Prognozele s-au elaborat cu respectarea definitiilor, regulilor de calcul si terminologiei stabilite prin Directiva 2009/28/CE si prin Regulamentul (CE) nr.1099/2008 al Parlamentului European si al Consiliului privind statisticile in domeniul energiei.

Ponderea consumului final de energie preconizat pentru aviatie in perioada 2010-2020 (~0,5%) se situeaza in Romania mult sub nivelul limita de 6,18% din consumul final brut de energie impus de Directiva, astfel incat nu a fost necesara ajustarea consumului final de energie in transporturi.

Tabelul 2.2 Prognoza evolutiei macroeconomice*Sursa: CNP*

	Unit	2005	2010	2011	2012	2013	2014
PIB	mld.Euro 2005	79,532	90,535	92,710	96,140	100,370	105,600
Ritm de creștere PIB	[%]		0,5	2,4	3,7	4,4	5,2

	Unit	2015	2016	2017	2018	2019	2020
PIB	mld.Euro 2005	111,700	117,700	124,300	130,810	137,220	144,000
Ritm de creștere PIB	[%]	6,0	5,7	5,3	4,9	4,8	5,0

Tabelul 2.3. Consumul final brut de energie preconizat al României pentru încălzire și răcire, producerea de energie electrică și transporturi până în 2020, ținând seama de efectele măsurilor de eficientizare energetică și de economisire de energie din perioada 2010-2020 (ktep)

Nota: Tabelul 2.3. corespunde tabelului 1 din Decizia Comisiei 2009/548/CE

	2005	2010		2011		2012		2013		2014	
	An de referință	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită
1. Încălzire și răcire	18779	16056	15788	16106	16184	16643	16525	17303	16840	18093	17210
2. Energie electrică	4601	5350	5350	5710	5383	5864	5432	5994	5527	6066	5568
3. Transport, conform articolului 3 alineatul (4) litera (a)	4139	4856	4725	5112	4873	5259	4999	5408	5125	5556	5252
4. Consumul final brut de energie	27519	26261	25863	26928	26439	27766	26956	28705	27493	29716	28030

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită	Scenariu de referință	Eficientă energetică sporită
1. Încălzire și răcire	18943	17572	19179	17708	19460	17818	19790	17973	20164	18140	20696	18316
2. Energie electrică	6189	5655	6445	5790	6741	5975	6980	6098	7211	6216	7439	6334
3. Transport, conform articolului 3 alineatul (4) litera (a)	5707	5379	5814	5434	5921	5485	6027	5536	6134	5592	6239	5628
4. Consumul final brut de energie	30838	28606	31438	28932	32122	29278	32797	29607	33508	29949	34374	30278

3. OBIECTIVE ȘI TRAIECTORII PRIVIND ENERGIA DIN SURSE REGENERABILE

3.1. Obiectivul national global

Tabelul 3.1 Obiectivul national global pentru ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie în 2005 și 2020 (a se transcrie cifrele din anexa I partea A la Directiva 2009/28/CE)

Nota: Tabelul 3.1 corespunde tabelului 2 din stabilit prin Decizia Comisiei 2009/548/CE.

A. Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, 2005 (S2005) (%)	17,8
B. Obiectivul privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, 2020 (S2020) (%)	24
C. Consumul total ajustat de energie preconizat pentru 2020 (din tabelul 1, ultima coloană) (ktep)	30278
D. Cantitatea preconizată de energie din surse regenerabile corespunzătoare obiectivului pentru 2020 (calculată ca B × C) (ktep)	7267

Potentialul energetic al SRE din Romania a fost prezentat în capitolul 1, tabelul 1.2 și este estimat la 14718 ktep. Acest potential nu ține cont de restricțiile economice, de mediu și de piață. Pentru a îndeplini tinta stabilită prin Directiva 2009/28/CE pentru anul 2020, Romania va trebui să valorifice 50% din valoarea acestui potential, ceea ce va implica un efort investițional consistent. Conform celor precizate în documentul previzional, Romania consideră că va putea realiza la limita obiectivul global stabilit fără să facă apel la transfer din alte state membre, dar și fără posibilitatea de a realiza transferuri statistice către alte state membre.

3.2. Obiective și traiectorii sectoriale

În conformitate cu articolul 4 alineatul (1) din Directiva 2009/28/CE, statele membre trebuie să își stabilească obiectivele privind ponderea de energie din surse regenerabile pentru 2020 în următoarele sectoare:

- încălzire și răcire;
- energie electrică;
- transport.
- Pentru determinarea acestor obiective sectoriale au fost utilizate:
 - prognozele privind consumul de energie în perspectiva anului 2020; prognozele au fost realizate utilizând modelul MAED; sinteza acestor prognoze este prezentată în capitolul 2, tabelul 2.3;
 - analizele și prognozele privind posibilitățile de dezvoltare a producției de energie din SRE în deceniul 2010-2020.
- Principalele date privind prognoza producției de energie electrică din SRE și a ponderii sale în consumul final brut de energie electrică sunt prezentate în tabelul 3.2. Detalii privind determinarea valorilor din tabel sunt prezentate în tabelul 5.1.

Tabelul 3.2**Tabel de calcul pentru ponderea E-SRE in consumul final brut de energie electric•**

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Consum final brut de energie electric• (scenariul eficient• energetic• sporit•) (ktep)	4601	5350	5383	5432	5527	5568	5655	5790	5975	6098	6216	6334
2. Consum de E-SRE (ktep)	1384	1470	1660	1838	2026	2229	2367	2481	2544	2599	2654	2699
3. Ponderea E-SRE (%)	30,08	27,48	30,83	33,84	36,66	40,04	41,86	42,84	42,57	42,63	42,70	42,62

Consumul de E-SRE in ktep va fi practic egal cu cel prognozat in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020. Schemele de sprijin aplicate au o contributie importanta la reducerea pana la eliminare a impactului crizei economice actuale asupra productiei, respectiv consumului de E-SRE in Romania. Aceasta criza influenteaza insa mult consumul final brut de energie electrica. In aceste conditii, se prognozeaza ca in 2020 ponderea E-SRE in consumul final brut va fi de circa 42,6% in loc de 38%, valoare stabilita ca tinta procentuala in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020.

- Principalele informatii privind prognoza consumului de energie in transporturi sunt prezentate in tabelul 3.3.

Tabelul 3.3

Nota: Tabelul 3.3 contine informatiile solicitate prin tabelul 4b din Decizia Comisiei 2009/548/CE, astfel:

- linia C din tabelul 4b corespunde liniei 2 din tabelul 3.3
- linia H din tabelul 4b corespunde liniei 2.1 din tabelul 3.3
- linia I din tabelul 4b corespunde liniei 2.3 din tabelul 3.3
- linia J din tabelul 4b corespunde liniei 3 din tabelul 3.3

Tabel de calcul pentru ponderea energiei din surse regenerabile in transporturi

	U.M.	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Consum de energie finala in transporturi – scenariul de eficienta energetica sporita (exclusiv aviatia), din care:	mii tep	4139	4725	4873	4999	5125	5252	5379	5434	5485	5536	5592	5628
1.1 energie electrica, din care:	mii tep	136	126	127	124	122	120	120	120	120	121	122	123
1.1.1 transport rutier	mii tep	37	35	36	36	35	34	34	33	33	33	33	33
1.2 carburanti	mii tep	4003	4599	4746	4875	5003	5132	5259	5314	5365	5415	5470	5505
2. Consum preconizat de energie din surse regenerabile in transporturi, din care:	mii tep	40,9	260	293,2	326,3	355,1	384,5	414,4	437,1	461,9	489,9	520,8	542,7
2.1. consum preconizat de E-SRE in transportul rutier	mii tep	11,1	10,0	11,4	12,6	13,3	13,9	14,5	14,1	14,0	14,1	14,2	14,4
2.2. biocarburanti obisnuiti	mii tep	0	223,8	253,1	283	308,9	335,4	363,3	385,7	410,9	438,1	468,2	489,2
2.3 biocarburanti din deseuri, reziduuri, materie celulozica nealimentara si materie lignocelulozica	mii tep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Contributia preconizata a E-SRE in transporturi (Linia 2+(2,5-1*Linia 2.1)+(2-1*Linia 2.3)	mii tep	57,6	275,0	310,3	345,1	375,0	405,3	436,1	458,2	482,9	511,1	542,1	564,2
4. Pondere SRE in total transporturi (Linia 3/ Linia 1*100)	%	0,0	5,8	6,4	6,9	7,3	7,7	8,1	8,4	8,8	9,2	9,7	10,0

- Principalele date privind prognoza consumului de energie pentru incalzire si racire sunt prezentate in tabelul 3.4.

Tabelul 3.4.

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Consum final de energie pentru incalzire si racire	18779	15788	16184	16525	16840	17210	17572	17708	17818	17973	18140	18316
Energie din SRE pentru incalzire si racire	3516	2819	2834	3000	2969	2925	3000	3058	3220	3390	3707	4038
Pondere SRE in consum total pentru incalzire si racire	18,72%	17,86%	17,51%	18,15%	17,63%	17,00%	17,07%	17,27%	18,07%	18,86%	20,44%	22,05%

- Obiectivele sectoriale privind energia din surse regenerabile pentru energie electrica, incalzire si racire, precum si traectoriile sectoriale sunt prezentate in tabelul 3.5, care corespunde tabelului 3 din Decizia Comisiei 2009/548/CE

Tabelul 3.5. Obiectivul national pentru 2020 si traectoria estimat• privind energia din surse regenerabile în sectoarele înc•lzirii si r•cirii, energiei electrice si transporturilor

Nota: Tabelul 3.5 corespunde tabelului 3 din Decizia Comsiei 2009/548/CE

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ESR-Î & R (1) (%)	18,72	17,86	17,51	18,15	17,63	17,00	17,07	17,27	18,07	18,86	20,44	22,05
ESR-EE (2) (%)	30,08	27,48	30,83	33,84	36,66	40,04	41,86	42,84	42,57	42,63	42,70	42,62
ESR-T (3) (%)	1,39	5,82	6,37	6,90	7,32	7,72	8,11	8,43	8,80	9,23	9,69	10,00
Ponderea global• a ESR (4) (%)	17,90	17,50	18,00	19,04	19,35	19,66	20,13	20,59	21,21	21,83	22,92	24,00
Din care, din mecanismul de cooperare (5) (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surplus din mecanismul de cooperare (5) (%)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(1)

- (1) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul încălzirii și răcirii:
 - consumul final de energie din surse regenerabile pentru încălzire și răcire (rândul A din tabelul 3.7), împartit la
 - consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire (rândul 1 din tabelul 2.3).
 - (2) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul energiei electrice:
 - consumul final de energie din surse regenerabile pentru energie electrică, împartit la
 - consumul final brut de energie electrică.
 - (3) Ponderea energiei din surse regenerabile în sectorul transporturilor:
 - energia finală din surse regenerabile consumată în transporturi, împartit la
 - consumul pentru transporturi de 1. benzină; 2. motorină; 3. biocarburanți utilizați în transportul rutier și în transportul feroviar; și 4. energie electrică utilizată în transporturile terestre (conform rândului 3 din tabelul 2.3).
 - (4) Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie.
- Tabelul 3.6 a fost întocmit în conformitate cu anexa 1 partea B din Directiva 2009/28/CE. Menționăm că acest tabel, nenumerotat, este prezentat în Decizia Comisiei 2009/548/CE în continuarea tabelului 3.

Tabelul 3.6

	2011-2012	2013-2014	2015-2016	2017-2018	2020
Conform anexei I partea B din directivă	S + 20 % (S ₂₀₂₀ -S ₂₀₀₅)	S + 30 % (S ₂₀₂₀ -S ₂₀₀₅)	S + 45 % (S ₂₀₂₀ -S ₂₀₀₅)	S + 65 % (S ₂₀₂₀ -S ₂₀₀₅)	S ₂₀₂₀
Traectorie minimă ESR (%)	19,0	19,7	20,6	21,8	24,0
Traectorie minimă ESR (ktep)	5132	5511	5957	6463	7267

- Decizia recomandă ca statele membre să utilizeze tabelele de calcul 4.a și 4.b pentru întocmirea tabelului 3 (numerotarile fiind cele din decizie). În acest sens au fost realizate tabelele 3.7 (care corespunde tabelului 4a) și 3.8 (care corespunde tabelului 4b).

Tabelul 3.7. Tabel de calcul pentru contributia fiecărui sector privind energia din surse regenerabile la consumul final de energie (ktep)

	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Consumul final brut preconizat de ESR pentru încălzire și răcire	3516	2819	2834	3000	2969	2925	3000	3058	3220	3390	3707	4038
B. Consumul final brut preconizat de energie electrică produsă din surse regenerabile (exclusiv energie electrică în transporturi, valoare considerată la linia C)	1347	1435	1624	1802	1991	2195	2333	2448	2511	2566	2621	2666
C. Consumul final preconizat de energie produsă din surse regenerabile în transporturi	58	275	310	345	375	405	436	458	483	511	542	564
D. Consum total de ESR preconizat	4921	4529	4768	5147	5335	5525	5769	5964	6214	6467	6870	7268
E. Transferul preconizat de ESR către alte state membre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F. Transferul preconizat de ESR de la alte state membre și țări terțe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G. Consumul preconizat de ESR, ajustat pentru obținerea obiectivului D – E + F	4921	4529	4768	5147	5335	5525	5769	5964	6214	6467	6870	7268

Nota: Tabelul 3.7 corespunde tabelului 4a din Decizia Comisiei 2009/548/CE

4. MASURI PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR

4.1. Sinteză a tuturor politicilor și măsurilor vizând promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Tabelul 4.1

Nota: Tabelul 4.1 corespunde tabelului 5 din Decizia Comisiei 2009/548/CE

Denumirea și referința măsurii	Tipul măsurii (*)	Rezultate preconizate (**)	Grup și/sau activitate vizată(*) (***)	Existență sau planificat	Data începerii și data finalizării măsurii
1. Elaborarea și aprobarea Strategiei de valorificare a SRE (HG 1535/2003)	fără caracter normativ	creșterea până în anul 2015 producției de energie din SRE la 23,37 TWh energie electrică și 3527,7 mii tep energie termică	producția de energie din SRE la nivel național	existentă	data începerii: 2003 data finalizării: 2015
2. Elaborarea și aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007-2020 (HG 1069/2007)	fără caracter normativ	creșterea până în anul 2020 a producției de E-SRE la 38% din consum (32,5 TWh)	producția de energie din SRE la nivel național	existentă	data începerii: 2007 data finalizării: 2020
3. Realizarea de proiecte tip Joint Implementation (conform protocolului de la Kyoto)	financiară	reducerea emisiilor de CO ₂ prin creșterea producției de energie din SRE	autorități guvernamentale din statele partenere și investitori	existentă	data începerii: 2000 data finalizării: neprecizată
4. Aplicarea sistemului cotelor obligatorii combinat cu tranzacționarea CV pentru E-SRE	reglementare	creșterea până în anul 2020 a producției de E-SRE pentru care se acordă CV la 20% din consumul intern, cumulată și cu efectul altor măsuri de promovare a E-SRE	producere de energie electrică în centrale hidroelectrice de maximum 10 MW, centrale eoliene, solare	existentă	data începerii: 2005 data finalizării: după 2020
5. Organizarea și funcționarea bursei concurențiale de CV în cadrul OPCOM	reglementare	creșterea până în anul 2020 a producției de E-SRE pentru care se acordă CV la 16,8% din consumul intern (1033 mii tep), cumulată și cu efectul altor măsuri de promovare a E-SRE	producere de energie electrică în centrale hidroelectrice de maximum 10 MW, centrale eoliene, solare	existentă	data începerii: 2005 data finalizării: neprecizată
6. Emiterea garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din SRE	campanie de informare	creșterea până în anul 2020 a producției de E-SRE 38% din consumul intern (2337 mii tep), cumulată și cu efectul altor măsuri de	producția de E-SRE	existentă	data începerii: 2004 data finalizării: neprecizată

Denumirea si referinta m• surii	Tipul m• surii (*)	Rezultate preconizate (**)	Grup si/sau activitate vizat(•) (***)	Existenta sau planificat•	Data inceperii si data finalizarii m• surii
		promovare a E-SRE			
7. Utilizarea biocarburantilor si a altor carburanti regenerabili in amestec cu carburantii conventionali	reglementare	cresterea pana in anul 2020 a ponderii biocarburantilor in consumul total de carburanti la 9,18% (472 mii tep)	productia de biocarburanti	existenta	data inceperii: 2007 data finalizarii: neprecizata
8. Schema de ajutor de stat regional privind valorificare SRE	financiara	Productie de E-SRE : 800 GWh Productie de energie termica din SRE : 200 GWh	investitori	existenta	data inceperii: 2008 data finalizarii: 2013
9. Schema de cofinantare fara aplicarea regulilor de ajutor de stat	financiara	Productie de E-SRE : 1 GWh Productie de energie termica din SRE : 200 GWh	administratia publica locala	existenta	data inceperii: 2008 data finalizarii: 2013
10. Programul national pentru cresterea eficientei energetice si utilizarea SRE in sectorul public pentru anii 2009-2010	financiara	-	administratia publica locala	existenta	data inceperii: 2009 data finalizarii: 2010
11. Programul privind producerea energiei din SRE: eoliana, geotermala, solara, biomasa, hidro	financiara	-	investitori	existenta	data inceperii: 2009 data finalizarii: neprecizata
12. Schema de ajutor de stat „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”	financiara	cresterea productiei de biocombustibili	investitori	existenta	data inceperii: 23.12.2009 data finalizarii: 31.12.2013

4.2. Masuri specifice pentru indeplinirea cerintelor prevazute la articolele 13, 14, 16 si 17-21 din Directiva 2009/28/CE

4.2.1. Proceduri administrative si amenajarea teritoriului

(a) Lista legislatiei nationale existente si, dac• este cazul, a legislatiei regionale existente referitoare la procedurile de autorizare, certificare, acordare de licente si amenajare a teritoriului aplicate în cazul centralelor si al infrastructurii conexe de retea de transport si distributie:

a.1 legisla•ie privind urbanismul, construc•ii, amenajarea teritoriului

- LEGE 50 din 29 iulie 1991 * Republicata privind autorizarea executarii constructiilor si unele masuri pentru realizarea locuintelor;
- Ordinul nr. 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea execut•rii lucr•rilor de constructii;
- LEGE 350/2001 privind amenajarea teritoriului •i urbanismul, cu modificarile si completarile ulterioare;
- OG 69/2004 pentru completarea art. 38 din Legea 350/2001 privind amenajarea teritoriului •i urbanismul;
- HG 932 / 2007 pentru aprobarea Metodologiei privind finan•area de la bugetul de stat a h•rtilor de risc natural pentru cutremure •i alunec•ri de teren;
- HG 525/1996 Republicat• pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism.

a.2 legisla•ie privind mediul •i impactul asupra mediului

Legisla•ie primar•

- OUG 195/2005 privind protec•ia mediului aprobat• cu modific•ri de Legea 265/2006 cu modific•rile •i complet•rile ulterioare;
- OUG 152/2005 privind prevenirea •i controlul integrat al polu•rii aprobat• cu modific•ri prin Legea 84/2006; aceasta transpune Directiva 96/61/CE privind prevenirea •i controlul integrat al polu•rii (IPPC);
- HG 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evalu•rii de mediu pentru planuri si programe; aceasta transpune Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri •i programe asupra mediului;
- HG 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice si private asupra mediului; aceasta transpune Directiva Consiliului 85/337/CEE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice •i private asupra mediului, modificat• •i completat• prin Directiva Consiliului 97/11/CE, •i Directiva 2003/35/CE de instituire a particip•rii publicului la elaborarea anumitor planuri •i programe privind mediul •i de modificare a directivelor Consiliului 85/337/CEE •i 96/61/CE, în ceea ce prive•te participarea publicului •i accesul la justi•ie.

Legisla•ie secundar•

- Ordinul MAPM 863/2002 privind aprobarea ghidurilor metodologice aplicabile etapelor procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului;
- Ordinul MAPM 864/2002 pentru aprobarea Procedurii de evaluare a impactului asupra mediului in context transfrontier• •i de participare a publicului la luarea deciziei in cazul proiectelor cu impact transfrontier•;

- Ordinul MMGA 818/2003 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MMGA 36/2004 privind aprobarea Ghidului tehnic general pentru aplicarea procedurii de emitere a autorizației integrate de mediu;
- Ordinul MMDD 1798/2007 pentru aprobarea Procedurii de emitere a autorizației de mediu.

a.3. legislație privind domeniul energetic

Legislație primară

- Legea 13/2007 a energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea serviciului public de alimentare cu energie termică 325/2006;
- Legea 220/2008 privind pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie cu completările și modificările ulterioare;
- OUG 44 din 16 aprilie 2008 (*actualizată*) privind desfasurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- HG 540/2004 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, cu modificările și completările ulterioare;
- HG 90/2008 privind aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public.

Legislație secundară

- Norma tehnică privind delimitarea zonelor de protecție și siguranță aferente capacităților energetice, aprobată prin Ordinul ANRE 4/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- Norma tehnică „Condiții tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public, pentru centralele electrice eoliene”, aprobată prin Ordinul ANRE 51/2009.

a.4. legislație privind protejarea patrimoniului cultural și arheologic

Legislație primară

- OG 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.

Legislație secundară

- Ordinul ministrului culturii și cultelor 2518/2007 pentru aprobarea Metodologiei de aplicare a procedurii de descoperire de sarcini arheologice;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor 2103/2007 pentru aprobarea Metodologiei privind coordonarea activității de cercetare arheologică în siturile arheologice declarate zone de interes național;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor 2066/2007, pentru aprobarea Metodologiei și Criteriilor de finanțare pentru obiectivele arheologice finanțate din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor 2183/2007 pentru aprobarea Metodologiei pentru evaluarea financiară a prejudiciului adus patrimoniului cultural național imobil - monument istoric sau sit arheologic;

- Ordinul ministrului culturii și cultelor 2666/2007 pentru instituirea modelelor de planșe, ale cererilor de autorizare, ale autorizațiilor, certificatelor, avizelor și fișelor tehnice necesare cercetării arheologice.

a.5. legislație privind fondul funciar

- Legea fondului funciar 18/1991, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin comun al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului administrației și internelor nr. 897/798/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind conținutul documentației referitoare la scoaterea terenurilor din circuitul agricol.

a.6. legislație privind fondul forestier

Legea nr. 46/2008 – Codul Silvic

a.7. legislație privind zonele cu servituti aeronautice

Reglementări aeronautice RACR – PMA – 1 și RACR – CADT privind avizarea de construcții și amenajări în zone cu servituti aeronautice.

(b) Ministerul (ministerele) sau autoritatea (autoritățile) responsabil (responsabile) și competența acestora în domeniu:

- Consiliile județene au competența emiterii de Autorizații de construire pentru capacitățile de producere a energiei electrice, instalațiile de racordare a acestora la rețelele electrice de interes public și pentru alte amenajări aferente (de ex., drumuri de acces);
- Agențiile teritoriale din cadrul Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, care este instituția de specialitate a administrației publice centrale, aflată în subordinea Ministerului Mediului și Pădurilor; agențiile teritoriale au atribuții în implementarea politicilor și legislației din domeniul protecției mediului, care includ competența de a elibera acorduri de mediu, pentru realizarea proiectelor de noi capacități de producere a energiei electrice, respectiv autorizații de mediu, prin care se permite funcționarea acestora;
- Direcțiile pentru agricultură și dezvoltare rurală județene și a municipiului București, eliberează deciziile pentru scoaterea terenurilor din circuitul agricol.
- ANRE are competențe în domeniu, care includ acordarea de:
 - Autorizații de înființare pentru:
 - lucrările de realizare a unităților de producere a energiei electrice/termice în cogenerare sau a unei/unor noi capacități de producere din cadrul unei astfel de unități, dacă puterea electrică instalată a acelei unități, respectiv a capacității/capacităților de producere care se înființează este mai mare de 1 MW;
 - lucrările de rețehnologizare a unităților de producere a energiei electrice/termice în cogenerare sau a uneia/unora dintre capacitățile de producere din cadrul unei astfel de unități, dacă puterea electrică instalată a acelei unități, respectiv a capacității/capacităților de producere care se rețehnologizează este mai mare de 1 MW;

- Licen•e pentru:
 - exploatarea comercial• a capacit••ilor de producere a energiei •i a energiei termice în cogenerare,
 - prestarea serviciului de transport al energiei electrice •i a serviciului de sistem,
 - prestarea serviciului de distribu•ie a energiei electrice.

(c) Revizuirea prev•zută a avea loc, în vederea lu•rii de m•suri corespunz•toare conform descrierii de la articolul 13 alineatul (1) din Directiva 2009/28/CE

La începutul lunii iunie 2010, Parlamentul României a votat legea pentru modificarea și completarea Legii 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din SRE. În prezent, aceasta este în curs de promulgare de către Președintele Republicii și va intra în vigoare după publicarea sa în Monitorul Oficial. Noua lege prevede realizarea de îmbunătățiri ale procedurilor administrative, reglementări și coduri, precum și termene de realizare ale acestora în funcție de momentul intrării sale în vigoare.

Reglementările care urmează să fie elaborate/revizuite sunt următoarele:

- Metodologie de calcul a cotei de achiziție de certificate verzi de către furnizori în funcție de cota de achiziție de E-SRE legal stabilită – termen 3 luni;
- Metodologie de calcul al consumului final brut de energie electrică din surse regenerabile de energie – termen 3 luni;
- Regulament de calificare a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie pentru aplicarea schemei de susținere – termen 2 luni;
- Metodologie de monitorizare a aplicării schemei de sprijin prin certificate verzi pentru promovarea energiei electrice din SRE – termen 3 luni;
- Metodologie de stabilire a prețurilor reglementate pentru E-SRE produsă în centrale electrice cu puteri instalate sub 1MW, pe tip de tehnologie – termen 2 luni;
- Regulament privind preluarea surplusului de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie de persoane fizice ce dețin capacități de producere a energiei electrice sub 1 MW pe loc de consum, precum și de autorități publice ce dețin capacități de producere a energiei electrice realizate parțial sau total din fonduri structurale – termen 2 luni;
- Metodologie privind posibilitatea modificării notificărilor în cursul zilei de operare de către producătorii de energie electrică din surse regenerabile – termen 3 luni;
- Regulament de emitere și urmărire a garanțiilor de origine pentru energia electrică din surse regenerabile – termen 3 luni.

(d) Rezumatul m•surilor existente și planificate la nivel regional/local (dac• este relevant):

Măsurile de coordonare și simplificare a regulilor de aplicare a procedurilor de autorizare a generatoarelor de energie pe baza de surse regenerabile de energie sunt reglementate la modul general în Strategia de dezvoltare energetică a României 2007-2020, în Planul Național de dezvoltare și în Legea 220/2008.

Aceste masuri s-au concretizat in ultimul timp prin realizarea de studii de fezabilitate pentru Programele specifice finantate din fonduri structurale si Fondurile de Mediu. Pornind de la situatia actuala, respectiv 112 pacuri eoliene cu putere de 2624MW au contract de racordare cu operatorii de retea si 85 de parcuri, cu putere totala instalata de 5000MW, au autorizatii de conectare la retea (31 Mai 2010 – site Transelectrica) putem trage concluzia ca cel putin pentru aplicatiile utilizand surse regenerabile de energie conectate la retelele de tensiune medie si inalta nu sunt probleme privind obtinerea tuturor avizelor si aprobarilor necesare (peste 100).

(e) S-au detectat obstacole inutile sau cerinte disproportionate privind procedurile de autorizare, certificare si acordare de licente care se aplică centralelor si infrastructurii conexe de retea de transport si distributie pentru productia de energie electrică, încălzire sau răcire din surse regenerabile de energie, precum si procesului de transformare a biomasei în biocarburanti sau în alte produse energetice? Dacă da, care sunt acestea?

In urma analizei procedurilor de autorizare și acordare de licențe, numărul acestora a fost redus, renunțându-se la solicitarea de autorizatii de funcționare și permise de punere în funcțiune pentru unitățile de mică putere. De asemenea autorizatiile de înființare se acordă pentru capacități de producere mai mari de 1 MW.

(f) Ce nivel administrativ (local, regional si national) este responsabil cu autorizarea, certificarea si acordarea de licente pentru instalatiile pe bază de energie din surse regenerabile si pentru planificarea amenajării teritoriului? (Dacă depinde de tipul instalatiei, vă rugăm să precizați.) Dacă sunt implicate mai multe niveluri administrative, cum se gestionează coordonarea între diversele niveluri? Cum va fi ameliorat în viitor coordonarea între diversele autorități responsabile?

Acordarea de autorizatii de înființare, respectiv de licente, pentru instalatiile pe baza de energie din SRE, se face la nivel national, de catre ANRE, prin aparatul sau central. Amplasarea instalatiilor/capacitatilor de producere a E-SRE, ca aspect al amenajării teritoriului, se autorizează potrivit legislatiei in domeniul constructiilor si al protectiei mediului, de catre organele competente la nivel regional/local. Nu sunt prevazute mecanisme de coordonare intre aceste niveluri responsabile cu autorizarea.

(g) Cum se asigură că sunt puse la dispozitie informatii cuprinzătoare privind cererile de autorizare, certificare si acordare de licente si privind asistenta pentru solicitanti? Ce informatii si ce asistentă sunt disponibile pentru potentialii solicitanti în ceea ce priveste cererile acestora referitoare la noi instalatii pe bază de energie din surse regenerabile?

Informatiile necesare sunt oferite prin intermediul paginii de internet a ANRE și, la cererea persoanelor interesate, personalul ANRE transmite raspunsuri la cererile de informatii, prin telefon, e-mail sau adrese expediate prin fax. ANRE, prin personalul sau, asigura accesarea ghidata telefonic a documentelor relevante, prin intermediul paginii sale de internet. Dintre documentele astfel accesibile, se mentioneaza:

- Ghidul producătorului de E-SRE – 2009;
- Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice aprobate prin HG 54/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- Documentația pentru acordarea autorizației de înființare;
- Rapoarte anuale de monitorizare a pieței de CV;
- Rapoarte anuale pentru emiterea de garanții de origine;
- **Legislația primară • • secundară • în domeniu.**

Titularii de autorizații de înființare și de licențe se găsesc pe pagina de internet a ANRE.

Site-ul TRANSELECTRICA conține, de asemenea, informații utile. Site-ul are o secțiune distinctă privind integrarea în SEN a centralelor eoliene, care prezintă strategia TRANSELECTRICA în acest domeniu, precum și avizele tehnice de racordare emise și contractele de racordare încheiate. Secțiunea "Piata de electricitate" prezintă piața CV, piața serviciilor tehnologice de sistem și piața de alocare a capacităților pe liniile de interconexiune.

La nivel local nu există un sistem de informare specifică pentru potențialii solicitanți de informații privind autorizarea, certificarea și acordarea de licențe.

În cadrul dezbaterilor publice asupra PNAER s-a solicitat înființarea unor puncte de informare în fiecare județ (de exemplu la sediul furnizorilor de energie • la sediile operatorilor de distribuție) cu informații complete privind procedura de obținere a tuturor autorizațiilor, certificatelor, licențelor necesare unui nou producător de energie din surse regenerabile; aceste informații trebuie avizate de ANRE care ar trebui să dezvolte un sistem interactiv de informare. Aceasta solicitare este în curs de examinare **de către autoritățile competente.**

(h) Cum se facilitează coordonarea pe orizontală dintre diferitele organisme administrative responsabile pentru diverse părți ale permisului? Câți pași procedurali sunt necesari pentru a obține autorizația/licența/permisul final(•)? Există un ghiseu unic pentru coordonarea tuturor acestor pași? Se comunică în prealabil calendarul aferent tratării cererilor? Care este durata medie necesară pentru obținerea deciziei referitoare la o cerere?

Pentru un producător de energie electrică din surse regenerabile următoarele acte sunt necesare pentru realizarea capacității de producere:

Acte emise de autoritatea administrației publice județene sau locale, după caz:

- **certificat de urbanism** – conține inclusiv precizări privind toate avizele care trebuie obținute;
- **autorizație de construire.**

Acte emise de operatorul rețelei electrice la care se racordează instalația:

- **aviz de amplasament** – emis conform *Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament* aprobată prin Ordin ANRE nr. 48/2008;
- **aviz tehnic de racordare** – emis conform *Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes local*, aprobat prin HG nr. 90/2008.

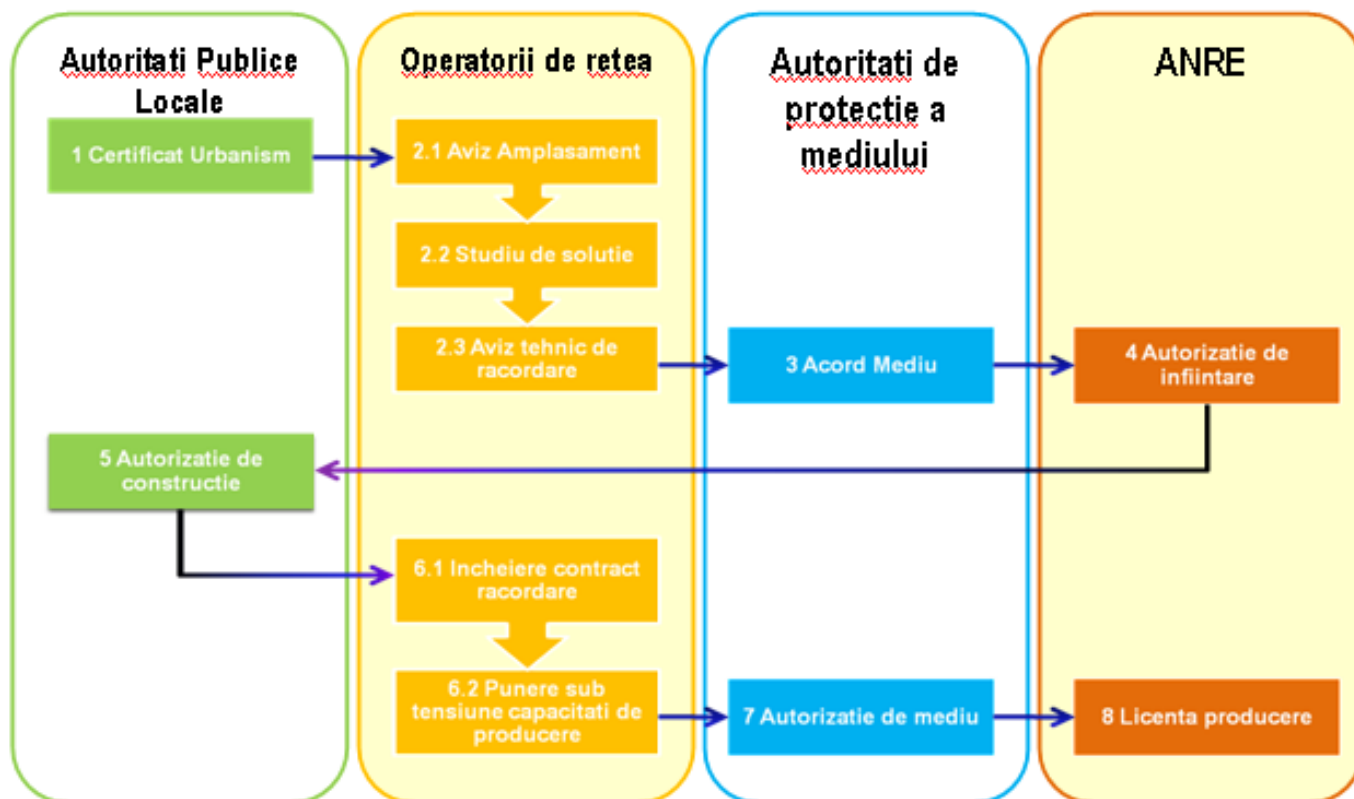
Acte emise de ANRE

- **autorizație de înființare** - conform *Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG 540/2004, cu

modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007; numai pentru obiective energetice având puterea instalata mai mare de 1 MW;

- **licenta de productie E-SRE** - conform *Regulamentului pentru acordarea licentelor si autorizatiilor în sectorul energiei electrice*, aprobat prin HG 540/2004, cu modificarile si completarile aprobate prin HG 553/2007;
- **calificarea pentru productie prioritara de energie electrica** - conform Regulamentului pentru calificarea producției prioritare de energie electrica din surse regenerabile de energie, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 39/2006.

Etapile realizării și punerii în funcțiune a unei capacități de producere utilizând surse regenerabile:

Sucesiunea etapelor și durata maximă a tratării de cereri de autorizare și licențe sunt prevăzute în Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizărilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin HG nr. 540/2004, cu modificările și completările ulterioare, după cum reiese din cele ce urmează:

- în termen de 15 zile de la înregistrarea cererii de acordare a autorizației de înființare/licenței, ANRE comunică în scris solicitantului necesitatea de a face completări, corecturi sau aduce clarificări, cu referire la cererea și documentația depusă (art. 26 alin. (1) din Regulament);
- ANRE emite decizia privind acordarea autorizației de înființare/ licenței solicitate, în maximum 30 de zile de la data confirmării:
 - documentația anexată de solicitant la cererea sa este completă, potrivit prevederilor din Regulament, și
 - solicitantul a dispus achitarea sumelelor facturate de ANRE, potrivit cadrului de reglementare aplicabil.

Termenul de 30 de zile, precum și condițiile specificate mai sus sunt cele prevăzute la art. 13 alin. (1) din Regulament.

Procesul de emitere a autorizațiilor de înființare și licențelor pentru rețelele de energie electrică urmează pași similari cu cei precizați pentru sectorul de producere, în conformitate cu prevederile Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin HG nr. 540/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitantul autorizației/permisului este acela care urmează să depună cererile și documentația anexă la organismele administrative responsabile, în conformitate cu etapele prevăzute de reglementările care procedurează eliberarea permiselor sau a autorizațiilor și care stabilesc tipurile de aprobări și/sau documente ce se trimit în prealabil pentru eliberarea acestora.

(i) Procedurile de autorizare țin seama de caracteristicile specifice ale diferitelor tehnologii legate de energia din surse regenerabile? Dacă da, vă rugăm să descrieți în ce mod se realizează acest lucru. Dacă nu, aveți în vedere ca în viitor să se țină seama de acestea?

Procedurile de autorizare aplicate de ANRE în îndeplinirea atribuțiilor sale legale nu țin seama de tipurile distincte de tehnologii de producere a energiei electrice și termice în cogenerare **ce utilizează** surse regenerabile.

(j) Există proceduri specifice, de exemplu o simplă notificare, pentru instalațiile descentralizate de mici dimensiuni (precum panourile solare de pe clădiri sau cazanele pe bază de biomasă din clădiri)? Dacă da, care sunt pașii procedurali? Aceste norme sunt disponibile public pentru cetățeni? Unde sunt publicate? Se planifică introducerea în viitor de proceduri de notificare simplificate? Dacă da, pentru ce tipuri de instalații/sistem? (Este posibilă contorizarea consumului net?)

Autorizațiile de înființare sunt necesare numai pentru lucrările de realizare/retehnologizare a unei/ unor unități de producere a energiei electrice /electrice și termice în cogenerare sau a unei/ unor noi capacități de producere din cadrul unei astfel de unități, dacă puterea electrică instalată a acelei unități, este mai mare de 1 MW. Pentru instalațiile descentralizate de mici dimensiuni (cu puterea electrică instalată mai mică sau egală cu 1 MW) nu se impune solicitarea/acordarea de autorizații de înființare.

În situațiile în care instalațiile descentralizate de mici dimensiuni nu sunt integrate în instalația de utilizare a energiei electrice a consumatorului, constituind în sine locuri de producere a energiei electrice, pentru comercializarea energiei electrice produse, deținătorul instalațiilor respective trebuie să fie titular al unei licențe de producere, acordate de ANRE.

La art. 61 din Regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, aprobat prin HG nr. 1007/2004 se arată:

"(1) În situațiile în care consumatorii de energie electrică au centrale electrice proprii, conectate la rețelele electrice de distribuție/ transport (autoproducători), eventuala achiziție de energie electrică de la consumator va face obiectul unui contract separat de contractul de furnizare, conform reglementărilor autorității competente.

(2) Cantitatea de energie electrică achiziționată de la furnizorul de energie electrică poate fi stabilită, la solicitarea consumatorului și cu acordul furnizorului, prin soldare cu cantitatea de energie electrică produsă în același loc de consum la aceeași tensiune și în același interval orar de decontare."

Normele aplicabile în acest caz sunt Regulamentul pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice, aprobat prin HG nr. 540/2004, cu

modificările și completările ulterioare și Regulamentul de furnizare a energiei electrice la consumatori, aprobat prin HG nr. 1007/2004.

Pentru producția de energie regenerabilă în sisteme distribuite de putere mică (sub 1 MW) se pot aplica prețuri reglementate, conform Legii 220/2008 amendată în iunie 2010.

(k) Unde sunt publicate taxele aferente cererilor de autorizare/acordare de licențe/permise pentru noi instalații? Sunt legate de costurile administrative ale acordării acestor permise? Există vreun plan de revizuire a acestor taxe?

Tarifele aferente acordării de către ANRE de autorizații și licențe, potrivit competențelor sale, sunt aprobate anual prin ordin al președintelui ANRE, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I cât și pe pagina de internet a ANRE. În genere, aceste tarife sunt corelate cu costurile administrative aferente acordării acestor permise, dar nu pot reflecta eforturile depuse în cazurile particulare, sub aspectul volumului documentației analizate (transmise de solicitantul licenței/autorizației), al numărului de scrisori prin care se aduce la cunoștință solicitantului necesitatea completării informațiilor de clarificare și a documentației transmise. Tarifele percepute de ANRE se revizuiesc anual, prin actualizare cu rata inflației.

Nu există diferențiere între taxele de autorizare pentru instalații RES și alt gen de construcții. Legea 220 revizuită trebuie să prevadă facilități de construcție pentru centrale generatoare de electricitate și căldură bazate pe surse regenerabile.

(l) Sunt disponibile orientări oficiale pentru organismele locale și regionale în ceea ce privește planificarea, proiectarea, construirea și reabilitarea zonelor industriale și rezidențiale în vederea instalării de echipamente și sisteme care utilizează energie din surse regenerabile pentru producerea de energie electrică și încălzire și răcire, inclusiv pentru încălzirea și răcirea urbane? Dacă aceste orientări nu sunt disponibile sau sunt insuficiente, cum și când se va soluționa această necesitate?

Nu sunt disponibile orientări de tipul celor menționate; Orașele din România semnatare ale "Pactului Primarilor" (16 până în prezent) și-au asumat angajamente ferme de a realiza câte un "Plan de acțiune pentru energie sustenabilă" pentru orașul respectiv, care trebuie să aibă și prevederi speciale privind planificarea și proiectarea noilor zone construite cu sisteme de producere a energiei din surse regenerabile. De asemenea sunt realizate studii de potențial al surselor regenerabile la nivel de județe (Alba, Olt, Timiș, Călărași, etc.) în scopul promovării acestora.

Propunere ALEA: crearea unui "Plan – cadru – de acțiune pentru energie sustenabilă" care să fie propus tuturor orașelor din România de către autorități (MDRT); realizarea măsurilor prevăzute în acest plan trebuie să fie susținute prin programe de susținere financiară speciale. La realizarea acestui plan – cadru își pot aduce o contribuție foarte importantă agențiile locale de energie din România care sunt majoritatea implicate în sprijinirea orașelor semnatare ale "Convenției Primarilor".

(m) Există programe de formare speciale pentru persoanele responsabile cu procedurile de autorizare, certificare și acordare a licențelor pentru instalațiile pe bază de energie din surse regenerabile?

În cazul ANRE – persoanele responsabile cu procedurile de autorizare și acordare licențe participă la programe de formare profesională în domeniul specific iar în cadrul schimburilor de experiență cu autorități similare din UE sau comunitatea energiei aspectele privind procedurile de autorizare și acordare de licențe constituie unul dintre subiectele cele mai frecvent abordate.

4.2.2. Specificatii tehnice

(a) Pentru a beneficia de scheme de sprijin, trebuie ca tehnologiile legate de energia din surse regenerabile să îndeplinească anumite standarde de calitate? Dacă da, pentru ce instalații se aplică acest lucru și care sunt standardele de calitate? Există standarde naționale sau regionale mai stricte decât standardele europene?

Schemele de sprijin pentru tehnologiile legate de energia din surse regenerabile sunt reglementate de Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu amendamentele aprobate de Parlament în iunie 2010. Aceste scheme sunt descrise la capitolul 4.3.

În cadrul acestei legi se stabilește un prim criteriu de calitate **“echipament nou”** definit central – nou/grup electric nou – centrala/grupul electric pus în funcțiune care nu a mai fost utilizat anterior;

Generatoarele/centralele electrice eoliene (GEE/CEE) care se racordează la sistemul electroenergetic al României trebuie să îndeplinească o serie de condiții tehnice, comparabile cu cerințele din alte standarde europene. Acestea sunt precizate în documentul/ norma tehnică: **„Condiții tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public pentru centralele electrice eoliene”**. Documentul are un caracter național, dar a fost notificat la CE și a fost acceptat fără observații. După notificarea la CE, a fost aprobat de ANRE cu Ordinul 51/2009.

Aplicarea metodologiei se face prin coroborarea cu prevederile următoarelor acte normative:

- Legea energiei electrice 13/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie 220/2008 cu amendamentele aprobate de Parlament în iunie 2010.;
- Hotărârea Guvernului 90/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 20/2004 pentru aprobarea Codului tehnic al rețelei electrice de transport, cu modificările ulterioare;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 128/2008 pentru aprobarea Codului tehnic al rețelelor electrice de distribuție – revizia I;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 129/2008 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 48/2008 pentru aprobarea Metodologiei pentru emiterea avizelor de amplasament;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 4/2007 pentru aprobarea Normei tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice – revizia I, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 38/2007 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a neînțelegerilor legate de încheierea contractelor dintre operatorii economici din sectorul energiei electrice, a contractelor de furnizare a energiei electrice și a contractelor de racordare la rețea;

- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 17/2007 pentru aprobarea Standardului de performanță pentru serviciile de transport și de sistem ale energiei electrice;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 28/2007 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;
- Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei 17/2002 pentru aprobarea Codului de măsurare a energiei electrice;
- HG 1007/2004 pentru aprobarea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la consumatori;
- SR EN 50160 – Caracteristici ale tensiunii furnizate de rețelele publice de distribuție;
- SR EN 61000 – 3 – 2:2006–Compatibilitate electromagnetică (CEM). Partea 3-2: Limite-Limite pentru emisiile de curenți armonici (curent de intrare al echipamentelor ≤16 A pe fază);
- Normativ privind limitarea regimului nesimetric și deformant în rețelele electrice;
- SR EN 61000-4-7:2003, Compatibilitate electromagnetică (CEM). Partea 4–7: Tehnici de încercare și de măsurare. Ghid general referitor la măsurare și aparataj pentru măsurarea armonicilor și interarmonicilor, aplicabil rețelelor de alimentare și echipamentelor conectate la acestea;
- IEEE 519-1992 – Standard de descriere a nivelelor de armonici acceptate în punctele de delimitare între furnizor și consumator;
- SR EN 61000-4-30:2003, Compatibilitate electromagnetică (CEM).Partea 4-30: Tehnici de încercare și de măsurare. Metode de măsurare a calității energiei.

Pentru celelalte tehnologii nu se fac precizări explicite.

Membru al organismelor europene de standardizare CEN/CENELEC și ETSI prin ASRO, România are obligația de a adopta standarde europene ca standarde naționale. Un standard european, nu poate fi pus la dispoziția utilizatorilor din România decât sub forma adopției naționale și numai prin organismul său național de standardizare. Nu există standarde naționale mai stricte decât cele europene.

4.2.3. Clădiri

Vă rugăm să luați notă de faptul că, atunci când se face referire la creșterea gradului de utilizare în clădiri a surselor regenerabile de energie, nu ar trebui luat în considerare energia electrică produsă din surse regenerabile furnizată de rețeaua națională. Accentul se pune aici pe creșterea gradului de aprovizionare locală a clădirilor cu energie termică și/sau electrică. Ar putea fi luat în considerare și energia termică și răcirea furnizate direct clădirilor de rețeaua de încălzire și răcire urbană.

(a) Trimitere la legislația națională și regională existentă (dacă este cazul) și rezumat privind legislația locală care vizează creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor:

Legislația existentă la nivel național, care vizează creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor, include următoarele acte normative:

- Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, cu completările și modificările ulterioare; Legea prevede, printre altele, faptul că pentru clădirile noi, cu o suprafață utilă totală de peste 1.000 mp, autoritatea administrației publice locale sau județene, prin certificatul de urbanism dat în vederea emiterii autorizației de construire potrivit legii, solicită întocmirea unui studiu de fezabilitate tehnică, economică și de mediu privind posibilitatea utilizării unor sisteme alternative de producere a energiei, ca de exemplu:
 - § sisteme descentralizate de alimentare cu energie, bazate pe surse de energie regenerabilă;
 - § producere combinată de căldură și electricitate - PCCE;
 - § sisteme de încălzire sau de răcire de cartier ori de bloc;
 - § pompe de căldură, în anumite condiții.
- OG 22/2008 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie;
- HG 1661/2008 privind Programul Național 2009-2010 de eficiență energetică și utilizarea surselor regenerabile.
- Ordinul 1459/2007 pentru aprobarea Normelor Metodologice privind performanța energetică a clădirilor;
- Ordinul 540/2009 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a OUG 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe.
- HG 462/2006 pentru aprobarea programului "Termoficare 2006-2015 - căldură și confort" și înființarea Unității de management al proiectului, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MMP 565/2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energiei geotermale și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului, stabilizate:
 - criteriile de eligibilitate ce trebuie să fie îndeplinite de către solicitantul finanțării;
 - date privind proiectul;
 - cheltuielile, bugetul prevăzut și desfășurarea programului de finanțare.

(b) Ministerul (ministerele) sau autoritatea (autoritățile) responsabil (responsabile):

- Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT);
- Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP);

- Y Ministerul Administrației și Internelor (MAI);
- Y Autoritatea Națională de Reglementare pentru Servicii Comunitare de Utilități Publice (ANRSC);
- Y Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).

(c) Revizuirea normelor, dacă este cazul, este planificat a avea loc până la: [data]

Nu este cazul.

(d) Rezumat al măsurilor existente și planificate la nivel regional/local:

În scopul creșterii ponderii energiei din surse regenerabile în sectorul construcțiilor în România există următoarele scheme de sprijin:

- Schema de finanțare din fonduri structurale f.r. aplicarea regulilor de ajutor de stat; aceasta are drept beneficiari autoritățile administrațiilor publice locale și asociațiile de dezvoltare intercomunitară (prezentat pe larg la punctul 4.4).
- „Programul de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului”, cu finanțare de la Fondul de Mediu, ai cărei beneficiari eligibili sunt unitățile administrativ-teritoriale și operatorii economici având drept obiect principal de activitate «Hoteluri și alte facilități de cazare similare». Unitățile administrativ-teritoriale pot depune proiecte de finanțare în cadrul Programului pentru imobilele aflate în proprietatea sau în administrarea lor, ori pentru asociațiile de proprietari/locatari cu personalitate juridică, care au sediul pe raza administrativă a respectivelor unități administrativ-teritoriale (prezentat pe larg la punctul 4.4).
- „Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile”, cu finanțare de la Fondul de Mediu, care are drept beneficiari eligibili întreprinderile mari/întreprinderi mici sau mijlocii și operatorii economici care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: „Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat” (prezentat pe larg la punctul 4.4).
- „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010”, care acordă finanțare pentru reabilitarea și modernizarea SACET (sistemul de alimentare centralizat cu energie termică), inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalațiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasă) și pentru reabilitarea termică a unor clădiri publice și utilizarea potențialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrică și/sau termică (prezentat pe larg la punctul 4.4);
- „Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire” (denumit și Programul „Casa Verde”), destinat persoanelor fizice care doresc să-și completeze sau să-și înlocuiască sistemele tradiționale de încălzire și apă caldă din locuințe cu instalații pe bază de energie regenerabilă.
- Programul „Termoficare 2006-2015 - căldură și confort” care finanțează investiții realizate în reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică și reabilitarea termică a clădirilor.

(e) Există în reglementările și codurile privind clădirile niveluri minime pentru utilizarea de energie din surse regenerabile? În ce zone geografice și care sunt aceste cerințe? (Vă rugăm, precizați pe scurt.) În special, ce măsuri au fost cuprinse în aceste coduri pentru a asigura creșterea ponderii de energie din surse regenerabile utilizate în sectorul construcțiilor? Care sunt planurile viitoare privind aceste cerințe/măsuri?

În reglementările privind clădirile nu există niveluri minime pentru utilizarea de energie din surse regenerabile.

(f) Care este creșterea proiectată a utilizării de energie din surse regenerabile în clădiri până în 2020? (Dacă este posibil, faceți distincție între clădirile rezidențiale – „locuințe unifamiliale” și „locuințe colective” – comerciale, publice și industriale.) (Pentru a răspunde la această întrebare, puteți utiliza un tabel precum tabelul 6 de mai jos. Datele ar putea fi prezentate anual sau pentru anumiți ani. Trebuie să se includă consumul de energie din surse regenerabile atât pentru încălzire și răcire, cât și pentru producerea de energie electrică.)

Principalele date privind ponderea estimată a consumului de energie din SRE sunt prezentate în tabelul 4.2. Deși pe baza prognozelor privind consumul de energie în perspectiva anului 2020 și a analizelor și prognozelor privind posibilitățile de dezvoltare a producției de energie din SRE, a fost prevăzut o creștere a consumului de energie din SRE pentru încălzire și răcire, cât și a consumului de energie electrică din SRE, pentru intervalul 2010-2020, s-a considerat că ponderea consumului de energie din SRE în sectorul clădirilor, pentru sub-sectoarele rezidențial, servicii și industrial, va rămâne constantă până în anul 2020.

Tabelul 4.2. Ponderea estimată a consumului de energie din surse regenerabile în sectorul clădirilor

	2005	2010	2015	(%) 2020
Rezidențial	93,1	93,1	93,1	93,1
Servicii	6,7	6,7	6,7	6,7
Industrial	0,2	0,2	0,2	0,2
Total	100	100	100	100

(g) S-a avut în vedere, în cadrul politicii naționale în domeniu, prevederea de obligații privind niveluri minime de utilizare a energiei din surse regenerabile în clădirile noi și în cele care sunt supuse unor lucrări de renovare? Dacă da, care sunt aceste niveluri? Dacă nu, cum se va examina gradul de adecvare al acestei opțiuni de politică până în 2015?

Până în prezent, în cadrul politicii naționale în domeniu, nu s-a avut în vedere prevederea de obligații privind niveluri minime de utilizare a energiei din SRE în clădirile noi sau în cele supuse unor lucrări de renovare. Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor prevede existența unor cerințe minime de performanță energetică a clădirilor, obligatorii pentru realizarea confortului termic și fiziologic în spațiile interioare ale clădirilor locuite/ocupate, dar fără a specifica obligații cu privire la niveluri minime de utilizare a energiei din SRE.

(h) Vă rugăm să descrieți planurile care vizează asigurarea rolului exemplar al clădirilor publice la nivel național, regional și local prin utilizarea de instalații pe bază de energie din surse regenerabile sau prin transformarea acestora în clădiri cu consum zero de energie începând cu 2012? (Vă rugăm să țineți seama de cerințele directivei privind performanța energetică a clădirilor.)

În prezent nu există planuri care să vizeze asigurarea rolului exemplar al clădirilor publice prin utilizarea de instalații pe bază de energie din surse regenerabile sau prin transformarea acestora în clădiri cu consum zero de energie. O clădire cu consum zero de energie înseamnă o clădire unde, ca rezultat al unui nivel foarte ridicat al eficienței energetice a clădirii, consumul anual total de energie primară este egal sau mai mic decât producția de energie din surse regenerabile de energie generată pe locația fiecărei clădiri. Odată cu adoptarea de către Parlamentul European și Consiliul Europei a Directivei privind Performanța Energetică a Clădirilor Corectată, România, la fel ca și celelalte state membre, va trebui să pregătească planul național pentru creșterea ponderii clădirilor cu consum zero de energie. Începând cu 1 ianuarie 2019, toate clădirile noi vor trebui să fie cu consum zero de energie.

(i) Cum sunt promovate tehnologiile legate de energia din surse regenerabile și eficiente din punct de vedere energetic în clădiri? (Aceste măsuri se pot referi la cazane pe bază de biomasă, pompe de caldură și instalații solare de producere a energiei termice care respectă cerințele etichetei ecologice sau alte standarde elaborate la nivel național sau comunitar [a se vedea textul articolului 13 alineatul (6)]).

Legea 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, care transpune integral în legislația națională prevederile Directivei 2002/91/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind performanța energetică a clădirilor, prevede ca pentru clădirile noi, cu o suprafață utilă totală de peste 1000 m², autoritatea administrației publice locale sau județene, prin certificatul de urbanism dat în vederea emiterii autorizației de construire, potrivit legii, să solicite întocmirea unui studiu de fezabilitate tehnic, economic și de mediu privind posibilitatea utilizării unor sisteme alternative de producere a energiei, ca de exemplu:

- sisteme descentralizate de alimentare cu energie, bazate pe surse de energie regenerabil;
- producere combinată de caldură și energie electrică;
- sisteme de încălzire sau de răcire de cartier ori de bloc;
- pompe de caldură, în anumite condiții.

Nu există însă măsuri specifice de promovare a tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în clădiri. Acestea sunt promovate prin schemele de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (prezentate la capitolul 4.4).

4.2.4. Furnizarea de informatii

a) Trimitere la legislatia nationala si/sau regionala (dac este cazul) privind cerintele de informare în conformitate cu articolul 14 din Directiva 2009/28/CE

Mai multe acte legislative la nivel national, inclusiv strategii aprobate prin hotarari de guvern, cuprind referiri explicite sau implicite la informare si formare in domeniul utilizarii SRE. Astfel:

- HG 1844/2005 privind promovarea utilizarii biocarburantilor si a altor carburanti regenerabili pentru transport prevede ca MECMA informeaza publicul in legatura cu avantajele utilizarii biocarburantilor si a altor carburanti regenerabili.
- HG 1634/2009 privind organizarea si functionarea MECMA prevede ca ministerul are, printre altele, atributiile de:
 - a asigura informarea, consultarea si instruirea operatorilor economici cu privire la dezvoltarea durabila, productia si consumul durabil, schimbarile climatice, strategiile tematice din UE;
 - a elabora ghiduri pentru implementarea directivelor transpuse in legislatia nationala in domeniile pe care le coordoneaza si de a evalua capacitatea operatorilor economici de aplicare a aquis-ului comunitar.

Ministerul are in subordine directa Centrul de pregatire pentru personalul din industrie de la Busteni.

- HG 1635/2009 privind organizarea si functionarea Ministerului Mediului si Padurilor (MMP) prevede ca ministerul indeplineste, printre altele, atributia de a initia si dezvolta programe de educatie si de instruire a specialistilor in domeniul sau de activitate si de a colabora in acest scop cu ministerele, cu celelalte autoritati ale administratiei publice centrale si locale, cu institutiile de invatamant, stiinta si cultura, cu reprezentantii mijloacelor de informare a publicului.

Valorificarea SRE este o componenta importanta a Strategiei nationale si a Planului national de actiune in domeniul schimbarilor climatice precum si a altor strategii si planuri nationale aflate in responsabilitatea MMP.

- OG 22/2009 privind eficienta energetica si promovarea utilizarii la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie prevede ca ARCE raspunde de promovarea utilizarii SRE la consumatori prin actiuni complementare reglementarii pietei de energie. In aceste actiuni complementare sunt incluse si actiunile de furnizare de informatii.

HG 1428/2009 privind organizarea si functionarea ANRE prevede ca ANRE preia ARCE (care se desfiinteaza) si indeplineste atributiunile si competentele prevazute de OG 22/2009.

- Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020, aprobata prin HG 1069/2007, cuprinde prevederi importante privind furnizarea de informatii privind utilizarea SRE. Se arata ca in zonele rurale exista o diversitate de forme de energie regenerabilă care pot fi utilizate în alimentarea cu energie a acestor zone sau a zonelor urbane. Masurile de crestere a eficientei folosirii energiei in zonele rurale includ:
 - diseminarea de pliante si alte materiale de prezentare a beneficiilor si costurilor solutiilor de economisire a energiei, specifice zonelor rurale;
 - sprijinirea retelelor de consultanti energetici rurali;

- explorarea de noi folosinte pentru „surplusul” de energie în zona rurală, mai ales dacă se creează noi locuri de muncă;
- publicarea sistematică de informații asupra tuturor formelor disponibile de subvenții și granturi pentru programele energetice rurale.
- Legea 315/28.06.2004 privind dezvoltarea regională în România precizează explicit atribuția ADR de a realiza mediatizarea/publicitatea la nivel regional a programelor și proiectelor de dezvoltare regională, implicit a programelor de dezvoltare durabilă și a proiectelor privind valorificarea SRE.
- Furnizarea de informații reprezintă o componentă esențială în activitatea organismelor implicate în accesarea fondurilor structurale UE (Autoritățile de Management ale diferitelor programe, Organismele Intermediare etc). Aceste activități se desfășoară în conformitate cu prevederile legislației specifice la nivel european:
 - Regulamentul CE 1083/2006 care stipulează prevederile generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune;
 - Regulamentul Comisiei 1828/2006 privind regulile de implementare ale Regulamentului Consiliului 1083/2006 și ale Regulamentului (CE) 1080/2006 etc.

Legislația internă a transpus prevederile acestor documente astfel încât este asigurat cadrul legislativ național privind furnizarea de informații în domeniul accesării fondurilor structurale. Respectarea prevederilor respective este atent monitorizată de autoritățile competente.

Acordarea de sprijin în vederea realizării de investiții pentru valorificarea SRE este o componentă importantă a utilizării fondurilor structurale și campaniile de informare realizate vizează și acordarea acestui sprijin.

Campanii similare de informare se realizează și în cadrul programelor de sprijin finanțate exclusiv din fonduri naționale (bugetul de stat, fondul de mediu etc).

b) Organism(e) responsabil(e) cu diseminarea de informații la nivel național/regional/local

Toate ministerele care sunt implicate în diferite forme în acțiuni de valorificare a SRE au atribuțiuni privind diseminarea de informații. Un rol important îl are MECMA, corespunzător funcțiilor sale importante în sectorul energetic și atribuțiilor pe care le îndeplinește. Un rol semnificativ are de asemenea MMP.

ANRE:

- monitorizează dezvoltarea și funcționarea pieței de CV, întocmește anual și face public un raport privind modul de funcționare a sistemului de promovare a E-SRE;
- întocmește anual și face public un raport privind emiterea de garanții de origine pentru E-SRE livrată în rețelele electrice.

Toate reglementările și rapoartele anuale elaborate de ANRE pot fi accesate pe site-ul instituției, www.anre.ro.

În conformitate cu HG 1428/2009 ANRE a preluat și ARCE (care s-a desființat) preluând și responsabilitățile ARCE privind diseminarea de informații în domeniul SRE.

Ministerele implicate în derularea unor programe naționale sau internaționale vizând utilizarea SRE desfășoară campanii de diseminare a informațiilor privind SRE și programele respective.

În cadrul MECMA – DGEPP este organizat Organismul Intermediar pentru Energie (OIE) care gestionează sprijinul financiar acordat pentru proiecte de investiții în valorificarea SRE în cadrul Axei 4 a POS CCE. OIE desfășoară campanii informative privind accesarea de finanțări nerambursabile în cadrul POS CCE pentru investiții în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie.

CDR și ADR organizate în cadrul celor opt regiuni de dezvoltare ale țării au atribuțiuni stabilite de lege (și prezentate în paragraful anterior) în domeniul diseminării informațiilor.

Un rol important în diseminarea de informații îl au asociațiile profesionale (cu caracter de organizații non-guvernamentale) care susțin promovarea SRE. Multe dintre ele sunt integrate în rețele europene și au un rol important în transferul de bune practici în educarea populației și schimbului de informații între specialiști, în publicarea de informații în reviste, pliante sau pe internet. Rolul lor este esențial și nu poate fi subestimat.

Firmele producătoare de echipamente desfășoară campanii publicitare intense prin care promovează utilizarea SRE.

c) Rezumat al măsurilor existente și planificate la nivel regional/local (dacă este relevant)

ADR desfășoară activități importante în domeniul informării și formării.

ADR Nord-Vest a înființat Institutul Regional pentru Educație, Cercetare și Transfer Tehnologic. Institutul este organizat sub formă de societate pe acțiuni, membrii fondatori fiind consiliile județene din regiune, ARD Nord-Vest, mai multe universități din zona etc și își propune ca, printr-o abordare integrată a învățământului, cercetării și transferului tehnologic să devină un model de excelență în inovare. Activitățile de formare profesională și de servicii informative au un rol important pentru institut. Dintre programele la care participă ADR Nord-Vest în domeniul SRE se citează proiectul CLUSTHERM care urmărește înființarea unui cluster în Europa Centrală și de Est pentru valorificarea energiei geotermale.

Începând cu anul 2007, activitățile de comunicare ale Agenției s-au intensificat, trecând de la nivelul comunicării instituționale la nivelul comunicării publice.

Agenția editează mai multe publicații (newsletterul instituțional lunar InfoREGIO UPDATE, revista InfoREGIO), organizează campanii de informare prin mass-media, dispune de un site propriu, editează broșuri publicitare etc. Toate aceste acțiuni reflectă și tematica valorificării SRE în zonă.

ADR Sud-Est a participat în perioada 2005-2008 la realizarea proiectului ARISE în calitate de coordonator, în parteneriat cu guvernul regiunii Toscana și Etruria Innovazione. În cadrul proiectului a fost elaborată o Strategie Regională de Inovare cu cinci priorități, una dintre acestea fiind valorificarea SRE în regiunea Sud-Est. Printre acțiunile care urmează să fie implementate în perioada 2008-2015 în cadrul priorității menționate figurează:

- Creșterea conștientizării cu privire la soluțiile de energie alternativă la nivelul administrațiilor publice locale, sistemului educațional, instituțiilor de cercetare și IMM-urilor
- Implementarea și diseminarea proiectelor pilot pentru surse de energii alternative, economisirea și eficientizarea energiei

Celelalte ADR desfășoară activități semnificative în domeniul analizat.

d) *V• rug• m s• indicati modul în care se pun la dispozitia tuturor actorilor implicati (consumatori, constructori, instalatori, arhitecti, furnizori de echipamente si vehicule relevante) informatii cu privire la m•surile de sprijin pentru utilizarea de surse regenerabile de energie pentru producerea de energie electric•, pentru înc•lzire si r•cire si pentru transporturi. Cine este responsabil pentru furnizarea de informatii adecvate si publicarea acestora? Exist• resurse de informatii specifice pentru diversele grupuri-tint•, precum consumatorii finali, constructorii, administratorii de propriet•ti, agentii imobiliari, instalatorii, arhitectii, furnizorii de echipamente care utilizeaz• surse regenerabile de energie, administratiile publice? Exist• în prezent sau sunt planificate în viitor campanii de informare sau centre permanente de informare?*

- ANRE publica pe pagina de internet www.anre.ro ghidul producatorului de energie electrica din surse regenerabile, document ce contine informatii privind sistemul de reglementari aplicabil pentru dezvoltarea si operarea capacitatilor de productie a E-SRE. De asemenea publica legislatia primara si secundara aplicabila in domeniul producerii de E-SRE. Pe pagina de internet a institutiei este publicata anual lista producatorilor de E-SRE calificati pentru productie prioritara.
- Autoritatile de Management ale programelor finantate din fondurile structurale realizeaza in mod continuu campanii de informare referitoare la accesarea acestor fonduri. Campaniile se desfasoara pe site-uri specializate, prin mass-media, prin newsletter-uri speciale elaborate de organismele implicate, prin conferinte etc si asigura o diseminare larga a informatiilor privind masurile de sprijin oferite. Aceste campanii se refera in mod preponderent la actiunile realizate si/sau planificate in cadrul programelor/axelor prioritare organizate. In conformitate cu principiul parteneriatului, autoritatile de management implica in masurile de informare si publicitate cel putin unul din urmatoarele organisme:
 - autoritati nationale, regionale sau locale si agentii de dezvoltare;
 - asociatii comerciale si profesionale;
 - parteneri economici si sociali;
 - organizatii neguvernamentale;
 - organizatii reprezentand mediul de afaceri;
 - centrele de informare ale reprezentantelor europene;
 - institutii de educatie.

e) *Cine este responsabil cu publicarea informatiilor privind beneficiile nete, costurile si eficienta energetic• a echipamentelor si sistemelor care utilizeaz• surse regenerabile de energie pentru înc•lzire, r•cire si producerea de energie electric•? (Furnizorul echipamentului sau sistemului, un organism public sau un tert?)*

Legislatia nu cuprinde prevederi explicite in ceea ce priveste responsabilitatea publicarii informatiilor privind beneficiile nete, costurile si eficienta energetic• a echipamentelor si sistemelor care utilizeaz• surse regenerabile de energie pentru înc•lzire, r•cire si producerea de energie electric•. Astfel de informatii sunt publicate de mass-media si de campaniile publicitare realizate de firmele producatoare de echipamente sau de firmele de constructii-montaj.

f) În ce mod se pun la dispoziția planificatorilor și arhitecților îndrumări pentru a-i ajuta să examineze în mod corespunzător combinația optimă de surse regenerabile de energie, tehnologii de înaltă eficiență și sistemele de încălzire și răcire urbane atunci când planifică, proiectează, construiesc sau renovează zone industriale sau rezidențiale? Cine este responsabil pentru aceasta?

Legislația nu cuprinde prevederi explicite în ceea ce privește responsabilitatea îndrumării specialiștilor în procesul de examinare comparativă și de evaluare a combinației optime de surse regenerabile de energie, tehnologii de înaltă eficiență și sistemele de încălzire și răcire urbane atunci când planifică, proiectează, construiesc sau renovează zone industriale sau rezidențiale.

Încercări în acest domeniu se fac de către Asociațiile profesionale și de către catedrele de specialitate din universități. O preocupare constantă în acest sens o are Asociația Inginerilor de Instalații din România cu ocazia conferințelor anuale sau a unor manifestări cu tematici concrete.

Firmele producătoare și furnizorii de tehnologii și de echipamente pentru valorificarea surselor regenerabile de energie și de cogenerare organizează periodic acțiuni de promovare și de informare a specialiștilor.

În Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor, elaborată în baza Legii 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, se fac referiri privitor la utilizarea surselor regenerabile de energie, dar fără indicații concrete privind modul de analiză comparativă și de optimizare a tehnologiilor aplicate.

g) Vă rugăm să descrieți programele existente și planificate de informare, de sensibilizare și de formare a cetățenilor cu privire la beneficiile și aspectele practice ale dezvoltării și utilizării energiei din surse regenerabile. Care este rolul actorilor de la nivel regional și local în proiectarea și administrarea acestor programe?

În condițiile dificultăților economice traversate de România în ultima perioadă nu au putut fi inițiate programe naționale finanțate de la buget pentru informarea, sensibilizarea și formarea cetățenilor cu privire la beneficiile și aspectele practice ale dezvoltării și utilizării energiei din SRE. Lipsa unor astfel de programe a fost parțial suplinită de informațiile publicate de mass-media și de campaniile publicitare realizate de firmele producătoare de echipamente sau de firmele de construcții-montaj.

Instituțiile statului au în vedere inițierea unor astfel de programe în măsura în care situația bugetului de stat va permite finanțarea lor.

Astfel, MMP își propune acțiuni în vederea prezentării către public a stărilor pozitive într-o manieră obiectivă, care să cuprindă date esențiale de ordin tehnic și care să sublinieze punctele importante de pe agenda politică, cum sunt schimbările climatice, securitatea energetică și biodiversitatea. Acțiunile întreprinse de acest minister în direcția informării actorilor politicii forestiere și politicii energetice, precum și publicului larg, vor fi conforme cu Declarația de la Jihlava (2009) cu privire la comunicare în domeniul pădurilor și silviculturii UE, și se vor clădi pe rezultatele grupului de lucru constituit în anul 2010 și aflat în coordonarea Comitetului Forestier Permanent (SFC) al Comisiei Europene.

Mai multe programe de informare, sensibilizare și formare a cetățenilor sunt realizate de către organizații neguvernamentale, inclusiv în cadrul unor programe finanțate de către Comisia Europeană.

La nivel regional, ADR includ in programele lor si actiuni de informare, sensibilizare si formare a cetatenilor cu privire la utilizarea SRE. Volumul acestor informatii este in crestere, corespunzator cresterii importante problemei.

4.2.5. Autorizarea instalatorilor

(a) Trimitere la legislația națională și/sau regională (dacă este cazul) privind sistemele de autorizare sau sistemele de calificare echivalente pentru instalatori în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din Directiva 2009/28/CE:

Nu există încă legislație specifică referitoare la sistemele de autorizare pentru instalatori sau sisteme de calificare echivalente pentru instalatorii de cazane mici și sobe pe bază de biomasă, de sisteme solar-termice, sisteme geotermice de mică adâncime și pompe de caldura, sisteme fotovoltaice. De altfel, nomenclatorul ocupațiilor profesionale din România (COR) nu există prevăzută explicit profesia de instalator în domeniul instalațiilor care valorifică SRE, ci doar, de exemplu "instalator încălzire centrală și gaze", "electrician" etc.

În aceste condiții, nu este pus la punct un sistem de autorizare pentru exercitarea unei activități/profesii care nu este recunoscută oficial. Activitățile privind instalațiile de valorificare a SRE sunt exercitate de către instalatorii "generalisti". Au fost demarate acțiuni pentru completarea COR cu profesii specifice instalațiilor de valorificare a SRE.

(b) Organismul sau organismele responsabile pentru instituirea și certificarea, până în 2012, a sistemelor de autorizare/calificare pentru instalatorii de cazane și sobe mici pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice solare și de sisteme termice solare, de sisteme geotermice de mică adâncime și de pompe de caldura:

Nu s-au stabilit încă organismele responsabile.

(c) Există asemenea sisteme de autorizare/calificare deja instituite? Dacă da, vă rugăm să le descrieți.

Sistemele de autorizare sau sistemele de calificare echivalente pentru instalatori prevăd, printre altele, ca instalatorilor li se solicită în prealabil formarea ca instalatori de apă și canal și/sau electrician. Aceste din urmă două calificări sunt incluse în prezent în Nomenclatorul calificărilor, care se aprobă și actualizează periodic prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Autorizarea electricienilor care desfășoară activități de proiectare/instalare a instalațiilor electrice racordate la SEN se realizează de către autoritatea competentă - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

Autorizarea instalatorilor care desfășoară activități în domeniul instalațiilor sub presiune se realizează de către autoritatea competentă - SC.R.

(d) Sunt disponibile public informații referitoare la aceste sisteme? Listele cu instalatorii autorizați sau calificați sunt publicate? Dacă da, unde? Sunt acceptate alte sisteme ca fiind echivalente cu sistemul național/regional?

Informațiile referitoare în general la Nomenclatorul calificărilor și la sistemele de autorizare sau sistemele de calificare sunt publice pe site-ul Consiliului Național de Formare Profesională a Adulților.

Listele cu instalatorii care vor fi autorizați conform art.14 (3) al directivei 2009/28 vor fi publicate pe site-ul organismelor responsabile de certificarea sistemelor de autorizare/calificare a instalatorilor, la momentul când aceste organisme vor fi desemnate.

Datele sunt situate pe siturile UPB Energetica, ANRE, •SC•R.

(e) Rezumat al m•surilor existente •i planificate la nivel regional/local (dac• este relevant).

Sunt planificate următoarele măsuri:

MECMA va solicita Ministerului Muncii includerea în COR (Clasificarea ocupațiilor din România) a calificării pentru cele 3 categorii de instalatori prevăzute de directivă. Se poate solicita o calificare agregată (pentru cele 3 categorii de instalatori) sau pentru fiecare din cele 3 categorii de instalatori. După introducerea în COR, calificările vor fi incluse în Nomenclatorul calificărilor care se aproba și actualizează periodic prin ordin comun al ministrului muncii, familiei și protecției sociale și ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

În paralel, trebuie realizat un standard ocupațional. În acest sens, asociațiile profesionale din domeniul regenerabilelor împreună cu MECMA vor înființa Consiliul National de Formare Profesională a Adultilor asupra intenției de elaborare a standardului/standardelor ocupațional în materie. După înființare, asociațiile profesionale din domeniul regenerabilelor împreună cu MECMA vor elabora proiectul de standard care se va aproba de comitetul sectorial relevant din cadrul Consiliului National de Formare Profesională a Adultilor.

După validarea standardului de către comitetul sectorial, acesta este aprobat de Consiliul National de Formare Profesională a Adultilor.

După finalizarea etapelor de mai sus, furnizorii de formare profesională solicita Consiliului National de Formare Profesională a Adultilor recunoașterea cursurilor. Consiliul National de Formare Profesională a Adultilor verifică dacă cursul propus respectă cerințele din directivă 2009/28 și cele din standardul ocupațional, pe baza acestei evaluări cursul fiind acreditat. Pe baza acreditării, furnizorii de formare profesională derulează cursurile care se încheie cu certificatele solicitate de directivă.

Trebuie introduse cursuri speciale pentru instalatori de sisteme utilizând surse regenerabile de către organizații neguvernamentale cum sunt: SUNE - Asociația patronatului din industria surselor regenerabile, în colaborare cu organismele de certificare ANRE •i •SC•R.

Complementar există sistemul de certificare experți tehnici •i auditori energetici pentru cl•diri •i pentru instalații electrice •i termice.

Aceste cursuri se fac la UTCB (cursuri postuniversitare – 3 luni) pentru audit energetic în cl•diri •i certificare la MLPTL - Ministerul Dezvoltării Regionale •i Turismului conform Ordin 550/3003 până la 1083/2009.

Cursurile de audit energetic •i certificare se fac în colaborare la UPB - Facultatea de energetic• (cursuri postuniversitare audit electroenergetic, termoelectric •i gestiunea energiei) •i ARCE – Agenția Națională pentru Conservarea energiei (actualmente în cadrul ANRE).

4.2.6. Dezvoltarea infrastructurii pentru energie electrică

a) Trimitere la legislația națională existentă privind cerințe referitoare la rețelele energetice

Cadrul legislativ a fost îmbunătățit continuu în conformitate cu legislația comunitară în domeniu dar și în contextul trecerii țării noastre la o economie de piață funcțională.

Cea mai importantă lege în domeniul infrastructurii pentru energie electrică este **Legea energiei electrice 13/2007** cu modificările și completările ulterioare.

Legea stabilește cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare.

Dintre obiectivele de bază care trebuie realizate de aceste activități se citează:

- asigurarea accesului nediscriminatoriu și reglementat al tuturor participanților la piața de energie electrică și la rețelele electrice de interes public;
- asigurarea funcționării interconectate a Sistemului electroenergetic național cu sistemele electroenergetice ale țărilor vecine și cu sistemele electroenergetice din Uniunea pentru Coordonarea Transportului Energiei Electrice (UCTE);
- promovarea utilizării surselor noi și regenerabile de energie;
- asigurarea siguranței în funcționare a Sistemului electroenergetic național;

Legea stabilește competențele și atribuțiunile ANRE, ale OTS, precum și ale OD.

Alte documente legislative completează prevederile acestei legi, printre care:

- Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie cu amendamentele aprobate de Parlament în iunie 2010;
- HG 90/2008 privind aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public;
- HG 1069/2007 privind aprobarea Strategiei energetice a României pentru perioada 2007—2020.

Un rol important în dezvoltarea infrastructurii pentru energie electrică îl au reglementările ANRE. Dintre acestea se menționează:

- Codul tehnic al rețelelor electrice de transport aprobat prin Ordinul ANRE 20/2004;
- Standardul de performanță pentru serviciile de transport și de sistem ale energiei electrice aprobat prin Ordinul ANRE nr. 17/2007;
- Codul tehnic al rețelelor electrice de distribuție aprobat prin Ordinul ANRE 128/2008;
- Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice aprobat prin Ordinul ANRE 28/2007;
- Codul Comercial al pieței angro de energie electrică aprobat prin Ordinul ANRE 25/2004;
- Codul de măsurare a energiei electrice aprobat prin Ordinul ANRE 17/2002;
- Regulamentul de conducere și organizare a activității de mentenanță aprobat prin Ordinul ANRE 35/2002;
- Regulamentul privind stabilirea soluțiilor de racordare a utilizatorilor la rețelele electrice de interes public aprobat prin Ordinul ANRE 129/2008;

- Norma tehnica "Conditii tehnice de racordare la retelele electrice de interes public pentru centralele electrice eoliene" aprobata prin Ordinul ANRE 51/2009.

Ordinele Ministerului Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri completeaza cadrul legislativ si contribuie la exercitarea de catre acest minister a atributiunilor stabilite de lege. In contextul dezvoltarii infrastructurii pentru energie electrica se mentioneaza:

- Ordinul 2243/2009 pentru aprobarea schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investitiilor in extinderea si modernizarea retelelor de distributie a energiei electrice si gazelor naturale;
- Ordinul 2285/2008 privind lansarea Cererii de propuneri de proiecte de investitii in extinderea si modernizarea retelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale si petrolului, propuse pentru acordarea asistentei financiare nerambursabile prin Programul operational sectorial "Cresterea competitivitatii economice" (POS CCE);
- Ordinul 2288/2008 privind lansarea Cererii de propuneri de proiecte de investitii pentru domeniul majoritar de interventie 3 "Diversificarea retelelor de interconectare in vederea cresterii securitatii furnizarii energiei"; operatiunea 4.3 "Sprijinirea investitiilor pentru interconectarea retelelor nationale de transport al energiei electrice si gazelor naturale cu retelelor europene din cadrul axei prioritare 4 "Cresterea eficientei energetice si a securitatii furnizarii in contextul combaterii schimbarilor climatice" a Programului operational sectorial "Cresterea competitivitatii economice" (POS CCE).

b) In ce mod se asigura faptul ca retelele de transport si distributie vor fi dezvoltate in vederea integrarii volumului vizat de energie electrica din surse regenerabile, mentinand in acelasi timp exploatarea in siguranta a sistemului de energie electrica? In ce mod este aceasta cerinta inclusa in planificarea periodica de retea a operatorilor de transport si distributie?

Dezvoltarea infrastructurii pentru energie electrica dupa anul 1990 a fost influentata de fenomenele specifice perioadei de tranzitie de la economia centralizata la economia de piata si in primul rand de criza economica din perioada 1990 – 2000.

Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007 – 2020 analizeaza starea tehnica a instalatiilor in anul 2007 si arata ca:

- Retelele electrice de distributie (RED) sunt caracterizate printr-un grad avansat de uzur• fizic• (circa 65%) a liniilor electrice de joas•, medie si înalt• tensiune (110kV), a statiilor de transformare si a posturilor de transformare. La aceasta se adaug• uzura moral•, 30% din instalatii fiind echipate cu aparataj produs în anii '60.
- Investitiile efectuate pân• în prezent în reseaua electric• de transport (RET) au permis realizarea într-o prim• etap• a unei noi si moderne infrastructuri de conducere prin dispecer si a infrastructurii necesare function•rii pietelor de electricitate. Este în curs de desf•surare programul de modernizare a întregii retele la nivelul celor mai înalte standarde europene cu lucr•ri de modernizare si retehnologizare a statiilor electrice cele mai importante din RET, precum si de dezvoltare a capacit•tii pe linii de interconexiune.

Acelasi document precizeaza ca in activit•tile de transport si distributie de energie electric•, se au în vedere:

- continuarea procesului de dezvoltare, modernizare și rețehnologizare a rețelelor de transport și distribuție în concept de rețea inteligentă cu pregătirea corespunzătoare a conectării la rețea a resurselor regenerabile;
- realizarea cablului electric submarin HVDC între România și Turcia, în parteneriat cu investitori privați;
- analiza oportunității realizării unei stații electrice back-to-back la Isaccea, identificarea potențialilor participanți la compania de proiect și realizarea stației;
- mărirea gradului de interconectare cu statele din Uniunea Europeană și zona Mării Negre, pentru a beneficia de poziția strategică a României în tranzitul de energie electrică de la circa 10% în prezent la 15-20% în orizont 2020;
- evaluarea posibilităților de a unifica companiile de distribuție proprietate a statului (neprivatizate) într-o unică companie și care, pe baza unor criterii de performanță și a unui management privat, să poată deveni un important actor regional;
- realizarea de către OTS a unor investiții de 2 miliarde euro, în următoarea structură:
 - 1,45 miliarde euro investiții directe din tarif;
 - 0,15 miliarde euro investiții din tarif, în regim special (investiții directe în străinătate: linii în Republica Moldova și contribuții la proiectul cablului submarin);
 - 0,45 miliarde euro investiții din taxa de racordare (noi unități de producere a energiei electrice, hidrocentrale cu acumulare și pompă Tarnita-Lăpuștești etc).

Legea energiei electrice nr. 13/2007, Codul tehnic al rețelelor electrice de transport, Codul tehnic al rețelelor electrice de distribuție, precum și alte acte legislative normative cuprind prevederi explicite privind dezvoltarea rețelelor de transport și distribuție.

TRANSELECTRICA are obligația de a elabora un plan de perspectivă pentru fiecare 10 ani succesivi, cu actualizare la doi ani, privind transportul energiei electrice în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie electrică. Planul de perspectivă este supus spre avizare autorității competente (ANRE) și spre aprobare ministerului de resort (MECMA). Acesta este document cu caracter public și se afișează pe pagina de internet a TRANSELECTRICA.

Planul de perspectivă al dezvoltării RET trebuie să prevadă:

- acoperirea consumului de putere și energie electrică, în condiții de siguranță și de eficiență economică, în conformitate cu politica energetică națională;
- corelarea acțiunilor între Transelectrica și participanții la piața de energie electrică, referitor la orice serviciu solicitat care poate avea impact asupra siguranței în funcționare a SEN;
- oportunitățile zonale pentru racordare și utilizare a RET funcție de prognoza de dezvoltare a consumului și necesitățile de capacități noi instalate, în scopul funcționării eficiente, în condiții de siguranță;
- stabilirea nivelului de rezervă în SEN pentru producerea și transportul energiei electrice la vârf de consum în conformitate cu cerințele de dimensionare.

Planificarea dezvoltării și modernizării RED în cadrul SEN se realizează de către fiecare operator de distribuție (OD).

Planificarea se face pe baza unui studiu de dezvoltare în perspectivă, pe o durată medie de 5 ani și maximă de 10 ani, a rețelei electrice respective, studiu fundamentat tehnico-economic. Soluțiile alese trebuie să permită dezvoltarea instalațiilor și după această perioadă, fără modificări esențiale, cu integrarea elementelor principale ale rețelelor existente (soluțiile să fie autostructurante). Studiile se actualizează anual.

Planul de perspectiva pe termen mediu (5 ani), respectiv actualizarile sale anuale se supun spre avizare Autoritatii competente si reprezinta document cu caracter public. Pe baza planului de perspectiva, fiecare OD intocmeste programul anual de investitii pentru dezvoltarea si modernizarea RED.

Planificarea dezvoltarii RED trebuie sa asigure, printre altele, evacuarea puterii din instalatiile producatorilor, inclusiv din instalatiile locale de productie distribuita.

c) Care va fi rolul unitatilor de stocare, instrumentelor IT si retelelor inteligente? In ce mod se va asigura dezvoltarea acestora?

Strategia energetica a României pentru perioada 2007—2020 prevede realizarea centralei hidroelectrice cu acumulare si pompaj Tarnita-Lapustesti cu o putere instalata de 1000 MW. Realizarea acestei centrale este luata in considerare si in Planul de perspectiva al dezvoltarii RET intocmit de TRANSELECTRICA pentru perioada 2008-2017. In acest document se precizeaza ca centrala va avea patru grupuri, fiecare avand puterea unitara in regim de generator de 256 MW si in regim de pompa de 270 MW. Se considera ca aceasta centrala este strict necesar• pentru ob•inerea echilibrului produc•ie/consum în SEN, în contextul apari•iei celor dou• unit••i nucleare, a centralelor termoelectrice cu func•ionare în regim de baz• •i a centralelor eoliene, cu func•ionare prioritar•.

Strategia prevede de asemenea inceperea lucrarilor de executie la CHE Islaz, pentru asigurarea conditiilor de functionare in regim reversibil a agregatelor din sistemul hidroenergetic de pe Oltul inferior. Puterea instalata in regim de pompaj a acestei centrale va fi de circa 250 MW.

Legea energiei electrice 13/2007 prevede ca OTS exploateaza, retehnologizeaza, reabiliteaza si dezvolta: instalatiile din RET, instalatiile de masurare si contorizare a transferului de energie electrica prin RET si la interfata cu utilizatorii, instalatiile de informatica si telecomunicatii din RET.

In anul 2007, Transelectrica a finalizat un sistem unitar de telecontorizare pentru piata angro care permite:

- masurarea sincrona (orara in acest moment, conform reglementarilor in vigoare), a energiei electrice active si reactive;
- achizitia, transmisia, validarea, importul de date de la alti operatori de masurare;
- prelucrarea si agregarea tuturor datelor;
- exportul informatiilor în mod automatizat, catre OTS, Operatorul comercial (OPCOM) si entitatile autorizate si interesate.

OTS va fi responsabil in viitor de integrarea in SEN (din punct de vedere al masurarii energiei electrice) a noilor statii electrice care se vor construi, de asemenea va fi responsabil pentru sistemele de contorizare ce vor fi implementate cu ocazia retehnologizarii statiilor electrice ale Transelectrica.

Prin Proiectul de realizare a sistemului de telecontorizare a Transelectrica, au fost achizitionate echipamente portabile pentru masurarea calitatii energiei electrice (pe o perioada limitata 1-2 saptamani) si a fost realizat un sistem de monitorizare a parametrilor de calitate ai energiei electrice la marii consumatori racordati direct la RET, cu teletransmisia datelor la centrul de management al datelor aflat in cadrul Centrului OMEPA Sibiu (statia Sibiu Sud).

S-a urmarit ca in cursul anilor 2008-2009 sa fie realizata lucrarea de investitie „Sistem integrat de monitorizare a calitatii energiei in RET” care permite verificari „on – line” dar si pe perioade diferite de timp a comportarii SEN din punct de vedere al calitatii energiei tranzitate. Acest sistem integreaza toate echipamentele care masoara calitatea energiei electrice existente in acest moment.

Consolidarea permanenta si extinderea infrastructurii IT&Tc reprezinta una din preocuparile Transelectrica.

Pentru sporirea capacitatii de prelucrare a datelor si diversificarea serviciilor oferite la nivel national, TRANSELECTRICA deruleaza un contract de dezvoltare a unei arhitecturi de networking de ultima generatie.

d) Este planificata consolidarea capacitatii de interconectare cu tari vecine? Daca da, care sunt interconexiunile respective, despre ce capacitate este vorba si care este termenul limita stabilit?

Proiectul de reabilitare si modernizarea a sistemului de transport-dispecer (proiect aprobat prin HG 1149/2000, lansat in 2001 si finalizat in 2007) a permis aderarea in anul 2003 la Uniunea pentru Coordonarea Transportatorilor de Energie Electric• (UCTE) si conectarea sincron• in 2004 a Sistemului Energetic National (SEN) la sistemul UCTE. Au fost asigurate astfel cresterea sigurantei in functionare a SEN, noi oportunit•ti de comert transfrontalier cu energie electric• si integrarea Rom•niei in piata regional• de energie.

Actualul program de investitii al TRANSELECTRICA urmareste cresterea capacitatii de interconexiune cu sistemele vecine. Au fost avute in vedere cele trei proiecte pentru care exist• deja memorandumuri de in•elegere incheiate cu partenerii:

- Realizarea celei de a doua linii de interconexiune de 400 kV cu Serbia;
- Realizarea unei interconexiuni cu Sistemul Electroenergetic al Turciei prin cablu submarin;
- Cre•terea capacit•tii de schimb de energie electric• cu Republica Moldova •i Ucraina, prin LEA 400 kV Suceava - B•i.

Pentru acestea s-au aprobat termenii de referin•• •i sunt in curs de elaborare studiile de fezabilitate.

Planul de perspectiva al RET prezentat anterior cuprinde •i int•ririle interne necesare pe direc•iile fluxurilor de putere tranzitate prin sta•iile de interconexiune:

- Realizarea LEA 400 kV Por•ile de Fier – Re•ia •i trecerea la 400 kV a axei Re•ia – Timi•oara – Arad;
- Realizarea LEA 400 kV G•d•lin –Suceava.

e) In ce mod este abordata chestiunea accelerarii procedurilor de autorizare privind infrastructura de retea? Care este stadiul actual si durata medie pentru obtinerea aprobarii? Care sunt imbunatatirile prevazute?

Procedurile de autorizare privind accesul unui producator de E-SRE la reseaua publica sunt prevazute in Regulamentul privind racordarea utilizatorului la retelele electrice de interes public, aprobat prin HG 90/2008. Principalele prevederi ale acestui regulament vor fi prezentate sintetic in continuare.

Cererile de racordare a unor instalatii producere cu puteri mai mari de 50 MVA se adreseaza de catre solicitanti operatorului de transport.

Cererile de racordare a unor instalatii de producere sau de consum cu puteri de pana la 50 MVA inclusiv se adreseaza operatorului de distributie din zona respectiva.

Pentru racordarea unui producator la reseaua electrica de interes public se parcurg urmatoarele etape:

- Etapa preliminara de documentare si informare a viitorului producator
Producatorul poate solicita operatorului de retea informatii privind conditiile si posibilitatile de realizare a racordarii la retea a unei instalatii de producere, prezentand datele caracteristice ale acestuia.

Operatorul de rețea transmite aceste informații în scris, gratuit, în termen de cel mult 15 zile calendaristice.

- Depunerea de către viitorul producător a cererii de racordare și a documentației aferente pentru obținerea avizului tehnic de racordare
Producătorii au obligația solicitării avizului tehnic de racordare înainte de a începe executarea instalațiilor care urmează să fie racordate la rețeaua electrică. Documentația anexată cererii de racordare trebuie să includă, printre altele, studiul de soluție pentru racordarea la rețeaua electrică (dacă a fost elaborat).
Soluția de racordare se stabilește de către operatorul de rețea prin fișa de soluție sau, după caz, prin studiu de soluție.
Studiul de soluție se elaborează de către operatorul de rețea și se plătește de solicitant. Termenul de elaborare a acestui studiu este de maximum 3 luni pentru racordarea la o rețea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, respectiv de maximum o lună pentru racordarea la o rețea de medie sau de joasă tensiune.
Operatorul de rețea va colabora cu utilizatorii pentru stabilirea celei mai avantajoase soluții de racordare la rețeaua electrică din punct de vedere tehnic și economic.
- Emiterea de către operatorul de rețea a avizului tehnic de racordare, ca ofertă de racordare
Operatorul are obligația să transmită solicitantului avizul tehnic de racordare, în maximum 30 de zile calendaristice de la înregistrarea documentației complete.
În situațiile în care emiterea avizului tehnic de racordare de către OD se face cu consultarea OTS, termenul reglementat se prelungește până la primirea punctului de vedere al acestuia, dar nu cu mai mult de 30 de zile calendaristice.
Avizul tehnic de racordare conține condițiile tehnico-economice de racordare la rețea și constituie oferta operatorului de rețea la cererea de racordare.
- Încheierea contractului de racordare între operatorul de rețea și utilizator
După primirea avizului tehnic de racordare, solicitantul poate cere încheierea contractului de racordare. El trebuie să achite operatorului de rețea tariful de racordare stabilit conform metodologiei aprobate de ANRE.
Operatorul de rețea are obligația să propună proiectul de contract, în termen de maximum 10 zile calendaristice.
După încheierea contractului de racordare și în condițiile prevăzute în acesta, operatorul de rețea asigură proiectarea, construirea și punerea în funcțiune a instalației de racordare, inclusiv realizarea în instalațiile din amonte a tuturor condițiilor tehnice necesare.
- Încheierea contractului de execuție între operatorul de rețea și un executant și realizarea instalației de racordare la rețeaua electrică; punerea în funcțiune a instalației de racordare
- Punerea sub tensiune a instalației de utilizare

f) În ce mod este asigurată coordonarea între aprobarea infrastructurilor de rețea și alte proceduri administrative de planificare?

Demararea propriu-zisă a activităților de realizare a unui obiectiv nou trebuie precedată de obținerea avizului tehnic de racordare la rețea. Cererea care se depune

pentru a obtine acest aviz este insotita de o documentatie in care sunt incluse documente eliberate de autoritatile locale sau de alte institutii ale statului (certificat de urbanism, acte de proprietate asupra terenului sau de concesiune a acestuia, aviz de mediu, documente cadastrale etc). Obtinerea acestor documente face obiectul unor reglementari distincte, care uneori difera de la o regiune la alta.

Investitorii au acuzat de multe ori faptul ca pentru a obtine toate documentele si avizele necesare trebuie sa faca prea multe demersuri. Pentru a usura misiunea investitorilor, guvernul a declarat ca va deschide un birou unic la nivel de judet. Investitorii se vor adresa acestui birou unic si acesta in continuare se va ocupa de obtinerea tuturor avizelor, respectiv de intocmirea tuturor documentatiilor necesare.

Conform proiectului de cercetare Wind Barriers finantat de UE si coordonat de Asociatia Europeana a Energiei Eoliene (EWEA), Romania se situeaza pe locul trei in Europa in functie de rapiditatea cu care se poate obtine autorizatia de constructie a unei centrale eoliene. Astfel, in Romania este nevoie in medie de 15 luni pentru obtinerea unei autorizatii de constructie a unei centrale eoliene, pe primele doua locuri situandu-se Finlanda (opt luni) si Austria (zece luni). Media europeana este de 42 luni. Numarul mediu de autoritati care trebuie contactate pentru obtinerea autorizatiei este in Romania de 13,10, media europeana fiind de 18,16 (pentru instalatii onshore).

g) Sunt prevazute drepturi de conectare prioritare sau capacitati de conectare rezervate pentru instalatiile noi producatoare de energie electrica din surse regenerabile de energie?

Legea energiei electrice 13/2007 prevede accesul nediscriminatoriu si reglementat al tuturor participantilor la retelele electrice de interes public. Astfel, HG 90/2008 nu prevede drepturi de conectare prioritare sau capacitati de conectare rezervate pentru instalatiile noi producatoare de E-SRE.

OTS si OD au insa obligatia legala sa realizeze planuri de perspectiva pe 10 ani (in cazul OTS) sau 5 ani (in cazul OD) si sa realizeze dezvoltarea retelor luand in considerare dezvoltarea producerii de E-SRE.

In Planul de Perspectiv• al RET pentru perioada 2008-2012 •i orientativ 2017, la analiza detaliata a etapei de referinta 2017, s-a considerat o putere instalata in centrale electrice eoliene de 3000 MW, astfel:

- 1700 MW în sta•ia 400kV Tariverde;
- 600 MW în sta•ia Vânt;
- 354 MW în Moldova: F•lcu Berezeni, Ro•ie•ti, Vetri•oaia, zona Smârdan-Gutinas;
- 105 MW în jude•ul Tulcea: Baia •i Corugea-Ci•meaua Nou•;
- 90 MW în zona Medgidia Sud: Pe•tera;
- 120 MW în zona Medgidia Nord: Târgu•or •i Sili•tea.

In anul 2008 TRANSELECTRICA a elaborat un Studiu de fundamentare a strategiei companiei privind integrarea in sistemul energetic national a centralelor eoliene. Studiul analizeaza caracteristicile functionale ale centralelor eoliene si implicatiile acestora asupra sistemului energetic national. Printre altele, se arata ca:

- În România, problema racord•rii centralelor eoliene la SEN se caracterizeaz• în prezent prin concentrarea solicit•rilor în zona Dobrogea. •inând seama de consumul relativ redus al zonei, dezvoltarea centralei nuclearelectrice (4×710 MW), proiectele de realizare a unor centrale termo si leg•turile de interconexiune, apare problema racord•rii acestora la RET/RED din punct de vedere al capacit••ii re•elelor din zona Dobrogea •i al reglajului de tensiune în zon•.

- Cererile de racordare a centralelor eoliene la SEN în zona Transilvania și Moldova nu pun încă probleme speciale din punct de vedere al capacităților rețelelor de evacuare a puterii din zonele respective.

În vederea soluționării tuturor aspectele menționate, există în derulare un studiu de zonă care are drept scop propunerea unei rețele întreg care să fie capabilă să preia întregul excedent al zonei Dobrogea, în condițiile utilizării capacităților existente și a unor dezvoltări noi ale RET. Soluția propusă trebuie:

- să mențină siguranța în funcționare a SEN;
- să asigure respectarea parametrilor tehnici de calitate ai serviciilor de transport și de sistem;
- să realizeze transportul energiei electrice fără congestii de rețea pentru variații mari ale puterii generate în centralele eoliene;
- să permită maximum de flexibilitate în implementare pentru a se putea adapta la elementele de incertitudine existente în prezent referitor la volumul puterii instalate și locația acesteia.

h) Există instalații pe baza de surse regenerabile care sunt gata de a fi incluse în rețea, dar nu sunt conectate din cauza limitelor de capacitate ale rețelei? Dacă da, ce măsuri se iau pentru a rezolva această situație și până când se preconizează soluționarea problemei?

Nu există instalații finalizate pe baza de surse regenerabile neconectate din cauza limitelor de capacitate ale rețelei.

i) S-au stabilit și publicat de către operatorii sistemelor de transport și distribuție regulile privind suportarea și partajarea costurilor pe care le presupun adaptările tehnice ale rețelelor? Dacă da, unde? Cum se asigură faptul că aceste reguli sunt bazate pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii? Există reguli speciale pentru producătorii situați în regiuni periferice și în regiuni cu o densitate scăzută a populației?

Aspectele privind racordarea la rețea sunt reglementate de HG 90/2008 privind aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public. Documentul a fost publicat inițial în Monitorul Oficial nr. 109 din 12 februarie 2008 și poate fi găsit cu ușurință pe numeroase site-uri. OTS și OD au realizat materiale informative într-un limbaj accesibil în care pun la dispoziția solicitanților de ATR informațiile continute în HG 90/2008.

Nu există reguli speciale pentru producătorii situați în regiuni periferice și în regiuni cu o densitate scăzută a populației.

j) Vă rugăm să descrieți modul în care sunt repartizate producătorilor și/sau operatorilor de sistem de transport și/sau distribuție costurile de conectare și de adaptare tehnică. Cum pot recupera operatorii sistemelor de transport și distribuție aceste costuri de investiție? Este planificată în viitor vreo modificare a acestor reguli privind suportarea costurilor? Ce schimbări aveți în vedere și care sunt rezultatele preconizate?

Costurile de realizare a lucrărilor de racordare a unui utilizator la rețeaua electrică se suportă de către utilizator prin tariful de racordare ce se achită operatorului de rețea. Lucrările pentru realizarea instalației de racordare se suportă integral de utilizator. Costurile de realizare a lucrărilor de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, destinate racordării unui loc de producere sau destinate în exclusivitate

ori in proportie de peste 60% racordarii unui loc de consum, se suporta de catre operatorul de retea si de catre utilizator. Modul si cota de participare a partilor la suportarea costurilor de intarire in aceste cazuri se reglementeaza de ANRE printr-un act normativ aflat in curs de elaborare.

k) Exista reguli privind partajarea costurilor intre producatorii conectati initial si cei care se conecteaza ulterior? Daca nu, cum sunt luate in considerare beneficiile de care se bucura producatorii conectati ulterior?

Producatorul conectat initial la retea primeste din partea celor care se conecteaza ulterior, in primii cinci ani de la punerea in functiune a instalatiei de racordare o compensatie baneasca. Aceasta este stabilita de catre operatorul de retea pe baza unei metodologii aprobate de ANRE (Ordinul ANRE 28/2003).

l) Cum se va asigura faptul ca operatorii de sisteme de transport si distributie pun la dispozitia noilor producatori care doresc sa se conecteze la retea informatiile necesare cu privire la costuri, un calendar precis pentru procesarea cererilor lor si un calendar orientativ privind conectarea lor la retea?

HG 90/2008 stabileste etapele care trebuie parcurse in relatia cu OTS, respectiv OD, de un nou producator care doreste sa se conecteze la retea, precum si intervalele de timp aferente fiecarei etape. Documentul precizeaza de asemenea ca operatorul de retea colaboreaza cu solicitantul pentru stabilirea celei mai avantajoase solutii de racordare la reteaua electrica din punct de vedere tehnic si economic. Solicitantii au astfel acces la informatiile privind costurile si calendarul orientativ privind conectarea la retea.

4.2.7. Exploatarea rețelei de energie electrică

- a) *În ce mod garantează operatorii sistemelor de transport și distribuție transportul și distribuția energiei electrice produse din surse regenerabile de energie? Se asigură prioritate sau garantarea accesului?*

Legislația în vigoare (HG 443/2003, Legea 220/2008 cu amendamentele aprobate de Parlament în iunie 2010) prevede că operatorii de rețea sunt obligați să garanteze transportul și distribuția energiei electrice produse din SRE fără să pericliteze fiabilitatea și siguranța rețelelor.

După ce au acordat avizul de racordare la rețea și au parcurs toate celelalte etape prevăzute în Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public aprobat prin HG 90/2008, OTS și OD își asumă astfel responsabilitatea garantării transportului și distribuției energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în condiții de securitate și fiabilitate. Detalii sunt prezentate în capitolul 4.2.6 (e).

- b) *Cum se asigură faptul că, atunci când distribuie instalațiile producătoare de energie electrică, operatorii de sisteme de transport acordă prioritate celor care utilizează surse regenerabile de energie?*

Codul Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică (aprobat prin Ordinul ANRE 25/2004) include unitățile de producție de E-SRE în categoria unităților de producție prioritare și prin prevederile sale, asigură preluarea cu prioritate a producției validate de E-SRE în piața anglo de energie, respectiv în dispachizare.

Calificarea ca producție prioritară se realizează în baza prevederilor *Regulamentului pentru calificarea producției prioritare de energie electrică din surse regenerabile de energie*, aprobat prin Ordinul ANRE 39/2006, de regulă anual, pentru întreaga producție de energie electrică și pentru întreaga capacitate.

Producătorul de energie verde calificat pentru producție prioritară are următoarele drepturi:

- să transmită oferte pe PZU pentru energia verde care a fost notificată și nu a fost contractată prin contracte bilaterale;
- să tranzacționeze cu prioritate pe PZU cantitățile de energie electrică notificate și validate ca producție prioritară disponibile, după considerarea cantităților de energie electrică din contractele bilaterale negociate de respectivul producător;
- să beneficieze, conform legislației în vigoare, de sistemul de promovare a energiei electrice produse din resurse regenerabile;
- să transmită la TRANSELECTRICA notificări fizice în dezechilibru pentru producția prioritară rămasă netranzacționată pe PZU.

Regulamentul prevede că producătorii calificați pentru producție prioritară necontrolabilă, nu sunt penalizați financiar pentru dezechilibrele generate de unitățile de producție calificate pentru producție prioritară necontrolabilă. De la prevederea precedentă sunt exceptați producătorii calificați pentru producție prioritară necontrolabilă, care sunt angajați în tranzacții pe PZU sau contracte bilaterale negociate de vânzare/cumpărare.

- c) *Cum se iau măsurile operationale privind rețeaua și piața pentru a reduce la minim întreruperea furnizării de energie electrică din surse*

regenerabile de energie? Ce fel de măsuri sunt planificate și când se preconizează implementarea acestora? [Printre măsurile privind piața și rețeaua care permit integrarea de resurse variabile s-ar putea număra măsuri precum o tranzacționare mai apropiată de tranzacționarea în timp real (trecerea de la prognozarea și reprogramarea producătorilor cu o zi înainte la realizarea acestor operațiuni în cursul aceleiași zile), agregarea sectoarelor de piață, asigurarea unei capacități de conectare și a unei tranzacționări transfrontaliere suficiente, îmbunătățirea cooperării cu operatorii de sisteme adiacente, utilizarea de instrumente ameliorate de comunicații și control, gestionarea din perspectiva cererii și participarea activă la piață în funcție de cerere (prin sisteme de comunicații bidirectionale – contorizare inteligentă), sporirea producției descentralizate și a stocării la nivel intern (de exemplu pentru automobilele electrice), cu o gestionare activă a rețelelor de distribuție (rețele inteligente).]

Cadrul legislativ în vigoare (inclusiv reglementările ANRE) prevăd măsuri operationale privind rețeaua și piața pentru a reduce la minim întreruperea furnizării de E-SRE. Astfel, în situația în care producătorii se confruntă cu dificultăți în a vinde energia pe piața concurențială, ei pot opta pentru a vinde energia la pret reglementat către furnizorii care furnizează electricitate consumatorilor captivi. Acești furnizori au obligația să achiziționeze energia electrică respectivă; în prezent, conform ordinului ANRE 44/2007, acest pret reglementat este de 132 lei/MWh (circa 32 Euro/MWh); valabilitatea acestor prevederi va înceta în momentul în care va intra în vigoare sistemul de promovare instituit de Legea 220/2008 și HG 1479/2009, respectiv după ce Comisia Europeană va autoriza acest sistem.

HG 1479/2009 prevede că după intrarea în vigoare a noului sistem pot opta pentru tranzacționare E-SRE fie la pret reglementat, fie la pret negociat doar producătorii de E-SRE produsă în centrale cu puteri instalate sub 1 MW. În termen de 60 de zile de la momentul respectiv ANRE trebuie să elaboreze metodologia de calcul al pretului reglementat.

SC Opcom SA a demarat la începutul acestui an, la solicitarea participanților la piața de energie electrică, pe baza unui proces de consultare publică, introducerea tranzacționării de energie electrică intraday. În prima fază, aceasta se va realiza într-o singură sesiune în ziua D-1, iar ulterior în mai multe sesiuni, inclusiv în ziua D (ziua de livrare). Aceasta va permite participanților la piața de energie electrică (inclusiv a celor ce utilizează resurse regenerabile de energie electrică) să tranzacționeze energie electrică cât mai aproape de timpul real. Se preconizează ca piața intraday să fie funcțională până la sfârșitul anului 2010.

În ceea ce privește îmbunătățirea cooperării cu operatorii de sisteme adiacente, precizăm următoarele:

- TRANSELECTRICA a încheiat deja cu OTS maghiar (MAVIR), în luna noiembrie 2009 un acord bilateral privind alocarea comună a capacităților de interconexiune anuale, lunare, săptămânale și pentru ziua următoare;
- TRANSELECTRICA face demersurile necesare pentru încheierea unor astfel de acorduri cu celelalte OTS-uri vecine, în cursul acestui an;
- Corelat cu introducerea tranzacționării intraday pe piața de energie electrică, se vor încheia acorduri privind alocarea comună a capacității de interconexiune în aceeași zi cu OTS maghiar și bulgar, până la sfârșitul anului 2010.

Din punct de vedere tehnic, operatorii de rețea realizează instalațiile de racordare în condiții de calitate superioară încât să se evite în măsura maxim posibilă întreruperea furnizării de E-SRE în rețea din motive tehnice.

Conform amendamentelor la legea 220/2008 aprobate în iunie 2010, Operatorul de transport și sistem și/sau operatorii de distribuție asigură transportul respectiv distribuția, precum și dispacherizarea cu prioritate a energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru toți producătorii de energie din surse regenerabile, indiferent de capacitate, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii, cu posibilitatea modificării notificărilor în cursul zilei de operare, conform metodologiei stabilite de ANRE, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi astfel încât limitarea sau întreruperea producției de energie din surse regenerabile să fie aplicată numai în cazuri excepționale, dacă acest fapt este necesar pentru stabilitatea și securitatea Sistemului Energetic Național.

Planurile de perspectivă privind dezvoltarea rețelelor prezentate în capitolul 4.2.6 cuprind prevederi privind creșterea capacităților liniilor de transport și distribuție (inclusiv a liniilor de interconexiune cu sistemele țărilor vecine), precum și creșterea gradului de utilizare a unor instrumente ameliorate de comunicații și control. Informații suplimentare sunt prezentate în capitolul 4.2.6.

d) Autoritatea de reglementare în domeniul energiei este informată cu privire la aceste măsuri? Are aceasta competența de a monitoriza și impune implementarea respectivelor măsuri?

Legea energiei electrice 13/2007 conferă atribuții importante Autorității de Reglementare în domeniul Energiei din România. Printre altele, ANRE:

- stabilește reglementări cu caracter obligatoriu pentru operatorii economici din sectorul energiei electrice;
- elaborează și aprobă metodologiile de calcul necesare stabilirii prețurilor și tarifelor reglementate; aprobă prețurile și tarifele reglementate;
- exercită controlul cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice a reglementărilor emise și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, inclusiv schimburile transfrontaliere de energie electrică și regulile privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune.

Aceeași lege prevede obligația ANRE de a monitoriza operatorii de rețea, printre criteriile de monitorizare fiind enumerate:

- durata de realizare a racordărilor la rețeaua de transport și distribuție și durata de reconectare după reparații;
- publicarea de către operatorii de rețea a informațiilor adecvate privind capacitățile de interconexiune, utilizarea rețelei și capacitatea alocată ;
- termenii, condițiile și tarifele pentru conectarea unor noi producători de energie electrică pentru a garanta ca acestea sunt obiective, transparente și nediscriminatorii, în special având în vedere costurile și beneficiile diverselor tehnologii privind SRE, producția distribuită și producerea energiei termice în cogenerare;
- nivelul de transparență și de concurență privind funcționarea pieței de energie electrică.

- e) *Centralele care produc energie electrică pe bază de surse regenerabile de energie sunt integrate în piața energiei electrice? Ați putea descrie, vă rugăm, modul în care se realizează acest lucru? Care sunt obligațiile acestora în ceea ce privește participarea la piața energiei electrice?*

Producătorii de E-SRE pot vinde energia electrică produsă:

- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii de energie electrică sau cu consumatorii eligibili, la prețuri negociate, sau
- prin contracte bilaterale, încheiate cu furnizorii impliciti, din zona în care sunt amplasate capacitățile de producere a E-SRE, la preț reglementat de ANRE, sau
- pe piața centralizată de energie electrică pentru ziua următoare (PZU).

La vânzarea E-SRE pe PZU:

- E-SRE este preluată cu prioritate de piața de energie electrică;
- Prețul primit este prețul de închidere a pieței;
- Dacă într-un interval orar E-SRE nu este preluată (echilibrul producție-consum se realizează numai din contractele bilaterale de vânzare-cumpărare a energiei electrice încheiate), producătorul de E-SRE face notificare fizică în dezechilibru și primește prețul stabilit pentru astfel de situații.

În vederea preluării E-SRE cu prioritate pe PZU, respectiv a încheierii contractelor bilaterale reglementate, E-SRE este calificată pentru producție prioritară de energie electrică.

Conform Codului Comercial, E-SRE se poate califica pentru producție prioritară necontrolabilă sau controlabilă.

Sunt stabilite două tipuri de producție prioritară, astfel:

- Producția prioritară necontrolabilă care cuprinde unitățile de producție la care producătorul nu poate gestiona în mod activ producția reală a unității pentru a asigura conformitatea cu producția programată notificată în avans.

În această categorie intră:

- unitățile de producție care utilizează energia eoliană, energia solară sau alte surse similare de energie, unde disponibilitatea sursei de energie este caracterizată de fluctuații considerabile în timpul zilei și nu poate fi controlată de producător în mod convenabil;
- unitățile hidro pe firul apei, dar numai în măsura în care aceste grupuri nu pot, sau nu sunt autorizate să controleze debitul uzinat în nici un fel, chiar pe perioada unei zile;
- centralele de cogenerare, dar numai în măsura în care producția reală de energie electrică este în întregime în afara controlului părții care exploatează centrala de cogenerare și dacă producția necesară de energie termică nu poate fi prognozată cu suficientă acuratețe;

- Producția prioritară controlabilă care cuprinde producția de energie electrică a unităților de producție care nu sunt atestate pentru producție prioritară necontrolabilă. În această categorie intră unitățile dispecerizabile, dar și centralele hidroelectrice cu lacuri de acumulare sau centralele care produc energie electrică utilizând biomasa.

La solicitarea unui producător de E-SRE, ANRE califica unitățile de producție ale acestuia pentru producție prioritară necontrolabilă sau controlabilă și transmite decizia de calificare producătorului respectiv precum și OPEE, OTS (în cazul

unitatilor dispecerizabile) si operatorului de retea la retelele caruia sunt racordate unitatile calificabile pentru productie prioritara.

În cazul vanzarii E-SRE pe PZU, producatorii trebuie sa transmita notificari preliminare la OPEE, separat pentru fiecare tip de productie prioritara.

Notificarile preliminare vor fi transmise:

- cu cel putin o luna înainte de anul urmator, mentionând productia estimata pentru fiecare luna a anului urmator;
- cu cel putin o saptamâna înainte de urmatoarea luna, mentionând productia estimata în fiecare saptamâna a urmatoarei luni;
- cu cel putin trei zile de tranzactionare înainte de urmatoarea saptamâna, mentionând productia estimata pentru fiecare zi a saptamânii urmatoare.

Dupa verificarea notificarilor preliminare, OPEE informeaza OTS despre cantitatea agregata a productiei prioritare în fiecare zona de licenta si pentru fiecare interval de timp aplicabil în perioada respectiva, separat pentru fiecare tip de productie prioritara.

Pâna la ora 18:00 a celei de a doua zi de tranzactionare ce precede ziua de livrare, participantii la PZU trebuie sa transmita notificari finale la OPEE, separat pentru:

- fiecare interval de tranzactionare al zilei de livrare;
- fiecare tip de productie prioritara;
- productia prioritara agregata a tuturor unitatilor de productie care sunt reprezentate de respectivul participant la PZU;
- fiecare unitate dispecerizabila;
- fiecare unitate de productie cu o capacitate mai mare decât o valoare de referinta stabilita de OTS.

Dupa verificarea notificarilor finale, OPEE trebuie sa transmita catre OD si OTS pâna la ora 08:30, în ziua de tranzactionare care precede ziua de livrare, separat pentru fiecare interval de tranzactionare al zilei de livrare informatii privind cantitatea agregata a productiei prioritare în fiecare interval aplicabil din perioada corespunzatoare de timp, separat pe fiecare tip de productie prioritara.

Notificarile finale sunt ferme si obligatorii pentru producatorul care le-a transmis.

Participantii la PZU înregistrati pentru productie prioritara trebuie sa comunice OPEE, separat pentru fiecare tip de productie prioritara, cantitatile de energie electrica tranzactionate prin contracte bilaterale.

C.N. Transelectrica S.A. contracteaza cu producatorii detinatori de unitati de cogenerare calificate pentru productie prioritara capacitatile acestor unitati ca servicii tehnologice de sistem - rezerve de putere tertiara lenta.

Preturile de contract sunt diferite pe tehnologii de productie a energiei electrice si asigura la nivel de an recuperarea costurilor fixe aferente capacitatilor calificate pentru productie prioritara.

Cantitatile de energie electrica notificate ca productie prioritara si validate sunt preluate cu prioritate în piata angro de energie electrica.

Pentru fiecare producator, OPEE transmite la OTS diferenta dintre productia prioritara ofertata pe PZU la preturile stabilite si validata de OPEE si productia prioritara efectiv tranzactionata pe PZU.

În cazul comercializarii E-SRE prin contracte reglementate, contractele dintre producatorii de E-SRE si furnizorii impliciti sunt încheiate în baza contractelor-cadru aprobate prin Ordinele ANRE 29/2005, respectiv 11/2007, în functie de tipul de productie prioritara (necontrolabila sau controlabila) la preturile stabilite prin Ordinul 44/2007.

- f) *Care sunt regulile pe baza cărora se percep tarife de transport și distribuție de la producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie?*

Conform Legii 220/2008, tarifele de transport și distribuție sunt nediscriminatorii între energia produsă din SRE și cea produsă din surse conventionale de energie. Aceste tarife de distribuție sunt reglementate prin ordine emise de ANRE.

Tarifele de transport se plătesc în urma încheierii unui contract de transport și nu sunt diferențiate pe tipuri de clienți. Sunt stabilite în baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice*, aprobat prin Ordinul ANRE 60/2007.

Producătorii de energie electrică, inclusiv din surse regenerabile de energie, care au o capacitate instalată mai mare de 10 MW plătesc pentru serviciul de transport - componenta de introducere în rețea a energiei electrice.

Tarifele de distribuție se percep în baza contractelor de distribuție. Sunt stabilite în baza *Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice- Revizia 1*, aprobat prin Ordinul ANRE 39/2007. Tarifele de distribuție nu sunt diferențiate pe tipuri de clienți ci, doar, pe niveluri de tensiune.

4.2.8. Integrarea biogazului in reseaua de gaz natural

a) Cum se asigura ca la perceperea de tarife de transport si distributie sa nu se aduca nici o discriminare gazului provenit din surse regenerabile de energie?

Legea gazelor 351/2004 cu modificarile si completarile ulterioare prevede obligatia operatorilor de distributie a gazelor naturale de a asigura accesul tertilor la sistemele de distributie in conditii nediscriminatorii, in limitele capacitatilor de distributie, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementarilor specifice elaborate de ANRE.

Aceeasi lege prevede ca accesul tertilor la sistemul national de transport si la sistemele de distributie a gazelor naturale poate fi refuzat daca:

- capacitatea este insuficienta;
- nu exista obiective/conducte parti componente ale sistemelor la care urmeaza a fi realizata conectarea;
- accesul la sistem poate conduce la serioase dificultati economice si/sau financiare in ceea ce priveste activitatea reglementata in cauza, pentru operatorul de transport/distributie caruia i se solicita accesul;
- calitatea gazelor naturale care urmeaza sa fie introduse in sisteme si/sau in depozite nu corespunde cerintelor impuse de reglementarile in vigoare;

Operatorul care refuza accesul din lipsa de capacitate sau din lipsa unor parti componente ale sistemelor la care urmeaza a fi realizata racordarea este obligat sa finanteze lucrarile necesare, daca acestea sunt justificate economic.

In cazul in care realizarea lucrarilor respective nu este justificata economic pentru operator, solicitantul va participa in cota-parte, in colaborare cu acesta, la finantare, sub conditia incheierii unui contract prin care consimte preluarea in patrimoniul operatorului a obiectivelor realizate.

Activitatile de transport si de distributie a gazelor naturale sunt activitati reglementate. Autoritatea de reglementare (ANRE) publica metodologiile de elaborare a tarifelor de transport si distributie, intreaga activitate desfasurandu-se in conditii de transparenta totala.

Legea gazelor se refera insa exclusiv la activitati din sectorul GN, GNL, GNCV si GPL. Toata legislatia primara si secundara necesara pentru desfasurarea de activitati in domeniu a fost elaborata exclusiv pentru acestea, fara a include si biogazul.

Completarea legislatiei secundare, elaborarea de norme tehnice si, in ultima instanta, demararea efectiva a unor proiecte ar permite racordare la retea a unor instalatii de productie a biogazului.

Pe de alta parte trebuie aratat ca interesul producatorilor de biogaz privind racordarea instalatiilor la reseaua de GN a fost relativ redus. Acestia prefera utilizarea biogazului pentru producerea de electricitate din mai multe motive:

- la nivel national reseaua de electricitate este mai dezvoltata decat reseaua de gaze naturale si conditiile de racordare sunt de regula mult mai avantajoase in primul caz;
- piata de electricitate este mult mai favorabila pentru E-SRE decat piata de gaze; producatorii de biogaz au garantia vinderii electricitatii produse si beneficiaza de sprijin prin sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzactionarea CV; in situatia in care ar dori sa comercializeze direct biogazul produs nu ar mai beneficia de avantaje similare.

b) S-a realizat vreo evaluare a necesitatii de a extinde infrastructura rețelei de gaz natural pentru a facilita integrarea gazului provenit din surse regenerabile de energie? Care este rezultatul? Dacă nu, se va realiza o astfel de evaluare?

Având în vedere lipsa unui cadru legislativ și de reglementare privind racordarea la rețeaua de GN a instalațiilor de producere a biogazului, precum și interesul scăzut al producătorilor față de această racordare, nu s-a realizat încă o evaluare a necesității extinderii infrastructurii rețelei de GN pentru a facilita integrarea gazului provenit din SRE. O astfel de evaluare va fi realizată după adoptarea cadrului legislativ și de reglementare respectiv.

c) Normele tehnice privind conectarea la rețea și tarifele de conectare pentru biogaz sunt publicate? Unde sunt publicate acestea?

În România nu există norme tehnice privind conectarea la rețea și tarifele de conectare pentru biogaz. Completarea și modificarea prevederilor Legii gazelor 351/2004 va permite dezvoltarea legislației secundare necesare.

4.2.9. Dezvoltarea infrastructurii de încălzire și racire urbană

(a) Vă rugăm să prezentați o evaluare a necesității de noi infrastructuri de încălzire și racire urbană pe bază de surse regenerabile de energie, care să contribuie la atingerea obiectivului pentru 2020. În funcție de această evaluare, există planuri de promovare a acestor infrastructuri în viitor? Care sunt contribuțiile preconizate ale marilor unități producătoare pe bază de biomasă, de energie solară și de energie geotermală în cadrul sistemelor de încălzire și racire urbană?

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat face parte din sfera serviciilor comunitare de utilități publice și cuprinde totalitatea activităților privind producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice, desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau asociațiilor de dezvoltare comunitară, după caz, în scopul asigurării energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici.

Serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat se realizează prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice aparținând domeniului public sau privat al autorității administrației publice locale ori asociației de dezvoltare comunitară, care formează sistemul de alimentare centralizat cu energie termică al localității sau al asociației de dezvoltare comunitară, denumit SACET.

Legea 325/2006 privind serviciul public de alimentare cu energie termică reglementează desfășurarea activităților specifice serviciilor publice de alimentare cu energie termică utilizate pentru încălzirea și prepararea apei calde de consum, respectiv producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice în sistem centralizat, în condiții de eficiență și la standarde de calitate, în vederea utilizării optime a resurselor de energie și cu respectarea normelor de protecție a mediului.

În România alimentarea cu energie termică se face în sisteme centralizate de distribuție de la centrale termice (CT) și centrale electrice de cogenerare (CET), care furnizează energie termică pentru un oraș, o zonă a orașului sau un cartier. În ultimii ani, consumul total de căldură a scăzut lent, cu circa 30%, în principal din cauza diminuării consumului industrial.

Sub-sectorul de încălzire este cel mai neglijat dintre sub-sectoarele energetice, iar încălzirea pe bază de SRE a primit cea mai puțină atenție la nivel legislativ. Sistemele centralizate urbane de alimentare cu energie termică și de cogenerare reprezintă, în România, sub-sectorul energetic cel mai deficitar din cauza:

- uzurii fizice și morale a instalațiilor și echipamentelor,
- pierderilor energetice totale mari la transport și distribuție între surse și clienți, precum și datorită izolației termice necorespunzătoare a fondului locativ existent,
- resurselor financiare insuficiente pentru exploatare, întreținere, reabilitare și modernizare,
- problemelor sociale complexe legate de suportabilitatea facturilor energetice.

În prezent, numărul locuințelor racordate la sisteme centralizate de încălzire urbană reprezintă 57,9% din totalul locuințelor din mediul urban și 30,7% din totalul locuințelor.

Cele mai bune sisteme de încălzire centralizată (surse de căldură-transport-distribuție-blocul de locuințe) au circa 35% pierderi de căldură, iar cele mai ineficiente circa 77% pierderi, plătite atât de consumatorul final cât și prin sistemul de protecție socială. Acești factori, costuri mari de producție și distribuție, scăderea calității serviciilor, creșterea valorii facturii energetice au condus la debranșarea locatarilor

de la încălzirea centralizată. Această situație dificilă a sub-sectorului încălzirii centralizate din România a avut un impact social foarte mare.

Conform Ministerului Administrației și Internelor, infrastructura de încălzire urbană va cunoaște un proces de reabilitare și extindere în conformitate cu cerințele locale.

În România dezvoltarea de noi infrastructuri de încălzire urbană pe bază de SRE este la început de drum. Unul dintre cele câteva proiecte de amploare de utilizare a SRE pentru încălzire urbană a fost "Rumeguș 2000", care s-a derulat în cinci localități din România (Vatra Dornei, Gheorghieni, Vlăhița, Huedin și Întorsura Buzului). Acesta a constatat în utilizarea biomasei drept combustibil în centralele termice din aceste orașe și a demonstrat viabilitatea și economicitatea producerii de energie termică pe baza acestei resurse.

De asemenea, în România se are în vedere posibilitatea folosirii energiei geotermale – există sisteme centralizate de alimentare cu energie termică la Nădlac, Oradea, Beiuș, Sânmartin, Lovrin de Timiș, Călimănești.

Contribuția SRE, precum biomasa forestieră, energia solară și energia geotermală, la atingerea obiectivului de 24% în 2020 asumat prin Directiva 28/2009 se va concentra atât pe producerea de energie electrică în centralele de cogenerare distribuite cât și prin:

- utilizarea biomasei în sisteme individuale de încălzire în zonele rurale;
- utilizarea eficientă a biomasei pentru producerea energiei termice în sobe individuale prin înlocuirea sobelor clasice din gospodăriile din mediul rural (care au un randament scăzut, sub 20%), cu sisteme ce utilizează tehnologii moderne, care au randament mult mai ridicat, de circa 80%;
- utilizarea energiei solare pentru producerea agentului termic și a apei calde menajere în gospodării individuale, la obiective turistice (pensiuni, hoteluri), la ferme sau în sectorul public (grădinițe, școli, sedii administrative etc.);
- utilizarea pompelor de căldură pentru producerea agentului termic în clădiri rezidențiale sau publice.

Circa 80% din grupurile termoelectrice în cogenerare care alimentează sisteme centralizate de furnizare a căldurii din orașele României au fost instalate în perioada 1970 – 1980, în prezent depășindu-și durata de viață, și având performanțe reduse. Slaba eficiență a acestor capacități provine din tehnologie, combustibilul utilizat (în multe cazuri lignit), reducerea consumurilor (în principal pentru abur tehnologic). Datorită costurilor mari de producere și transport, căldura distribuită în sistemele urbane de încălzire este subvenționată de stat.

Având în vedere îndeplinirea duratei normate de viață, starea tehnică și performanțele, în perioada 2010 - 2030, în centralele de cogenerare vor trebui casate grupuri însumând 2495 MW, astfel:

- În perioada 2010 - 2015: - 305 MW funcționând pe lignit
- 940 MW funcționând pe gaze naturale și pe cur
- În perioada 2016 - 2020: - 100 MW funcționând pe lignit
- 585 MW funcționând pe gaze naturale și pe cur
- În perioada 2021 - 2030: - 565 MW funcționând pe gaze naturale și pe cur

Totalul puterii în cogenerare care îndeplinește condițiile de casare până în 2030 reprezintă cca. 72% din puterea instalată în prezent în aceste centrale.

Pentru a menține capacitatea de alimentare cu căldură a consumatorilor racordați la aceste sisteme, și având în vedere noile tehnologii de cogenerare cu turbine cu gaze în ciclu combinat sau cu recuperare de căldură, vor trebui instalate circa 1200 MW.

Din această putere se poate aprecia că cca. 15%, respectiv cca. 200 MW, vor funcționa pe bază de biomasă.

De asemenea, un mare potențial îl reprezintă alimentarea cu căldură în sistemele centralizate din cazane de apă fierbinte pe bază de biomasă.

Dacă la nivelul anului 2006 pentru livrarea de căldură din centrale termice pe bază de biomasă s-au consumat peste 46 mii tone/an, este de așteptat ca la nivelul anului 2020 să se ajungă la un consum de peste 100 mii tone/an.

Privind utilizarea energiei geotermale sunt de așteptat creșteri ale utilizării pentru încălzire în zonele turistice din județele Bihor, Timiș, Arad și Vâlcea. La nivelul anului 2006, în aceste județe s-a livrat din surse geotermale căldură atât populației - clienți rezidențiali, cât și altor consumatori 131 mii Gcal/an.

Este de așteptat ca utilizând schemele de sprijin reglementate, până în anul 2020 această valoare să se dubleze.

Sunt necesare acțiuni pentru crearea/modernizarea de instalații și rețele locale de distribuție a agentului termic pe bază de SRE. De asemenea, este necesară promovarea proiectelor tehnice de construcție de noi locuințe individuale care să includă măsuri/tehnologii de izolare termică și încălzire centralizată pe bază de biomasă.

În România se pot utiliza următoarele scheme de sprijin pentru promovarea utilizării E-SRE (descrise pe larg în capitolul 4.3):

- Sistemul cotelor obligatorii combinat cu tranzacționarea CV - schema se aplică pe parcursul funcționării unei centrale și prevede acordarea de sprijin producătorilor care livrează energie electrică din surse regenerabile (E-SRE) în rețelele publice;
- Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie - schema se aplică în etapa investițională și prevede acordarea unui sprijin financiar nerambursabil din fonduri structurale operatorilor economici (întreprinderi mici, mijlocii și mari) în perioada de implementare a proiectului;
- Schema de cofinanțare face aplicarea regulilor de ajutor de stat - schema se aplică în etapa investițională și prevede acordarea unui sprijin financiar nerambursabil din fonduri structurale autorităților administrației publice locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară în perioada de implementare a proiectului;
- Schema oferită de "Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro" - schema asigură sprijin financiar prin cofinanțarea nerambursabilă din Fondul de Mediu.

Tabelul 4.3 prezintă proiecte contractate din primul apel de proiecte din fonduri structurale (august - septembrie 2008) în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE), Axa Prioritară 4 (AP4) „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice”, Domeniul Major de Intervenție (DMI 2) „Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”.

Tabelul 4.3. Proiecte contractate în primul apel POS CCE - Axa 4

Tipul resursei	Tipul solicitantului*	Număr proiecte	Putere instalată [MW _e și/sau MW _t]	Energia produsă [MWh _e și/sau MWh _t]
Energie geotermală	APL	1	44988,6 MW _t	51902,36 MWh _t
Biomasă	AE	3	5,24 MW _e 5,102 MW _t	40622,09 MWh _e 40121,825 MWh _t
Total proiecte aprobate	-	4	5,24 MW_e 44.993,702 MW_t	40622,09 MWh_e 92024,185 MWh_t

Notă: *AE- agent economic; APL autoritate publică locală

Sursa: Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri

4.2.10. Biocarburanti si alte biolichide – criterii de durabilitate si verificarea conformitatii (articolele 17-21 din Directiva 2009/28/CE)

- a) *Cum se vor implementa la nivel national criteriile de durabilitate pentru biocarburanti si biolichide? (S-a planificat vreun act legislativ pentru implementarea acestora? Care va fi cadrul institutional?)*

Pana la sfarsitul anului 2010 prevederile art.17-21, respectiv criteriile de durabilitate pentru biocarburanti si biolichide, din Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, vor fi preluate prin Hotarare a Guvernului, initiata de Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri.

În baza principiului durabilității sociale, economice și de mediu, vor fi excluse de la utilizarea în scopul producerii de biocarburanti si biolichide pârurile (terenurile forestiere) care îndeplinesc cel puțin una din condițiile de mai jos:

- aparțin tipului natural fundamental de pâruri (sau apropiat de acesta) corespunzătoare condițiilor staționale prevăzute de normele tehnice în vigoare;
- sunt conduse în regim codru (regulat sau grădinit) până la vârste de exploatare corespunzătoare normelor tehnice în vigoare;
- fac parte din categoria pârurilor instalate pe terenuri degradate (având folosință anterioară alta decât pâruri), cuprinse în perimetre de ameliorare a terenului în ultimii 50 de ani;
- sunt incluse în categoria pârurilor cu funcții speciale de protecție a mediului, social-recreativ sau estetice (grupa 1 funcțională).

Culturile forestiere din cuprinsul fondului forestier național, care ar putea furniza biomasă pentru producerea de biocarburanti si biolichide vor respecta normele de regim silvic (administrarea prin structuri silvice autorizate, pe bază de amenajamente silvice, cu respectarea normelor tehnice, etc.). Culturile bioenergetice din specii lemnoase instalate pe teren agricol, pentru obținerea unor produse de lemn de mici dimensiuni într-o perioadă scurtă de timp nu intră sub incidența prevederilor de mai sus, însă se supun criteriilor de durabilitate aplicabile acestei categorii de folosință a terenului.

În conformitate cu prevederile art. 35-37 din Legea 46/2008 privind Codul silvic, se restricționează schimbarea folosinței terenurilor cu destinație forestieră la o gamă restrânsă de lucrări de interes public, aprobată în urma unei proceduri specifice.

Utilizarea în scop energetic (energie termică și/sau electrică) a resurselor de biomasă forestieră solidă, atât în formă primară (ex. lemn recoltat din pâruri ca produse principale sau secundare, destinat utilizării ca lemn de foc), cât și secundară (ex. deșeurile de la procesare, cum sunt rumegușul, vrac sau sub formă de brichete) nu intră sub incidența prevederilor art. 17 din Directiva 2009/28/CE, însă va putea fi calculat ca aport la atingerea țintei de 24% până în anul 2020. Considerăm normele de regim silvic în vigoare, care sunt printre cele mai dezvoltate (restrictive cu privire la aspectele de mediu) din Europa, ca acoperitoare pentru respectarea indicatorilor generali de durabilitate pentru biomasa utilizată în scop energetic.

Terenurile de luncă din zona dig-mal, destinate culturilor forestiere de plop și salcie sau ocupate de formațiuni forestiere naturale de tipul zvoaielor de luncă sunt astfel excluse de la instalarea culturilor intensive bioenergetice.

Având în vedere că o mare parte a ariilor naturale protejate este ocupată de pâruri, este necesar de analizat relația dintre regimul silvic (conform normelor tehnice și amenajamentelor silvice) și regimul de protecție instituit prin planurile de management a ariilor protejate. În general, pârurile aflate în cuprinsul ariilor protejate sunt incluse, prin amenajamente silvice, în grupa I funcțională.

- b) Cum se va asigura faptul c• biocarburantii si biolichidele care sunt luate în calcul pentru îndeplinirea obiectivului sau obligatiilor nationale privind energiile din surse regenerabile si/sau sunt eligibile pentru sprijin financiar respect• criteriile de durabilitate stabilite la articolul 17 alineatele (2)-(5) din Directiva 2009/28/CE? (Va exista o institutie sau un organism national responsabil cu monitorizarea/verificarea conformit•tii cu aceste criterii?)

Se are în vedere ca actul legislativ care va prelua prevederile art. 17 -21 din Directiva 2009/28/CE privind promovarea utiliz•rii energiei din surse regenerabile, sa prevada:

- monitorizarea/verificarea conformitatii criteriilor de durabilitate ale biocarburantilor si biolichidelor va fi facuta de organisme de terta parte, recunoscute de Ministerul Economiei, Comer•ului •i Mediului de Afaceri;
- obligativitatea raport•rii, de c•tre operatorii economici care introduc pe pia• biocarburan•i si biolichide, a informa•iilor privind îndeplinirea criteriilor de durabilitate pentru biocarburanti si biolichide, la Ministerul Economiei, Comer•ului •i Mediului de Afaceri.

- c) În cazul în care monitorizarea îndeplinirii criteriilor va fi asigurat• de o autoritate sau de un organism national, aceast• autoritate sau acest organism national exist• deja? Dac• da, v• rug•m s• precizati care este aceasta (acesta). Dac• nu, când se prevede c• va fi instituit(•)?

Pentru monitorizarea/verificarea conformitatii criteriilor de durabilitate ale biocarburantilor si biolichidelor se vor desemna organisme de terta parte, recunoscut de Ministerul Economiei, Comer•ului •i Mediului de Afaceri, care se va instiui pana la sfarsitul anului 2010. Ne asteptam ca organismele de certificare produse acreditate vor solicita recunoasterea autoritatii pentru monitorizare/ verificare criterii de durabilitate pentru biomasa.

- d) V• rug•m s• furnizati informatii asupra existentei unei legislatii nationale cu privire la zonarea teritoriului si la cadastrul national pentru verificarea conformit•tii cu articolul 17 alineatele (3)-(5) din Directiva 2009/28/CE. Cum pot avea acces operatorii economici la aceste informatii? (V• rug•m s• furnizati informatii cu privire la existenta de norme si la distinctia dintre diversele stataturi ale terenurilor, precum zon• de biodiversitate, zon• protejat• etc., precum si cu privire la autoritatea national• competent• care va monitoriza acest cadastru si modificarea statutului terenurilor.)

Ariile naturale protejate sunt reglementate de OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei •i faunei s•lbatice cu complet•rile •i modific•rile ulterioare (OUG nr. 154/ 2008 pentru modificarea •i completarea Ordonan•ei de urgen• a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei •i faunei s•lbatice •i a Legii vân•toriei •i a protec•iei fondului cinegetic nr. 407/2006), precum •i de legisla•ia subsecvent•.

Limitele ariilor naturale protejate în proiectie Stereo 1970 se g•sesc pe site- ul MMP la adresa: http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii.htm.

În România se deosebesc mai multe categorii de arii naturale protejate conform OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei •i faunei s•lbatice.

Desemnarea de noi arii naturale protejate de interes național se va face conform prevederilor Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile 1710/2007 privind aprobarea documentației necesare în vederea instituirii regimului de arie naturală protejată de interes național.

Autoritățile pentru Protecția Mediului asigură informarea publicului privind obligațiile ce revin autorităților pentru protecția și conservarea capitalului natural la nivel național, regional și local.

- e) *În ceea ce privește zonele protejate, vă rugăm să furnizați informații cu privire la regimul național, european sau internațional de protecție pe baza cărora sunt clasificate.*

În 2005 a fost adoptată Ordonanța de Urgență 195 care cuprinde prevederi legate de conservarea naturii și arii protejate și totodată recunoaște toate ariile protejate declarate anterior prin orice lege, ordin, hotărâre, decizie.

Astfel în prezent, Rețeaua Națională de Arii Protejate include un număr de 579 de arii protejate (între care 13 parcuri naționale, 13 parcuri naturale, 981 de rezervații naturale și 28 de arii speciale de protecție avifaunistică) ce reprezintă 7,83% din teritoriul României (1.866.705 ha). Trei dintre acestea sunt recunoscute internațional ca Rezervații ale Biosferei în cadrul Programului UNESCO - MAB, și anume: Parcul Național Retezat, Parcul Național Piatra Craivă și Delta Dunării. Ultima este de asemenea înscrisă pe lista Patrimoniului Natural Mondial și pe lista Ramsar, a zonelor umede de importanță internațională.

Dintre cele 198 tipuri de habitate europene, dintre care 65 sunt prioritare, în România se regăsesc 94 tipuri de habitate dintre care 23 sunt prioritare la nivel comunitar și a căror conservare impune desemnarea unor Arii Speciale de Conservare (SAC) 273 situri SCI (proponeri de Situri de Importanță Comunitară). Regimul de protecție pentru aceste situri de interes comunitar a fost impus la nivel național, în conformitate cu prevederile OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, prin următoarele acte normative:

- Ordinul MMDD 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000;

- Hotărârea de Guvern 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Arealul siturilor incluse în Rețeaua Europeană Natura 2000 acoperă aproximativ 17,84% din teritoriul național.

- f) *Care este procedura de schimbare a statutului unui teren? Cine monitorizează și raportează la nivel național cu privire la modificarea statutului terenurilor? Cât de des este actualizat cadastrul de zonare (lunar, anual, bianual etc.)?*

Folosirea temporară sau definitivă a unor terenuri agricole și silvice se face numai în condițiile prevăzute în Legea fondului funciar 18/1991 cu modificările și completările ulterioare.

Fondul funciar și, în mod corespunzător, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale trebuie înregistrate în documentele de evidență funciară și de publicitate imobiliară prevăzute de lege.

Administrarea domeniului de interes public național se face de către organele prevăzute de lege, iar administrarea domeniului public de interes local se face de către consiliile locale și primării sau, după caz, de către prefecturi.

Scoaterea terenurilor din circuitul agricol se face în conformitate cu prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Ordinului comun al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului administrației și internelor nr. 897/798/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind conținutul documentației referitoare la scoaterea terenurilor din circuitul agricol.

Condițiile de amplasare a construcțiilor și competențele instituțiilor abilitate pentru aprobarea scoaterii terenurilor din circuitul agricol sunt precizate în art.1 din Regulamentul mai sus precizat, astfel:

1) Amplasarea construcțiilor de orice fel se face conform prevederilor Legii fondului funciar 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pe terenuri situate în intravilanul localităților stabilit conform legii; fac excepție construcțiile prevăzute la alin. (2) și (3) ale art. 91 din legea menționată, care pot fi amplasate și pe terenuri situate în extravilanul localităților, cu precădere pe cele cu folosințe neagricole sau cu folosințe inferioare și slab productive, cu respectarea prevederilor art. 92 din aceeași lege.

2) Scoaterea terenurilor din circuitul agricol în condițiile prevăzute de art. 92 alin. (1) - (4), (6) și (7) și ale art. 93 - 103 din Legea 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale prevederilor Legii 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare, se face astfel:

a) până la suprafața de 1 ha, scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole pentru lucrări de îmbunătățiri funciare, pentru plantații viti-pomicole și de clasă III-V de calitate se aprobă prin decizie a directorului executiv al direcției pentru agricultură și dezvoltare rurală pe baza avizului oficiului de cadastru și publicitate imobiliară;

b) pentru suprafețe de 1-100 ha, scoaterea definitivă sau temporară a terenurilor agricole din circuitul agricol pentru lucrări de îmbunătățiri funciare, pentru plantații viti-pomicole și de clasă III-V de calitate se aprobă de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, prin decizie a directorului executiv al direcției pentru agricultură și dezvoltare rurală, pe baza avizului Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară acordat prin oficiul de cadastru și publicitate imobiliară;

c) pentru suprafețele de teren ce depășesc 100 ha, aprobarea de scoatere din circuitul agricol se dă prin hotărâre a Guvernului, cu avizul comun al Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și al Ministerului Administrației și Internelor. Achitarea taxelor aferente fondului de ameliorare a fondului funciar se face după aprobarea hotărârii Guvernului;

d) scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor din extravilan de clasă I și clasă a II-a de calitate, a celor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și a celor plantate cu vii și livezi din extravilan, prin extinderea intravilanului, se face pe bază de studii urbanistice (PUG sau PUZ) propuse de consiliile locale, cu respectarea condițiilor privind conținutul documentației prevăzute la art. 2 alin. (1); aprobarea se dă prin ordin al directorului executiv al direcției pentru agricultură și dezvoltare rurală, pe baza avizului oficiului de cadastru și publicitate imobiliară și al Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, dat, după caz, prin Direcția consolidarea proprietății, reforma structurilor de exploatare și conservarea solurilor

•i/sau prin Direcția generală implementarea politici sectoriale •i de piață, cu achitarea taxelor prevăzute de lege;

3) Scoaterea terenurilor din circuitul agricol se face pe baza unei documentații întocmite conform prevederilor prezentului regulament.

4) Oficiul de cadastru •i publicitate imobiliară eliberează avizul în maximum 10 zile lucrătoare de la primirea documentației complete, iar direcția pentru agricultură •i dezvoltare rurală verifică •i aprobă documentația în maximum 10 zile lucrătoare de la primirea avizului; nerespectarea acestor termene constituie abatere disciplinară. Fondul funciar, după modul de folosință, este prezentat în Anuarul Statistic al României care se publică anual.

g) *Cum se asigură și cum se verifică la nivel național conformitatea cu bunele practici agricole ecologice și cu alte cerințe de ecocondiționalitate [impuse de articolul 17 alineatul (6) din Directiva 2009/28/CE]?*

Bunele condiții agricole •i de mediu GAEC au fost preluate prin Ordinul comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului și pădurilor nr 30/147/2010 pentru aprobarea bunelor condiții agricole •i de mediu în România:

- Bunele condiții agricole •i de mediu se respectă de către toți fermierii care solicită plăți directe pe suprafață, plăți de agromediu, sprijin pentru zonele defavorizate, plăți pentru prima împănare a terenurilor agricole, sprijin pentru restructurarea/reconversia plantațiilor viticole •i prime pentru defrișarea plantațiilor viticole din fonduri europene sau din bugetul național.

- Bunele condiții agricole •i de mediu se respectă pe toate parcelele agricole din cadrul exploatarei, inclusiv pe cele neeligibile •i pe cele care nu sunt folosite în scopul producției.

Bunele condiții agricole •i de mediu - GAEC în România - cuprind standarde pentru: evitarea eroziunii solului; menținerea conținutului optim de materie organică în sol; menținerea structurii solurilor; menținerea unui nivel minim de întreținere a terenurilor agricole; protejarea și gestionarea apelor;

Agenția de Plăți •i Intervenție pentru Agricultură elaborează procedurile de implementare a bunelor condiții agricole •i de mediu, asigură informarea fermierilor cu privire la condițiile care trebuie îndeplinite, efectuează controlul respectării acestora de către fermieri •i monitorizează menținerea suprafeței de pajiți permanente la nivel național.

h) *Intentionați să ajutați la crearea de scheme voluntare de "certificare" a durabilității biocarburanților și biolichidelor, astfel cum se descrie la articolul 18 alineatul (4) al doilea paragraf din Directiva 2009/28/CE? Dacă da, în ce mod?*

Pentru obținerea cantitatilor de biocarburanți și biolichide în vederea atingerii tintelor pentru 2020 considerăm că nu va fi necesar importul de materii prime, întrucât potențialul de biomasă, din România asigură necesarul respectiv.

Pentru biocarburanții sau biolichidele provenite din state membre UE sau din state terțe, va trebui ca loturile respective să fie însoțite de certificate de atestare a respectării criteriilor de durabilitate prin contractele de furnizare.

4.3. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pentru energie electrică aplicate de către România

În România se utilizează / se pot utiliza următoarele scheme de sprijin pentru promovarea utilizării E-SRE :

- A) Sistemul cotelor obligatorii combinat cu tranzacționarea CV; schema se aplică pe parcursul funcționării unei centrale și prevede acordarea de sprijin producătorilor care livrează E-SRE în rețelele publice, pentru o perioadă de maxim 15 ani (grupuri noi). După 10 ani, schema se va renotifica Comisiei Europene.
- B1) Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie; schema se aplică în etapa investitională și prevede acordarea unui sprijin financiar nerambursabil din fonduri structurale operatorilor economici (întreprinderi mici, mijlocii și mari) în perioada de implementare a proiectului.
- B2) Schema de cofinanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat; schema se aplică în etapa investitională și prevede acordarea unui sprijin financiar nerambursabil din fonduri structurale autorităților administrației publice locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară în perioada de implementare a proiectului.
NB: Schemele B1 și B2 sunt integrate în Programul Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) - Axa 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice DMI 2 - “Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi” și au numeroase caracteristici comune, specifice programului. Pe de altă parte, există elemente importante care le diferențiază astfel încât ele vor fi prezentate în continuare distinct.
- C) Schema oferită de “Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010”
- D) Schema oferită de “Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasa și hidro”

A) Sistemul cotelor obligatorii combinat cu tranzacționarea CV

Reglementare

a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

- HG 1892/2004 cu modificările și completările ulterioare a instituit sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea CV drept mecanism suport de promovare a producției de electricitate din SRE. Documentul conține prevederi privind modul de aplicare a acestui sistem.
- Legea 220/2008 prevede că pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie se aplică sistemul cotelor obligatorii, combinat cu tranzacționarea certificatelor verzi sau prin sistemul “de pret fix”. Promovarea unuia dintre aceste sisteme se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ANRE.

Legea pentru modificarea si completarea Legii 220/2008 (votata de Parlament si transmisa spre promulgare) nu mai face referire la posibilitatea sistemului de "pret fix".

- Legislatia primara pentru promovarea E-SRE a fost completata de o serie de reglementari ANRE:
 - Prin Ordinul ANRE 25/2004 a fost aprobat Codul Comercial al Pietei Anglo de Energie Electrica, care stabileste reguli distincte de comercializare pentru energia electrica calificata pentru productie prioritara, respectiv pentru E-SRE si energia electrica produsa in cogenerare.
 - Regulamentul pentru calificarea productiei prioritare de energie electrica din SRE, aprobat prin Ordinul ANRE 39/2006.
 - Prin Ordinul ANRE 44/2007 se stabileste pretul reglementat de 132 lei/MWh la care energia electrica produsa din SRE si care beneficiaza de schema de sustinere prin CV poate fi vanduta furnizorilor care furnizeaza electricitate consumatorilor captivi; furnizorii respectivi au obligatia sa achizitioneze energia electrica respectiva. Conform celor prezentate anterior, la aceasta suma se adauga pretul CV.
 - Prin Ordinul ANRE 57/2008 a fost aprobata Metodologia de stabilire a preturilor si a cantitatilor de energie electrica vandute de producatori pe baza de contracte reglementate
 - Prin Ordinul 22/2006 a fost aprobat Regulamentul de organizare si functionare a pietei de certificate verzi
 - Prin Ordinul ANRE 38/2006 a fost aprobata procedura pentru monitorizarea pietei de CV
 - Prin Ordinul ANRE 23/2004 a fost aprobata procedura de supraveghere a emiterii garantiilor de origine pentru energia electrica produsa din SRE
 - Prin Ordinul ANRE 45/2005 a fost aprobata o prima procedura de alocare a sumelor de bani rezultate din neindeplinirea de catre furnizorii de energie electrica a cotelor obligatorii de achizitie de CV; ulterior aceasta procedura a fost abrogata si inlocuita cu o procedura noua aprobata prin Ordinul ANRE 62/2009

Cadrul de reglementare prezentat a avut un rol important in stimularea productiei de electricitate din SRE. Intervalul de timp intre adoptarea acestor documente si inregistrarea efectelor a fost insa mai mare decat cel estimat initial. A fost necesar ca investitorii sa-si realizeze propriile masuratori privind potentialul SRE in amplasamentele selectate, sa realizeze studiile de fezabilitate, sa achizitioneze terenuri si echipamente etc. S-au inregistrat astfel diferente mari intre cotele anuale stabilite prin HG 958/2005 si valorile efective ale productiei in anii respectivi.

Pentru a accelera cresterea productiei de E-SRE, Parlamentul Romaniei a adoptat Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie.

Legea aduce o serie de modificari sistemului de promovare a E-SRE existent, legate in principal de :

- durata de aplicabilitate a schemei de promovare;
- numarul de CV acordate pentru 1 MWh de E-SRE in functie de tipul tehnologiei, SRE utilizata s.a.;
- comercializarea E-SRE;
- modul de alocare a sumei banesti colectate de la furnizorii care nu isi indeplinesc cota anuala obligatorie de achizitie de CV.

La sfarsitul anului 2009, ANRE a transmis la CE-DG Competition (prin intermediul Consiliului Concurentei si al Reprezentantei permanente a Romaniei la Bruxelles) o

solicitare de opinie informală privind caracterul de ajutor de stat al schemei de CV cuprinse în Legea 220/2008.

După clarificări aduse de ANRE mai multor probleme puse în discuție, CE a informat în luna martie 2009 autoritățile române că a fost încheiată etapa de pre-notificare și a solicitat transmiterea documentației de notificare propriu-zisă incluzând și modificările aduse schemei de promovare prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în iunie 2010.

Având în vedere că în temeiul amendamentelor, Capitolul IX – „Facilități” din Legea 220/2008 (în forma inițială din anul 2008) a fost abrogat în întregime, România consideră că sunt îndeplinite orice suspiciuni cu privire la posibilele măsuri de ajutor de stat pentru producătorii de energie cuprinse în Lege. Astfel, Legea, în forma modificată, nu cuprinde măsuri de ajutor de stat.

b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

- Strategia de valorificare a SRE este primul document oficial care prezintă prognoze pe termen mediu și lung, privind producția de energie din SRE și volumul capacităților care urmează a fi realizate, pe tehnologii de valorificare. Având în vedere faptul că aceste prognoze apar într-un document oficial și fundamentează măsurile propuse, ele au fost considerate drept obiective specifice. Aceste obiective inițiale au fost modificate ulterior în mai multe rânduri și în prezent au doar un caracter istoric.
- Actele legislative din perioada inițială (HG 443/2003, HG 1892/2004 și HG 958/2005) nu prevedeau obiective specifice pentru anumite tehnologii, ci doar obiective comune.
- Legea 220/2008, inclusiv amendamentele din iunie 2010, nu prevede obiective specifice pe tehnologii, dar introduce un sistem de sprijin diferențiat pe tehnologiile RES.

c) Care sunt obligațiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

- Strategia de valorificare a SRE (aprobată prin HG 1535/2003) prezintă prognoza pe termen mediu și lung, pe SRE și tehnologii de valorificare a acestora, privind producția de energie din SRE și volumul capacităților care urmează a fi realizate. Valorile respective au fost reevaluate în mai multe rânduri și în prezent au un caracter pur istoric.
- HG 443/2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie (modificată prin HG 958/2005) stabilește că ponderea energiei electrice produse din SRE în consumul național brut de energie electrică urmează să ajungă la 33% până în anul 2010.
- Programul de măsuri existente și planificate pentru promovarea producerii și consumului de energie electrică produsă din SRE aprobat prin HG 1395/2005 prevede punerea în funcțiune a unor capacități de producere a energiei electrice din SRE de 440 MW până în anul 2010 și 790 MW pentru perioada 2011-2015.
- HG 1892/2004, cu modificările și completările ulterioare, a introdus Sistemul cotelor obligatorii combinat cu tranzacționarea CV și a aprobat valoarea acestor cote pentru perioada 2005-2010. Valorile respective au fost majorate prin HG 958/2005 și sunt prezentate în tabelul 4.4. Aceste cote se referă la totalul producției de energie electrică din următoarele SRE: energie hidroelectrică produsă în centrale cu o putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004, energie eoliană, solară, geotermală, biomasa, a valorilor, precum și hidrogen produs din SRE. Aceste

cote obligatorii nu includ energia electrica produsa in centrale hidroelectrice cu o putere mai mare de 10 MW.

- Avand in vedere intarzierile inregistrate in realizarea investitiilor si pentru a nu penaliza furnizorii pentru CV nedisponibile pe piata, cotele au fost modificate anual prin ordine ale presedintelui ANRE, fapt care a fost permis de HG 1892/2004 cu modificarile si completarile ulterioare (tabelul 4.4).

Tabelul 4.4

Anul	Cota stabilita prin HG 958/2005 (%)	Cota finala stabilita prin Ordin ANRE (%)
2005	0,7	2,65% din 0,7% (Ordin ANRE 46/2005)
2006	2,22	2,38% din 2,22% (Ordin ANRE nr. 37/2006)
2007	3,74	2,62% din 3,74 % (Ordin ANRE 63/2007)
2008	5,26	0,316 (Ordin ANRE 127/2008)
2009	6,78	0,589 (Ordin ANRE 97/2009)
2010	8,3	

- Legea 220/2008 stabilea ca:
 - Nivelul tintelor nationale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie in consumul final de energie electrica in perspectiva anilor 2010, 2015 si 2020 este de 33%, 35% si, respectiv, 38%. La atingerea acestor tinte se ia in considerare si energia electrica produsa in centrale hidroelectrice cu puteri instalate mai mari de 10 MW.
 - Cotele obligatorii anuale de certificate verzi pentru perioada 2008-2020 sunt cele din tabelul 4.5.

Tabelul 4.5

Anul	Cota anuala obligatorie conform Legii 220/2008 (%)	Cota anuala obligatorie conform Legii pentru modificarea si completarea Legii 220/2008 (%)
2008	5,26	
2009	6,28	
2010	8,30	8,3
2011	8,30	10,0
2012	8,30	12,0
2013	9,00	14,0
2014	10,00	15,0
2015	10,80	16,0
2016	12,00	17,0
2017	13,20	18,0
2018	14,40	19,0
2019	15,60	19,5
2020	16,80	20

Cotele obligatorii anuale de certificate verzi pentru perioada 2021-2030 se stabilesc de ministerul de resort si nu vor fi mai mici decat cota stabilita pentru anul 2020.

ANRE stabileste anual cota anual obligatorie de achiziție de certificate verzi estimat pentru anul următor, numărul de certificate verzi estimate a fi emise pe baza informațiilor privind energia electrică estimată a se produce din surse regenerabile de energie pentru anul următor și consumul final de energie estimat. Aceasta se ajustează la finele anului pe baza producției efective realizate și a numărului de CV emis.

Legea pentru modificarea și completarea Legii 220/2008 (votată de Parlament și transmisă spre promulgare) majorează cotele anuale obligatorii stabilite inițial. Noile valori sunt prezentate în tabelul 4.5.

d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Furnizorii de energie electrică au obligația achiziționării CV corespunzătoare îndeplinirii cotelor obligatorii anuale stabilite prin lege.

e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

- Legea 220/2008 stabilește ca valoarea penalității pe care furnizorii de energie electrică trebuie să o plătească în cazul neîndeplinirii cotei obligatorii este de 70 euro/certificat neachiziționat.
Suma rezultată din penalizări este colectată de OTS și este alocată anual de către ANRE în baza unor criterii transparente și obiective, pentru investiții, în vederea facilitării accesului producătorilor din surse regenerabile la rețeaua de transport/distributie.
- Legea pentru modificarea și completarea Legii 220/2008 (votată de Parlament și transmisă spre promulgare) majorează valoarea penalității la 110 Euro/certificat neachiziționat. Suma rezultată din penalizări este colectată de OTS și se face venit la Fondul de Mediu în vederea finanțării producerii de energie din SRE de către persoanele fizice care investesc în capacități energetice cu putere instalată de până la 100 kW.

f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Monitorizarea dezvoltării și funcționării pieței de certificate verzi este una din atribuțiile de bază ale ANRE. Procedurile de monitorizare sunt stabilite prin acte de legislație secundară făcute publice. ANRE publică pe site-ul propriu rapoarte anuale privind funcționarea acestei piețe.

g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

- HG 1892/2004 stabilește ca valorile anuale ale cotelor obligatorii pot fi modificate la începutul fiecărui an prin ordin al președintelui ANRE, în funcție de evoluția consumului intern de energie electrică.
- HG 958/2005 limitează în timp posibilitatea modificării anuale a cotei prin ordin ANRE la perioada 2005-2007 și precizează că această modificare poate fi făcută în cazul în care capacitatea instalată în centralele de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie nu poate asigura cererea de certificate verzi.

- HG 1538/2008 extinde pentru anii 2008-2009 perioada in care cotele anuale stabilite prin HG 958/2005 pot fi modificate prin ordin ANRE. Este mentinuta prevederea conform careia aceasta modificare se face in situatia in care capacitatea instalata in centralele de productie a energiei electrice din surse regenerabile de energie nu poate asigura cererea de certificate verzi.
- Legea 220/2008 prevede ca in cazul in care in termen de doi ani consecutivi nu se atinge nivelul cotelor obligatorii anuale, Guvernul va lua masuri de stimulare a investitiilor in vederea respectarii dispozitiilor legii.
- Legea 220/2008 prevede ca ANRE stabileste anual cota anuală obligatorie de achiziție de certificate verzi estimată pentru anul următor, numărul de certificate verzi estimate a fi emise pe baza informațiilor privind energia electrică estimată a se produce din surse regenerabile de energie pentru anul următor și consumul final de energie estimat. Aceasta se ajusteaza la finele anului pe baza productiei efective realizate si a numarului de CV emis.

Srijin financiar:

a) Care este denumirea schemei (precum si o scurta descriere a schemei)

- Schema actuala de promovare a producerii E-SRE este sistemul cotelor obligatorii combinat cu tranzactionarea CV. Schema se aplica pentru energia electrica produsa din urmatoarele SRE: energie hidro utilizata in centrale cu o putere instalata de cel mult 10 MW, energie eoliana, energie solara, energie geotermala si gazele combustibile asociate, biomasa, biogaz, gaz de fermentare a deseurilor, gaz de fermentare a namolurilor din instalatiile de epurare a apelor uzate si care este livrata in reseaua electrica.
- Producatorul de energie electrica din surse regenerabile de energie care beneficiaza de sistemul de promovare prezentat isi asigura veniturile din:
 - i) vanzarea pe piata de energie electrica a energiei electrice produse;
 - ii) vanzarea pe piata de certificate verzi a certificatelor verzi.
- i) E-SRE produsa de producatorii care beneficiaza de sistemul de promovare prezentat se comercializeaza pe piata angro de energie electrica:
 - prin contracte bilaterale, incheiate cu furnizorii de energie electrica sau cu consumatorii eligibili, la preturi negociate, sau
 - prin contracte bilaterale, incheiate cu furnizorii impliciti, din zona in care sunt amplasate capacitatile de productie a E-SRE, la pret reglementat de ANRE, sau
 - pe piata centralizata de energie electrica pentru ziua urmatoare (PZU).

Legislatia secundara elaborata de ANRE pentru aplicarea HG 1892/2004 cu completarile si modificarile ulterioare prevede posibilitatea ca producatorii detinatori de unitati de productie calificate pentru productie prioritara si care beneficiaza de schema de sustinere prin CV sa poata vinde energia la pret reglementat catre furnizorii impliciti din zona in care sunt amplasate capacitatile de productie; furnizorii impliciti sunt obligati sa chizitioneze E-SRE produsa de centrala amplasata in zona lor de licenta; in prezent, conform ordinului ANRE 44/2007, acest pret reglementat este de 132 lei/MWh (circa 32 Euro/MWh); valabilitatea acestor prevederi va inceta in momentul in care va intra in vigoare sistemul de promovare instituit de Legea 220/2008 si HG 1479/2009 si amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in 2010, respectiv dupa ce Comisia Europeana va autoriza acest sistem.

HG 1479/2009 prevede ca dupa intrarea in vigoare a noului sistem producatorii de E-SRE vor vinde energia electrica produsa pe piata de energie electrica, la pretul pietei, iar producatorii de E-SRE in centrale cu puteri instalate sub 1 MW vor opta pentru tranzactionarea acesteia fie la pret reglementat, fie la pret negociat. . In termen de 60 de zile de la momentul respectiv ANRE trebuie sa elaboreze metodologia de calcul al pretului reglementat.

Producatorii care opteaza numai pentru tranzactionarea E-SRE la pret reglementat sunt scutiti de la plata dezechilibrelor provocate daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- energia electrica este produsa in centrale cu puteri instalate de cel mult 0,25 MW pe amplasament;
- sursele regenerabile utilizate sunt: energia eoliana, energia solara sau energia hidro;

ii) In mod distinct, producatorii comercializeaza CV pe bursa concurentiala de CV organizata de OPCOM, la un pret care trebuie sa se incadreze in limitele prevazute de lege. In prezent, conform legii 220/2008, aceste limite sunt de 27 Euro/MWh, respectiv 55 Euro/MWh. Avand in vedere dezechilibrul intre cererea (mare) si oferta (redusa) de CV, pretul este apropiat de valoarea maxima. Astfel, pentru anul 2009 pretul mediu de inchidere al pietei de certificate verzi a fost de 53,146 Euro/CV.

- TRANSELECTRICA emite CV in baza proceselor verbale semnate de operatorii de retea care atesta cantitatea de E-SRE produsa si livrata in retea.
- OPCOM organizeaza piata centralizata de CV (distincta de piata de energie electrica) si publica rapoarte privind functionarea acestei pieti.
- ANRE emite reglementarile necesare si monitorizeaza functionarea pietei de CV.
- La sfarsitul anului 2009 ANRE a transmis la DG Competition (prin intermediul Consiliului Concurentei) o solicitare de opinie informala privind mecanismul de alocare diferentiata a CV propus de Legea 220. In cazul in care DG Competition considera acest mecanism ca fiind ajutor de stat, urmeaza o notificare a schemei care va trebui aprobata oficial de Comisie.

Pana la primirea deciziei de autorizare din partea Comisiei, Legea 220/2008 se aplica doar partial, in sensul ca nu se aplica emiterea diferentiata de CV pe tehnologii. Mecanismul de sprijin este cel anterior prevazut prin HG 1892/2004.

Se aplica insa prevederile care modifica limitele minima si maxima ale valorii CV-urilor si anume intre 27-55 Euro/CV.

b) Este o schema voluntara sau obligatorie?

Schema este obligatorie.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei?

- Operatorii de distributie au obligatia sa transmita producatorilor de E-SRE informatiile privind E-SRE preluata de la acestia.
- Operatorul de transport si sistem, Transelectrica:
 - i) Emite CV catre producatori (corespunzator energiei verzi livrate in retea);
 - ii) Comunica catre ANRE lista producatorilor si CV primite de fiecare;
 - iii) Factureaza si colecteaza sumele de bani provenite de la furnizorii care nu si-au indeplinit cota obligatorie impusa, intr-un

- cont separat; distribuie acesti bani conform reglementarilor in vigoare si deciziilor ANRE;
- OPCOM in calitate de organizator al pietei centralizate de CV si administrator al pietei de CV:
 - i) Inregistreaza participantii la piata de CV;
 - ii) Prognozeaza anual si face publice cererea si oferta de CV la nivel national;
 - iii) Inregistreaza contractele bilaterale incheiate intre producatori si furnizori, numarul de CV si codurile numerice ale CV tranzactionate lunar, necesare validarii ofertelor pe piata centralizata de CV;
 - iv) Infiinteaza si tine la zi Registrul CV;
 - v) Asigura preluarea, validarea si prelucrarea ofertelor de vanzare/cumparare de CV de la participantii la piata centralizata de CV;
 - vi) Stabileste si face public numarul de CV tranzactionate lunar pe piata centralizata de CV;
 - vii) Stabileste si face public pretul de inchidere al pietei centralizate de CV;
 - viii) Stabileste drepturile si obligatiile de plata ale participantilor la piata centralizata de CV;
 - ix) Transmite lunar catre ANRE informatiile referitoare la tranzactiile realizate si preturile de tranzactionare pe piata centralizata de CV.
 - ANRE elaboreaza reglementarile de legislatie secundara si monitorizeaza dezvoltarea si functionarea pietei de CV. Activitatile specifice au fost prezentate anterior.

d) Care sunt masurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finantarii necesare pentru atingerea obiectivului national?

Finantarea sistemului de cote obligatorii combinat cu tranzactionarea CV este suportata de catre consumatorul final. Este astfel asigurata disponibilitatea bugetului/finantarii necesare pentru atingerea obiectivului national. La stabilirea valorii cotelor obligatorii legiuitorul urmareste ca schema sa poata fi suportata de catre consumatorul final, luand in considerare efectul acestuia asupra nivelului general al pretului energiei electrice si capacitatea de plata a consumatorilor.

e) Cum abordeaza aceasta schema securitatea si fiabilitatea pe termen lung

Legislatia in vigoare (HG 443/2003, Legea 220/2008) prevede ca operatorii de retea sunt obligati sa garanteze transportul si distributia energiei electrice produse din SRE fara sa periclitaze fiabilitatea si siguranta retelelor.

Rezulta implicit ca, dupa ce au acordat avizul de racordare la retea, OTS si OD isi asuma responsabilitatea functionarii retelelor in conditii de securitate si fiabilitate.

In anul 2008 TRANSELECTRICA a elaborat un Studiu de fundamentare a strategiei companiei privind integrarea in sistemul energetic national a centralelor eoliene. Studiul analizeaza caracteristicile functionale ale centralelor eoliene si implicatiile acestora asupra sistemului energetic national. Printre altele, se arata ca:

- Generarea eoliană necesită instalarea de putere suplimentară în sistem, capabilă să asigure rezerva terărilor rapide.

- Având în vedere avizele emise până în prezent și volumul rezervelor de care dispune, CNTEE Transelectrica S.A. se vede nevoită să avizeze încadrarea în SEN/racordarea la RET a centralelor eoliene condiționat până când va fi rezolvată modalitatea de asigurare a rezervei corespunzătoare.

f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema de cote obligatorii combinată cu tranzacționarea CV a fost introdusă în România în anul 2004 (prin HG 1892/2004) și este în vigoare și în prezent.

Prin HG 958/2005 au fost modificate valorile cotelor obligatorii pentru perioada 2005-2010; noile valori sunt prezentate în tabelul 4.1.

Legislația a permis însă modificarea de către ANRE a valorii anuale a cotei obligatorii în prima decadă a lunii decembrie în cazul în care capacitatea instalată în centrale de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie nu poate asigura cererea de certificate verzi (HG 958/2005 pentru perioada 2005-2007 și HG 1538/2008 pentru perioada 2008-2009).

În practică ANRE a fost nevoită să revizuiască în fiecare an cotele inițiale, valorile finale fiind prezentate în tabelul 4.5.

Ca urmare a diferențelor mari înregistrate între valorile inițiale și cele finale ale cotelor obligatorii, a fost elaborată și aprobată Legea 220/2008 cu amendamentele aprobate în 2010. Legea introduce modificări importante în aplicarea schemei de sprijin introducând diferențieri în numărul CV emise pe tipuri de tehnologii. În condițiile prezentate anterior (punctul a) aceste modificări nu sunt încă aplicabile. Legea a majorat și valorile minime și maxime de tranzacționare a CV și precizează că aceste valori se ajustează anual cu indicele preturilor de consum pentru România. În cazul în care în termen de 2 ani consecutivi nu se atinge nivelul țintelor obligatorii anuale, Guvernul va lua măsuri de stimulare a investițiilor în vederea respectării dispozițiilor prezentei legi.

Prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în 2010 s-au modificat și diferențiat suplimentar numărul de CV pe tipuri de surse iar valorile minime și maxime de tranzacționare a CV se indexează anual de ANRE conform indicelui mediu de inflație înregistrat în luna decembrie a anului precedent, calculat la nivelul UE 27, (comunicat oficial de către EUROSTAT) După anul 2025, valoarea de tranzacționare a certificatelor verzi va fi cea stabilită de piața certificatelor verzi dar nu poate fi mai mică decât valoarea minimă de tranzacționare aplicată în anul 2025, indexată anual în condițiile alin de mai sus.

g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

- Legislația anterioară Legii 220/2008 nu prevede acordarea unui sprijin în funcție de tehnologia SRE folosită.
- Legea 220/2008, introduce un sprijin diferențiat pe tehnologii SRE, atât din punct de vedere al numărului de CV alocate, cât și din punct de vedere al duratei sprijinului.

Din punct de vedere al numărului de CV pentru fiecare 1 MWh energie electrică livrată în rețea și/sau la consumatori:

- centralele hidroelectrice de maxim 10 MW puse în funcțiune sau rețehnologizate după 1 ianuarie 2004 primesc 1 CV;
- centralele hidroelectrice de maxim 10 MW, altele decât cele de la punctul precedent primesc 0,5 CV;

- centralele hidroelectrice cu capacitate mai mica de 1 MW primesc 2 CV;
- centralele eoliene primesc 2 CV pana in 2015 si 1 CV din 2016;
- centralele electrice care utilizeaza energie geotermala, biomasa, biogaz, biolichide, gaz fermentare deseuri, gaze asociate primesc 3 CV;
- centralele fotovoltaice primesc 4 CV.

Amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in Camera Deputatilor in 2010 prevad:

a) pentru energia electrică din centrale hidroelectrice cu puteri instalate de cel mult 10 MW:

(i) 3 certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs și livrat dacă centralele hidroelectrice sunt noi;

(ii) două certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs și livrat dacă centralele hidroelectrice sunt re tehnologizate;

b) un certificat verde pentru fiecare 2 MWh din centrale hidroelectrice cu o putere instalată de cel mult 10 MW, care nu se încadrează în condițiile prevăzute la lit. a);

c) două certificate verzi, până în anul 2017, și un certificat verde, începând cu anul 2018, pentru fiecare 1 MWh produs și livrat de producătorii de energie electrică din energie eoliană;

d) 3 certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs și livrat de producătorii de energie electrică din sursele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) - i);

e) 6 certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs și livrat de producătorii de energie electrică din energie solară.

h) Care este impactul preconizat in ceea ce priveste productia de energie?

Schema prezentata va avea o contributie importanta in realizarea tintelor cantitative privind ponderea E-SRE in consumul total de energie electrica.

Prognozele actuale intocmite arata ca aceasta schema, completata de schemele de sprijin pentru realizarea de investitii, va conduce la o productie de E-SRE in anul 2020 de 32,1 TWh, valoare practic egala cu valoarea prognozata in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020 (Tabelul 1.6).

Masurile de sprijin luate vor combate astfel efectele crizei economice actuale asupra productiei, respectiv consumului intern, de E-SRE.

Pe de alta parte, prognozele indica faptul ca, datorita crizei economice actuale, consumul intern brut de energie electrica va fi in anul 2020 de 73,6 TWh (fata de la 85 TWh, valoare prognozata in Strategia energetica a Romaniei pentru perioada 2007-2020).

In aceste conditii, ponderea E-SRE in total consum intern brut de energie electrica in anul 2020 va fi de 43,5%.

i) Sprijinul este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica?

Aplicarea schemei de cote obligatorii si certificate verzi nu este conditionata de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica. Legea 220/2008 face insa diferentierea intre echipamente second hand (presupuse a fi de eficienta redusa) si echipamente noi/re tehnologizate in ceea ce priveste durata de aplicare a schemei de sprijin.

j) *Schema este o masura deja existenta? Indicati, va rugam legislatia nationala care reglementeaza schema.*

Mecanismul de sprijin actual privind promovarea surselor regenerabile de energie este o masura deja existenta in conformitate cu legislatia indicata: HG 443/2003, HG 1892/2004, HG 958/2005, Legea 220/2008, HG 1479/2009 si amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in Parlament in 2010.

k) *Schema reprezinta o masura planificata? Cand va deveni operationala?*

Prevederile Legii 220/2008 cu amendamentele aprobate in Parlament in 2010 vor intra in vigoare dupa ce noul sistem va fi notificat la Comisia Europeana.

Având în vedere că în temeiul Legii, Capitolul IX – „Facilități” din Legea 220/2008 (în forma inițială din anul 2008) a fost abrogat în întregime, România consideră că sunt îndepărtate orice suspiciuni cu privire la posibile măsuri de ajutor de stat pentru producătorii de energie cuprinse în Lege. Astfel, considerăm că Legea, în forma modificată, nu cuprinde măsuri de ajutor de stat.

l) *Care sunt datele de inceput si de sfarsit (durata) stabilite pentru intreaga schema?*

- Mecanismul de sprijin stabilit in conformitate cu HG 1892/2004, modificata si completata prin HG 958/2005 (in vigoare) vizeaza perioada 2005-2012.
- Legea 220/2008 prevede ca sistemul de promovare stabilit se aplica pe perioade diferite in functie de tehnologia RES dupa cum urmeaza:
 - 15 ani pentru energia electrica produsa in grupuri electrice noi
 - 5 ani pentru energia electrica produsa in grupuri/centrale electrice eoliene din import, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state
 - 10 ani, pentru energia electrica produsa in centrale /grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, re tehnologizate
 - 3 ani, pentru energia electrica produsa in centrale/grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, neretehnologizate

Sistemul de promovare se aplica de la data la care producatorii incep sa produca energie electrica si primesc certificate verzi daca punerile in functiune, respectiv re tehnologizarile de centrale/grupuri se fac pana la sfarsitul anului 2014.

Amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in Camera Deputatilor in 2010 modifică aceste date și prevăd că sistemul de promovare se aplică pentru o perioadă de:

a) 15 ani, pentru energia electrică produsă conform prevederilor alin. (1), în grupuri/ centrale electrice noi;

b) 10 ani, pentru energia electrică produsă în grupuri din centrale hidroelectrice cu putere instalată de cel mult 10 MW, re tehnologizate;

c) 7 ani, pentru energia electrică produsă în grupuri/centrale, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state dacă sunt utilizate în sisteme electroenergetice izolate sau au fost puse în funcțiune înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, dar nu mai vechi de 10 ani și conforme cu normele de protecție a mediului;

d) 3 ani, pentru energia electrică produsă în grupuri/centrale hidroelectrice cu putere instalată de cel mult 10 MW, neretehnologizate.

Totodată se modifică data până la care pot fi realizate investițiile astfel încât acestea să beneficieze de sistemul de promovare din sfârșitul anului 2014 în sfârșitul anului 2016.

m) Exista o limita maxima sau minima a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta sa fie eligibil?

Sistemul de promovare se aplica sistemelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile indiferent de dimensiune, cu exceptia centralelor hidroelectrice care trebuie sa aiba o capacitate de maxim 10MW pentru a putea beneficia de sprijin.

n) Este posibil ca acelasi proiect sa primeasca sprijin de la mai multe scheme? Care sunt masurile care pot fi cumulate?

În prezent sistemul prezentat anterior este singurul care ofera sprijin producătorilor în etapa operationala (pe parcursul functionarii unei centrale care produce E-SRE). Proiectele de producere a energiei electrice din surse regenerabile pot beneficia de sprijin în faza investitionala prin schemele care vor fi prezentate în continuare.

o) Existe scheme regionale/locale? Daca da, va rugam sa le detaliati pe baza acelorasi criterii.

Schema de ajutor de stat regional (schema B1) privind valorificarea resurselor regenerabile de energie urmareste acordarea de sprijin în faza investitionala, are caracter de schema regionala si se aplica în toate regiunile de dezvoltare ale Romaniei.

Intrebari specifice pentru certificate comercializabile

a) Exista obligatia furnizarii în totalul ofertei a unei anumite cote de energie electrica produsa din surse de energie regenerabila?

Mecanismul de sprijin se refera la introducerea unor cote obligatorii de certificate verzi (ce reprezintă echivalent energie produsă din surse regenerabile), exprimate ca procente din consumul intern brut de energie electrica pe care furnizorii trebuie sa le achiziționeze anual. Prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în Parlament în 2010 se clarifica si diferentiaza cota anuala de energie electrica produsa din surse regenerabile de cota anuala obligatorie de achiziție de CV aplicabila furnizorilor.

b) Cui i se aplica aceasta obligatie?

Furnizorii de energie electrica au obligatia achizitionarii CV corespunzatoare indeplinirii cotelor obligatorii anuale stabilite prin lege.

c) Exista vreo diferentiere în functie de tehnologie?

- Legislatia anterioara Legii 220/2008 si anume: HG 1892/2004 cu modificarile si completarile ulterioare nu prevede acordarea unui sprijin în functie de tehnologia RES folosita. Mecanismul de sprijin stabilit vizeaza perioada 2005-2012.

- Legea 220/2008 introduce un mecanism de sprijin diferentiat pe tehnologii RES dupa cum este indicat mai jos:
 - centrale hidroelectrice noi sau re tehnologizate de maxim 10 MW – 1CV pentru 1 MWh
 - centrale hidroelectrice altele decat cele de la punctul precedent de maxim 10MW – 1 CV pentru 2MWh
 - centrale hidroelectrice cu capacitate mai mici de 1MW – 2CV pentru 1MWh
 - centrale eoliene – 2CV pentru 1MWh pana in 2015 si 1CV pentru 1MWh din 2016
 - geotermal (electric), biomasa, biogaz, biolichide, gaz fermentare deseuri, gaze asociate – 3CV pentru 1MWh
 - fotovoltaic - 4CV pentru 1MWh

In plus aceasta lege prevede ca sistemul de promovare sa se aplice pe o perioada diferita in functie de tehnologia RES dupa cum urmeaza:

- 15 ani pentru energia electrica produsa in grupuri electrice noi
- 5 ani pentru energia electrica produsa in grupuri/centrale electrice eoliened in import, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state
- 10 ani, pentru energia electrica produsa in centrale /grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, re tehnologizate
- 3 ani, pentru energia electrica produsa in centrale/grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, neretehnologizate;
- Legea pentru modificarea si completarea Legii 220/2008 (votata de Parlament si transmisa spre promulgare) modifica numarul de certificate verzi alocate in functie de tehnologia utilizata, astfel:
 - trei certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs •i livrat de centrale hidroelectrice noi cu puteri instalate de cel mult 10 MW;
 - dou• certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs •i livrat de centrale hidroelectrice re tehnologizate cu puteri instalate de cel mult 10 MW;
 - un certificat verde pentru fiecare 2 MWh din centrale hidroelectrice cu o putere instalat• de cel mult 10 MW, care nu se încadreaz• în condi•iile precedente;
 - dou• certificate verzi, pâ• în anul 2017, •i un certificat verde, începând cu anul 2018, pentru fiecare 1 MWh produs •i livrat de produc•torii de energie electric• din energie eolian•;
 - trei certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs •i livrat de produc•torii de energie electric• din energie geotermală, biomasa, biolichide, biogaz, gaz rezultat din procesarea deșeurilor si din fermentarea namolurilor;
 - șase certificate verzi pentru fiecare 1 MWh produs •i livrat de produc•torii de energie electric• din energie solar•;

Sistemul de promovare modificat prin amendamentele din 2010 se aplic• pentru o perioad• de:

- a) 15 ani, pentru energia electric• produs• conform prevederilor alin. (1), în grupuri/ centrale electrice noi;
- b) 10 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri din centrale hidroelectrice cu putere instalat• de cel mult 10 MW, re tehnologizate;
- c) 7 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri/centrale, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state dac• sunt utilizate în sisteme electroenergetice izolate sau au fost puse în func•iune înainte de data intr•rii în vigoare a prezentei legi, dar nu mai vechi de 10 ani •i conforme cu normele de protec•ie a mediului;
- d) 3 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri/centrale hidroelectrice cu putere instalat• de cel mult 10 MW, neretehnologizate.

Vor beneficia de sistemul de promovare prin certificate verzi reglementat de lege și sistemele electrice izolate.

Pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență în centrale care utilizează energie geotermală, biomasa, biolichide, biogaz, gaz rezultat din procesarea deșeurilor și din fermentarea nămolurilor, se acordă suplimentar față de prevederile precedente câte un certificat verde pentru fiecare 1MWh produs și livrat.

Sistemul de promovare se aplică producătorilor calificați de ANRE, de la data la care încep să producă energie electrică și primesc certificate verzi dacă punerile în funcțiune, respectiv rețehnologizările de grupuri/centrale se fac până la sfârșitul anului 2016.

d) Ce tehnologii fac obiectul schemei?

- Schema de sprijin instituită de HG 1892/2004, cu modificările și completările ulterioare, se aplică pentru energia electrică produsă din următoarele SRE: energie hidroelectrică produsă în centrale cu o putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004, energie eoliană, solară, geotermală, biomasa, a valurilor, precum și hidrogen produs din SRE.
- Legea 220/2008 prevede utilizarea unui sistem de promovare pentru energia produsă din: energie hidro utilizată în centrale cu o putere instalată de cel mult 10 MW, energie eoliană, energie solară, energie geotermală și gazele combustibile asociate, biomasa, biogaz, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și care este livrată în rețeaua electrică.
- Amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în Camera Deputaților în 2010 prevăd că sistemul de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie se aplică pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică și/sau la consumatori, produsă din:
 - a) energie hidroelectrică utilizată în centrale cu o putere instalată de cel mult 10 MW;
 - b) energie eoliană;
 - c) energie solară;
 - d) energie geotermală;
 - e) biomasă;
 - f) biolichide;
 - g) biogaz;
 - h) gaz rezultat din procesarea deșeurilor;
 - i) gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate.

e) Este permisă comercializarea la nivel internațional a certificatelor? Care sunt condițiile?

- Legislația în vigoare (HG 1892/2004, cu modificările și completările ulterioare) nu prevede comercializarea la nivel internațional a certificatelor verzi.
- Legea 220/2008 introduce această posibilitate în cazul constituirii unui Sistem European de certificate verzi și afilierea României la acesta. Astfel furnizorii de energie electrică pot să-și îndeplinească cota obligatorie prin achiziționarea

certificatelor verzi atât pe piața internă cât și pe piața europeană de certificate verzi. Producătorii de energie electrică din surse regenerabile pot comercializa certificate verzi pe piața europeană a certificatelor verzi în condiții stabilite de ANRE. Până la atingerea tintelor naționale certificatele verzi pot fi tranzacționate numai pe piața internă de certificate verzi.

- Prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în Camera Deputaților în iunie 2010 s-au transpus unele prevederi din Directiva 2009/28/CE privind posibilitatea unor acorduri cu statele membre UE asupra unor transferuri statistice de cantități de energie electrică.

f) Exista un pret minim admisibil?

- Legea 220/2008 stabilește valorile minime și maxime de tranzacționare a certificatelor verzi la 27 Euro/certificat și respectiv 55 Euro/certificat, calculat la valoarea medie a cursului de schimb stabilit de Banca Națională a României pentru luna decembrie a anului precedent.
- Prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate de Parlament în iunie 2010 valorile minime și maxime de tranzacționare a CV se indexează anual de ANRE conform indicelui mediu de inflație înregistrat în luna decembrie a anului precedent, calculat la nivelul UE 27 și comunicat oficial de către EUROSTAT. După anul 2025, valoarea de tranzacționare a CV va fi cea stabilită de piața CV dar nu poate fi mai mică decât valoarea minimă de tranzacționare aplicată în anul 2025, indexată anual conform celor precizate anterior.

g) Exista vreo sanctiune pentru nerespectarea obligatiilor?

- Legea 220/2008 stabilește valoarea penalității pe care furnizorii de energie electrică trebuie să-l plătească în cazul neîndeplinirii cotei obligatorii la 70 euro/certificat neachiziționat.
Legea precizează că suma rezultată din penalizări este colectată de operatorul de transport și sistem și este alocată anual de către ANRE în baza unor criterii transparente și obiective, pentru investiții, în vederea facilitării accesului producătorilor din surse regenerabile la rețeaua de transport/distributie.
- Legea pentru modificarea și completarea Legii 220/2008 (votată de Parlament și transmisă spre promulgare) mărește valoarea penalității la 110 euro pentru fiecare certificat neachiziționat.
Suma rezultată este colectată de OTS și se face venit la Fondul pentru Mediu în vederea finanțării producerii de energie din surse regenerabile de către persoanele fizice care investesc în capacități energetice cu putere instalată de până la 100 kW.
Supravegherea îndeplinirii obligației se realizează de către ANRE.

h) Care este pretul mediu al certificatelor? Acest pret este publicat? Unde anume?

Pretul de închidere a pieței de certificate verzi se publică lunar pe site-ul OPCOM. Pentru anul 2009 pretul mediu de închidere al pieței de certificate verzi a fost de 211.798 RON/certificat (53,146 Euro/certificat la cursul de schimb al lunii decembrie 2008 publicat de BNR de 3,9852 RON/Euro).

i) Care este schema de comercializare a certificatelor?

Schema de comercializare a certificatelor verzi a fost descrisa anterior.

j) Cat timp poate beneficia o centrala de schema?

- Legea 220/2008 prevede ca sistemul de promovare se aplica pe o perioada diferita in functie de tehnologia RES dupa cum urmeaza:
 - 15 ani pentru energia electrica produsa in grupuri electrice noi;
 - 5 ani pentru energia electrica produsa in grupuri/centrale electrice eoliene din import, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state;
 - 10 ani, pentru energia electrica produsa in centrale/grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, re tehnologizate;
 - 3 ani, pentru energia electrica produsa in centrale/grupuri hidroelectrice de maxim 10MW, neretehnologizate.

Sistemul de promovare se aplica de la data la care producatorii incep sa produca energie electrica si primesc certificate verzi, cu conditia ca punerile in functiune, respectiv re tehnologizarile de centrale/grupuri sa se faca pana la sfarsitul anului 2014. Acest termen a fost prelungit pana in anul 2016 prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in 2010 deoarece intentiile investitorilor previzionate pana in 2014 nu asigurau atingerea cotelor anuale.

- Legea pentru modificarea si completarea Legii 220/2008 (votata de Parlament si transmisa spre promulgare) stabileste ca sistemul de promovare se aplic• pentru o perioad• de:
 - 15 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri/ centrale electrice noi;
 - 10 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri din centrale hidroelectrice cu putere instalat• de cel mult 10 MW, re tehnologizate;
 - 7 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri/centrale, care au mai fost utilizate pentru producerea energiei electrice pe teritoriul altor state dac• sunt utilizate în sisteme electroenergetice izolate sau au fost puse în func•iune înainte de data intr•rii în vigoare a prezentei legi, dar nu mai vechi de 10 ani •i conforme cu normele de protec•ie a mediului;
 - 3 ani, pentru energia electric• produs• în grupuri/centrale hidroelectrice cu putere instalat• de cel mult 10 MW, neretehnologizate.

Sistemul de promovare se aplic• produc• torilor califica•i de ANRE, de la data la care încep s• produc• energie electric• •i primesc certificate verzi dac• punerile în func•iune, respectiv re tehnologiz• rile se fac pâ• la sfâr•itul anului 2016.

B1) Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie

Reglementare

a) Care este temeiul legal al acestei obligatii/acestui obiectiv?

- **Legislatie comunitara (lista selectiva)**
 - Regulamentul Consiliului (CE) 1083/2006 pentru stabilirea dispozi•iilor generale ale Fondului European de Dezvoltare Regional•, Fondului Social European •i Fondul de Coeziune, precum •i pentru abrogarea Regulamentului (CE) 1260/1999, cu modific• rile ulterioare;
 - Regulamentul Parlamentului European •i al Consiliului nr.1080/2006 privind FEDR •i abrogarea Regulamentului (CE) 1783/1999;

- Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei de stabilire a normelor de implementare a Regulamentului nr.1083/2006 de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și a Regulamentului nr.1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind FEDR, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul (CE) 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare);
- Decizia CE 702/21.10.2006 privind orientările strategice ale Comunității referitoare la coeziune;
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de acordare a contractelor de achiziții publice, a contractelor de achiziții publice de bunuri și a contractelor de achiziții publice de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/17/CE de coordonare a procedurilor de achiziții publice ale entităților care operează în sectorul apei, al energiei, al transportului și al serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1628/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul ajutoarelor naționale pentru investițiile regionale cu modificările ulterioare;
- Decizia Comisiei C(2007) 3.472 din 12 iulie 2007 privind aprobarea Programului operational sectorial "Cresterea competitivității economice"
- Decizia N 2/07 privind aprobarea pentru perioada 2007-2013 a Hartii naționale a ajutoarelor de stat cu finalitate regională, publicată în J.O. C 73 din 30 martie 2007.

• **Legislație națională (lista selectivă)**

- OG 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător publicat în Monitorul Oficial
- OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare
- HG 651/2006 privind aprobarea politicii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006-2013;
- HG 759/2007, privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 517 din 01/08/2007;

- HG 1.306/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OG 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător;
- HG 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale;
- HG 1720/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, cu modificările și completările ulterioare;
- HG 750/2008 pentru aprobarea "Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie;
- Ordinul 273/2008 al Ministrului Economiei și Finanțelor privind delegarea de atribuții de la AM POS CCE la Organismul Intermediar pentru Energie;
- Ordinul Ministerului Economiei și Finanțelor 2228/22.07.2008 privind aprobarea Listei de cheltuieli eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Domeniului major de intervenție 4.2 – "Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi", a Axei Prioritare 4 "Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice" din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) 2007-2013;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;

b) Exista obiective specifice unei anumite tehnologii?

Schema finanteaza investitii ale operatorilor economici (intreprinderi mici, mijlocii si mari) pentru constructia si modernizarea capacitatilor de productie a energiei electrice si termice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie: biomasa, micro-hidro (putere instalata < 10MW), solara, eoliana, geotermala, biocarburanti. In cadrul schemei pot fi finantate exclusiv proiectele care prevad realizarea de investitii initiale.

Nu sunt prevazute obiective specifice pentru o anumita tehnologie.

c) Care sunt obligatiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Pentru proiectele de productie a energiei prin **ardere (cogenerare sau productie separată de energie electrică sau termică)**, conținutul energetic al combustibilului primar folosit anual trebuie să fie în proporție de minim 80% din resurse regenerabile. Proiectele de cogenerare pot fi finantate doar daca peste 40% din energia (electrica si termica) produsa anual este destinata vanzarii.

Activitatea de productie a biocombustibilului este eligibilă numai dacă este realizată în scopul producerii de energie în cadrul aceluiași proiect.

Exista, de asemenea, obligatii/obiective concrete care se refera la solicitanti/beneficiari, cheltuieli eligibile etc.

Ghidul solicitantului intocmit de OIE si afisat pe <http://oie.minind.ro> prevede in detaliu conditiile de acordare a cofinantarii si obligatiile beneficiarilor

Dupa obtinerea finantarii, beneficiarii sunt obligati sa indeplineasca conditiile din contractul de finantare.

d) Cine trebuie sa indeplineasca aceasta obligatie?

Beneficiarii schemei sunt obligati sa indeplineasca conditiile legale sub incidenta carora au beneficiat de sprijin si care sunt precizate in contractele de finantare.

e) *Care este consecința neindeplinirii obligației?*

Neindeplinirea obligațiilor asumate de către beneficiar conduce la recuperarea sumelor platite necuvenit.

f) *Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?*

OIE asigură prevenirea și identificarea neregulilor, înregistrarea și raportarea acestora, constatarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit, în conformitate cu atribuțiile exercitate în baza acordului încheiat cu Autoritatea de Management a POS CCE, cu respectarea procedurilor interne și a reglementărilor legislative în domeniu.

g) *Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?*

Obligațiile stabilite prin contractul încheiat și precizate în "Ghidul solicitantului" nu pot fi modificate.

Sprrijin financiar:

a) *Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)*

Denumirea schemei: Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie

Finanțarea proiectelor de producere a energiei din SRE din fonduri structurale se realizează în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) - Axa 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice DMI 2 - "Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi".

Valoarea maximă a asistenței nerambursabile care poate fi acordată pentru un proiect, ca procent din cheltuielile eligibile, este următoarea:

- § pentru **întreprinderi mici și microîntreprinderi: 70%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București-Ilfov unde valoarea maximă este de 60%;
- § pentru **întreprinderi mijlocii: 60%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București-Ilfov unde valoarea maximă este de 50%;
- § pentru **întreprinderi mari: 50%**, cu excepția proiectelor localizate în regiunea București-Ilfov unde valoarea maximă este de 40%.

Diferența până la valoarea totală a proiectului se acoperă de către beneficiar. Acesta trebuie să aducă o contribuție financiară de cel puțin 30% din costurile eligibile, fie din resurse proprii, fie surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui ajutor public.

Beneficiarul va suporta, pe lângă contribuția proprie la costurile eligibile ale proiectului și costurile neeligibile. De asemenea, beneficiarii trebuie să asigure finanțarea integrală a cheltuielilor investiționale efectuate pentru implementarea proiectului până la rambursarea cofinanțării.

Pentru proiectele de producere a energiei prin **ardere (cogenerare sau producere separată de energie electrică sau termică)**, conținutul energetic al combustibilului primar folosit anual trebuie să fie în proporție de minim 80% din resurse regenerabile. Proiectele de cogenerare pot fi finanțate doar dacă peste 40% din energia (electrică și termică) produsă anual este destinată vânzării.

Activitatea de producere a biocombustibilului este eligibilă numai dacă este realizată în scopul producerii de energie în cadrul aceluiași proiect.

Procedura de implementare și derularea schemei se desfășoară după cum urmează:

- i) lansarea cererilor de propuneri de proiecte;
- ii) primirea și înregistrarea cererii de finanțare;
- iii) verificarea conformității administrative și a eligibilității proiectelor și beneficiarilor; numai proiectele care trec de această etapă vor putea face obiectul etapei următoare; transmiterea către beneficiar a acordului de principiu ca sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate ale schemei;
- iv) evaluarea tehnică și financiară a proiectelor;
- v) selecția proiectelor;
- vi) întocmirea și semnarea contractului de finanțare;
- vii) derularea proiectelor și rambursarea cheltuielilor: plățile se efectuează de către Unitatea de plată a POS CCE, numai pe baza de documente justificative, după aprobarea cererii de rambursare; în cazul în care beneficiarul optează pentru prefinanțare, aceasta se acordă și se recuperează în conformitate cu prevederile legale;
- viii) efectuarea monitorizării pe durata derulării proiectelor;
- ix) finalizarea proiectelor: plata finală se face în baza documentației prezentate în conformitate cu prevederile contractuale;
- x) efectuarea monitorizării după implementarea proiectelor, pe o perioadă de 5 ani, în cazul întreprinderilor mari, și pe o perioadă de 3 ani, în cazul IMM."

b) Este o schema voluntară sau obligatorie?

Schema este obligatorie.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei (organism de implementare, autoritate de monitorizare)

POS CCE este monitorizat pe toată durata de implementare a acestuia de către un Comitet de monitorizare constituit prin HG 1227/2007. Din comitet fac parte reprezentanți ai mai multor ministere și agenții guvernamentale, ai asociațiilor patronale și sindicale, ai mediului academic, precum și ai societății civile.

Autoritatea de management pentru POS CCE funcționează în cadrul Ministerului de Finanțe.

Schema de finanțare analizată este integrată în POS CCE, Axa 4 – Energie, DMI – „Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi” și este implementată și monitorizată de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) – DGEPC – OIE.

Principalele atribuții ale OIE sunt următoarele:

- elaborează Ghidul Solicitantului și lansează "cererea de propuneri de proiecte";
- participă la elaborarea Cadrului Strategic Național de Referință al Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” și a Documentului Cadru de implementare, în concordanță cu Planul Național de Dezvoltare, capitolele aferente sectorului energetic;
- organizează comitetele de selecție a proiectelor;
- participă la selecția proiectelor, în conformitate cu procedurile aprobate;

- înregistrează cererile de propuneri de proiecte și analizează conformitatea documentelor depuse de solicitanți cu cerințele formulate de OIE;
- propune modificări ale Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice și ale Documentului Cadru de Implementare și transmite Autorității de Management propunerile de realocare a fondurilor din cadrul Axei Prioritare IV a Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice (POS CCE)”;
- asigură prevenirea și identificarea neregulilor, înregistrarea și raportarea acestora, constatarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit, în conformitate cu atribuțiile exercitate în baza acordului încheiat cu Autoritatea de Management a POS CCE, cu respectarea procedurilor interne și a reglementărilor legislative în domeniu.

d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Bugetul total estimat alocat al schemei este de 200.000.000 euro (echivalent în lei), din care 88% reprezintă fonduri europene nerambursabile asigurate prin Fondul European de Dezvoltare Regională și restul de 12% reprezintă fonduri de cofinanțare publică asigurate de la bugetul de stat și este defalcătat estimativ pe ani astfel:

Tabelul 4.6 Bugetul total estimat al schemei

[mil. Euro]

An	Total (fonduri comunitare și fonduri publice naționale)
2008	20,9
2009	30,6
2010	39,7
2011	41,4
2012	35,8
2013	31,6

Derularea operațiunilor financiare se face în conformitate cu “Instrucțiunile privind deschiderea și funcționarea conturilor pentru gestionarea asistentei financiare nerambursabile și a fondurilor de la bugetul de stat, în cadrul obiectivului convergență”, aprobate prin Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 80/2008.

e) Cum abordează această schema securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

În cazul în care proiectul presupune racordarea la rețeaua electrică de interes public, solicitantul este obligat să depună avizul tehnic de racordare pentru locul de producere eliberat de OTS sau OD.

Legea 220/2008 prevede ca:

- Producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie au acces prioritar la rețeaua de transport/distributie a energiei electrice, în măsura în care nu este afectată siguranța Sistemului Energetic Național.
- OTS și OD sunt obligați să garanteze transportul, respectiv distribuția E-SRE asigurând fiabilitatea și siguranța rețelelor de energie electrică.

Rezulta implicit ca, dupa ce au acordat avizul de racordare la retea, OTS si OD isi asuma responsabilitatea functionarii retelelor in conditii de securitate si fiabilitate.

In conformitate cu amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in iunie 2010 OTS si/sau OD asigura transportul, respectiv distributia, precum si dispachetizarea cu prioritate a energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru toti producatorii de energie din surse regenerabile, indiferent de capacitate, pe baza unor criterii transparente si nediscriminatorii, cu posibilitatea modificarilor notificatelor in cursul zilei de operare, astfel incat limitarea sau intreruperea producției de energie din surse regenerabile sa fie aplicat numai in cazuri excepționale, daca acest fapt este necesar pentru stabilitatea si securitatea SEN.

f) Schema este revizuita periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare exista? In ce mod a fost optimizata schema pana in prezent?

Schema a fost elaborata in conformitate cu legislatia UE in domeniu si principiile sale nu pot fi modificate prin legislatia interna. Pot fi realizate modificari/revizui de detalii in aplicarea schemei si care pot viza:

- realocarea fondurilor din cadrul Axei prioritare IV a POS CCE (ceea ce are implicatii si asupra implementarii schemei analizate);
- imbunatatirea criteriilor de selectie a proiectelor etc.

Astfel de modificari sunt initiate de catre OIE si propuse Autoritatii de Management pentru POS CCE.

g) Sprijinul difera in functie de tehnologia folosita?

Sprijinul nu difera in functie de tehnologia folosita.

h) Care este impactul preconizat in ceea ce priveste productia de energie?

Schema prezentata va avea o contributie importanta in realizarea tintelor cantitative privind ponderea E-SRE in consumul total de energie electrica.

Se estimeaza ca aplicarea integrala a schemei si punerea in functiune a instalatiilor astfel finantate vor conduce la o productie de E-SRE de circa 800 GWh si o productie de energie termica din SRE de circa 200 GWh.

i) Sprijinul este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica?

Proiectele de cogenerare pot fi finantate doar daca vizeaza cogenerarea de inalta eficienta. Pentru celelalte proiecte sprijinul nu este conditionat explicit de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica, dar poate fi acordat doar in vederea realizarii unor instalatii noi care se presupune ca au eficienta energetica ridicata.

j) Schema este o masura deja existenta? Indicati, va rugam legislatia nationala care reglementeaza schema.

Schema este o masura deja existenta, reglementata de legislatia comunitara si de legislatia nationala. Principalul act legislativ care reglementeaza aplicarea schemei este HG 750/2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie.

k) Schema reprezinta o masura planificata? Cand va deveni operationala?

Schema a fost aprobata in anul 2007 si a devenit operationala in anul 2008. In urma competitiei organizate in anul 2008 au fost selectate si contractate 12 proiecte finantate in cadrul Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie (tabelul 4.7).

Tabelul 4.7

Tipul resursei	Numar proiecte	Putere instalata (MW _e si/sau MW _t)	Energia produsa MWh _e sau/si MWh _t	Valoarea totala a proiectelor (cu TVA) -lei	Valoarea totala a finantarii aprobate -lei
hidroelectric	6	10,7365	67.155,45 MWh _e	176.152.507,85	58.424.121,59
biomasa	3	5,24 electric 5,102 termic	-40.622,09 MWh _e 40.121,825 MWh _t	113.330.847,83	51.854.154
Eolian	3	44	119.674 MWh _e	297.159.637	131.546.477
Total proiecte aprobate	12	59,9765 MW_e 5,102 MW_t	227.451,54 MWh_e 40.121,825 MWh_t	586.642.992,68	241.824.752,59

l) Care sunt datele de inceput si de sfarsit (durata) stabilite pentru intreaga schema?

Schema a devenit operationala in anul 2008, cand a fost publicat primul apel de proiect. Schema se aplica pana la data de 31.12.2013.

m) Exista o limita maxima sau minima a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta sa fie eligibil?

Schema se aplica proiectelor care au o valoare totala cuprinsa intre 100.000 Euro (inclusiv TVA) si 50 milioane Euro (inclusiv TVA)

În cazul în care cofinanțarea unui proiect a fost decisă în baza unui deviz a cărui valoare totală este sub 50 milioane Euro, dar pe parcursul implementării proiectului, din motive obiective care nu pot fi imputate beneficiarului, costurile totale depășesc această limita, finanțarea nerambursabilă se suspendă și se transmit Comisiei Europene documentele prevăzute în Regulamentul nr.1828/2006, Anexele XXI sau XXII, în vederea obținerii deciziei de finanțare.

n) Este posibil ca acelasi proiect sa primeasca sprijin de la mai multe scheme? Care sunt masurile care pot fi cumulate?

Pentru ca un proiect sa fie eligibil, este necesar ca activitatile sale sa nu fi fost finantate si sa nu fie finantate din alte fonduri publice, cu exceptia studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografica, studiul pentru evaluarea potentialului, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, detaliile de executie etc.).

Beneficiarul trebuie să-și asume obligația de a nu primi finanțare din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului de finanțare și a returnării sumelor deja rambursate.

După finalizarea investiției și punerea sa în funcțiune, producătorul poate beneficia de sprijinul acordat prin sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea CV descris anterior.

o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Schema descrisă este o schema regională și se aplică în toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale țării.

Intrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin prezentată constă în acordarea unei finanțări nerambursabile din fonduri structurale pentru realizarea de investiții. Sunt considerate eligibile următoarele cheltuieli:

- Cheltuieli pentru achiziția de teren;
- Cheltuieli pentru amenajarea terenului în vederea pregătirii amplasamentului, dacă sunt strict legate de realizarea proiectului;
- Cheltuieli pentru investiția de bază cu respectarea caracterului de investiție inițială.

b) Cine poate beneficia de această schema? Este o schema specială pentru anumite tehnologii?

Schema de ajutor de stat se adresează operatorilor economici, întreprinderi mari, mijlocii și mici, din toate sectoarele economice (cu excepția situațiilor prevăzute la aliniatul următor), care realizează investiții inițiale în oricare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

În cadrul prezentei scheme nu se acordă sprijin financiar pentru următoarele sectoare:

- i) sectorul pescuitului și acvaculturii;
- ii) sectorul construcțiilor de nave;
- iii) industria carboniferă;
- iv) industria siderurgică;
- v) sectorul fibrelor sintetice;
- vi) activitățile legate de producția primară a produselor agricole prevăzute în anexa nr. 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene;
- vii) procesarea și marketingul produselor agricole, inclusiv ale celor care imită sau substituie laptele sau ale produselor din lapte;
- viii) dezvoltarea (promovarea) imobiliară;
- ix) fabricarea armamentului și muniției și fabricarea vehiculelor militare de luptă.

Beneficiarii trebuie să îndeplinească de asemenea următoarele condiții:

- sunt înregistrați ca societăți comerciale în România potrivit legislației în vigoare;

- nu se afla in dificultate in conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate;
- nu au datorii la stat privind plata taxelor si altor contributii la bugetul de stat, bugetul asigurarilor sociale, bugete speciale si bugete locale;
- demonstreaza ca detin resursele financiare necesare pentru implementarea proiectului;
- sa justifice necesitatea finantarii proiectului prin ajutor de stat;
- indeplinesc si alte conditii specificate in cererea de propuneri de proiecte si Ghidul solicitantului.

Intreprinderile care solicita sprijinul trebuie sa aiba înscris în Statutul societății activitatea privind producerea de energie electrică/termică; aceasta se dovedeste prin certificatul constatator de la Registrul Comerțului.

Schema este valabila pentru valorificarea oricarei surse regenerabile de energie; nu este o schema speciala pentru o anumita tehnologie.

c) Se primesc si se solutioneaza continuu cereri sau exista apeluri periodice? Daca este vorba de apeluri periodice, descrieti va rugam frecventa si conditiile acestora.

Cererea de propuneri de proiecte in cadrul POS CCE – Axa 4 este de tipul “deschis”, cu termen limită” (depunerea cererilor de finanțare se face până la termenul limită anunțat în cererea de propuneri de proiecte). După expirarea termenului limită de depunere a cererii de finanțare, nu mai pot fi depuse cereri de finanțare decât după formularea unei noi cereri de propuneri de proiecte de către Organismul Intermediar pentru Energie.

În cadrul prezentei perioade de programare (2007-2013) au avut loc până în prezent două apeluri de proiecte: primul în perioada august – septembrie 2008 și al doilea în perioada ianuarie - aprilie 2010.

B2) Schema de cofinanțare fara aplicarea regulilor de ajutor de stat

Reglementare

a) Care este temeiul legal al acestei obligatii/acestui obiectiv?

• Legislatie comunitara (lista selectiva)

- Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 pentru stabilirea dispozițiilor generale ale Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European și Fondul de Coeziune, precum și pentru abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr.1080/2006 privind FEDR și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei de stabilire a normelor de implementare a Regulamentului nr.1083/2006 de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și a Regulamentului nr.1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind FEDR, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare);

- Decizia CE 702/21.10.2006 privind orientările strategice ale Comunității referitoare la coeziune;
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/18/CE privind coordonarea procedurilor de acordare a contractelor de achiziții publice, a contractelor de achiziții publice de bunuri și a contractelor de achiziții publice de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/17/CE de coordonare a procedurilor de achiziții publice ale entităților care operează în sectorul apei, al energiei, al transportului și al serviciilor poștale, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1628/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul ajutoarelor naționale pentru investițiile regionale cu modificările ulterioare;
- Decizia Comisiei C(2007) 3.472 din 12 iulie 2007 privind aprobarea Programului operational sectorial "Cresterea competitivității economice"
- Decizia N 2/07 privind aprobarea pentru perioada 2007-2013 a Hartii naționale a ajutoarelor de stat cu finalitate regională, publicată în J.O. C 73 din 30 martie 2007.

• **Legislație națională (lista selectivă)**

- Legii nr.51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice
- OG 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător publicat în Monitorul Oficial
- OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare
- HG 651/2006 privind aprobarea politicii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006-2013;
- HG 759/2007, privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 517 din 01/08/2007;
- HG 1227/2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a POS CCE
- HG 1.306/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare OG 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător;
- HG 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale;
- HG 1720/2008 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordinul 273/2008 al Ministrului Economiei si Finantelor privind delegarea de atributii de la AM POS CCE la Organismul Intermediar pentru Energie;
- Ordinul Ministerului Economiei si Finantelor 2228/22.07.2008 privind aprobarea Listei de cheltuieli eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Domeniului major de intervenție 4.2 – “Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”, a Axei Prioritare 4 “Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) 2007-2013;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;

b) Exista obiective specifice unei anumite tehnologii?

Schema finanteaza investitii ale autorităților locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară pentru constructia și modernizarea capacităților de producere a energiei electrice și termice prin valorificarea SRE, în vederea prestării unui serviciu public (în cazul energiei termice) sau pentru consumul propriu (inclusiv pentru iluminatul public și instituțiile publice). În cadrul schemei pot fi finanțate exclusiv proiectele care prevăd realizarea de investiții inițiale. Nu se accepta proiecte care reprezintă, în fapt, simple investiții de înlocuire sau reabilitare a unor active fixe existente.

Toate proiectele (indiferent de tehnologia utilizată) trebuie să aibă o eficiență economică demonstrată prin studiile de fezabilitate.

Nu sunt prevăzute obiective specifice unei anumite tehnologii.

Unele tehnologii (procesele de ardere, cogenerarea, producerea biocombustibilului) trebuie să îndeplinească anumite condiții pentru ca proiectele respective să fie eligibile.

c) Care sunt obligațiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Pentru proiectele de producere a energiei prin **ardere (cogenerare sau producere separată de energie electrică sau termică)**, conținutul energetic al combustibilului primar folosit anual trebuie să fie în proporție de minim 80% din resurse regenerabile. Activitatea de producere a biocombustibilului este eligibilă numai dacă este realizată în scopul producerii de energie în cadrul aceluiași proiect.

Exista de asemenea obligații/obiective concrete care se referă la criteriile și condițiile de finanțare. Se înregistrează diferențe între condițiile de finanțare acordate instalațiilor de producere a energiei electrice (inclusiv în cogenerare) care trebuie să se încadreze în categoria „care nu generează venituri” și instalațiile de producere a energiei termice. Ghidul solicitantului întocmit de OIE și afișat pe <http://oie.minind.ro> prevede în detaliu condițiile de acordare a cofinanțării și obligațiile beneficiarilor.

După obținerea finanțării, beneficiarii sunt obligați să îndeplinească condițiile din contractul de finanțare.

d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Beneficiarii schemei sunt obligați să îndeplinească condițiile legale sub incidența cărora au beneficiat de sprijin și care sunt precizate în contractele de finanțare.

e) Care este consecința neindeplinirii obligației?

Neindeplinirea obligațiilor asumate de către beneficiar conduce la recuperarea sumelor platite necuvenit.

f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

OIE asigură prevenirea și identificarea neregulilor, înregistrarea și raportarea acestora, constatarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit, în conformitate cu atribuțiile exercitate în baza acordului încheiat cu Autoritatea de Management a POS CCE, cu respectarea procedurilor interne și a reglementărilor legislative în domeniu.

g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

Obligațiile stabilite prin contractul încheiat și precizate în "Ghidul solicitantului" nu pot fi modificate.

Sprrijin financiar:

a) Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)

Denumirea schemei: Schema de cofinanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat

Finanțarea proiectelor de producere a energiei din SRE din fonduri structurale se realizează în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) - Axa 4: Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice DMI 2 - "Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi".

Proiectele cost investițional total sub 1 milion de euro nu trebuie să intre în categoria „proiectelor generatoare de venituri”, în sensul Art. 55 din Regulamentul CE nr. 1083/2006, cu modificările și completările ulterioare, pentru a obține finanțare. Ponderea finanțării nerambursabile acordate acestora este de 98% din costul total eligibil al proiectului.

Proiectele cu un cost investițional total de peste 1 milion de euro sunt, după caz:

§ proiecte generatoare de venituri

În acest caz, valoarea cheltuielilor eligibile nu poate depăși valoarea actualizată a costului investiției din care se deduce valoarea actualizată a veniturilor nete obținute ca urmare a exploatării investiției pe parcursul perioadei de referință. Altfel spus, nivelul de cofinanțare a proiectului se stabilește pe baza determinării deficitului de finanțare („funding-gap”). În această categorie se încadrează proiectele care urmăresc realizarea unor instalații de producere a energiei termice ca serviciu de utilitate publică.

§ proiecte care nu sunt generatoare de venituri

În cazul acestor proiecte, ponderea finanțării nerambursabile acordate este de 98% din costul total investițional eligibil al proiectului.

Proiectele de producere a energiei electrice (inclusiv în instalații de cogenerare) trebuie să se încadreze în categoria **proiectelor care nu sunt generatoare de**

venituri. In aceasta categorie intra proiectele care vizeaza producerea de energie electrica pentru:

- consumul propriu al institutiilor care asigura servicii de interes public sau de interes economic general si pentru care autoritatea locala suporta din bugetul propriu plata energiei electrice consumate
- iluminatul public

Din punct de vedere al relatiilor cu retelele publice, sunt permise urmatoarele variante:

- Energia electrica produsa nu este introdusa in retelele publice.
- Energia electrica produsa este introdusa in retelele publice, cu respectarea urmatoarelor conditii:
 - În operarea proiectului producătorul nu va produce anual mai multă energie electrică decât consumă și nu va realiza venituri din vanzarea energiei electrice produse. Tranzitarea energiei prin rețea se va face prin aplicarea sistemului compensator în unități fizice (kwh).
 - Solicitantul (autoritatea locală) va fi proprietarul investiției, va opera investiția și nu va transfera această activitate unui operator economic.

Procedura de implementare și derularea schemei se desfășoară după cum urmează:

- ii) lansarea cererilor de propuneri de proiecte;
- ii) primirea și înregistrarea cererii de finanțare;
- iii) verificarea conformității administrative și a eligibilității proiectelor și beneficiarilor; numai proiectele care trec de această etapă vor putea face obiectul etapei următoare; transmiterea către beneficiar a acordului de principiu ca sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate ale schemei;
- iv) evaluarea tehnică și financiară a proiectelor;
- v) selecția proiectelor;
- vi) întocmirea și semnarea contractului de finanțare;
- vii) derularea proiectelor și rambursarea cheltuielilor: plățile se efectuează de către Unitatea de plată a POS CCE, numai pe baza de documente justificative, după aprobarea cererii de rambursare; în cazul în care beneficiarul optează pentru prefinanțare, aceasta se acordă și se recuperează în conformitate cu prevederile legale;
- viii) efectuarea monitorizării pe durata derulării proiectelor;
- ix) finalizarea proiectelor: plată finală se face în baza documentației prezentate în conformitate cu prevederile contractuale;
- x) efectuarea monitorizării după implementarea proiectelor

b) Este o schema voluntară sau obligatorie?

Schema este obligatorie.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei (organism de implementare, autoritate de monitorizare)

POS CCE este monitorizat pe toată durata de implementare a acestuia de către un Comitet de monitorizare constituit prin HG 1227/2007. Din comitet fac parte reprezentanți ai mai multor ministere și agenții guvernamentale, ai asociațiilor patronale și sindicale, ai mediului academic, precum și ai societății civile.

Autoritatea de management pentru POS CCE funcționează în cadrul Ministerului de Finanțe.

Schema de finanțare analizată este integrată în POS CCE, Axa 4 – Energie, DMI – „Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi” și este implementată și monitorizată de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) – DGEPC – OIE.

Principalele atribuții ale OIE sunt următoarele:

- elaborează Ghidul Solicitantului și lansează "cererea de propuneri de proiecte";
- participă la elaborarea Cadrului Strategic Național de Referință al Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” și a Documentului Cadru de implementare, în concordanță cu Planul Național de Dezvoltare, capitolele aferente sectorului energetic;
- organizează comitetele de selecție a proiectelor;
- participă la selecția proiectelor, în conformitate cu procedurile aprobate;
- înregistrează cererile de propuneri de proiecte și analizează conformitatea documentelor depuse de solicitanți cu cerințele formulate de OIE;
- propune modificări ale Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice și ale Documentului Cadru de Implementare și transmite Autorității de Management propunerile de realocare a fondurilor din cadrul Axei Prioritare IV a Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice (POS CCE)”;
- asigură prevenirea și identificarea neregulilor, înregistrarea și raportarea acestora, constatarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit, în conformitate cu atribuțiile exercitate în baza acordului încheiat cu Autoritatea de Management a POS CCE, cu respectarea procedurilor interne și a reglementărilor legislative în domeniu.

d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Fondurile necesare pentru aplicarea schemei sunt alocate din fondurile POS CCE.

e) Cum abordează această schema securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

În cazul în care proiectul presupune racordarea la rețeaua electrică de interes public, solicitantul este obligat să depună avizul tehnic de racordare pentru locul de producere eliberat de OTS sau OD.

Legea 220/2008 prevede că:

- Producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie au acces prioritar la rețeaua de transport/distributie a energiei electrice, în măsura în care nu este afectată siguranța Sistemului Energetic Național.
- OTS și OD sunt obligați să garanteze transportul, respectiv distribuția E-SRE asigurând fiabilitatea și siguranța rețelelor de energie electrică.

Rezultă implicit că, după ce au acordat avizul de racordare la rețea, OTS și OD își asumă responsabilitatea funcționării rețelelor în condiții de securitate și fiabilitate.

f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema a fost elaborata in conformitate cu legislatia UE in domeniu si principiile sale nu pot fi modificate prin legislatia interna. Pot fi realizate modificari/revizuii de detaliu in aplicarea schemei si care pot viza:

- realocarea fondurilor din cadrul Axei prioritare IV a POS CCE (ceea ce are implicatii si asupra implementarii schemei analizate)
- imbunatatirea criteriilor de selectie a proiectelor etc.

Astfel de modificari sunt initiale de catre OIE si propuse Autoritatii de Management pentru POS CCE.

g) Sprijinul difera in functie de tehnologia folosita?

Sprijinul nu difera in functie de tehnologia folosita, ci in functie de alte criterii.

Pentru proiectele de realizare a unor instalatii de productie a energiei termice ca serviciu de utilitate publica care au un cost investitional total de peste 1 milion de euro si sunt generatoare de venituri sprijinul se acorda pe baza determinarii deficitului de finantare ("funding-gap").

Pentru proiectele de realizare a unor instalatii de productie a energiei electrice (inclusiv in cogenerare) ponderea finantarii nerambursabile este de 98% din costul total investitional eligibil. Aceste proiecte trebuie insa sa nu fie generatoare de venituri.

h) Care este impactul preconizat in ceea ce priveste productia de energie?

Schema va avea un impact important asupra productiei de energie termica produsa ca serviciu public (inclusiv in instalatii cu cogenerare). Impactul estimat asupra productiei de energie electrica va fi mai redus (avand in vedere faptul ca energia electrica produsa nu poate beneficia de sistemul de sprijin al cotelor obligatorii combinat cu tranzactionarea CV).

Se estimeaza ca aplicarea integrala a schemei si punerea in functiune a instalatiilor astfel finantate vor conduce la o productie de E-SRE de circa 1 GWh si o productie de energie termica din SRE de circa 200 GWh.

i) Sprijinul este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica?

Proiectele de cogenerare pot fi finantate doar daca vizeaza cogenerarea de inalta eficienta. Pentru celelalte proiecte sprijinul nu este conditionat explicit de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica, dar poate fi acordat doar in vederea realizarii unor instalatii noi care se presupune ca au eficienta energetica ridicata.

j) Schema este o masura deja existenta? Indicati, va rugam legislatia nationala care reglementeaza schema.

Schema este o masura deja existenta, reglementata de legislatia comunitara si de legislatia nationala.

k) Schema reprezinta o masura planificata? Cand va deveni operationala?

Schema a fost aprobata in anul 2007 si a devenit operationala in anul 2008.

În urma competiției organizate în anul 2008 au fost selectate și contractate 2 proiecte finanțate în cadrul Schemei de cofinanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat (tabelul 4.8).

Tabelul 4.8

Tipul resursei	Numar proiecte	Putere instalata (MW _e si/sau MW _t)	Energia produsa MWh _e sau/si MWh _t	Valoarea totala a proiectelor (cu TVA) -lei	Valoarea totala a finantarii aprobate -lei
geotermal	1	44.988,6 termic	51.902,36 MWh _t	16.686.889,9	13.740.648
fotovoltaic	1	0,257	307MWh _e	8.868.552,43	6.185.629
Total proiecte aprobate	2	0,257 MW_e 44.988,6 MW_t	307 MWh_e 51.902,36 MWh_t	25.555.442,33	19.926.277

l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schemă?

Schema a devenit operațională în anul 2008, când a fost publicat primul apel de proiect. Schema se aplică până la data de 31.12.2013.

m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Schema se aplică proiectelor care au o valoare totală cuprinsă între 400.000 lei (inclusiv TVA) și echivalentul în lei a 50 milioane Euro (inclusiv TVA).

În cazul în care cofinanțarea unui proiect a fost decisă în baza unui deviz al cărui valoare totală este sub 50 milioane Euro, dar pe parcursul implementării proiectului, din motive obiective care nu pot fi imputate beneficiarului, costurile totale depășesc această limită, finanțarea nerambursabilă se suspendă și se transmit Comisiei Europene documentele prevăzute în Regulamentul nr.1828/2006, Anexele XXI sau XXII, în vederea obținerii deciziei de finanțare.

n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Pentru ca un proiect să fie eligibil, este necesar ca activitățile sale să nu fi fost finanțate și să nu fie finanțate din alte fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiul pentru evaluarea potențialului, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, detaliile de execuție etc.).

Beneficiarul trebuie să-și asume obligația de a nu primi finanțare din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului de finanțare și a returnării sumelor deja rambursate.

Producatorul de energie electrică nu poate beneficia de sprijinul acordat prin sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea CV descris anterior după finalizarea investiției și punerea sa în funcțiune.

o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Schema descrisa este o schema regionala/locala si se aplica in toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale tarii.

Intrebari specifice privind sprijinul financiar pentru investitii:

a) Ce ofera schema (subventii, subventii de capital, imprumuturi cu dobanda redusa, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin prezentata consta in acordarea unei finantari nerambursabile din fonduri structurale pentru realizarea de investitii. Sunt eligibile urmatoarele cheltuieli:

- i) Cheltuieli pentru achiziția de teren și alte cheltuieli pentru obținerea de teren;
- ii) Cheltuieli pentru amenajarea terenului;
- iii) Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului
- iv) Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului
- v) Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (in limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului)
- vi) Cheltuieli pentru investiția de bază;
- vii) Organizare de șantier;
- viii) Plata unor cote legale: cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții, cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții, cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor
- ix) Probe tehnologice și teste;
- x) Informare și publicitate conform obligației stabilite prin contractul de finanțare;
- xi) Auditul proiectului
- xii) Managementul de proiect.

b) Cine poate beneficia de aceasta schema? Este o schema speciala pentru anumite tehnologii?

Beneficiarii de cofinanțare, in conditiile schemei, urmează toarele categorii de solicitanți:

- Autoritățile administrațiilor publice locale
- Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară

În cazul in care un solicitant prestează serviciul de producere, transport, distribuție și furnizare de energie termică în sistem centralizat ca serviciu de utilitate publică, este obligatoriu ca gestiunea serviciului respectiv să se facă în mod direct sau sa fie delegată unor operatori prin licitație publică.

Sunt eligibile pentru finanțare numai:

- proiectele de producere a energiei termice ca serviciu de utilitate publică sau pentru consumul propriu al instituțiilor publice finanțate din bugetul autorităților publice locale;
- proiectele de producere a energiei electrice (sau de cogenerare) care **nu vizează introducerea în SEN** a energiei produse (pentru consumul propriu al tuturor instituțiilor și autorităților care asigură servicii de interes public sau de interes economic general pentru care o autoritate publică locală suportă din bugetul propriu plata energiei electrice consumate și pentru iluminatul public);

- proiectele de producere a energiei electrice (inclusiv în instalații de cogenerare) pentru consumul propriu, care **vizează introducerea în SEN** a energiei produse cu respectarea următoarelor condiții:

- În operarea proiectului nu se va tarifa producția de energie electrică către utilizatori și nu se vor realiza venituri din vinderea energiei electrice produse; într-un an calendaristic, producătorul nu va produce mai multă energie electrică decât consumă; tranzitarea energiei prin rețea se va face prin aplicarea sistemului compensator în unități fizice (kwh).
- Solicitantul (autoritatea locală) va fi proprietarul investiției, va opera investiția și nu va transfera această activitate unui operator economic.

- Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți va rugăm frecvența și condițiile acestora.*

Cererea de propuneri de proiecte în cadrul POS CCE – Axa 4 este de tipul “deschis”, cu termen limită” (depunerea cererilor de finanțare se face până la termenul limită anunțat în cererea de propuneri de proiecte). După expirarea termenului limită de depunere a cererii de finanțare, nu mai pot fi depuse cereri de finanțare decât după formularea unei noi cereri de propuneri de proiecte de către OIE.

În cadrul prezentei perioade de programare (2007-2013) au avut loc până în prezent două apeluri de proiecte: primul în perioada august – septembrie 2008 și al doilea în perioada ianuarie - mai 2010.

C) Schema oferită de “Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010”

Reglementare

- Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?*

Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010 a fost aprobat prin HG 1661/2008, cu modificările ulterioare.

Regulamentul de selecție a solicitanților a fost aprobat prin Ordinul MEF 3722/2008.

- Există obiective specifice unei anumite tehnologii?*

Nu există obiective specifice pe tehnologii, dar există tipuri de obiective de investiții eligibile.

- Care sunt obligațiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?*

Programul național 2009-2010 asigură sprijin financiar prin cofinanțarea nerambursabilă de la bugetul de stat pentru următoarele tipuri de obiective de investiții:

- Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalațiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasă)

- Reabilitarea termica a unor cladiri publice si utilizarea potentialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrica si/sau termica (proiecte cu un puternic impact socioeconomic)
- Modernizarea iluminatului public interior si exterior

Dintre acestea, doar primele doua tipuri urmaresc explicit valorificarea SRE.

d) Cine trebuie sa indeplineasca aceasta obligatie?

Autoritatea competenta de implementare a Programului national 2009-2010 a fost initial ARCE. Dupa ce, in noiembrie 2009, agentia a fost comasata cu ANRE (conform Legii 329/2009), aceasta obligatie a fost preluata de ANRE.

Sprijinul financiar pentru cofinantarea proiectelor se asigura de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri, prin transferuri intre unitati ale administratiei publice.

e) Care este consecinta neindeplinirii obligatiei?

Legislatia specifica nu prevede consecinte ale neindeplinirii obligatiilor.

f) Exista vreun mecanism de supraveghere a indeplinirii obligatiei?

Autoritatea competenta de implementare a Programului national 2009-2010 este ARCE/ANRE.

g) Exista vreun mecanism de modificare a obligatiilor/obiectivelor?

Programul este pe termen scurt (anii 2009-2010) si nu sunt prevazute mecanisme de modificare a obligatiilor/obiectivelor.

Sprijin financiar:

a) Care este denumirea schemei (precum si o scurta descriere a schemei)

Schema oferita de "Programul national pentru cresterea eficientei energetice si utilizarea surselor regenerabile de energie in sectorul public pentru anii 2009-2010" asigura sprijin financiar prin cofinantarea nerambursabila de la bugetul de stat pentru urmatoarele tipuri de obiective de investitii:

- Reabilitarea si modernizarea sistemelor de alimentare centralizata cu energie termica, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalatiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasa)
- Reabilitarea termica a unor cladiri publice si utilizarea potentialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrica si/sau termica (proiecte cu un puternic impact socioeconomic)
- Modernizarea iluminatului public interior si exterior

Dintre acestea, doar primele doua tipuri urmaresc explicit valorificarea SRE.

Pentru finantarea programului a fost prevazuta initial alocarea de la bugetul de stat a 32,9 milioane lei pentru anul 2009 si, respectiv, 40 milioane lei pentru anul 2010. Din cauza dificultatilor bugetare intr-o perioada de criza economica, sumele au fost reduse ulterior la 22,3 milioane lei pentru anul 2009 si, respectiv, 11 milioane lei pentru anul 2010.

Cele trei tipuri de obiective de investitii eligibile beneficiaza de urmatoarele alocari procentuale din totalul acestor sume:

- 40% - pentru reabilitarea si modernizarea SACET, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalatiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasa);
- 40% - pentru reabilitarea termica a unor cladiri publice si utilizarea potentialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrica si/sau termica (proiecte cu un puternic impact socioeconomic), inclusiv pentru rambursarea cotei de 50% din costurile inclusiv TVA, aferente executarii auditului energetic al cladirii publice, pe baza caruia s-a executat proiectul de investitii de reabilitare termica;
- 20% - pentru modernizarea iluminatului public interior si exterior.

Initiatorul si beneficiarul proiectului de investitii este o autoritate locala care trebuie sa respecte reglementarile in domeniul achizitiilor publice.

Fundamentarea proiectului de investitii se face printr-un studiu de fezabilitate aprobat de autoritatea locala, conform strategiei energetice locale.

Beneficiarul trebuie sa demonstreze ca alocă surse financiare din bugetul local sau accesează alte surse de finantare care sa acopere un anumit quantum din valoarea proiectului ori a etapei din proiect pentru care se cere cofinantare, si anume:

- minimum 70% pentru lucrari de reabilitare si modernizare a SACET, respectiv pentru lucrari de modernizare a iluminatului public interior si exterior;
- minimum 50% pentru lucrari de reabilitare termica a unor cladiri publice.

b) Este o schema voluntara sau obligatorie?

Schema are un caracter obligatoriu.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei (organism de implementare, autoritate de monitorizare)

ARCE/ANRE este autoritatea competenta de implementare a Programului national 2009-2010, calitate in care executa:

- analiza tehnica de specialitate pentru determinarea eligibilitatii proiectelor si pentru selectarea acestora pe baza unor criterii tehnico-economice;
- culegerea datelor privind proiectele de investitii;
- monitorizarea implementarii acestora, pe intreaga durata a desfasurarii lucrarilor, precum si ulterior punerii in functiune, pentru verificarea atingerii parametrilor de proiect.

d) Care sunt masurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finantarii necesare pentru atingerea obiectivului national?

Sprijinul financiar pentru cofinantarea proiectelor se asigura de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri, prin transferuri între unitati ale administratiei publice.

e) Cum abordeaza aceasta schema securitatea si fiabilitatea pe termen lung?

Programul analizat precizeaza faptul ca implementarea proiectelor trebuie sa conduca la cresterea fiabilitatii in exploatare si asigurarea unor parametri energetici cat mai favorabili (randamente energetice ridicate, consumuri specifice de energie reduse etc.).

f) Schema este revizuita periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare exista? In ce mod a fost optimizata schema pana in prezent?

Schema a fost revizuita periodic prin Legea bugetului de stat, din punct de vedere al sumelor alocate. Pentru finantarea programului a fost prevazuta initial, prin HG 1661/2008, alocarea de la bugetul de stat a 32,9 milioane lei pentru anul 2009 si, respectiv, 40 milioane lei pentru anul 2010. Din cauza dificultatilor bugetare intr-o perioada de criza economica, sumele au fost reduse ulterior la 22,3 milioane lei pentru anul 2009 si, respectiv, 11 milioane lei pentru anul 2010.

La finalul perioadei de selectie a lucrarilor de investitii, in cazul in care sumele de cofinantare aferente lucrarilor de investitii selectate pe cele trei tipuri de obiective nu acopera integral sumele disponibile conform alocarii procentuale, autoritatea de implementare va asigura utilizarea integrala a disponibilitatilor financiare ramase neconsumate, prin selectarea suplimentara a unor proiecte de investitii eligibile si transferul sumelor ramase disponibile de la un tip de lucrari la altul.

g) Sprijinul difera in functie de tehnologia folosita?

Legea nu prevede diferentieri ale sprijinului oferit in functie de tehnologia folosita.

h) Care este impactul preconizat in ceea ce priveste productia de energie?

In prezent nu poate fi evaluat impactul asupra productiei de energie.

i) Sprijinul este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica?

Programul prezentat este destinat, in ansamblul sau, cresterii eficientei energetice in sectorul public. Promovarea SRE prin schema de sprijin aferenta acestui program poate fi realizata in contextul unor masuri care conduc la cresterea eficientei energetice.

j) Schema este o masura deja existenta? Indicati, va rugam legislatia nationala care reglementeaza schema.

Schema prezentata este o masura deja existenta, prevazuta de HG 1661/2008.

k) Schema reprezinta o masura planificata? Cand va deveni operationala?

Schema a devenit operationala in anul 2009.

l) Care sunt datele de inceput si de sfarsit (durata) stabilite pentru intreaga schema?

Programul analizat si schema de sprijin prezentata sunt valabile pentru perioada 2009-2010.

m) Exista o limita maxima sau minima a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta sa fie eligibil?

Legea nu prevede limite maxime si minime ale dimensiunii unui sistem pentru ca acesta sa fie eligibil.

- n) *Este posibil ca acelasi proiect sa primeasca sprijin de la mai multe scheme? Care sunt masurile care pot fi cumulate?*

Un anumit proiect nu poate primi sprijin de la alte scheme finantate din fonduri publice (de exemplu prin **Schema de cofinantare fara aplicarea regulilor de ajutor de stat - B2** prezentata anterior).

- o) *Existe scheme regionale/locale? Daca da, va rugam sa le detaliati pe baza acelorasi criterii.*

Nu exista scheme regionale/locale.

Intrebari specifice privind sprijinul financiar pentru investitii:

- a) *Ce ofera schema (subventii, subventii de capital, imprumuturi cu dobanda redusa, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?*

Schema de sprijin prezentata consta in acordarea unei finantari nerambursabile de la bugetul de stat pentru realizarea unor obiective de investitii.

- b) *Cine poate beneficia de aceasta schema? Este o schema speciala pentru anumite tehnologii?*

Schema de sprijin se adreseaza autoritatilor administratiei publice locale. Nu este o schema speciala pentru anumite tehnologii.

- c) *Se primesc si se solutioneaza continuu cereri sau exista apeluri periodice? Daca este vorba de apeluri periodice, descrieti va rugam frecventa si conditiile acestora.*

Schema de sprijin aferenta programului analizat are o durata de doi ani (2009 si 2010). Exista apeluri in prima parte a fiecarui an din perioada respectiva. Caracteristicile schemei au fost prezentate anterior.

D) Schema oferita de “Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa si hidro”

Reglementare

- a) *Care este temeiul legal al acestei obligatii/acestui obiectiv?*

Principalele acte legislative care constituie temeiul legal al Programului privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa si hidro sunt:

- OUG 196/2005 privind Fondul pentru mediu cu modificarile si completarile ulterioare
- HG 57/2009 privind organizarea si functionarea Ministerului Mediului

- Ordinul Ministerului Mediului 1342/2009 privind aprobarea Ghidului de finantare a Programului privind producerea energiei electrice din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa si hidro

b) Exista obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu exista obiective specifice pe tehnologii.

c) Care sunt obligatiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Obiectivele programului sunt:

- punerea in functiune de noi capacitati de productie a energiei din surse regenerabile;
- dezvoltarea economica a regiunilor in care se efectueaza investitiile;
- satisfacerea nevoilor de energie electrica si de incalzire in zonele defavorizate;
- producerea de energie verde si atingerea standardelor de mediu prin diminuarea poluarii;
- reducerea dependentei de importurile de resurse de energie primara (in principal combustibili fosili) si imbunatatirea sigurantei in aprovizionare;
- protectia mediului, prin reducerea emisiilor poluante si combaterea schimbarilor climatice.

Aceste obiective sunt valabile pe toata perioada de derulare a programului; nu sunt stabilite obiective anuale concrete.

d) Cine trebuie sa indeplineasca aceasta obligatie?

Solicitantii de sprijin financiar (intreprinderi mari, mijlocii si mici) trebuie sa depuna proiecte care contribuie la indeplinirea obiectivelor programului. Ei trebuie sa indeplineasca anumite criterii de eligibilitate. Proiectele depuse trebuie de asemenea sa indeplineasca conditiile stabilite in Ghidul de finantare a programului.

Autoritatea competenta pentru implementarea programului este Administratia Fondului pentru Mediu.

Programul poate fi derulat anual, in limita fondurilor prevazute cu aceasta destinatie prin bugetul anual de venituri si cheltuieli al Administratiei Fondului pentru Mediu si al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotarare a Guvernului.

e) Care este consecinta neindeplinirii obligatiei?

Neindeplinirea de catre solicitanti a obligatiilor stabilite in Ghidul de finantare a programului conduce la respingerea proiectelor respective de la finantare.

f) Exista vreun mecanism de supraveghere a indeplinirii obligatiei?

Autoritatea competenta pentru implementarea programului este Administratia Fondului pentru Mediu.

In aceasta calitate, autoritatea competenta:

- organizeaza sesiunile de finantare;
- verifica indeplinirea criteriilor de eligibilitate de catre solicitanti/dosarele depuse;
- realizeaza selectia proiectelor care indeplinesc criteriile de eligibilitate si aproba finantarea;

- monitorizeaza implementarea proiectului si deconteza cheltuielile eligibile conform prevederilor legale;
- monitorizeaza proiectul dupa finalizarea lucrarilor din punct de vedere al functionalitatii si atingerii scopului definit in proiect.

g) Exista vreun mecanism de modificare a obligatiilor/obiectivelor?

Programul poate fi derulat anual, in limita fondurilor prevazute cu aceasta destinatie prin bugetul anual de venituri si cheltuieli al Administratiei Fondului pentru Mediu si al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotarare a Guvernului.

Sprijin financiar:

a) Care este denumirea schemei (precum si o scurta descriere a schemei)

Schema oferita de "Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa si hidro" asigura sprijin financiar prin cofinantarea nerambursabila din bugetul anual de venituri si cheltuieli al Administratiei Fondului pentru Mediu si al Fondului pentru mediu pentru realizarea de investitii.

Schema de sprijin se adreseaza intreprinderilor mari, mijlocii sau mici care au inregistrata in statutul societatii activitatea privind productia de energie electrica si/sau termica si care indeplinesc criteriile de eligibilitate a solicitantului. Aceste criterii vor fi prezentate ulterior.

Este eligibil proiectul care indeplineste cumulativ urmatoarele criterii:

- studiul de fezabilitate este elaborat avand ca model prevederile Hotararii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea continutului-cadru al documentatiei tehnico-economice aferente investitiilor publice;
- demonstreaza in cadrul studiului de fezabilitate utilitatea si eficienta investitiei;
- demonstreaza, prin calcule economico-financiare, ca in urma implementarii proiectului se va reduce consumul de energie obtinuta din surse conventionale;
- studiul de fezabilitate contine informatiile necesare evaluarii tehnice si financiare a proiectului;
- costurile proiectului sunt detaliate pe fiecare categorie de cheltuiala;
- respecta prevederile nationale si comunitare privind protectia mediului si ajutorul de stat;
- capacitatea de productie a unitatii energetice sa nu depaseasca 10 MW.

Finantarea se acorda in quantum de maximum 50% din valoarea totala eligibila a proiectului, pentru intreg teritoriul Romaniei, cu exceptia cazului in care beneficiarul are sediul social/punctul de lucru la care se implementeaza proiectul in Regiunea Bucuresti-Ilfov, unde finantarea se acorda in quantum de maximum 40% din valoarea totala eligibila a proiectului si fara a se depasi suma maxima care poate fi acordata unui beneficiar.

Suma maxima care poate fi acordata pentru un proiect este in valoare de 30 milioane lei.

Plafoanele stabilite se aplica la suma totala finantata de Autoritate pentru proiectele beneficiare de ajutor de stat.

Sustinerea de catre Autoritate a finantarii proiectului se face prin decontarea, in baza documentelor justificative, a sumelor reprezentand cheltuielile eligibile stabilite prin contractul de finantare si efectuate dupa perfectarea contractului.

Autoritatea nu acorda plati in avans, beneficiarul sustinand executia proiectului, pana la momentul decontarii, din surse financiare proprii.

Autoritatea nu efectueaza plati pentru facturile reprezentand avansuri in baza contractelor incheiate intre beneficiarii finantarii si furnizorii de produse/lucrari aferente proiectului.

Decontarea se realizeaza pe masura realizarii proiectului, in conformitate cu graficul de finantare.

Personalul Autoritatii verifica stadiul si modul de implementare a proiectului, in conformitate cu prevederile contractuale, prin vizite de control la amplasamentul proiectului si prin verificarea la sediul beneficiarului a oricarui document relevant necesar desfasurarii proiectului.

Beneficiarul este obligat sa intocmeasca trimestrial un raport privind progresul inregistrat in implementarea proiectului.

La finalul implementarii proiectului, beneficiarul finantarii va intocmi si va transmite Autoritatii, in termenul stabilit in contract, in original, un raport de finalizare care va fi verificat de responsabilul de proiect al Autoritatii si va fi supus aprobarii presedintelui acesteia. Odata cu transmiterea raportului de finalizare, beneficiarul este obligat sa faca dovada platii integrale a produselor achizitionate.

Dupa finalizarea proiectului, investitia realizata trebuie mentinuta in regiunea beneficiara cel putin 5 ani, daca beneficiarul este intreprindere mare, si cel putin 3 ani, daca beneficiarul este IMM.

In perioada de monitorizare, stabilita prin contractul de finantare, beneficiarul va intocmi si transmite din 6 in 6 luni de la finalizarea proiectului un raport referitor la functionalitatea si derularea activitatilor pentru atingerea scopului definit in proiect.

b) Este o schema voluntara sau obligatorie?

Schema are un caracter obligatoriu.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei (organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Autoritatea competenta pentru implementarea programului este Administratia Fondului pentru Mediu.

In aceasta calitate, autoritatea competenta:

- organizeaza sesiunile de finantare;
- verifica indeplinirea criteriilor de eligibilitate de catre solicitanti/dosarele depuse;
- realizeaza selectia proiectelor care indeplinesc criteriile de eligibilitate si aproba finantarea;
- monitorizeaza implementarea proiectului si deconteza cheltuielile eligibile conform prevederilor legale;
- monitorizeaza proiectul dupa finalizarea lucrarilor din punct de vedere al functionalitatii si atingerii scopului definit in proiect.

d) Care sunt masurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finantarii necesare pentru atingerea obiectivului national?

Finantarea programului se realizeaza din veniturile Fondului pentru mediu. Programul poate fi derulat anual, in limita fondurilor prevazute cu aceasta destinatie prin bugetul anual de venituri si cheltuieli al Administratiei Fondului pentru Mediu si al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotarare a Guvernului.

e) Cum abordeaza aceasta schema securitatea si fiabilitatea pe termen lung?

Legea 220/2008 prevede ca:

- Producatorii de energie electrica din surse regenerabile de energie au acces prioritar la reseaua de transport/distributie a energiei electrice, in masura in care nu este afectata siguranta Sistemului Energetic National.
- OTS si OD sunt obligati sa garanteze transportul, respectiv distributia E-SRE asigurand fiabilitatea si siguranta retelelor de energie electrica.

Rezulta implicit ca, dupa ce au acordat avizul de racordare la retea, OTS si OD isi asuma responsabilitatea functionarii retelelor in conditii de securitate si fiabilitate.

Prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate in Camera Deputatilor in 2010 se prevede ca Operatorul de transport si sistem si/sau operatorii de distributie asigura transportul respectiv distributia, precum si dispecerizarea cu prioritate a energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru toti producatorii de energie din surse regenerabile, indiferent de capacitate, pe baza unor criterii transparente si nediscriminatorii, cu posibilitatea modificarii notificarilor in cursul zilei de operare, conform metodologiei stabilite de ANRE, in termen de 90 de zile de la intrarea in vigoare a Legii, astfel incat limitarea sau intreruperea productiei de energie din surse regenerabile sa fie aplicat numai in cazuri excepionale, daca acest fapt este necesar pentru stabilitatea si securitatea Sistemului Energetic National.

f) Schema este revizuita periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare exista? In ce mod a fost optimizata schema pana in prezent?

Schema este revizuita anual din punct de vedere al fondurilor alocate. Conform celor precizate anterior, schema este finantata din bugetul anual de venituri si cheltuieli al Administratiei Fondului pentru Mediu si al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotarare a Guvernului

g) Sprijinul difera in functie de tehnologia folosita?

Legea nu prevede diferentieri ale sprijinului oferit in functie de tehnologia folosita.

h) Care este impactul preconizat in ceea ce priveste productia de energie?

Avand in vedere faptul ca amploarea proiectului depinde esential de fondurile alocate anual prin bugetul Fondului pentru mediu, in prezent nu poate fi evaluat impactul asupra productiei de energie.

i) Sprijinul este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica?

Sprijinul nu este conditionat de indeplinirea unor criterii de eficienta energetica, ci de indeplinirea unor criterii de eligibilitate si de eficienta economica.

j) *Schema este o masura deja existenta? Indicati, va rugam legislatia nationala care reglementeaza schema.*

Schema prezentata este o masura deja existenta reglementata de:

- OUG 196/2005 privind Fondul pentru mediu cu modificarile si completarile ulterioare
- HG 57/2009 privind organizarea si functionarea Ministerului Mediului
- Ordinul Ministerului Mediului 1342/2009 privind aprobarea Ghidului de finantare a Programului privind producerea energiei electrice din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa si hidro.

Prima sesiune de depunere de proiecte a avut loc in perioada 09-27.11.2009. Au fost aprobate 19 proiecte (tabelul 4.9)

Tabelul 4.9

Nr. crt.	Solicitant	Titlu proiect	Valoare aprobata CA (lei)
1	S.C GENERA AVANTE S.R.L	Constructia centralei electrice pe baza de biomasa, amplasament Satu-Mare, jud. Harghita	28.479.913,80
2	S.C SILVEX S.A	Dezvoltarea unei centrale termoelectrice pe biomasa in comuna Vanatori, Jud. Neamt	27.500.875,08
3	S.C GENERA AVANTE S.R.L	Dezvoltarea unei centrale electrice pe biomasa in zona Borlesti, Jud. Neamt	27.407.245,23
4	S.C. GEOBAY GLOBAL S.RL	Constructia centralei electrice pe baza de biomasa, amplasament sud-vest Feldioara, jud. Brasov	28.591.284,42
5	S.C. GEOBAY GLOBAL S.RL	Constructia centralei electrice pe baza de biomasa, amplasament Bocsa, jud. Caras- Severin	28.763.919,78
6	S.C General Energetic	Centrala II de cogenerare pe biomasa cu puterea de 6,5 MW - comuna Pangarati, Sat Stejaru, Jud. Neamt	28.128.692,15
7	SC GENERAL CONCRETE CERNAVODA SRL	Amplasare parc eolian in comuna Nicolae B•lcescu	19.033.396,01
8	SC CUSTOMLINE ENERGY SRL	Centrala electrica eoliana Corni 3 si 4	6.525.735,77
9	SC ELEKTRA INVEST SRL	Centrala electrica eoliana Mircea Voda - Tortomanu 2	13.051.471,50
10	SC ROMWIND SRL	Construire de noi capacitati de productie energielec - 7 centrale eoliene in com Vulturu	19.587.167,16
11	SC ROMWIND SRL	Construire de noi capacitati de productie energ elec - 7 centrale eoliene extravilan com Beidaud	19.587.167,16
12	SC GRENERG SRL	Dezvoltarea parcului eolian Grenerg/Scanteiesti I, prin montarea unei centrale eoliene de 0,8-1,5 MW	4.164.924,00
13	SC Real Excont	Dezvoltarea productiei de energie din surse regenerabile Centrale eoliene S•cele, jud. Constanta	21.861.828,34

Nr. crt.	Solicitant	Titlu proiect	Valoare aprobata CA (lei)
14	SC ELSID SA	Amenajare hidroenergetica pe raul Prahova - CHEMA Lunca Cornului	10.005.329,98
15	S.C Electrica Serv	Realizare Parc Eolian - Electrica Serv 1 IN Loc. Ghermanesti Com.Drancenii Jud. Vaslui	23.124.893,30
16	S.C Panel International	Parc Eolian - Calugareni Jud. Prahova	19.623.754,80
17	SC ELSID SA	Amenajare hidroenergetica pe raul Prahova - CHEMA Câmpina	13.285.603,66
18	S.C. Eolian Plus S.R.L	Amenajare Hidroenergetica pe raul Baicu Jud. Maramures	12.248.529,30
19	S.C Hidroprod S.A	Amenajare Hidroenergetica pe raul Valea Neagra Jud. Maramures	11.334.758,85
	TOTAL		362.306.490,29

k) *Schema reprezinta o masura planificata? Cand va deveni operationala?*

Schema a devenit operationala in anul 2009.

l) *Care sunt datele de inceput si de sfarsit (durata) stabilite pentru intreaga schema?*

Programul analizat si schema de sprijin prezentata au fost demarate oficial odata cu aprobarea Ghidului de finantare prin Ordinul 1342/2009. Nu este stabilita o data finala a programului.

m) *Exista o limita maxima sau minima a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta sa fie eligibil?*

Capacitatea de productie a unitatii energetice nu trebuie sa depaseasca 10 MW pentru ca proiectul sa fie eligibil. Suma maxima care poate fi acordata pentru un proiect, in cadrul sesiunii de finantare, este in valoare de 30 milioane lei.

n) *Este posibil ca acelasi proiect sa primeasca sprijin de la mai multe scheme? Care sunt masurile care pot fi cumulate?*

Un anumit proiect nu poate primi sprijin de la alte scheme finantate din fonduri publice (de exemplu prin **Schema de cofinantare fara aplicarea regulilor de ajutor de stat - B2** prezentata anterior).

o) *Existe scheme regionale/locale? Daca da, va rugam sa le detaliiati pe baza acelorasi criterii.*

Exista scheme regionale/locale cu obiective similare (de exemplu schema B1 - Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie), dar care nu pot interfera cu schema prezentata.

Intrebari specifice privind sprijinul financiar pentru investitii:

a) Ce ofera schema (subventii, subventii de capital, imprumuturi cu dobanda redusa, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin prezentata consta in acordarea unei finantari nerambursabile pentru realizarea de investitii de la bugetul Fondului pentru mediu.

b) Cine poate beneficia de aceasta schema? Este o schema speciala pentru anumite tehnologii?

Schema de sprijin se adreseaza intreprinderilor mari, mijlocii sau mici care au inscrisa in statutul societatii activitatea privind productia de energie electrica si/sau termica si care indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- este persoana juridica ce desfasoara activitati economice pe teritoriul Romaniei;
- functioneaza si are activitate economica de cel putin 6 luni la data depunerii dosarului de finantare;
- actioneaza in nume propriu;
- este proprietar sau locatar pentru terenul pe care se instaleaza retele electrice, sisteme aductiuni de apa in cazul microhidrocentralelor si proprietar sau concesionar al terenului si/sau imobilului pe/in care se implementeaza proiectul, pentru durata integrala a implementarii si monitorizarii proiectului;
- nu este in stare de reorganizare judiciara sau faliment, in incetare de plati ori in stare de insolventa, nu are suspendate activitatile economice sau nu se afla in situatii similare;
- nu are datorii la stat privind plata taxelor si a altor contributii la bugetul de stat, bugetul asigurarilor sociale, bugete speciale si bugete locale;
- respecta prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 si 88 din tratatul ajutoarelor nationale pentru investitiile regionale, publicat in Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 302 din 1 noiembrie 2006;
- face dovada contributiei proprii ce ii revine din costurile eligibile totale ale proiectului pentru 50% din valoarea totala eligibila a proiectului, atunci cand beneficiarul are sediul social/punctul de lucru la care se implementeaza proiectul pe intreg teritoriul Romaniei, cu exceptia proiectelor care se implementeaza in regiunea Bucuresti - Ilfov, la care contributia proprie este de 60% din valoarea totala eligibila a proiectului; nu este acceptata sustinerea contributiei proprii in natura;
- nu a incalcat dispozitiile legale privind protectia mediului si nu sponsorizeaza activitati cu efect negativ asupra mediului;
- nu a primit finantare din alte fonduri publice pentru aceleasi cheltuieli eligibile ale proiectului;
- detine toate acordurile, avizele, autorizatiile si aprobarile impuse de legislatia in vigoare pentru lucrarile aferente proiectului propus.

Schema nu prevede diferentieri in functie de tehnologie.

c) Se primesc si se solutioneaza continuu cereri sau exista apeluri periodice? Daca este vorba de apeluri periodice, descrieti va rugam frecventa si conditiile acestora.

Anual se pot organiza una sau mai multe sesiuni de finantare, in limita sumei alocate de la bugetul Fondului pentru mediu.

Prin dispozitie a presedintelui Autoritatii Fondului pentru Mediu, se aproba:

- sesiunea de depunere;
- suma alocata sesiunii de finantare.

4.4. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire

În România promovarea utilizării energiei din surse regenerabile pentru încălzire și răcire se face prin:

- a) finanțarea din fonduri structurale care include:
 1. schemă de finanțare cu aplicarea regulilor de ajutor de stat (schema cu aplicare în etapa investițională) - prevede acordarea unui sprijin financiar nerambursabil, din fonduri structurale, producătorilor de energie electrică și/sau termică din surse regenerabile în perioada de implementare a proiectului;
 2. schemă de finanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat (acordată doar cu aplicarea prevederilor Regulamentului CE nr. 1083/2006)
- b) finanțarea din Fondul de Mediu prin următoarele programe:
 1. Programul de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului;
 2. Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro
 3. Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile
- c) finanțarea prin „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010”
- d) finanțarea prin programul „Termoficare 2006-2015 - calduri și confort”

A. Finanțarea din fonduri structurale

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

ⁿ Legislație comunitară

- Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006, din 11 iulie 2006, pentru stabilirea dispozițiilor generale ale Fondului European de Dezvoltare Regională, Fondului Social European și Fondul de Coeziune, precum și pentru abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1260/1999, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1080/2006 din 5 iulie 2006 privind FEDR și abrogarea Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei din 8 decembrie 2006 de stabilire a normelor de implementare a Regulamentului nr. 1083/2006 de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și

- Fondul de Coeziune și a Regulamentului nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind FEDR, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare);
- Decizia CE nr. 702/21.10.2006 privind orientările strategice ale Comunității referitoare la coeziune (Community Strategic Guidelines on Cohesion)
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/18/CE din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de acordare a contractelor de achiziții publice, a contractelor de achiziții publice de bunuri și a contractelor de achiziții publice de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2004/17/CE din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de achiziții publice ale entităților care operează în sectorul apei, al energiei, al transportului și al serviciilor postale, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul Consiliului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;
- 2006/C54/08- Linii directoare privind ajutorul de stat regional pentru perioada 2007-2013;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1628/2006 din 24 octombrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile regionale cu modificările ulterioare;

n Legislație națională

- HG nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale;
- Ordinul nr. 273/2008 al Ministrului Economiei și Finanțelor privind delegarea de atribuții de la AM POS CCE la Organismul Intermediar pentru Energie;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publice, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publice din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publice, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 651/2006 privind aprobarea politicii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006-2013;
- HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 517 din 01/08/2007;
- HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții
- OG nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1306/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 79/2003 privind controlul și recuperarea fondurilor

comunitare, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente utilizate necorespunzător;

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 2548/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență;
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministerului Economiei și Finanțelor nr. 2228/22.07.2008 privind aprobarea Listei de cheltuieli eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Domeniului major de intervenție 4.2 – “Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”, a Axei Prioritare 4 “Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) 2007-2013;
- HG nr. 750/2008 pentru aprobarea “Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie”;

(b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice unei anumite tehnologii.

În cadrul acestei operațiuni finanțarea se realizează astfel:

1. Pentru **schema de finanțare cu aplicarea regulilor de ajutor de stat** – se acordă sprijin financiar operatorilor economici exclusiv pentru realizarea investițiilor inițiale în vederea valorificării SRE (sursele solare, sursele eoliene, hidroenergetice pentru sisteme cu putere instalată <10MW, biomasa, sursele geotermale, energia valurilor, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deeurilor - gazul de depozit, gazul de fermentare a nămolurilor în instalații de epurare a apelor uzate) pentru producerea de energie electrică și termică.
2. Pentru **schema de finanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat** - se acordă cofinanțare autorităților locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitare pentru proiecte de tipul: proiecte de realizare de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, atât pentru consumul propriu cât și pentru furnizarea de energie în rețeaua de transport și distribuție, prin valorificarea SRE, și proiecte de modernizare a capacităților de producere a energiei care utilizează SRE.

(c) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu există obligații/obiective concrete anuale, pe tip de tehnologie de producere a energiei din SRE.

Pentru finanțarea proiectelor de cogenerare (însă numai a proiectelor care vizează cogenerarea de înaltă eficiență prin valorificarea SRE), există obligația ca peste 40% din energia (electrică și termică) produsă anual să fie destinată vânzărilor.

De asemenea, pentru proiectele de producere a energiei prin ardere (fie cogenerare sau producere separat de energie electrică sau termică), conținutul energetic al

combustibilului primar folosit anual trebuie să fie în proporție de minim 80% din resurse regenerabile.

Activitatea de producere a biocombustibilului este eligibilă numai dacă este realizată în scopul producerii de energie în cadrul aceluiași proiect.

(d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Obligația ca peste 40% din energia (electrică și termică) produsă anual să fie destinată vânzării, în cazul finanțării proiectelor de cogenerarea de înaltă eficiență, prin valorificarea SRE, este aplicabilă în cazul solicitanților întreprinderi.

Cea de-a doua obligație menționată mai sus se aplică tuturor solicitanților: întreprinderi și autorități publice locale/asociații de dezvoltare intercomunitară.

(e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Neîndeplinirea obligațiilor și a indicatorilor asumați de către beneficiari prin contractele de finanțare conduce la retragerea finanțării acordate, proporțional cu gradul de neîndeplinire.

(f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

OIE/AM desemnează un Ofițer de Monitorizare care urmărește îndeaproape desfășurarea implementării proiectului. Procesul de monitorizare începe din momentul semnării contractului de finanțare și se termină la 36/60 de luni după finalizarea proiectului, în funcție de tipul solicitantului. La scurt timp după semnarea contractului, beneficiarul este contactat de către Ofițerul de Monitorizare, pentru discutarea condițiilor de implementare, calendarul activităților și pentru confirmarea termenelor la care vor fi depuse cererile de rambursare.

(g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

Obligațiile stabilite prin contractul de finanțare nu pot fi modificate.

Sprijin financiar

Finanțarea din fonduri structurale se realizează în cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE), Axa Prioritară 4 (AP4) „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării, în contextul combaterii schimbărilor climatice”, Domeniul Major de Intervenție (DMI 2) „Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”, Operațiunea: “Sprijinirea investițiilor în modernizarea și realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, prin valorificarea resurselor energetice regenerabile: a biomasei, a resurselor hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene, a biocombustibilului, a resurselor geotermale și a altor resurse regenerabile de energie”.

Solicitanții eligibili sunt:

- societățile comerciale care se încadrează în categoria întreprinderilor mici, mijlocii și mari;
- societățile comerciale care se încadrează în categoria microîntreprinderilor înregistrate în localitățile urbane (al căror sediu social este amplasat în localitățile urbane);

- autoritățile administrațiilor publice locale, asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Proiectele propuse în cadrul acestei scheme de finanțare trebuie să îndeplinească următoarele condițiile de eligibilitate:

- scopul și obiectivele proiectului trebuie să vizeze obiectivele specifice ale Axei prioritare 4 a POS CCE, precum și unul sau mai multe dintre obiectivele operațiunii;
- durata de implementare a proiectului trebuie să fie de maximum 4 ani de la semnarea contractului de finanțare și să nu depășească data de 31.07.2015;
- valoarea totală a proiectelor trebuie să fie cuprinsă între 400 mii lei (inclusiv TVA) și 50 mil. Euro.

A.1. Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie

(a) Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)

În cadrul acestei scheme beneficiază de cofinanțare pentru proiecte din fondurile AP 4, cu aplicarea regulilor de ajutor de stat, următoarele întreprinderile înființate conform Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, inclusiv:

- întreprinderile înființate de autoritățile publice locale sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară;
- operatorii regionali.

Finanțarea nerambursabilă, care intră sub incidența ajutorului de stat, este acordată solicitanților eligibili, ca ajutor pentru investiții, în conformitate cu regulile ajutorului de stat pentru investiții regionale, așa cum prevede Regulamentul CE 1628/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoarele naționale pentru investițiile cu finalitate regională și în conformitate cu prevederile HG 750/2008 pentru aprobarea „Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie”.

Astfel, intensitatea ajutorului de stat acordat ca finanțare nerambursabilă, exprimat în procente din valoarea totală a cheltuielilor eligibile ale proiectului este de 70% / 60% / 50% pentru întreprinderi mici / întreprinderi medii / întreprinderi mari, pentru toate zonele României, cu excepția zonei București – Ilfov, pentru care intensitatea ajutorului de stat este mai mică cu 10% față de valorile menționate anterior.

Diferența până la valoarea totală a proiectului se acoperă de către beneficiar. Acesta trebuie să aducă o contribuție financiară de cel puțin 30% din costurile eligibile, fie din resurse proprii, fie surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui ajutor public.

Beneficiarii pot opta pentru facilitatea de prefinanțare, opțiune prevăzută în cererea de finanțare și confirmată la semnarea contractului de finanțare.

Valoarea maximă a prefinanțării, pentru beneficiarii care intră sub incidența regulilor de ajutor de stat este de 35% din valoarea totală a finanțării nerambursabile și este condiționată de prezentarea din partea solicitantului a unei scrisori de garanție bancară pentru suma aferentă prefinanțării solicitate.

Procedura de implementare și derularea schemei se desfășoară după cum urmează:

- lansarea cererilor de propuneri de proiecte;
- primirea și înregistrarea cererii de finanțare;
- verificarea conformității administrative a cererii de finanțare și a existenței documentelor însoțitoare: numai propunerile de proiecte care trec de această etapă vor putea face obiectul etapei următoare;
- verificarea eligibilității propunerilor de proiecte și a beneficiarilor: numai propunerile de proiecte care trec de această etapă vor putea face obiectul

etapei următoare; transmiterea către beneficiar a acordului de principiu care sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate ale schemei;

- evaluarea tehnică și financiară a proiectelor;
- selecția proiectelor;
- întocmirea și semnarea contractului de finanțare;
- derularea proiectelor și rambursarea cheltuielilor: plățile se efectuează de către Unitatea de plată a POS CCE, numai pe bază de documente justificative, după aprobarea cererii de rambursare;
- efectuarea monitorizării pe durata derulării proiectelor;
- finalizarea proiectelor: plata finală se face în baza documentației prezentate în conformitate cu prevederile contractuale;
- efectuarea monitorizării după implementarea proiectelor, pe o perioadă de 5 ani, în cazul întreprinderilor mari, și pe o perioadă de 3 ani, în cazul IMM.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea din fonduri structurale a proiectelor de producere a energiei în cadrul schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie poate fi considerată voluntară pentru că finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Schema de finanțare existentă în cadrul POS CCE este administrată de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) – Autoritatea de Management, implementarea AP 4 fiind asigurată de către Organismul Intermediar pentru Energie (OIE) din cadrul aceluiași minister.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Bugetul total estimat alocat al schemei este de 200 mil. Euro (echivalent în lei), din care 169,7 mil. Euro (echivalent în lei) reprezintă fonduri europene nerambursabile asigurate prin Fondul European de Dezvoltare Regională iar 30,3 mil. Euro (echivalent în lei) reprezintă fonduri de cofinanțare publică asigurate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri și este defalcat pe ani astfel:

Tabelul 4.10 Bugetul total al schemei (mil. Euro)

An	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total (fonduri comunitare și fonduri publice naționale)	20,9	30,6	39,7	41,4	35,8	31,6

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Schema de finanțare are drept scop dezvoltarea pieței tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în România, și prin urmare contribuie la securitatea și fiabilitatea alimentării cu energie.

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema de finanțare nu poate fi modificată prin legislația internă deoarece a fost elaborată în conformitate cu legislația Uniunii Europene în domeniu. Ghidul solicitantului, document aprobat prin hotărâre de guvern, care stipulează condițiile ce trebuie îndeplinite de către solicitanți și proiectele acestora, a fost însă actualizat și îmbunătățit de fiecare dată în cadrul celor două apeluri de proiecte care au avut loc până în prezent.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

Se preconizează că implementarea proiectelor de investiții în realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice și/sau termice prin valorificarea resurselor energetice regenerabile, cofinanțate din fondurile aferente AP 4, va putea contribui la atingerea obiectivelor strategice a României, și anume ponderea energiei electrice produse din aceste surse în totalul consumului brut de energie electrică să fie la nivelul anului 2010 de 33%, la nivelul anului 2015 de 35% și la nivelul anului 2020 de 38%. În plus, prin Directiva 2009/28/EC România are de îndeplinit pentru anul 2020 obiectivul de 24% ca pondere a energiei în consumul final brut de energie.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică?

Sprijinul nu este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică. Dar pentru proiectele de cogenerare, acestea trebuie să vizeze cogenerarea de înaltă eficiență.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Legislația care reglementează schema este HG nr. 750/2008 pentru aprobarea "Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie" publicată în Monitorul Oficial nr. 543/18.07.2008

(k) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schema?

Schema a început în anul 2008 și se aplică până la data de 31.12.2013.

(l) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Pentru ca un proiect de investiții într-o unitate hidroenergetică să fie eligibil trebuie ca puterea instalată a acesteia să fie mai mică sau egală cu 10 MW. Pentru celelalte tipuri de proiecte nu există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru a fi eligibil.

(m) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Pentru a fi eligibil în cadrul schemei trebuie ca activitățile proiectului să nu fi fost finanțate și să nu fie finanțate în prezent din alte fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiul pentru evaluarea potențialului, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, detaliile de execuție, etc.).

(n) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Schema descrisă este o schema regională care se aplică în toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României. De asemenea, pentru solicitanții care implementează proiecte în zona București-Ilfov, considerată drept o zonă mai dezvoltată din punct de vedere economic, intensitatea ajutorului de stat este micșorată cu 10% față de valorile prevăzute în HG 750/2008.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin pentru finanțarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile de energie presupune acordarea unei finanțări nerambursabile din fonduri structurale pentru realizarea de investiții.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Schema de ajutor de stat se adresează operatorilor economici, întreprinderi mari, mijlocii și mici, din toate sectoarele economice, care realizează investiții inițiale în oricare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, cu excepția următoarelor sectoare economice:

- sectorul pescuitului și acvaculturii;
- sectorul construcțiilor de nave;
- industria carboniferă;
- industria siderurgică;
- sectorul fibrelor sintetice;
- activitățile legate de producția primară a produselor agricole prevăzute în anexa nr. 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene;
- procesarea și marketingul produselor agricole, inclusiv ale celor care imită sau substituie laptele sau ale produselor din lapte;
- dezvoltarea (promovarea) imobiliară;
- fabricarea armamentului și muniției și fabricarea vehiculelor militare de luptă.

În cadrul acestei scheme se finanțează proiecte de producere a energiei termice și/sau electrice din surse regenerabile de energie (SRE), și anume: biomasa, resurse

hidroenergetice (în unități cu putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW), solare, eoliene, biocombustibil, resurse geotermale și alte resurse regenerabile de energie.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Cererea de propuneri de proiecte în cadrul POS CCE - Axa 4 este de tipul "deschis, cu termen limită" (depunerea cererilor de finanțare se face până la termenul limită anunțat în cererea de propuneri de proiecte). După expirarea termenului limită de depunere a cererii de finanțare, nu mai pot fi depuse cereri de finanțare decât după formularea unei noi cereri de propuneri de proiecte de către Organismul Intermediar pentru Energie.

În cadrul prezentei perioade de programare (2007-2013) au avut loc până în prezent două apeluri de proiecte: primul în august - septembrie 2008 iar cel de-al doilea în ianuarie-aprilie 2010.

A.2. Schema de finanțare și aplicarea regulilor de ajutor de stat

(a) Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)?

În cadrul schemei de finanțare și ajutor de stat (realizată prin aplicarea prevederilor Regulamentului CE nr. 1083/2006) beneficiază de cofinanțare, și aplicarea regulilor de ajutor de stat, următoarele categorii de solicitanți:

- autoritățile administrațiilor publice locale;
- asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Sprijinul pentru aceste categorii de solicitanți este următorul:

- se acordă 98% din costul total eligibil pentru proiecte ale autorităților locale/asociațiilor de dezvoltare comunitară cu un cost total al investiției mai mic de 1 milion Euro;
- pentru proiecte ale autorităților locale/asociațiilor de dezvoltare comunitară cu un cost investițional mai mare de 1 milion euro:
 - sprijinul financiar se acordă în baza calculului deficitului finanțare (funding gap) pentru proiecte generatoare de venit;
 - sprijinul financiar reprezintă 98% din totalul costurilor eligibile pentru proiecte care nu sunt generatoare de venit.

Sunt eligibile pentru finanțare numai:

- proiectele de producere a energiei termice (ca serviciu de utilitate publică sau pentru consumul propriu al instituțiilor publice finanțate din bugetul autorităților publice locale);
- proiectele de producere a energiei electrice (sau de cogenerare) care nu vizează introducerea în SEN a energiei produse (pentru consumul propriu al tuturor instituțiilor și autorităților care asigură servicii de interes public sau de interes economic general pentru care o autoritate publică locală suportă din bugetul propriu plata energiei electrice consumate și pentru iluminatul public);
- proiectele de producere a energiei electrice (sau de cogenerare) pentru consumul propriu (al tuturor instituțiilor și autorităților care asigură servicii de interes public sau de interes economic general, pentru care o autoritate publică locală suportă din bugetul propriu plata energiei electrice consumate și iluminatul public), care vizează introducerea în SEN a energiei produse cu respectarea următoarelor condiții (pentru aceste din urmă proiecte):

- Ț În operarea proiectului nu se va tarifa producția de energie electrică către utilizatori și nu se vor realiza venituri din tarificarea energiei electrice produse, iar producătorul nu va produce mai multă energie electrică decât consumă (calcul anual). Solicitanții trebuie să dovedească că energia electrică produsă va fi utilizată exclusiv pentru consumul propriu al instituțiilor menționate în proiect și/sau pentru iluminatul public. Tranzitarea energiei prin rețea se va face prin aplicarea sistemului compensator în unități fizice (kwh);
- Ț Solicitantul (autoritatea locală) va fi proprietarul investiției, va opera investiția și nu va transfera această activitate unui operator economic.

În cazul în care o autoritate a administrației publice locale sau o asociație de dezvoltare intercomunitară prestează un serviciu de producere de energie termică în sistem centralizat (serviciu de utilitate publică), este obligatoriu ca gestiunea serviciului public (producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat) să se facă în mod direct sau să fie delegată unor operatori prin licitație publică.

Beneficiarii pot opta pentru facilitatea de prefinanțare, opțiune prevăzută în cererea de finanțare și confirmată la semnarea contractului de finanțare.

Valoarea maximă a prefinanțării, pentru beneficiarii autorităților publice locale/asociații de dezvoltare intercomunitară, este de 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea din fonduri structurale a proiectelor care intră sub incidența schemei de finanțare fără aplicarea regulilor de ajutor de stat poate fi considerată voluntară pentru că finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Schema de finanțare existentă în cadrul POS CCE este administrată de Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) – Autoritatea de Management, implementarea AP 4 fiind asigurată de către Organismul Intermediar pentru Energie (OIE) din cadrul aceluiași minister.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Schema de sprijin se aplică cu ajutorul fondurilor din cadrul POS CCE.

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Schema de finanțare are drept scop dezvoltarea pieței tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în România, care pot contribui la securitatea și fiabilitatea alimentării cu energie.

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizat schema până în prezent?

Schema de finanțare nu poate fi modificată prin legislația internă deoarece a fost elaborată în conformitate cu legislația Uniunii Europene în domeniu. Ghidul solicitantului, document aprobat prin hotărâre de guvern, care stipulează condițiile ce trebuie îndeplinite de către solicitanți și proiectele acestora, a fost însă actualizat și îmbunătățit de fiecare dată în cadrul celor două apeluri de proiecte care au avut loc până în prezent.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită însă diferă dacă proiectele sunt sau nu generatoare de venit. Pentru proiecte ale autorităților locale/asociațiilor de dezvoltare comunitară cu un cost investițional mai mare de 1 milion euro:

- sprijinul financiar se acordă în baza calculului deficitului finanțare (funding gap) pentru proiecte generatoare de venit;
- sprijinul financiar reprezintă 98% din totalul costurilor eligibile pentru proiecte care nu sunt generatoare de venit.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

Se preconizează ca implementarea proiectelor de investiții în realizarea și modernizarea de capacități de producere a energiei electrice și/sau termice prin valorificarea resurselor energetice regenerabile, cofinanțate din fondurile aferente AP 4, va putea contribui la atingerea obiectivelor strategice a României, și anume ponderea energiei electrice produse din aceste surse în totalul consumului brut de energie electrică să fie la nivelul anului 2010 de 33% , la nivelul anului 2015 de 35% și la nivelul anului 2020 de 38%. În plus, prin Directiva 2009/28/EC România are de îndeplinit pentru anul 2020 obiectivul de 24% ca pondere a energiei în consumul final brut de energie. Această schemă ar putea avea un impact mai important asupra producerii de energie termică de către autoritățile locale, aceasta fiind o activitate generatoare de venit.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică?

Sprijinul nu este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică, însă pentru proiectele de cogenerare, acestea trebuie să vizeze cogenerarea de înaltă eficiență.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Finanțarea se acordă în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) 1083/2006 al Consiliului de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) 1260/1999.

(k) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schemă?

Pentru proiectele care nu intră sub incidența ajutorului de stat, cheltuielile vor fi considerate eligibile dacă sunt efectuate între 1.01.2007 și 31.07.2015. Pentru a fi eligibile, cheltuielile efectuate între 1 ianuarie 2007 și data semnării contractului de finanțare trebuie efectuate cu respectarea prevederilor contractului de finanțare, cu precădere cele referitoare la achizițiile publice.

(l) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Valoarea totală a proiectelor trebuie să fie cuprinsă între 400 mii lei (inclusiv TVA) și echivalentul în lei (la cursul Inforeuro din luna depunerii cererii de finanțare, inclusiv TVA) a 50 mil. Euro. Finanțarea maximă oferită pe proiect nu trebuie să depășească 80 mil. lei.

(m) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Pentru a fi eligibil în cadrul schemei trebuie ca activitățile proiectului să nu fi fost finanțate și să nu fie finanțate în prezent din alte fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (studiul de fezabilitate, analiza geo-topografică, studiul pentru evaluarea potențialului, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, detaliile de execuție, etc.).

(n) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza acestora și criteriile.

Schema descrisă este o schema regională care se aplică în toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin pentru finanțarea proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile de energie presupune acordarea unei finanțări nerambursabile din fonduri structurale pentru realizarea de investiții și modernizări.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Beneficiarii schemei sunt:

- autoritățile administrațiilor publice locale;
- asociațiile de dezvoltare intercomunitară.

Finanțarea este aceeași pentru toate tipurile de tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Cererea de propuneri de proiecte în cadrul POS CCE - Axa 4 este de tipul "deschis", cu termen limită" (depunerea cererilor de finanțare se face până la termenul limită anunțat în cererea de propuneri de proiecte). După expirarea termenului limită de

depunere a cererii de finanțare, nu mai pot fi depuse cereri de finanțare decât după formularea unei noi cereri de propuneri de proiecte de către Organismul Intermediar pentru Energie.

În cadrul prezentei perioade de programare (2007-2013) au avut loc până în prezent două apeluri de proiecte: primul în august - septembrie 2008 iar cel de-al doilea în ianuarie-aprilie 2010.

B. Finanțarea din Fondul de mediu

B.1. Programul de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

Orice finanțare acordată din Fondul pentru mediu respectă legislația din domeniul ajutorului de stat. Finanțarea se face în baza schemei realizate conform Regulamentului Comisiei Europene 1628/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul de Constituție a CE sau în baza deciziei Comisiei Europene emise în urma notificării transmise de către AFM.

Alte acte legislative care constituie temeiul legal al acestui Program de finanțare:

- OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobat de Legea nr. 105/2006 cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 292/2007, OUG nr. 37/2008 și OUG nr. 25/2008);
- HG nr. 1/2006 privind Regulamentul de organizare și funcționare a AFM, modificat de HG nr. 832/2008;
- Ordinul Ministerului Mediului și Pădurilor nr. 565/2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a „Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului”;

(b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice pentru anumite tehnologii.

(c) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu există obligații/obiective anuale concrete (pe tip de tehnologie).

Scopul Programului îl reprezintă îmbunătățirea calității aerului, apei și solului prin reducerea gradului de poluare cauzată de arderea lemnului și a combustibililor fosili utilizați pentru producerea energiei termice folosite pentru încălzire și obținerea de apă caldă menajeră, precum și stimularea utilizării sistemelor care folosesc în acest sens sursele de energie regenerabile, nepoluante.

(d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Proiectele propuse de către solicitanții de sprijin financiar eligibili (unitățile administrativ-teritoriale și operatorii economici având drept obiect principal de activitate «Hoteluri și alte facilități de cazare similare» trebuie să contribuie la

îndeplinirea scopului Programului. De asemenea, de-a lungul implementării proiectelor trebuie respectate prevederile contractului de finanțare.

(e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Nerespectarea de către beneficiar a oricăreia dintre obligațiile sale asumate prin contractul de finanțare constituie caz de culpă. În această situație, AFM notifică beneficiarul în maximum 5 zile de la constatarea unui caz de culpă și în cazul în care deficiențele menționate în notificare nu sunt înlăturate în maximum 15 de zile de la data notificării, AFM are dreptul să la următoarele măsuri, fără întârziere și fără nici o altă formalitate prealabilă:

- sistarea temporară a utilizării finanțării până la remedierea cauzelor care au dus la sistare;
- sistarea definitivă și rezilierea unilaterală, fără nici o altă formalitate prealabilă, a contractului de finanțare, cu recuperarea sumelor virate către beneficiar, în condițiile Codului de procedură fiscală/Codului de procedură civilă.

(f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

(g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

Nu se cunosc mecanisme de modificare a obligațiilor/obiectivelor.

Sprijin financiar

(a) Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)

În cadrul „**Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului**” se finanțează de la Fondul pentru mediu proiectele de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană, ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului.

În cadrul Programului sunt eligibile următoarele categorii de solicitanți:

- unitățile administrativ-teritoriale: comune, orașe/municipii și județe, legal înființate și delimitate, inclusiv subdiviziunile administrativ - teritoriale ale municipiului București;
- operatorii economici având drept obiect principal de activitate «Hoteluri și alte facilități de cazare similare».

Unitățile administrativ-teritoriale pot depune proiecte de finanțare în cadrul Programului pentru imobilele aflate în proprietatea sau în administrarea lor, ori pentru asociațiile de proprietari/locatari cu personalitate juridică, care au sediul pe raza administrativă a respectivelor unități administrativ-teritoriale.

Finanțarea este nerambursabilă, ca procent din cheltuielile eligibile ale proiectului. Procentul de cheltuieli eligibile nefinanțat constituie contribuția proprie a solicitantului și este asigurat din surse financiare proprii. Finanțarea se face eşalonat, în interiorul

perioadei de valabilitate a contractului pentru finanțare și pe măsura realizării proiectului.

În cazul unităților administrativ-teritoriale, finanțarea se acordă în procent de până la 80% din cheltuielile eligibile ale proiectului. Consiliul local este cel care stabilește cota de participare pentru asociațiile de proprietari / locatari.

Cuantumul finanțării nu poate depăși următoarele valori:

- 4 mil. lei pentru unitățile administrativ - teritoriale cu un număr de locuitori mai mare de 100000;
- 3 mil. lei pentru unitățile administrativ - teritoriale cu un număr de locuitori cuprins între 50000 - 100000;
- 2 mil. lei pentru unitățile administrativ - teritoriale cu un număr de locuitori cuprins între 20000 - 50000;
- 1 mil. lei pentru unitățile administrativ - teritoriale cu un număr de locuitori între 3000 - 20000;
- 500 mii lei pentru unitățile administrativ - teritoriale cu un număr de locuitori mai mic de 3000.

În cazul operatorilor economici, finanțarea se acordă în procent de până la 50% din cheltuielile eligibile ale proiectului. Finanțarea constituie ajutor de minimis stabilit și acordat în baza schemei de minimis aprobată printr-o dispoziție a președintelui Autorității, cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. OJ L 379 din 28 decembrie 2006.

În cadrul unei sesiuni de depunere, un solicitant poate depune cel mult două proiecte. Fiecare proiect poate viza mai multe amplasamente aflate în proprietatea, concesiunea sau administrarea solicitantului. Suma solicitată prin cererea de finanțare reprezintă însumarea cheltuielilor eligibile pentru toate amplasamentele vizate prin proiect."

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea din Fondul de Mediu a proiectelor de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului poate fi considerată voluntară pentru care finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Programul este administrat de către Administrația Fondului de Mediu (AFM), aflată în coordonarea Ministerului Mediului și Pădurilor (MMP), care răspunde de gestionarea Fondului de Mediu.

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

(d) Care sunt m•surile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finan•rii necesare pentru atingerea obiectivului na•ional?

Finan•area Programului se realizeaz• din veniturile Fondului pentru mediu. Veniturile Fondului pentru Mediu sunt venituri publice •i constau din taxe •i contribu•ii, ce urmeaz• regimul juridic al impozitelor, taxelor, contribu•iilor •i al altor sume datorate bugetului general consolidat.

Programul se deruleaz• anual, în limita fondurilor prev•zute cu această destina•ie prin bugetul anual de venituri •i cheltuieli al Fondului pentru mediu •i al Administra•iei Fondului pentru Mediu, aprobat prin hot•r•re a Guvernului. Pentru finan•area proiectelor depuse de c•tre solicitan•i •i aprobate în cadrul Programului derulat în anul 2009 a fost prev•zută suma de 310 mil. lei, din care:

- 210 mil. lei, pentru proiectele depuse de unit••le administrativ-teritoriale;
- 100 mil. lei, pentru proiectele depuse de operatorii economici.

(e) Cum abordeaz• această schem• securitatea •i fiabilitatea pe termen lung?

Schema de finan•are are drept scop dezvoltarea pie•ei tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în România, •i prin urmare contribuie la securitatea •i fiabilitatea aliment•rii cu energie.

(f) Schema este revizuit• periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare exist•? În ce mod a fost optimizat• schema până în prezent?

Schema nu este revizuit•, doar fondurile alocate sunt revizuite anual în func•ie de bugetul de venituri •i cheltuieli al Administra•iei Fondului pentru Mediu •i al Fondului pentru mediu, aprobat prin hot•r•re a Guvernului.

(g) Sprijinul difer• în func•ie de tehnologia folosit•?

Sprijinul nu difer• în func•ie de tehnologia folosit•.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce prive•te produc•ia de energie?

Impactul în ceea ce prive•te produc•ia de energie nu se poate evalua deoarece num•rul de proiecte pe fiecare sesiune de finan•are depinde de m•rimea fondurilor alocate anual din bugetul Fondului de Mediu.

(i) Sprijinul este condi•ionat de îndeplinirea unor criterii de eficien• energetic•?

Sprijinul nu este condi•ionat de îndeplinirea unor criterii de eficien• energetic•.

(j) Schema este o m•sur• deja existent•? Indica•i, v• rug•m legisla•ia na•ional• care reglementeaz• schema.

Schema este deja o m•sur• existent•. Legisla•ia care reglementeaz• schema este ordinul Ministerului Mediului nr. 565/2009 pentru aprobarea Ghidului de finan•are a „Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de înc•lzire cu sisteme care utilizeaz• energie solar•, energie geotermal• •i energie eolian• ori alte sisteme care conduc la îmbun•t••irea calit••ii aerului, apei •i solului”, precum •i legisla•ia referitoare la organizarea •i func•ionarea AFM •i a Fondului de Mediu.

(l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schemă?

Acest program de finanțare a intrat în vigoare în anul 2009 odată cu aprobarea Ghidului de finanțare prin ordinul Ministerului Mediului nr. 565/2009. Nu se menționează o dată de sfârșit a schemei.

(m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Nu există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil.

(n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Nu se acceptă ca ajutorul de stat acordat în cadrul Programului să se cumuleze cu alte ajutoare de stat sau cu alte fonduri comunitare sau naționale, care sunt acordate în raport cu aceleași costuri eligibile, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

De asemenea, ajutorul de stat acordat în cadrul acestui Program nu poate fi cumulat cu un ajutor de minimis, acordat în baza legislației privind ajutorul de minimis în vigoare la momentul acordării acestuia, raportat la aceleași costuri eligibile sau proiect de investiții, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

(o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza acelorși criterii.

Există scheme regionale. Acestea au fost descrise anterior.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Programul oferă acordarea unei finanțări nerambursabile din Fondul de Mediu pentru realizarea de investiții în proiecte de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală și energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei și solului.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Beneficiarii acestui Program sunt:

- unitățile administrativ-teritoriale: comune, orașe/municipii și județe, legal înființate și delimitate, inclusiv subdiviziunile administrativ - teritoriale ale municipiului București;
- operatorii economici având drept obiect principal de activitate «Hoteluri și alte facilități de cazare similare».

Nu este o schemă specială pentru anumite tehnologii.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți văr rugăm frecvența și condițiile acestora.

Se organizează anual sesiuni de finanțare în funcție de mărimea fondurilor alocate din bugetul Fondului de Mediu pentru acest Program.

B.2. Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

Orice finanțare acordată din Fondul pentru mediu respectă legislația din domeniul ajutorului de stat. Finanțarea se face în baza schemei realizate conform Regulamentului Comisiei Europene 1628/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul de Constituie a CE sau în baza deciziei Comisiei Europene emise în urma notificării transmise de către AFM.

Alte acte legislative care constituie temeiul legal al acestui Program de finanțare:

- OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobat de Legea nr. 105/2006 cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 292/2007, OUG nr. 37/2008 și OUG nr. 25/2008);
- HG nr. 1/2006 privind Regulamentul de organizare și funcționare a AFM, modificat de HG nr. 832/2008;
- Ordinul Ministerului Mediului și Pdurilor nr. 1342/2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro

(b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice pentru anumite tehnologii.

(c) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu există obligații/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie).

Scopurile Programului se constituie în:

- valorificarea resurselor regenerabile de energie: solare, eoliene, hidroenergetice, geotermale, biomasă, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deeurilor/nmolurilor din stațiile de epurare, pentru producerea de energie electrică și/sau termică;
- îmbunătățirea calității mediului înconjurător;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare;
- conservarea și protejarea ecosistemelor.

În vederea atingerii scopurilor propuse obiectivele Programului sunt următoarele:

- punerea în funcțiune de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile;
- dezvoltarea economică a regiunilor în care se efectuează investițiile;
- satisfacerea nevoilor de energie electrică și de încălzire în zonele defavorizate;

- producerea de energie verde și atingerea standardelor de mediu prin diminuarea poluării;
- reducerea dependenței de importurile de resurse de energie primară (în principal combustibili fosili) și îmbunătățirea siguranței în aprovizionare;
- protecția mediului, prin reducerea emisiilor poluante și combaterea schimbărilor climatice.

(d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Proiectele propuse de către solicitanții de sprijin financiar eligibili (întreprinderi mari/întreprinderi mici sau mijlocii și operatorii economici care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat") trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Programului. De asemenea, de-a lungul implementării proiectelor trebuie respectate prevederile contractului de finanțare.

(e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Nerespectarea de către beneficiar a oricăreia dintre obligațiile sale asumate prin contractul de finanțare constituie caz de culpă. În această situație, AFM notifică beneficiarul în maximum 5 zile de la constatarea unui caz de culpă și în cazul în care deficiențele menționate în notificare nu sunt înlăturate în maximum 30 de zile de la data notificării, AFM are dreptul să ia următoarele măsuri, fără întârziere și fără nici o altă formalitate prealabilă:

- sistarea temporară a utilizării finanțării până la remedierea cauzelor care au dus la sistare;
- sistarea definitivă și rezilierea unilaterală, fără nici o altă formalitate prealabilă, a contractului de finanțare, cu recuperarea sumelor virate către beneficiar, în condițiile Codului de procedură fiscală.

(f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

În perioada de monitorizare, stabilită prin contractul de finanțare, beneficiarul va întocmi și transmite din 6 în 6 luni de la finalizarea proiectului un raport referitor la funcționalitatea și derularea activităților pentru atingerea scopului definit în proiect.

Personalul responsabil cu monitorizarea proiectelor efectuează vizite de control la punctul de lucru unde a fost implementat proiectul, pentru a verifica stadiul fizic al implementării proiectului.

(g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

Nu se cunosc mecanisme de modificare a obligațiilor/obiectivelor.

Sprijin financiar

(a) Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)

Obiectul „Programului privind producerea energiei din surse regenerabile: eolian, geotermal, solar, biomas și hidro” îl reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul pentru Mediu a proiectelor vizând producerea energiei din surse regenerabile: eolian, geotermal, solar, biomas/biogaz/gaz de depozit, hidroenergie.

Sunt eligibili numai operatorii economici:

- întreprinderi mari/întreprinderi mici sau mijlocii (IMM);
- care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat". Aceasta se dovedește prin certificatul constatator emis de registrul comerțului.

Este eligibil proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

- studiul de fezabilitate este elaborat având ca model prevederile HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;
- demonstrează în cadrul studiului de fezabilitate, la poziția "analiză cost-beneficiu", utilitatea și eficiența investiției;
- demonstrează, prin calcule economico-financiare, că în urma implementării proiectului se va reduce consumul de energie obținut din surse convenționale;
- studiul de fezabilitate conține informațiile necesare evaluării tehnice și financiare a proiectului, inclusiv analiza de risc și indicatorii financiari, cum ar fi: termenul de recuperare a investiției, fluxul de numerar cumulat pe fiecare an, fluxul de numerar după finalizarea implementării proiectului, costul investiției - euro/kW, valoarea ratei interne de rentabilitate financiară;
- costurile proiectului sunt detaliate pe fiecare categorie de cheltuieli;
- respectă prevederile naționale și comunitare privind protecția mediului și ajutorul de stat;
- capacitatea de producție a unității energetice să nu depășească 10 MW.

Finanțarea se acordă în cuantum de maximum 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului, pentru întreg teritoriul României, cu excepția cazului în care beneficiarul are sediul social sau punctul de lucru, la care se implementează proiectul, în Regiunea București-Ilfov, unde finanțarea se acordă în cuantum de maximum 40% din valoarea totală eligibilă a proiectului și fără a se depăși suma maximă care poate fi acordată unui beneficiar, în cadrul sesiunii de finanțare. Aceste plafoanele se aplică la suma totală finanțată de AFM pentru proiectele beneficiare de ajutor de stat.

Suma maximă care poate fi acordată pentru un proiect, în cadrul sesiunii de finanțare, este în valoare de 30 mil. lei.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea din Fondul de Mediu a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile de energie poate fi considerată voluntară pentru că finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Programul este administrat de către Administrația Fondului de Mediu (AFM), aflat în coordonarea Ministerului Mediului și Pădurilor (MMP), care răspunde de gestionarea Fondului de Mediu.

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Finanțarea Programului se realizează din veniturile Fondului pentru mediu. Veniturile Fondului pentru Mediu sunt venituri publice și constau din taxe și contribuții, ce urmează regimul juridic al impozitelor, taxelor, contribuțiilor și al altor sume datorate bugetului general consolidat.

Programul poate fi derulat anual, în limita fondurilor prevăzute cu această destinație prin bugetul anual de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu și al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Programul de finanțare are drept scop dezvoltarea pieței tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în România, și prin urmare contribuie la securitatea și fiabilitatea alimentării cu energie.

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema nu este revizuită, doar fondurile alocate sunt revizuite anual în funcție de bugetul de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu și al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

Impactul în ceea ce privește producția de energie nu se poate evalua deoarece numărul de proiecte pe fiecare sesiune de finanțare depinde de mărimea fondurilor alocate anual din bugetul Fondului de Mediu.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică?

Sprijinul nu este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Legislația care reglementează schema este ordinul Ministerului Mediului nr. 1342/2009 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro, precum și legislația referitoare la organizarea și funcționarea AFM și a Fondului de Mediu.

(l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schema?

Acest program de finanțare a intrat în vigoare în anul 2009 odată cu aprobarea Ghidului de finanțare prin ordinul Ministerului Mediului nr. 1342/2009. Nu se menționează o dată de sfârșit a schemei.

(m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Pentru ca un proiect să fie eligibil capacitatea de producție a unității energetice trebuie să nu depășească 10 MW.

(n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Nu se acceptă ca ajutorul de stat acordat în cadrul Programului să se cumuleze cu alte ajutoare de stat sau cu alte fonduri comunitare sau naționale, care sunt acordate în raport cu aceleași costuri eligibile, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

De asemenea, ajutorul de stat acordat în cadrul acestui Program nu poate fi cumulat cu un ajutor de minimis, acordat în baza legislației privind ajutorul de minimis în vigoare la momentul acordării acestuia, raportat la aceleași costuri eligibile sau proiect de investiții, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

(o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza acelorși criterii.

Există scheme regionale. Acestea au fost descrise anterior.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Programul privind producerea energiei din surse regenerabile oferă acordarea unei finanțări nerambursabile din Fondul de Mediu pentru realizarea de investiții.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Acest Program se adresează numai operatorilor economici:

- întreprinderi mari/întreprinderi mici sau mijlocii (IMM);
- care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat". Aceasta se dovedește prin certificatul constatator emis de registrul comerțului.

Nu este o schemă specială pentru anumite tehnologii.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Se organizează anual sesiuni de finanțare în funcție de mărimea fondurilor alocate din bugetul Fondului de Mediu pentru acest Program.

B.3. Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

Orice finanțare acordată din Fondul pentru mediu respectă legislația din domeniul ajutorului de stat. Finanțarea se face în baza schemei realizate conform Regulamentului Comisiei Europene 1628/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul de Constituție a CE sau în baza deciziei Comisiei Europene emise în urma notificării transmise de către AFM.

Alte acte legislative care constituie temeiul legal al acestui Program de finanțare:

- OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobat de Legea nr. 105/2006 cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 292/2007, OUG nr. 37/2008 și OUG nr. 25/2008);
- HG nr. 1/2006 privind Regulamentul de organizare și funcționare a AFM, modificat de HG nr. 832/2008;
- Ordinul Ministerului Mediului și Pădurilor nr. 714/2010 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea producției de energie din surse regenerabile.

(b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice pentru anumite tehnologii.

(c) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu există obligații/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie).

Scopurile Programului se constituie în:

- valorificarea resurselor regenerabile de energie: solare, eoliene, hidroenergetice, geotermale, biomasă, biogazul, gazele rezultate din fermentarea deeurilor/nemolurilor din stațiile de epurare, pentru producerea de energie electrică și/sau termică;
- îmbunătățirea calității mediului înconjurător;
- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- utilizarea rațională și eficientă a resurselor energetice primare;
- conservarea și protejarea ecosistemelor.

În vederea atingerii scopurilor propuse obiectivele Programului sunt următoarele:

- punerea în funcțiune de noi capacități de producere a energiei din surse regenerabile;
- dezvoltarea economică a regiunilor în care se efectuează investițiile;
- producerea de energie verde și atingerea standardelor de mediu prin diminuarea poluării;
- reducerea dependenței de importurile de resurse de energie primară (în principal combustibili fosili) și îmbunătățirea siguranței în aprovizionare;
- protecția mediului, prin reducerea emisiilor poluante și combaterea schimbărilor climatice;
- contribuirea la atingerea unei strategice a României, respectiv ponderea energiei electrice produse din SRE în totalul consumului brut de energie electrică trebuie să fie la nivelul anului 2010 de 33%, la nivelul anului 2015 de 35% și la nivelul anului 2020 de 38%.

(d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Proiectele propuse de către solicitanții de sprijin financiar eligibili (întreprinderi mari/întreprinderi mici sau mijlocii și operatorii economici care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat") trebuie să contribuie la îndeplinirea obiectivelor Programului. De asemenea, de-a lungul implementării proiectelor trebuie respectate prevederile contractului de finanțare.

(e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Nerespectarea de către beneficiar a oricăreia dintre obligațiile sale asumate prin contractul de finanțare constituie caz de culpă. În această situație, AFM notifică beneficiarul în maximum 5 zile de la constatarea unui caz de culpă și în cazul în care deficiențele menționate în notificare nu sunt înlăturate în maximum 30 de zile de la data notificării, AFM are dreptul să ia următoarele măsuri, fără întârziere și fără nici o altă formalitate prealabilă:

- sistarea temporară a utilizării finanțării până la remedierea cauzelor care au dus la sistare;
- sistarea definitivă și rezilierea unilaterală, fără nici o altă formalitate prealabilă, a contractului de finanțare, cu recuperarea sumelor virate către beneficiar, în condițiile Codului de procedură fiscală.

(f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

În perioada de monitorizare, stabilită prin contractul de finanțare, beneficiarul va întocmi și transmite din 6 în 6 luni de la finalizarea proiectului un raport referitor la funcționalitatea și derularea activităților pentru atingerea scopului definit în proiect.

Personalul responsabil cu monitorizarea proiectelor efectuează vizite de control la punctul de lucru unde a fost implementat proiectul, pentru a verifica stadiul fizic al implementării proiectului.

Finanțarea nerambursabilă acordată va fi recuperată în cazul în care obiectivele finanțate nu sunt folosite conform scopului stabilit, precum și în cazul în care acestea au fost vândute, închiriate, gajate sau ipotecate, în timpul derulării proiectului și după finalizarea proiectului, pe o perioadă de 5 ani, în cazul întreprinderilor mari, și 3 ani, în cazul IMM-urilor.

(g) *Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?*

Nu se cunosc mecanisme de modificare a obligațiilor/obiectivelor.

Sprijin financiar

(a) *Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)*

„Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile” este o completare a **„Programului privind producerea energiei din surse regenerabile: eolian, geotermal, solar, biomasă și hidro”**. Obiectul acestuia îl reprezintă finanțarea nerambursabilă din Fondul pentru Mediu a proiectelor vizând creșterea producției de energie din surse regenerabile: eolian, solar, biomasă, hidro și geotermal.

Este eligibil solicitantul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- este persoană juridică română, care desfășoară activități economice pe teritoriul României;
- funcționează și are activitate economică de cel puțin 6 luni, la data depunerii dosarului de finanțare și are cel puțin un exercițiu financiar anual încheiat;
- are înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat". Aceasta se dovedește prin certificatul constatator emis de registrul comerțului;
- este proprietar, administrator, concesionar sau locatar/comodatar cu drept de suprafață pentru imobilul pe/în care se implementează proiectul și pe terenul pe care se instalează sisteme de aducțiuni de apă în cazul microhidrocentralelor; terenul trebuie să fie liber de sarcini, să nu facă obiectul unui litigiu în curs de soluționare la instanțele judecătorești, vreunei revendicări potrivit unei legi speciale sau dreptului comun, unei proceduri de expropriere pentru cauză de utilitate publică;
- nu este în stare de insolvență sau faliment, nu are suspendate activitățile economice, nu se află în procedură de dizolvare ori lichidare, nu este supus unei executări silite și/sau nu se află în situații similare;
- nu are obligații restante la bugetul de stat, bugete locale, bugetul Fondului pentru mediu, conform legislației naționale în vigoare;
- în activitatea desfășurată anterior începerii proiectului nu a încălcat dispozițiile legale privind protecția mediului și nu sponsorizează activități cu efect negativ asupra mediului;
- nu beneficiază și nu va beneficia de finanțare din alte fonduri publice și/sau europene pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, dacă intensitatea ajutorului de stat depășește 50%;
- deține toate acordurile, avizele, autorizațiile și aprobările impuse de studiul de fezabilitate.

Este eligibil proiectul care îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

- studiul de fezabilitate este elaborat având ca model prevederile HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;
- proiectul tehnic este elaborat potrivit prevederilor HG nr. 28/2008 și ale Ordinului ministrului dezvoltării, lucrurilor publice și locuințelor nr. 863/2008 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a unor prevederi din HG nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, cu modificările și completările ulterioare; valoarea totală a investiției așa cum rezultă din proiectul tehnic nu trebuie să depășească valoarea totală a investiției, așa cum a fost prezentată în studiul de fezabilitate (devizul general) și cererea de finanțare;
- studiul de fezabilitate conține informațiile necesare evaluării tehnice și financiare a proiectului, inclusiv indicatorii financiari, respectiv analiza cost-beneficiu este întocmită conform HG nr. 28/2008; demonstrează la poziția analiză cost-beneficiu, prin analiza economică (indiferent de valoarea investiției), utilitatea și eficiența investiției; rata de actualizare recomandată pentru analiza financiară este de 5% și pentru analiza economică de 5,5%;
- costurile proiectului sunt detaliate pe fiecare categorie de cheltuieli;
- respectă prevederile naționale și comunitare privind protecția mediului și ajutorul de stat conform declarației pe propria răspundere din cererea de finanțare;
- proiectul vizează realizarea unei investiții inițiale, respectiv investiție în active corporale și necorporale legată de înființarea unei noi unități, extinderea unei unități existente, diversificarea producției unei unități, prin realizarea de produse noi, suplimentare, și schimbarea fundamentală a procesului de producție al unei unități existente;
- durata de implementare a proiectului nu depășește 36 de luni.

Finanțarea se acordă în cuantum de maximum 50% din valoarea totală eligibilă a proiectului, pentru întreg teritoriul României, cu excepția cazului în care beneficiarul are sediul social sau punctul de lucru, la care se implementează proiectul, în Regiunea București-Ilfov, unde finanțarea se acordă în cuantum de maximum 40% din valoarea totală eligibilă a proiectului și fără a se depăși suma maximă care poate fi acordată unui beneficiar, în cadrul sesiunii de finanțare. Aceste plafoanele se aplică la suma totală finanțată de AFM pentru proiectele beneficiare de ajutor de stat.

Suma maximă care poate fi acordată pentru un proiect, în cadrul sesiunii de finanțare, este în valoare de 30 mil. lei.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea din Fondul de Mediu a proiectelor de producere a energiei din surse regenerabile de energie poate fi considerată voluntară pentru că finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Programul este administrat de către Administrația Fondului de Mediu (AFM), aflat în coordonarea Ministerului Mediului și Pădurilor (MMP), care răspunde de gestionarea Fondului de Mediu.

Serviciul Implementare - Monitorizare al AFM verifică modul de implementare a proiectelor de către beneficiarii finanțării, în conformitate cu prevederile contractuale și monitorizează rezultatele implementării acestora pe o perioadă de 5 ani, respectiv 3 ani, în cazul IMM-urilor, de la finalizarea proiectului.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Finanțarea Programului se realizează din veniturile Fondului pentru mediu. Veniturile Fondului pentru Mediu sunt venituri publice și constau din taxe și contribuții, ce urmează regimul juridic al impozitelor, taxelor, contribuțiilor și al altor sume datorate bugetului general consolidat.

Programul poate fi derulat anual, în limita fondurilor prevăzute cu această destinație prin bugetul anual de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu și al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Programul de finanțare are drept scop dezvoltarea pieței tehnologiilor de producere a energiei din surse regenerabile în România, și prin urmare contribuie la securitatea și fiabilitatea alimentării cu energie.

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema nu este revizuită, doar fondurile alocate sunt revizuite anual în funcție de bugetul de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu și al Fondului pentru mediu, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

Impactul în ceea ce privește producția de energie nu se poate evalua deoarece numărul de proiecte pe fiecare sesiune de finanțare depinde de mărimea fondurilor alocate anual din bugetul Fondului de Mediu însă se tinde ca realizarea acestor proiecte să contribuie la atingerea obiectivului strategice a României, respectiv ponderea energiei electrice produse din SRE în totalul consumului brut de energie electrică trebuie să fie la nivelul anului 2010 de 33%, la nivelul anului 2015 de 35% și la nivelul anului 2020 de 38%.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică?

Sprijinul nu este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Legislația care reglementează schema este ordinul Ministerului Mediului nr. 714/2010 pentru aprobarea Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea producției de energie din surse regenerabile, precum și legislația referitoare la organizarea și funcționarea AFM și a Fondului de Mediu.

(l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schema?

Acest program de finanțare a intrat în vigoare în anul 2010 odată cu aprobarea Ghidului de finanțare prin ordinul Ministerului Mediului nr. 714/2010. Nu se menționează o dată de sfârșit a schemei. Suma alocată actualei sesiuni de finanțare, este de 440.000 mii lei, iar suma maximă care poate fi acordată pentru un proiect, în cadrul sesiunii de finanțare, este în valoare de 30 mil. lei.

(m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Pentru ca un proiect de investiții într-o unitate hidroenergetică să fie eligibil trebuie ca puterea instalată a acesteia să fie mai mică sau egală cu 10 MW. Pentru celelalte tipuri de proiecte nu există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru a fi eligibil.

(n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Nu se acceptă ca ajutorul de stat acordat în cadrul Programului să se cumuleze cu alte ajutoare de stat sau cu alte fonduri comunitare sau naționale, care sunt acordate în raport cu aceleași costuri eligibile, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

De asemenea, ajutorul de stat acordat în cadrul acestui Program nu poate fi cumulat cu un ajutor de minimis, acordat în baza legislației privind ajutorul de minimis în vigoare la momentul acordării acestuia, raportat la aceleași costuri eligibile sau proiect de investiții, dacă un astfel de cumul generează o intensitate a ajutorului de stat care depășește intensitatea brută maximă admisibilă prevăzută în Regulamentul Comisiei Europene.

(o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Există scheme regionale. Acestea au fost descrise anterior.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Programul privind producerea energiei din surse regenerabile oferă acordarea unei finanțări nerambursabile din Fondul de Mediu pentru realizarea de investiții.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Poate beneficia de această schemă solicitantul care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- este persoană juridică română, care desfășoară activități economice pe teritoriul României;
- funcționează și are activitate economică de cel puțin 6 luni, la data depunerii dosarului de finanțare și are cel puțin un exercițiu financiar anual încheiat;
- are înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat". Aceasta se dovedește prin certificatul constatator emis de registrul comerțului;
- este proprietar, administrator, concesionar sau locatar/comodatatar cu drept de suprafață pentru imobilul pe/în care se implementează proiectul și pe terenul pe care se instalează sisteme de aducțiuni de apă în cazul microhidrocentralelor; terenul trebuie să fie liber de sarcini, să nu facă obiectul unui litigiu în curs de soluționare la instanțele judecătorești, vreunei revendicări potrivit unei legi speciale sau dreptului comun, unei proceduri de expropriere pentru cauză de utilitate publică;
- nu este în stare de insolvență sau faliment, nu are suspendate activitățile economice, nu se află în procedură de dizolvare ori lichidare, nu este supus unei executări silite și/sau nu se află în situații similare;
- nu are obligații restante la bugetul de stat, bugete locale, bugetul Fondului pentru mediu, conform legislației naționale în vigoare;
- în activitatea desfășurată anterior începerii proiectului nu a încălcat dispozițiile legale privind protecția mediului și nu sponsorizează activități cu efect negativ asupra mediului;
- nu beneficiază și nu va beneficia de finanțare din alte fonduri publice și/sau europene pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, dacă intensitatea ajutorului de stat depășește 50%;
- deține toate acordurile, avizele, autorizațiile și aprobările impuse de studiul de fezabilitate;

Nu este o schemă specială pentru anumite tehnologii.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Se organizează anual sesiuni de finanțare în funcție de mărimea fondurilor alocate din bugetul Fondului de Mediu pentru acest Program.

C. Finanțarea prin „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010”

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

Temeiul legal al acestui program de finanțare îl constituie HG 1661/2008, cu modificările ulterioare, care aprobă „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public pentru anii 2009-2010”. Regulamentul de selecție a solicitanților a fost aprobat prin Ordinul MEF 3722/2008.

(b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice pentru anumite tehnologii.

(c) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu există obligații/obiective concrete pe an (pe tip de tehnologie).

Programul național 2009-2010 asigură sprijin financiar prin cofinanțarea nerambursabilă de la bugetul de stat pentru următoarele tipuri de obiective de investiții:

- Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalațiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasă);
- Reabilitarea termică a unor clădiri publice și utilizarea potențialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrică și/sau termică (proiecte cu un puternic impact socioeconomic);
- Modernizarea iluminatului public interior și exterior.

Pentru toate tipurile de obiective de investiții menționate, soluțiile tehnice adoptate în cadrul studiilor de fezabilitate aferente obiectivelor de investiții trebuie să se caracterizeze prin introducerea unor tehnologii și echipamente moderne, performante și aplicate cu succes în România sau în țări ale Uniunii Europene. Implementarea proiectelor trebuie să conducă la creșterea fiabilității în exploatare și asigurarea unor parametri energetici cât mai favorabili (randamente energetice ridicate, consumuri specifice de energie reduse, etc.).

(d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Proiectele propuse de către solicitanții de sprijin financiar eligibili, autoritățile administrației publice locale, care trebuie să respecte cerințele programului, și anume, creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie pentru toate tipurile de obiective de investiții menționate. De asemenea, de-a lungul implementării proiectelor trebuie respectate prevederile contractului de finanțare.

(e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Legislația specifică nu prevede consecințe ale neîndeplinirii obligațiilor.

(f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Autoritatea competentă de implementare a Programului național 2009-2010 este ARCE/ANRE. Pe întregul parcurs al Programului național 2009-2010 aceasta monitorizează desfășurarea lucrărilor de investiții care sunt sprijinite prin cofinanțare și verifică utilizarea fondurilor de cofinanțare pentru scopul propus.

(g) *Exista vreun mecanism de modificare a obligatiilor/obiectivelor?*

Programul este pe termen scurt (2009-2010) și nu sunt prevăzute mecanisme de modificare a obligatiilor/obiectivelor.

Sprijin financiar

(a) *Care este denumirea schemei (precum și o scurtă descriere a schemei)*

„Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010” asigură sprijin financiar prin cofinanțarea nerambursabilă de la bugetul de stat pentru următoarele tipuri de obiective de investiții:

- Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalațiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasă);
- Reabilitarea termică a unor clădiri publice și utilizarea potențialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrică și/sau termică (proiecte cu un puternic impact socioeconomic);
- Modernizarea iluminatului public interior și exterior.

Pentru finanțarea programului a fost prevăzută inițial alocarea de la bugetul de stat a 32,9 milioane lei pentru anul 2009 și, respectiv, 40 milioane lei pentru anul 2010. Din cauza dificultăților bugetare în perioada de criză economică, sumele au fost reduse ulterior la 22,3 milioane lei pentru anul 2009 și, respectiv, 11 milioane lei pentru anul 2010.

Cele trei tipuri de obiective de investiții eligibile beneficiază de următoarele alocări procentuale din totalul acestor sume:

- 40% pentru reabilitarea și modernizarea SACET (sistemul de alimentare centralizată cu energie termică), inclusiv schimbarea tipului de combustibil la instalațiile de ardere energetice (de exemplu, trecere pe biomasă);
- 40% pentru reabilitarea termică a unor clădiri publice și utilizarea potențialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrică și/sau termică (proiecte cu un puternic impact socioeconomic), inclusiv pentru rambursarea cotei de 50% din costurile inclusiv TVA, aferente executării auditului energetic al clădirii publice, pe baza căruia s-a executat proiectul de investiții de reabilitare termică;
- 20% pentru modernizarea iluminatului public interior și exterior.

Condițiile de eligibilitate pentru solicitanți și pentru proiectele de investiții sunt următoarele:

- inițiatorul și beneficiarul proiectului de investiții este o autoritate locală care trebuie să respecte reglementările în domeniul achizițiilor publice;
- fundamentarea proiectului de investiții se face printr-un studiu de fezabilitate aprobat de autoritatea locală, conform strategiei energetice locale;
- Beneficiarul trebuie să demonstreze că alocă surse financiare din bugetul local sau accesează alte surse de finanțare care să acopere un anumit quantum din valoarea proiectului ori a etapei din proiect pentru care se cere cofinanțare, și anume:
 - minimum 70% pentru lucrări de reabilitare și modernizare a SACET, respectiv pentru lucrări de modernizare a iluminatului public interior și exterior;
 - minimum 50% pentru lucrări de reabilitare termică a unor clădiri publice.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Finanțarea prin „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010” poate fi considerată voluntară pentru că finanțarea se acordă pentru proiecte în urma participării benevole a solicitanților în procesul de selecție a proiectelor, proces care are ca finalitate calificarea unui număr limitat de proiecte pentru finanțare. Cu toate acestea, schema de finanțare are un caracter obligatoriu prin condițiile clare pe care trebuie să le îndeplinească solicitanții și proiectele participante în competiția pentru finanțare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Autoritatea competentă de implementare a Programului național 2009-2010 este ARCE/ANRE, calitate în care execută analiza tehnică de specialitate pentru determinarea eligibilității proiectelor și pentru selectarea acestora pe baza unor criterii tehnico-economice. De asemenea, culege datele privind proiectele de investiții și monitorizează implementarea acestora, pe întreaga durată a desfășurării lucrărilor, precum și ulterior punerii în funcțiune, pentru verificarea atingerii parametrilor de proiect.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Sprijinul financiar pentru cofinanțarea proiectelor se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei, prin transferuri între unități ale administrației publice.

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Implementarea proiectelor trebuie să conducă la creșterea fiabilității în exploatare și asigurarea unor parametri energetici cât mai favorabili (randamente energetice ridicate, consumuri specifice de energie reduse, etc.).

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema a fost revizuită periodic prin Legea bugetului de stat, din punct de vedere al sumelor alocate. Prin HG 1661/2008, pentru finanțarea programului a fost prevăzută inițial alocarea de la bugetul de stat a 32,9 milioane lei pentru anul 2009 și, respectiv, 40 milioane lei pentru anul 2010. Din cauza dificultăților bugetare în perioada de criză economică, sumele au fost reduse ulterior la 22,3 milioane lei pentru anul 2009 respectiv, 11 milioane lei pentru anul 2010.

La finalul perioadei de selecție a lucrărilor de investiții, în cazul în care sumele de cofinanțare aferente lucrărilor de investiții selectate pe cele trei tipuri de obiective nu acoperă integral sumele disponibile conform alocării procentuale, autoritatea de implementare va asigura utilizarea integrală a disponibilităților financiare ramase neconsumate, prin selectarea suplimentară a unor proiecte de investiții eligibile și transferul sumelor ramase disponibile de la un tip de lucrări la altul, în limita sumelor respective.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită ?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită .

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

La momentul actual nu poate fi evaluat impactul asupra producției de energie.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică ?

Sprijinul acordat prin Programul național 2009-2010 este destinat în principal creșterii eficienței energetice în sectorul public. Este prevăzut ca promovarea utilizării SRE pentru asigurarea necesarului de energie termică să aibă drept rezultat creșterea eficienței energetice în cadrul obiectivelor de investiții unde se va aplica.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Legislația care reglementează schema este HG nr. 1661/2008 privind aprobarea „**Programului național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010**”. Schema a devenit operațională în anul 2009.

(l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schema?

Sprijinul acordat prin Programul național 2009-2010 este valabil doar pentru anii 2009 și 2010.

(m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Nu există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru a fi eligibil.

(n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Nu se acceptă ca ajutorul de stat acordat în cadrul Programului să se cumuleze cu alte ajutoare de stat sau cu alte fonduri comunitare sau naționale, care sunt acordate în raport cu aceleași costuri eligibile.

(o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Nu există scheme regionale/locale.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin prezentat• const• în acordarea unei finan•ri nerambursabile de la bugetul de stat pentru cofinan•area proiectelor de investi•ii privind cre•terea eficien•ei energetice •i utilizarea SRE.

(b) Cine poate beneficia de aceasta schem•? Este o schem• special• pentru anumite tehnologii?

Schema de sprijin are drept beneficiari direc•i autorit••ile administra•iei publice locale. Nu este o schem• special• pentru anumite tipuri de tehnologii.

(c) Se primesc •i se solu•ioneaz• continuu cereri sau exist• apeluri periodice? Daca este vorba de apeluri periodice, descrie•i v• rug•m frecven•a •i condi•iile acestora.

Schema de sprijin din cadrul Programului na•ional 2009-2010 are o durat• de doi ani (2009 -2010). Exist• apeluri în prima parte a fiec•rui an din perioada respectiv•.

4.4.4 Finan•area prin programul „Termoficare 2006-2015 - c•ldur• •i confort”

Reglementare

(a) Care este temeiul legal al acestei obliga•ii/acestui obiectiv?

Actele legislative care constituie temeiul legal al acestui Program de finan•are sunt:

- HG 462/2006 pentru aprobarea programului "Termoficare 2006-2015 - c•ldura •i confort" •i înfiin•area Unit••ii de management al proiectului, cu modific•rile •i complet•rile ulterioare;
- HG nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente;
- Ordinul ministrului internelor •i reformei administrative (denumit în prezent ministrul administra•iei •i internelor) nr. 471/2008 privind aprobarea Regulamentului pentru implementarea programului „Termoficare 2006-2015 - c•ldura •i confort”.

(b) Exista obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu exist• obiective specifice pentru anumite tehnologii.

(c) Care sunt obliga•iile/obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu exist• obliga•ii/obiective concrete pe an (pe tip de tehnologie).

Obiectivele programului sunt:

- reducerea semnificativ• a costurilor cu energia termic• pentru înc•lzire •i prepararea apei calde de consum pentru to•i consumatorii racorda•i la sistemele de alimentare centralizat• cu energie termic•, prin cre•terea eficien•ei acestor sisteme •i îmbun•t••irea calit••ii serviciului;
- reducerea consumului de resurse energetice primare cu cel pu•in 1 milion Gcal/an (aproximativ 100000 tep/an), fa•• de consumul de resurse energetice primare utilizate pentru asigurarea energiei termice pentru popula•ie din anul 2004;
- randamentele energetice anuale ale unit••ilor de produc•ie a agentului termic s• fie de cel pu•in 80% •i de cel pu•in 70% la unit••ile ce vor folosi biomasa ca

resurs• energetic• primar•, corelat cu prevederile HG nr. 219/2007 privind promovarea cogener•rii bazate pe cererea de energie termic• util•;

- reducerea pierderilor tehnologice în re•elele de transport al agentului termic primar •i în re•elele de distribu•ie pâ• la valoarea de maximum 15% din cantitatea de energie vehiculat•;
- valorificarea pe plan local a poten•ialului de resurse regenerabile pentru acoperirea cererii de energie termic• pentru popula•ie •i înlocuirea sau reducerea combustibililor scumpi ori deficitari;
- reducerea atât a emisiilor poluante în spa•iul urban locuibil generate de utilizarea surselor individuale de energie termic•, cât •i a polu•rii globale prin diminuarea emisiilor de gaze cu efect de ser•.

(d) Cine trebuie s• îndeplineasc• această obliga•ie?

Se urm•re•te s• se ating• aceste obiective la finalizarea lucr•rilor de modernizare a SACET prin programul "Termoficare 2006-2015 c•ldur• •i confort".

(e) Care este consecin•a neîndeplinirii obliga•iei?

Legisla•ia specific• nu prevede consecin•e ale neîndeplinirii obliga•iilor.

(f) Exista vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obliga•iei?

Managementul programului "Termoficare 2006-2015 c•ldur• •i confort" se realizeaz• de c•tre Unitatea de management al proiectului "Termoficare 2006-2015 c•ldur•" din cadrul Ministerului Administra•iei •i Internelor. Implementarea •i monitorizarea pe plan local a programului, precum •i coordonarea activit••ilor privind derularea investi•iilor într• în responsabilitatea administra•iilor publice locale.

(g) Exista vreun mecanism de modificare a obliga•iilor/obiectivelor?

Programul "Termoficare 2006-2015 c•ldura •i confort" este coordonat de o comisie interministeriala, organizat• conform HG nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente, in coordonarea Consiliului interministerial pentru probleme economice, politici fiscale si comerciale, pia•a intern•, competitivitate, mediul de afaceri. Regulamentul poate fi modificat sau completat la propunerea Unit••ii de management al proiectului "Termoficare 2006-2015 c•ldur•", cu aprobarea comisiei interministeriale.

Sprijin financiar

(a) Care este denumirea schemei (precum •i o scurt• descriere a schemei)

Programul „Termoficare 2006-2015 - c•ldur• •i confort” finan•eaz• investi•iile realizate în:

- reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termic• :
 - Y unitatea/unit••ile de produc•ie a agentului termic;
 - Y re•eaua de transport al agentului termic primar (ap• fierbinte);
 - Y punctele de termoficare sau modulele termice la nivel de imobil, acolo unde se justific• economic;
 - Y re•eaua de distribu•ie a apei calde •i a agentului termic de înc•lzire;
- reabilitarea termic• a cl•dirilor:

- rețeaua interioară de alimentare a imobilului cu apă caldă și cu agent termic de încălzire;
- contorizarea individuală împreună cu robinetele termostactice;
- reabilitarea termică a anvelopei clădirilor, respectiv a fațadelor, teraselor și a tâmplăriei exterioare.

Beneficiarii programului sunt autoritățile ale administrației publice locale care dețin în proprietate sisteme de termoficare sau părți ale acestora.

Pentru a putea fi eligibile, proiectele de modernizare a sistemului centralizat de producere, transport și distribuție a energiei termice trebuie să întrunească următoarele cerințe:

- să aibă ca temă modernizarea componentelor eligibile ale SACET, cu respectarea performanțelor minime obligatorii prevăzute în programul "Termoficare 2006-2015 caldură și confort", cap. III, aprobat prin HG nr. 462/2006, și anume:

- necesarul de energie termică să se asigure astfel:
 - vârful curbei de consum - prin echipamente producătoare de agent termic de vârf;
 - consumul din perioada asigurării încălzirii urbane - prin instalație în cogenerare, cu o capacitate care să poată prelua variații de consum termic de +/- 10% din capacitatea nominală;
 - consumul aferent asigurării apei calde menajere - prin instalație în cogenerare, cu o capacitate care să poată prelua variații de consum termic de +/- 10% din capacitatea nominală;
 - capacitatea de producție a unității de producție a agentului termic să fie proiectată pentru consumul actual și cel previzionat;
 - randamentul energetic anual al unității de producție de agent termic (energie termică + energie electrică evacuată pentru valorificare)/resurse energetice primare consumate pentru obținerea energiei termice și electrice să fie de cel puțin 80%; excepție pot face doar unitățile de producție care utilizează biomasa ca resursă energetică primară, unde randamentul energetic total trebuie să fie de cel puțin 70%;
 - reducerea pierderilor tehnologice în rețelele de transport al agentului termic primar și de distribuție la valori sub 15%;
 - creșterea eficienței energetice a punctelor termice;
 - utilizarea modulelor termice la nivel de imobil, acolo unde se justifică economic;
 - contorizarea la nivel de imobil și la nivel de puncte termice;
 - reducerea pierderilor de energie termică și apă din rețelele interioare ale imobilelor;
 - contorizarea individuală și montarea robinetelor termostactice la consumatorii finali;
 - introducerea sistemelor de automatizare și dispecerizare, astfel încât să poată fi asigurate monitorizarea și controlul permanent al funcționării instalațiilor în parametri optimi, de la producere până la utilizator.
- să prezinte soluții care să corespundă principiilor și conținutului Strategiei naționale privind alimentarea cu energie termică a localităților prin sisteme de producere și distribuție centralizate, aprobat prin HG 882/2004, Strategiei Energetice a României pentru perioada 2007-2020, aprobat prin HG 1069/2007, Strategiei de valorificare a surselor regenerabile de energie, aprobat prin HG 1535/2003, Strategiei naționale în domeniul eficienței energetice, aprobat prin HG 163/2004 și OG 22/2008 privind eficiența

energetic • și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie;

- să respecte normele europene de mediu transpuse în legislația națională în domeniu prin HG 541/2003 privind stabilirea unor măsuri pentru limitarea emisiilor în aer ale anumitor poluanți proveniți din instalații mari de ardere, cu modificările și completările ulterioare, HG 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu completările ulterioare, OUG 152/2005 privind prevenirea și controlul integrat al poluării, aprobat cu modificări și completări prin Legea nr. 84/2006, HG 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră;

- fundamentarea investiției să se facă printr-un studiu de fezabilitate, corelat cu strategia locală de alimentare cu energie termică a localității și cu programul propriu de eficiență energetică;

- să se execute într-o perioadă cuprinsă în intervalul 2008-2015 și să aibă anexat un calendar de executare anuală a lucrărilor de investiții;

- pentru elaborarea sau reactualizarea, acolo unde este cazul, a strategiilor locale și a studiilor de fezabilitate, să se respecte cerințele cuprinse în HG 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

- ordinea de execuție a lucrărilor de modernizare a SACET să fie de la consumator spre sursă.

Procentul de alocare a sumelor ce reprezintă partea de cofinanțare a fost stabilit de către comisia interministerială în felul următor:

- maximum 70% de la bugetul de stat și 30% de la bugetul local din valoarea totală a proiectului de investiție, în surse noi de producere a energiei termice ce utilizează resurse regenerabile;

- maximum 60% de la bugetul de stat și 40% de la bugetul local din valoarea totală a proiectului de investiții, în cazul localităților care au venituri proprii mai mici de 100 milioane lei;

- maximum 50% de la bugetul de stat și 50% de la bugetul local din valoarea totală a proiectului de investiții, în cazul localităților care au venituri proprii mai mici de 200 milioane lei și mai mari de 100 milioane lei;

- maximum 40% de la bugetul de stat și 60% de la bugetul local din valoarea totală a proiectului de investiții, în cazul localităților care au venituri proprii mai mari de 200 milioane lei.

Sumele acordate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Administrației și Internelor în cadrul programului "Termoficare 2006-2015 caldura și confort" nu constituie ajutor de stat, beneficiarii (autoritățile administrației publice locale) fiind obligate să îndeplinească următoarele condiții cumulative:

- investițiile sunt realizate de autoritatea administrației publice locale în calitate de proprietar al SACET și nu de operatorul delegat pentru prestarea serviciului public, chiar dacă operatorul are ca acționar autoritatea administrativă locală;

- sumele alocate sunt gestionate direct de autoritatea locală pentru realizarea unor obiective de investiții aflate în totalitate în proprietatea acesteia;

- sumele alocate se vor derula exclusiv prin bugetele de venituri și cheltuieli ale unităților administrativ-teritoriale;

- la contractarea lucrărilor de investiții se vor respecta prevederile legale privind achizițiile publice.

b) Este o schemă voluntară sau obligatorie?

Este o schemă obligatorie.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei? (Organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Managementul programului "Termoficare 2006-2015 cîldură și confort" se realizează de către Unitatea de management al proiectului "Termoficare 2006-2015 cîldură" din cadrul Ministerului Administrației și Internelor. Implementarea și monitorizarea pe plan local a programului, precum și coordonarea activităților privind derularea investițiilor intră în responsabilitatea administrațiilor publice locale.

(d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finanțării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Acordarea fondurilor de la bugetul de stat se realizează prin bugetul Ministerului Administrației și Internelor, respectiv prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrurilor Publice și Locuințelor (denumit în prezent (Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului), în baza aprobării proiectelor de către Comisia interministerială de coordonare a programului "Termoficare 2006-2015 cîldură și confort".

Pentru componenta "Reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică", finanțarea programului se realizează pe o perioadă de 8 ani, iar fondurile alocate de la bugetul de stat, în suma totală de 2120 milioane lei, se elaborează pe perioada realizării programului în tranșe anuale de câte 265 milioane lei, începând din anul 2008 până în 2015.

(e) Cum abordează această schemă securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Fundamentarea investiției trebuie să se facă printr-un studiu de fezabilitate, corelat cu strategia locală de alimentare cu energie termică a localităților și cu programul propriu de eficiență energetică. La elaborarea strategiilor de alimentare cu energie termică se au în vedere și următoarele considerente privind resursele regenerabile și protecția mediului:

- utilizarea tuturor tipurilor de resurse de energie, cum ar fi: biomasa, deșeurile biodegradabile, incinerarea și co-incinerarea deșeurilor;
- reducerea poluării, cu posibilitatea controlului reducerii noxelor/emisiilor, eliminarea depozitării lichide a zgurii și cenușii rezultate din arderea cîrbunilor și reducerea suprafețelor de depozitare a deșeurilor rezultate prin arderea combustibililor fosili (cîrbune), prin utilizarea celor mai bune tehnici disponibile (BAT) pentru producerea energiei;
- potențialul energetic rezultat din proiectele de extragere a biogazului care rezultă din depozitele municipale existente.

(f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Schema nu este revizuită periodic.

(g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Sprijinul nu diferă în funcție de tehnologia folosită.

(h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

La momentul actual nu poate fi evaluat impactul asupra producției de energie.

(i) Sprijinul este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetică?

Sprijinul acordat este condiționat de îndeplinirea unor criterii de eficiență energetice.

(j) Schema este o măsură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.

Schema este deja o măsură existentă. Legislația care reglementează schema este HG 462/2006 pentru aprobarea programului „Termoficare 2006-2015 - caldura și confort” și Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 471/2008 privind aprobarea Regulamentului pentru implementarea programului „Termoficare 2006-2015 - caldura și confort”.

(l) Care sunt datele de început și de sfârșit (durata) stabilite pentru întreaga schema?

Sprijinul acordat prin programului „Termoficare 2006-2015 - caldura și confort” este valabil doar pentru proiectele executate în perioada 2008-2015.

(m) Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?

Nu există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru a fi eligibil.

(n) Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?

Finanțarea proiectelor incluse în programul "Termoficare 2006-2015 caldura și confort" are două componente:

- sume reprezentând partea de finanțare de la bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale care pot fi:
 - surse proprii ale unităților administrativ-teritoriale prevăzute în buget local;
 - credite bancare contractate de unitățile administrativ-teritoriale;
 - fonduri nerambursabile, altele decât cele obținute de la bugetul de stat de unitățile administrativ-teritoriale;
- sume alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Administrației și Internelor ce reprezintă cofinanțare.

(o) Există scheme regionale/locale? Dacă da, vă rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Nu există scheme regionale/locale.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

(a) Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema de sprijin prezentată constă în acordarea unei finanțări de la bugetul de stat pentru cofinanțarea proiectelor de investiții privind reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică și reabilitarea termică a clădirilor.

(b) Cine poate beneficia de această schemă? Este o schemă specială pentru anumite tehnologii?

Beneficiarii programului sunt autoritățile ale administrației publice locale care dețin în proprietate sisteme de termoficare sau părți ale acestora. Nu este o schemă specială pentru anumite tipuri de tehnologii.

(c) Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Se primesc și se soluționează continuu cereri. Etapele necesare a fi parcurse pentru accesarea programului „Termoficare 2006-2015 caldură și confort” sunt următoarele:

- elaborarea sau reactualizarea strategiilor locale de alimentare cu energie termică a localităților, în condițiile regulamentului pentru implementarea programului. Nu sunt luate în considerare decât strategiile care au fost elaborate/reactualizate începând cu anul 2007 și au un orizont de timp de minimum 10 ani;
- aprobarea strategiei locale de alimentare cu energie termică a localităților, de către consiliul local/județean;
- elaborarea sau reactualizarea studiilor de fezabilitate, conform prevederilor legale;
- aprobarea studiilor de fezabilitate de către consiliul local/județean;
- depunerea la Ministerul Administrației și Internelor, Unitatea de management al proiectului (UMP) a documentației proiectului pentru obținerea finanțării (solicitare de finanțare, strategie de alimentare cu energie termică a localităților, studiu de fezabilitate, hotărârile de aprobare de către autoritatea locală a strategiei de alimentare cu energie termică, respectiv a studiului de fezabilitate, însoțite de avizele acordate de autoritățile de reglementare competente în domeniu - ANRSC și/sau ANRE, calendarul de ealonare anuală a lucrărilor de investiții).
- analiza și avizarea de către UMP a documentației depuse. UMP poate cere autorităților locale completarea sau, după caz, refacerea documentației;
- evaluarea și prioritizarea de către UMP a documentațiilor eligibile;
- întocmirea de către UMP a rapoartelor de specialitate pentru fiecare solicitare de finanțare;
- aprobarea/respingerea solicitării de finanțare de către comisia interministerială;
- comunicarea autorităților publice locale a aprobării solicitării de finanțare în vederea includerii sumelor în bugetul local de venituri și cheltuieli.

Întrebări suplimentare:

(a) În ce mod sunt adaptate schemele de sprijin pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie pentru a încuraja utilizarea cogenerării pe bază de surse regenerabile de energie?

În cadrul finanțării din fonduri structurale (Domeniul major de intervenție 4.2 – „Valorificarea resurselor regenerabile de energie pentru producerea energiei verzi”, Axa Prioritară 4 „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității Economice” (POS CCE) 2007-2013), pentru proiectele de producere a energiei prin ardere (cogenerare sau producere separată de energie electrică sau termică), conținutul energetic al combustibilului primar folosit anual trebuie să fie în proporție de minim 80% din surse regenerabile. Această condiție se aplică tuturor solicitărilor (întreprinderi și autorități publice locale/asociații de dezvoltare intercomunitare). De asemenea, în cadrul „Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie”, pe lângă condiția de mai sus, solicitările întreprinderi trebuie să respecte și condiția ca peste 40% din energia electrică și termică produsă anual să fie destinat vânzării.

(b) Ce scheme de sprijin sunt instituite pentru a încuraja utilizarea încălzirii și răcirii urbane pe bază de surse regenerabile de energie?

Schemele de sprijin instituite pentru a încuraja utilizarea încălzirii și răcirii urbane pe bază de surse regenerabile de energie sunt:

- Schema de finanțare din fonduri structurale, în care aplicarea regulilor de ajutor de stat – care are incluse printre proiectele eligibile proiectele de producere a energiei termice (ca serviciu de utilitate publică sau pentru consumul propriu al instituțiilor publice finanțate din bugetul autorităților publice locale);
- Schema de sprijin prin „Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010” care vizează lucrări de investiții în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică.
- Programul „Termoficare 2006-2015 - căldură și confort” care finanțează investițiile realizate în reabilitarea sistemului centralizat de alimentare cu energie termică.

(c) Ce scheme de sprijin sunt instituite pentru a încuraja utilizarea pentru încălzire și răcire a instalațiilor de mici dimensiuni pe bază de surse regenerabile de energie?

Pentru încurajarea utilizării pentru încălzire și răcire a instalațiilor de mici dimensiuni pe bază de surse regenerabile de energie este prevăzut Programul privind instalarea sistemelor de încălzire care utilizează energie regenerabilă, inclusiv înlocuirea sau completarea sistemelor clasice de încălzire (denumit și Programul „Casa Verde”). Se preconizează ca acesta să înceapă în luna iulie 2010. Prin acest program persoanele fizice care doresc să-și completeze sistemele tradiționale de încălzire și apă caldă din locuințe cu instalații alternative ecologice vor beneficia de subvenții fixe din partea statului, și nu de un procent din investiție, așa cum fusese anunțat inițial. Astfel, pentru centrale pe bază de biomasă lemnoasă statul va aloca suma de 3000 de lei, pentru o instalație de panouri solare statul va acorda 6000 de lei, iar pentru pompele de căldură, 8000 de lei. Acestea sunt valori maxime și nu sunt condiționate de valoarea totală a investiției.

Potrivit Ministrului Mediului, Laszlo Borbely, reprezentanții ministerului au finalizat deja Ghidul aplicantului pentru programul "Casa Verde", actul urmând să fie publicat în Monitorul Oficial. Cei care intenționează să aplice pentru acest proiect trebuie să meargă la Agențiile de protecția mediului din județul în care locuiesc și să depună copii de pe cartea de identitate și actul de proprietate asupra casei care va beneficia de investiție, precum și o adeverință fiscală care să ateste că beneficiarul nu are datorii. Sistemul va fi cumpărat apoi de pe piața liberă și montat de o firmă care nu va mai trebui să treacă prin vreun proces de avizare. La final, beneficiarul va prezenta factura pentru instalație, iar după ce autenticitatea acesteia este verificată, primește subvenția aferentă tipului de lucrare pentru care a optat (e-casaverde.ro). Bugetul programului „Casa verde” se ridică la 110 milioane de lei, dar poate fi suplimentat. Suma va fi repartizată pe județe, în funcție de numărul locuitorilor.

(d) Ce scheme de sprijin sunt instituite pentru a încuraja utilizarea în procesele industriale a încălzirii și răcirii pe bază de surse regenerabile de energie?

Printre schemele de sprijin instituite pentru încurajarea utilizării în procesele industriale a încălzirii și răcirii pe bază de SRE se numără următoarele:

- Schema de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie cu finanțare de la Fondul de Mediu care se adresează operatorilor economici, întreprinderi mari, mijlocii și mici, din toate sectoarele economice, care realizează investiții inițiale în oricare dintre cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (prezentată pe larg la punctul 4.4.1.1).
- „Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă și hidro”, cu finanțare de la Fondul de Mediu, care are drept beneficiari eligibili întreprinderile mari/întreprinderi mici sau mijlocii și operatorii economici care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat" (prezentat pe larg la punctul 4.4.2.2).
- „Programul privind creșterea producției de energie din surse regenerabile”, cu finanțare de la Fondul de Mediu, care are drept beneficiari eligibili întreprinderile mari/întreprinderi mici sau mijlocii și operatorii economici care au înscris în statutul societății activitatea privind producția de energie electrică și/sau termică, corespunzătoare diviziunii 35 din codurile CAEN: "Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat" (prezentat pe larg la punctul 4.4.2.3).

4.5. Scheme de sprijin pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile în transporturi aplicate de către România

Schema de ajutor de stat „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”

Reglementare

a) Care este temeiul legal al acestei obligații/acestui obiectiv?

Schema descrisă este reglementată de Ordinul nr. 12/2010 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și realizată în conformitate cu:

- Regulamentul Consiliului (CE) 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală ;
- Regulamentul Comisiei (CE) 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) 1698/2005.
- Regulamentul Consiliului (CE) 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) ;
- Regulamentul Comisiei (CE) 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului Consiliului (CE) 1698/2005
- HG 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din fondul european agricol pentru dezvoltare rurală prin PNDR 2007 – 2013 cu modificările și completările ulterioare;
- HG 651/2006 privind aprobarea Politicii în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2006-2013 ;
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 137/2007 ;

b) Există obiective specifice unei anumite tehnologii?

Nu există obiective specifice unei anumite tehnologii.

c) Care sunt obligațiile / obiectivele concrete pe an (pe tip de tehnologie)?

Nu este cazul.

d) Cine trebuie să îndeplinească această obligație?

Nu este cazul.

e) Care este consecința neîndeplinirii obligației?

Nu este cazul.

f) Există vreun mecanism de supraveghere a îndeplinirii obligației?

Nu este cazul.

g) Există vreun mecanism de modificare a obligațiilor/obiectivelor?

Nu este cazul.

Sprrijin financiar:

a) *Care este denumirea schemei (precum si o scurta descriere a schemei*

„Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”

Scopul schemei îl reprezintă dezvoltarea regională a României prin sprijinirea dezvoltării întreprinderilor care își desfășoară activitatea în orice sector economic sau regiune de dezvoltare și care realizează investiții pentru:

- procesarea de produse agricole prevăzute în Anexa 1 a Tratatului CE în vederea obținerii de produse neagricole,
- procesarea primară a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase,
- **procesarea produselor agricole în vederea obținerii de biocombustibili.**

Obiectivul general al schemei vizează îmbunătățirea nivelului general de performanță al întreprinderilor prin creșterea competitivității întreprinderilor care realizează investiții în sectoarele menționate.

Obiectivele specifice vizează:

- introducerea și dezvoltarea de noi tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agroalimentare, forestiere și a biocombustibililor;
- creșterea calității produselor obținute și obținerea de noi produse competitive;
- crearea de noi locuri de muncă.

Schema se adresează tuturor întreprinderilor din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, indiferent de sectorul de activitate care:

- realizează investiții inițiale în imobilizări corporale și/sau necorporale în industria alimentară, pentru prelucrarea primară a produselor forestiere și pentru producerea de biocombustibili;
- îndeplinesc condițiile de eligibilitate (nu sunt considerate firme în dificultate, nu se afla în procedura de executare silită, nu înregistrează debite la bugetul de stat și bugetele locale etc.);

Beneficiarul trebuie să aducă o contribuție financiară din resurse proprii sau atrase, neafectate de elemente de ajutor public, după cum urmează:

- pentru IMM-uri: 60% pentru regiunea 8 București – Ilfov, respectiv 50% în celelalte 7 regiuni de dezvoltare;
- pentru întreprinderile mari: 80% pentru regiunea 8 București – Ilfov, respectiv 75% în celelalte 7 regiuni de dezvoltare.

Autoritatea responsabilă pentru administrarea acestei scheme este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală

- Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM PNDR). Implementarea schemei se asigură prin intermediul Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP).

Implementarea schemei se desfășoară în următoarele etape:

- lansarea, de către APDRP, a anunțului privind cererea de proiecte;
- evaluarea/selecția
 - o primirea și înregistrarea cererilor la OJPDRP;
 - o verificarea administrativă;
 - o verificarea eligibilității solicitantului și a proiectului;
 - o selecția proiectelor.
- contractarea;
- plata:
 - o depunerea cererii de plată;
 - o verificarea cheltuielilor, autorizarea și efectuarea plății.
- monitorizarea implementării proiectului

b) Este o schema voluntara sau obligatorie?

Schema reprezintă o formă de ajutor acordat întreprinderilor definite în mod general și abstract, conform principiului stabilit în Regulamentul Consiliului (EC) nr. 659/1999 pentru aplicarea art. 93 al Tratatului de instituire a Comunităților Europene, cu modificările ulterioare.

c) Cine este responsabil cu administrarea schemei (organism de implementare, autoritate de monitorizare)

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (AM PNDR) este autoritatea responsabilă pentru administrarea acestei scheme, iar implementarea ei se asigură prin intermediul Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP).

d) Care sunt măsurile luate pentru a se asigura disponibilitatea bugetului/finantării necesare pentru atingerea obiectivului național?

Finanțarea proiectelor în cadrul schemei este asigurată prin PNDR-măsură 123, (respectiv 80% contribuție comunitară - FEADR și 20% contribuție națională de la bugetul de stat), cu o alocare totală în valoarea de 200 milioane Euro.

Schema reprezintă o formă de ajutor acordat întreprinderilor definite în mod general și abstract, conform principiului stabilit în Regulamentul Consiliului (EC) nr. 659/1999 pentru aplicarea art. 93 al Tratatului de instituire a Comunităților Europene, cu modificările ulterioare.

Comitetul de Monitorizare pentru PNDR, reunit în data de 2 martie 2010, a aprobat lansarea unei sesiuni de depunere proiecte, în perioada 01-30 iulie 2010, cu alocarea sumei de 99.000.000 Euro.

e) Cum abordează această schema securitatea și fiabilitatea pe termen lung?

Nu este cazul.

f) Schema este revizuită periodic? Ce tip de mecanism de feed-back sau de ajustare există? În ce mod a fost optimizată schema până în prezent?

Nu. Schema a fost supusă aprobării CE prin procedură specifică regulamentară, potrivit Deciziei CE C (2009)10680

g) Sprijinul diferă în funcție de tehnologia folosită?

Nu sunt prevăzute diferențieri ale sprijinului oferit în funcție de tehnologia folosită.

h) Care este impactul preconizat în ceea ce privește producția de energie?

Scopul schemei îl reprezintă dezvoltarea regională a României prin sprijinirea dezvoltării întreprinderilor care își desfășoară activitatea în orice sector economic sau regiune de dezvoltare și care realizează investiții pentru:

- procesarea de produse agricole prevăzute în Anexa 1 a Tratatului CE în vederea obținerii de produse neagricole,
- procesarea primară a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase,
- **procesarea produselor agricole în vederea obținerii de biocombustibili.**

Scheme următoare, printre altele, să stimuleze operatorii economici din România să inițieze și/sau să-și extindă activitatea de producere a biocombustibililor și contribuie astfel la îndeplinirea obligațiilor naționale privind promovarea biocombustibililor. Totodată va conduce la crearea de locuri de muncă și la identificare de noi debușee pentru producția agricolă.

- i) *Sprijinul este conditionat de îndeplinirea unor criterii de eficiența energetică?*

Sprijinul nu este conditionat de îndeplinirea unor criterii de eficiența energetică.

- j) *Schema este o masură deja existentă? Indicați, vă rugăm legislația națională care reglementează schema.*

Este un ajutor nou acordat conform Deciziei CE C (2009)10680. Menționăm că reprezintă o continuare a Schemei de ajutor de stat XS 13/2008 „Stimularea IMM-urilor care procesează produse agricole în vederea obținerii unor produse alimentare, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 la Tratatul CE, precum și a celor care desfășoară activități de procesare a produselor agricole în vederea obținerii și utilizării surselor de energie regenerabile și a biocombustibililor”.

- k) *Schema reprezintă o masură planificată? Când va deveni operațională?*

Schema reprezintă o masură planificată. Comitetul de Monitorizare pentru PNDR, reunit în data de 2 martie 2010, a aprobat lansarea unei sesiuni de depunere proiecte, în perioada 01-30 iulie 2010, cu alocarea sumei de 99.000.000 euro.

- l) *Care sunt datele de început și de sfârșit (durată) stabilite pentru întreaga schemă?*

Data de început a schemei este 23.12.2009, ajutorul în temeiul schemei acordându-se până la 31.12.2013.

- m) *Există o limită maximă sau minimă a dimensiunii unui sistem pentru ca acesta să fie eligibil?*

Valoarea eligibilă a proiectului este de minim 5.000 Euro, echivalent în lei. Limita maximă a sprijinului nerambursabil acordat în cadrul schemei este de 3.000.000 Euro/proiect.

- n) *Este posibil ca același proiect să primească sprijin de la mai multe scheme? Care sunt măsurile care pot fi cumulate?*

Sprijinul acordat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală pentru măsurile și operațiunile nu poate fi cumulat cu niciun alt ajutor de stat în înțelesul

art. 87 (1) din Tratat sau cu alt sprijin financiar furnizat de statele membre, dacă o astfel de cumulare ar conduce la depășirea intensității maxime a sprijinului stipulat de Regulamentul (CE) nr.1698/2005.

o) Existe scheme regionale/locale? Dacă da, va rugăm să le detaliați pe baza aceluiași criterii.

Nu există alte scheme regionale/locale.

Întrebări specifice privind sprijinul financiar pentru investiții:

i. Ce oferă schema (subvenții, subvenții de capital, împrumuturi cu dobândă redusă, scutiri sau reduceri fiscale, restituiri de impozit)?

Schema oferă sprijin nerambursabil (subvenție de capital) pentru investiții.

ii. Cine poate beneficia de această schema? Este o schema specială pentru anumite tehnologii?

Schema se aplică microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii precum și întreprinderilor mari.

Schema de ajutor de stat se adresează tuturor întreprinderilor din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, indiferent de sectorul de activitate, care realizează investiții inițiale în imobilizări corporale și/sau necorporale în industria alimentară, pentru prelucrarea primară a produselor forestiere și pentru producerea de biocombustibili.

iii. Se primesc și se soluționează continuu cereri sau există apeluri periodice? Dacă este vorba de apeluri periodice, descrieți vă rugăm frecvența și condițiile acestora.

Există apeluri periodice de depunere a cererilor de finanțare. Primul apel este programat să se desfășureze în perioada 01-30 iulie 2010.

(a) Care sunt obligațiile/obiectivele concrete pe an (pe tip de combustibil sau de tehnologie)?

(b) Există vreo diferențiere a sprijinului în funcție de tipul de combustibil sau de tehnologie? Există vreun sprijin special pentru biocarburanții care îndeplinesc criteriile de la articolul 21 alineatul (2) din directivă?

4.6. Măsurî specifice pentru promovarea utilizării energiei provenite din biomasa

4.6.1. Aprovizionarea cu biomasa : resurse naționale și schimburi comerciale

Tabelul 4.11. Surse de biomasa în 2006

Sectorul de origine	Volum resursă națională	Import UE	Import Non-UE	Export UE/Non UE	Volum net	Producție energie primară (Mtep)
A. Biomasa din silvicultură (mil. m³)^(*), din care:	5,5			0,5	5	1,2
1. <i>Sursă directă de biomasa lemnoasă din păduri și alte terenuri împădurite pentru producerea de energie</i>	2,5	0	0	0	2,5	0,6
a) tăieri de copaci	2	0	0	0	2	0,48
b) reziduuri de la tăierea copacilor (vârfuri, crengi, coajă, buturugi)	0,5	0	0	0	0,5	0,12
c) reziduuri din amenajarea spațiilor naturale (biomasa lemnoasă din parcuri, grădini, toaletarea curburilor de copaci, tufăriuri)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
d) altele	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2. <i>Sursă indirectă de biomasa lemnoasă pentru producerea de energie</i>	3	0	0	0,5	2,5	0,6
a) reziduuri de la tăierea și prelucrarea lemnului din industria mobilei (coajă, rumeguș)	0,5	0	0	0	0,5	0,12
b) subproduse din industria celulozei și hârtiei (leșie neagră, ulei de tal)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
c) lemn de foc prelucrat (mangal)	0,5	0	0	0,25	0,25	0,06
d) lemn reciclat după etapa de consum (lemn reciclat pentru producerea de energie, deșeurile lemnoase din gospodării)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
e) altele - reziduuri după prelucrarea primară a lemnului, vrac (tocat, rumeguș, tală, etc.) sau procesat (brichete, pelete, etc.)	2	0	0	0,25	1,75	0,42
B. Biomasa din agricultură și pescărie (mil. tone), din care:	1,9	0	0	0	0	0,817
1. <i>Culturi agricole și produse de pescărie furnizate direct pentru producerea de energie</i>						
a) culturi arabile (cereale, oleaginoase, sfeclă de zahăr, porumb de siloz)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
b) plantații	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
c) arbori de rotație scurtă	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
d) alte culturi energetice (ierboase)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
e) alge	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

f) altele	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2. Subproduse agricole/reziduuri prelucrate și subproduse de pescărie pentru producerea de energie	1,9	0	0	0	0	0,817
a) Paie	1,9	0	0	0	0	0,817
b) gunoi de grajd	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
c) grăsimi animale	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
d) făină de oase și carne	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
e) subproduse sub formă de turtă (inclusiv oleaginoase și turte de măsline, pentru energie)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
f) biomasă din fructe (inclusiv coajă, sămbure)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
g) subproduse de pescărie	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
h) resturi de la tăierea viei-de-vie și de la toaletarea măslinilor și a arborilor fructiferi	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
i) altele						
C. Biomasa din deșeurii (mil. tone), din care:	5,47	0	0	0	0	1,391
1. Fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor urbane solide, inclusiv deșeurii organice (deșeurii biodegradabile din parcuri și grădini, deșeurii alimentare și de bucătărie din gospodării, restaurante, de la firme de catering și puncte de vânzare cu amănuntul, precum și deșeurii similare de la fabricile de prelucrare a alimentelor) și gaz fermentare a deșeurilor	4,21	0	0	0	0	1,095
2. Fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale (inclusiv hârtie, carton, granule)	0,91	0	0	0	0	0,236
3. Nămol de epurare	0,35	0	0	0	0	0,060

Sursa (pentru biomasa din silvicultură): Ministerul Mediului și Pădurilor

(¹)Notă: Coeficient agregat de transformare utilizat: 1 mil. m³ = cca. 240 ktep

Sursa (pentru biomasa din agricultură): Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Sursa (pentru biomasa din deșeurii):

1. Ministerul Mediului și Pădurilor

2. Raport Agenția de Protecția Mediului București, 2008

3. Raport Starea Factorilor de Mediu în regiunea Vest, 2008

4. Raport Starea de Mediu în regiunea Centru 7, 2008

5. Plan Regional de Gestionare a deșeurilor Regiunea Sud, 2007

6. Raport de monitorizare a Programului Regional de Gestionare a Deșeurilor regiunea Sud-Est, 2008

7. Plan Regional de Gestionare a deșeurilor Regiunea Sud-Vest, 2007

8. Agenția Națională pentru Protecția Mediului regiunea Nord-Est, 2007

9. Raport privind Starea factorilor de mediu Regiunea 6 Nord-Vest, 2008

Tabelul 4.12. Sursele naționale de biomasă în 2015 și 2020 - estimare

Sectorul de origine		2015		2020	
		Volum preconizat resursă națională	Producție energie primară (Mtep)	Volum preconizat resursă națională	Producție energie primară (Mtep)
A. Biomasă din silvicultură (mil. m³)	(1) Sursă directă de biomasă lemnoasă din păduri și din alte terenuri împădurite pentru producerea de energie	3	0,72	3,5	0,84
	(2) Sursă indirectă de biomasă lemnoasă pentru producerea de energie	3,5	0,84	4	0,96
B. Biomasa din agricultură și pescărie (mil. tone)	1. Culturi agricole și produse de pescărie furnizate direct pentru producerea de energie				
	2. Subproduse agricole/reziduuri prelucrate și subproduse de pescărie pentru producerea de energie	3,718	1,586	3,762	1,604
C. Biomasa din deșeururi	1. Frațiunea biodegradabilă a deșeurilor urbane solide, inclusiv deșeururi organice (deșeururi biodegradabile din parcuri și grădini, deșeururi alimentare și de bucătărie din gospodării, restaurant, de la firme de catering și puncte de vânzare cu amănuntul, precum și deșeururi similare de la fabricile de prelucrare a alimentelor) și gaz de fermentare a deșeurilor	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	2. Frațiunea biodegradabilă a deșeurilor industriale (inclusiv hârtie, carton, granule)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	3. Nămol de epurare	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Sursa (pentru biomasa din silvicultură): Ministerul Mediului și Pădurilor

Sursa (pentru biomasa din agricultură): Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Tabelul 4.13. Situația terenurilor agricole utilizate pentru culturi energetice în 2006

Terenuri agricole utilizate pentru culturi energetice	Suprafața (ha)
1. Terenuri agricole utilizate pentru culturi energetice intensive din specii lemnoase (Plop, Salcie) cu ciclu scurt de producție (2-5 ani)	20
2. Terenuri utilizate pentru alte culturi energetice, cum ar fi cele ierboase (ierbă-lună, Panicum virgatum, Miscanthus), sorg	n.a.

Sursa: Ministerul Mediului și Pădurilor

4.6.2. Măsuri de creștere a disponibilității biomasei, ținând seama de alți utilizatori de biomasă (bazate pe agricultură și silvicultură)

Mobilizarea de noi resurse de biomasă forestieră

(a) *Vă rugăm să precizați suprafața de teren degradat.*

Este estimat că cel puțin 3 milioane ha de teren cu destinație agricolă din România (echivalentul unei suprafețe de cca. jumătate din suprafața pădurilor) sunt terenuri afectate de diferite procese și aflate în diferite stadii de degradare, improprie cultivării agricole în condiții durabile. O parte însemnată din acestea pot fi împădurite, fără a necesita lucrări deosebite de îmbunătățiri funciare sau de ameliorare a terenului, și incluse, în timp, în circuitul silvic productiv. Împădurirea terenurilor degradate aduce și importante beneficii de mediu (cuantificate sau necuantificate pe piață) cum sunt stocarea carbonului, protecția solurilor, a apelor, conservarea biodiversității.

(b) *Vă rugăm să precizați suprafața de teren arabil nefolosit.*

Suprafața de teren cu destinație agricolă din România totalizează cca. 14,7 mil. ha. Din aceasta, o suprafață de cca. 9,5 mil. ha este teren arabil, cca. 3,3 mil. ha sunt acoperite cu pășuni, cca. 1,5 mil. ha sunt fânețe, iar diferența de cca. 0,4 mil. ha sunt ocupate de vii, livezi și altele. Din suprafața de teren arabil, în 2006 a fost cultivată o suprafață de cca. 7,9 mil. ha¹, tendința înregistrată în perioada 2000-2007 fiind descendentă. Din aceste date, corelate cu suprafața pășunilor și fânelor cu producție sub potențial, și cu extinderea terenurilor degradate pe categoria de folosință agricolă, rezultă cel puțin 2 mil. ha de teren agricol nefolosit. Creșterea producției agricole de ansamblu, a României, în perioada viitoare, conform programelor și strategiilor în vigoare, va fi realizată în principal prin creșterea competitivității exploatarilor agricole, a capacității de depozitare, procesare și marketing, precum și alte măsuri care vizează calitatea producției pe suprafețele deja cultivate.

(c) *Există măsuri planificate pentru încurajarea utilizării în scopuri energetice a terenurilor arabile nefolosite, a terenurilor degradate etc.?*

Măsura 121 („Modernizarea exploatarilor agricole”) din Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013 permite, printre altele, acordarea de sprijin pentru înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (până la 5 ani) și regenerare pe cale vegetativă (lești, drajoni etc.), cum ar fi culturile de plopi, salcii, salcâmi, etc., în scopul producerii de energie regenerabilă.

În ceea ce privește împădurirea terenurilor agricole degradate, în cadrul Fondului de Mediu există „Programul de îmbunătățire a calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate” însă proiectele care vizează împădurirea acestor terenuri nu au destinație strict energetică.

Alocările bugetare pentru împădurirea terenurilor degradate, care au permis la nivelul anilor 2005-2006 împădurirea a cca. 5000 ha terenuri degradate pe an, au scăzut mult în ultimii ani. După apariția Legii nr. 46/2008 - Codul silvic - au scăzut și resursele financiare speciale instituite de acesta (Fondul de conservare și regenerare a pădurilor) sau de Legea nr. 18/1991 a fondului funciar (Fondul de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică) pentru împădurirea terenurilor forestiere și terenurilor degradate preluate în fond forestier. Această scădere s-a datorat în primul

¹ Institutul Național de Statistică – Anuarul Statistic 2007

rând faptului că au fost promovate legi speciale prin care dezvoltatorii de drumuri pentru turism prin defrișarea pădurilor au fost scutiți de la plățile compensatorii. Aceste măsuri au efect direct negativ asupra integrității fondului forestier actual, a posibilității de extindere a acestuia în viitor, precum și a bilanșului emisiilor GHG rezultate din acțiunea de defrișare (de asemenea obligatoriu de raportat conform protocolului de la Kyoto), care ar putea împiedica îndeplinirea angajamentelor de reducere a emisiilor în perioada 2010-2020. Este necesară abrogarea acestor derogări de la legea organică (Codul silvic).

(d) Este planificată utilizarea în scopuri energetice a anumitor materii prime deja disponibile (precum gunoiul de grajd)?

Legislația actuală nu cuprinde prevederi referitoare la utilizarea în scopuri energetice a gunoiului de grajd.

(e) Există vreo politică specifică de promovare a producerii și utilizării biogazului? Ce tipuri de utilizare sunt promovate (încalzire locală, încălzire urbană, rețea de biogaz, integrarea în rețeaua de gaz natural)?

În prezent nu există măsuri specifice de promovare a producerii și utilizării biogazului. Acesta este susținut prin următoarele acte normative:

- Legea 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile, care prevede acordarea a 3 certificate verzi pentru fiecare 1 MWh livrat în rețeaua de energie electrică de producătorii de energie electrică din biomasă, biogaz, biolichid, gaz de fermentare a deșeurilor, energie geotermală și gazele combustibile asociate;
- HG 750/2008 pentru aprobarea Schemei de ajutor de stat regional privind valorificarea resurselor regenerabile de energie.

(f) Ce măsuri sunt planificate în vederea îmbunătățirii tehnicilor de gestionare a pădurilor pentru a spori la maximum, în mod durabil, volumul de biomasă provenit din păduri? Cum va fi îmbunătățită gestionarea pădurilor pentru a stimula dezvoltarea în viitor? Ce măsuri sunt planificate pentru a spori la maximum volumul existent de biomasă obținut și care pot fi deja puse în practică?

Creșterea volumului de biomasă lemnoasă pentru producerea de energie se poate realiza mai eficient printr-o sinergie între industriile forestiere și producătorii de energie. Pentru aceasta sunt recomandate următoarele măsuri:

- a) Îmbunătățirea colectării de date referitoare la furnizarea și utilizarea biomasei lemnoase

O mai bună cunoaștere a volumului de resursă disponibil este posibilă doar prin existența unor baze de date solide, care sunt absolut necesare la estimarea potențialului de biomasă. Este o nevoie crucială de analizare în detaliu a potențialului existent de biomasă, atât la nivel național, cât și la nivel regional, luând în considerare condițiile locale, precum costurile de colectare, tipul proprietății, cerințele de calitate, considerațiile de infrastructură și de mediu. De asemenea, atât la nivel național, cât și regional, trebuie efectuate anchete asupra consumului de lemn pentru producerea energiei în gospodării, pentru a obține o imagine clară asupra consumului de energie.

Este recomandat actualizarea periodică (3-5 ani) a datelor referitoare la alimentarea cu biomasă lemnoasă și la utilizarea acesteia, cum ar fi: biomasa lemnoasă pentru producerea de energie, combustibilii rezultați din procesarea lemnului, lemnul reciclat

după etapa de consum și fluxurile de deșeurile lemnoase. De asemenea, ar trebui realizate analize de piață pentru combustibilul pe bază de biomasă lemnoasă, bazate pe o nomenclatură standardizată pentru statisticile comerciale și factori de conversie (MWh/GJ în m³ lemn masiv) pentru a crește transparența pieței.

b) Elaborarea de strategii naționale/regionale de mobilizare a creșterii potențialului de biomasă lemnoasă

Este necesară organizarea de mese rotunde, grupuri operative sau inițiative similare, care să cuprindă actori de piață relevanți și grupuri interesate în acest domeniu, inclusiv din sectorul energetic, pentru dezvoltarea, într-un mod integrat, de strategii de mobilizare a creșterii potențialului de biomasă lemnoasă, chiar în contextul unor Programe Naționale de Management al Pădurilor.

c) Creșterea potențialului de biomasă lemnoasă pentru energie

Viitorul potențialului de alimentare cu biomasă lemnoasă ar trebui influențat pozitiv de eforturile de împănare și reîmpănare, precum și de gestionarea durabilă activă a pădurilor existente. Politicile de dezvoltare rurală trebuie să continue susținerea acestor activități.

Ca măsuri planificate de Ministerul Mediului și Pădurilor pentru creșterea volumului de biomasă forestieră destinat producției de energie, recoltat cu respectarea indicatorilor de gestionare durabilă a pădurilor, sunt următoarele:

• promovarea în cultură a arboretelor productive, alcătuite din specii indigene sau exotice a căror performanță, în condițiile României, a fost verificată în timp (posibil de realizat în baza normelor tehnice existente);

• analiza posibilităților practice de reactualizare a anumitor prevederi din normele tehnice în silvicultură, care să permită creșterea intensității recoltelor în anumite condiții (ex. scăderea vârstei exploatabilității la arboretele de fag din pădurile cu rol principal de producție);

• desemnarea unui instrument de stimulare economică (schemă de ajutor de stat) a recoltării și utilizării lemnului din zonele greu accesibile, care altfel ar rămâne în pădure, iar prin procesul de eliminare naturală s-ar transforma în mare parte în emisii de CO₂;

• integrarea în circuitul legal a masei lemnoase care nu intră în evidențele oficiale², prin întărirea capacității instituționale (personal, training, dotări, etc.) a unităților de administrație silvică precum și a celor de control;

• utilizarea completă a biomasei forestiere, inclusiv a deșeurilor rezultate din procesarea primară a lemnului (de ex., rumeguș), prin aplicarea Măsurii 123 („Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”) din PNDR 2007-2013 sau prin alte măsuri finanțate din fonduri publice;

• instalarea culturilor bioenergetice din specii de arbori și arbuști de scurtă durată;

• împănarea terenurilor marginale folosinței agricole.

Lemnul reciclat după etapa de consum constituie o resursă, pentru producerea de energie, utilizată prea puțin până acum. Ar trebui să se acționeze în direcția creșterii activităților de colectare, actualizare și utilizare a lemnului reciclat pentru energie, prin evaluarea potențialului și încurajarea dezvoltării tehnologice.

d) Asigurarea recoltării durabile a biomasei forestiere

România trebuie să realizeze schimburi de experiență cu statele europene mai avansate în domeniu cu privire la recoltarea biomasei pentru energie, respectând

² Din datele Ministerului Mediului și Pădurilor, rezultate din agregarea datelor înscrise în documentele de constatare a contravențiilor și infracțiunilor și a controalelor de fond, rezultă că până la 170000 m³ lemn au fost recoltați ilegal din pădure în ultimii ani (cca. 1% din posibilitatea anuală). Datele INS (2007) coroborate cu datele INL (2009), care estimează un necesar minim de lemn de foc utilizat în sobele individuale din mediul rural de min. 9 mil. m³, ne conduce la concluzia că volumul de lemn de foc provenit din surse primare (pădure, alte terenuri) și secundare (procesare) este mai mare.

legăturile între conservarea naturii, biodiversitate și strategiile de mobilizare a creșterii biomasei lemnoase.

e) Dezvoltarea și menținerea în condiții de eficiență a lanțului de alimentare cu biomasă lemnoasă și a piețelor

Infrastructura adecvată și facilitățile de transport, sunt câteva dintre cerințele de bază pentru o funcționare corespunzătoare a lanțului de alimentare cu biomasă lemnoasă. Politicile de dezvoltare rurală trebuie să continue susținerea dezvoltării infrastructurii necesare pentru recoltarea întregii posibilități anuale de lemn, prevăzută în amenajamentele silvice, cunoscut fiind faptul că densitatea scăzută a rețelei de drumuri forestiere (6,2 m/ha) face neviabilă, din punct de vedere economic, exploatarea lemnului în zonele greu accesibile. Pentru aceasta sunt foarte importante punerea în aplicare a Măsurii 125 („Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”) din PNDR 2007-2013 și alocare de resurse suplimentare pentru dezvoltare infrastructurii în silvicultură.

Pentru a asigura o sporire durabilă a volumului de biomasă, trebuie încurajate și promovate atât tehnicile de gestionare a pădurilor, cât și tehnologiile de utilizare a biomasei lemnoase, incluzând aici îmbunătățirea calității copacilor, procesarea și utilizarea biomasei lemnoase pentru producerea de energie, rezultat în special din pădurile de foioase și din copacii de dimensiuni mici.

f) Consolidarea eforturilor pentru motivarea proprietarilor pădurilor, organizarea lor și conștientizarea acestora asupra utilizării biomasei

Împreună cu proprietarii pădurilor, trebuie să se cerceteze cum poate fi introdus și încurajat modul de utilizare a planurilor de management forestier pentru proprietarii de pădure individuali sau asociați, în special în zone cu fragmentare mare a proprietății. În acest scop, ar putea fi facilitat accesul la date de bază referitoare la pădurile private, respectând în același timp cerințele naționale de protecție a datelor. În țări cu experiență în utilizarea biomasei, asociațiile de proprietari de păduri funcționabile și-au dovedit capacitatea de a mări volumul de lemn din proprietăți private de mici dimensiuni. Prin urmare, politicile de dezvoltare rurală trebuie să continue să sprijine dezvoltarea capacității asociațiilor de proprietari de păduri, astfel încât să încurajeze inovarea. De asemenea, trebuie căutate modalități de încurajare și susținere a înființării de organizații ale proprietarilor de păduri, cooperative sau orice alte grupuri.

g) Promovarea cercetării și a dezvoltării tehnologice în domeniul producerii lemnului, al tehnologiilor de recoltare și al utilizării acestuia

Institutele de cercetare din România ar trebui să utilizeze la maximum Platforma Tehnologică Europeană pentru resurse forestiere și agenda strategică de cercetare a acesteia, pentru a obține sprijin prin intermediul Programului Cadru 7 (FP7) al Uniunii Europene pentru proiecte inovative de mobilizare a creșterii volumului de lemn. De asemenea, este necesar să fie sprijinite, prin fonduri naționale și/sau fonduri europene destinate cercetării, teme de cercetare de importanță majoră: influența utilizării lemnului pentru producerea de energie asupra furnizării generale de materie primă, tehnici și tehnologii durabile de recoltare, tehnologii de utilizare a biomasei forestiere pentru producerea eficientă de energie, gestionarea durabilă a pădurilor și utilizarea durabilă a biomasei forestiere.

Impactul asupra altor sectoare

(a) Cum va fi monitorizat impactul utilizării în scopuri energetice a biomasei asupra altor sectoare bazate pe agricultură și silvicultură? Care sunt tipurile de

impact respective? (Dacă este posibil, vă rugăm să furnizați și informații cu privire la efectele cantitative). Se intenționează în viitor monitorizarea acestor tipuri de impact?

În urma unor analize efectuate de Institutul Național al Lemnului, s-a ajuns la concluzia că în ipoteza împduririi unei suprafețe medii de cca. 10000 ha/an, pe terenuri degradate/inapte folosinței agricole (scenariu optimist, dublu față de valoarea de împduriri atinsă în anii 2005-2006), creșterea suprafeței fondului forestier național ar fi de cca. 100000 ha până în anul 2020, reprezentând doar 5% din terenul agricol estimat a fi „disponibil” în prezent. Astfel, suprafețe considerabile de teren agricol rămân disponibile pentru culturi agricole destinate producerii de biocombustibili sau alte folosințe posibile.

Măsurile prevăzute, referitoare la fondul forestier național, nu afectează includerea unei părți importante din acesta în ariile naturale protejate (suprafața totală a fondului forestier din parcurile naturale și naționale este de 660000 ha, din care cca. 160000 ha se află în zonele de protecție integrală, iar cca. 50000 ha din acestea se află în proprietate privată a persoanelor fizice și juridice) și gestionarea acestora în conformitate cu amenajamentele silvice și planurile de management a ariilor protejate aprobate.

(b) Ce gen de dezvoltare se preconizează în alte sectoare bazate pe agricultură și pe silvicultură care ar putea avea un impact asupra utilizării în scopuri energetice? (De exemplu, îmbunătățirea eficienței/productivității ar putea crește sau scădea volumul de subproduse disponibile pentru utilizare în scopuri energetice?)

Creșterea, în condiții durabile, a biomasei forestiere utilizate în scop energetic, prin aplicarea măsurilor prezentate, va conduce la dezvoltarea sectorului forestier în ansamblu, creștere socio-economică prin dezvoltarea sectoarelor din „aval” (transport, procesare, producere de energie, etc.), atât la nivel local, cât și la nivel regional/național.

Impactul utilizării în scopuri energetice a biomasei trebuie să aibă în vedere, printre altele, următoarele aspecte:

- analiza eligibilității producției de zahăr destinată bioetanolului, în regim nealimentar, aplicabile terenurilor necultivate (parloaga) și punerea în valoare pentru culturile energetice;
- evaluarea punerii în aplicare a regimului plantelor energetice, inclusiv prin introducerea unor programe de încurajare a utilizării terenurilor arabile degradate pentru culturi energetice cu respectarea criteriilor de durabilitate pentru biomasa;
- controlarea incidentei cererii de biocarburanți asupra prețurilor de piață;
- finanțarea unei campanii destinate informării agricultorilor și exploataților forestiere asupra avantajelor culturilor energetice și posibilitățile pe care le oferă;
- introducerea de tehnologii noi pentru valorificarea superioară a biomasei (ex. biocarburanți din generația a II-a, biorafinare etc.)
- examinarea legislației referitoare la subprodusele alimentare și cum va putea fi modificată pentru a facilita autorizarea și aprobarea procedeeleor de substituție pentru producția de biocarburanți; punerea în lucru a mecanismului propus pentru clarificarea normelor aplicabile utilizării secundare a deșeurilor;
- analiza impactului asupra consumului de biomasa în România a extinderii rețelelor de distribuție și consumului individual de gaze naturale sau GPL.

Caile de dezvoltare preconizate pentru alte sectoare bazate pe agricultura și pe silvicultura și care ar putea avea impact asupra utilizării în scopuri energetice sunt:

- valorificarea biomasei prin proiecte specifice de investitii ce confera atractivitate intrucat energia termica obtinuta are costuri mai mici in raport cu combustibilii fosili si are efecte benefice asupra mediului;
- utilizarea dejectiilor din zootehnie pentru obtinerea de biogaz;
- valorificarea biomasei constituite din deseuri alimentare si din deseurile provenite de la subproduse de pescarie in special pentru obtinerea de biodiesel;
- cresterea productiei agricole pe unitatea de suprafata care va conduce nemijlocit si la cresterea cantitativa a biomasei agricole.

4.7. Utilizarea planificata a transferurilor statistice intre statele membre si participarea planificata la proiecte comune cu alte state membre si cu tari tertе

4.7.1 Aspecte procedurale

- a) *Descrieti (pas cu pas) procedurile nationale care sunt deja sau care urmeaz• s• fie instituite pentru realizarea unui transfer statistic sau a unui proiect comun (inclusiv organismele responsabile si punctele de contact).*

Romania considera ca va putea realiza la limita obiectivul global stabilit fara sa faca apel la transfer din alte state membre si nu au fost stabilite proceduri nationale pentru realizarea unui transfer statistic.

In prezent fondurile structurale precum si programele nationale ofera posibilitati importante de sprijin financiar pentru realizarea investitiilor de valorificare a SRE. Se estimeaza ca investitiile care vor fi astfel realizate vor fi suficiente pentru a realiza incadrarea in traiectoria orientativa de productie a energiei din SRE.

Dezvoltarea economica care va fi inregistrata de tara noastra in paralel cu mecanismele suport de sprijin a producerii energiei din SRE vor permite cresterea volumului de investitii private in instalatii de productie a energiei din SRE. In consecinta, nu au fost inca stabilite proceduri nationale pentru realizarea de proiecte comune.

Oportunitatea unor proiecte comune pe teritoriul propriu va fi examinata ulterior in functie de evolutia valorificarii efective a potentialului national. La elaborarea procedurilor privind realizarea acestora se va utiliza in masura maxim posibila experienta specifica existenta in momentul respectiv la nivel UE. Romania va putea utiliza de asemenea experienta proprie dobandita in realizarea proiectelor comune de Joint Implementation conform protocolului de la Kyoto.

- b) *Descrieti modalit•tile prin care entit•tile private pot propune si pot participa la proiecte comune fie cu state membre, fie cu t•ri tertе.*

Nu au fost inca elaborate procedurile de realizare a proiectelor comune.

- c) *Prezentati criteriile pe baza c•rora se stabileste c•nd se folosesc transferurile statistice sau proiectele comune.*

In prezent nu se are in vedere folosirea transferurilor statistice. Proiectele comune vor fi utilizate cand se va ajunge in situatia unor deficite in finantarea investitiilor de valorificare a SRE.

- d) *Care va fi mecanismul de implicare a altor state membre interesate intr-un proiect comun?*

Nu au fost inca elaborate procedurile de implicare a altor state membre interesate intr-un proiect comun.

- e) *Exist• disponibilitatea de a participa la proiecte comune in alte state membre? Pentru ce capacitate instalat•/volum de energie electric• sau termic• produs• pe an este planificat• acordarea de sprijin?*

Cum intentionati s• puneti la dispozitie scheme de sprijin pentru asemenea proiecte?

In prezent nu se intreveade disponibilitatea de a participa la proiecte comune in alte state membre. Exista perspective privind realizarea unui proiect comun cu Bulgaria pentru realizarea unor amenajari hidro pe Dunare, in zona de frontiera.

4.7.2. Surplusul estimat de energie produs• din surse regenerabile în comparatie cu traiectoria orientativ•, care ar putea fi transferat altor state membre

Conform celor precizate în documentul previzional, România considera că va putea realiza la limita obiectivul global stabilit exclusiv prin producția internă, fără să facă apel la transfer din alte state membre.

Evoluția producției de energie din SRE va urmări traiectoria indicativă stabilită, fără a exista excedente valorificabile la nivel european.

Tabelul 4.14

Surplusul și/sau deficitul estimat de energie produs• din surse regenerabile în România, în comparatie cu traiectoria orientativ•, care ar putea fi transferat către/de la alte state membre (ktep)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Surplusul estimat în documentul previzional	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Surplusul estimat în PNAESR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Deficitul estimat în documentul previzional	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Deficitul estimat în PNAESR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nota: Tabelul 4.14 corespunde tabelului 9 din Modelul pentru planurile naționale de acțiune în domeniul energiei din surse regenerabile aprobat prin Decizia Comisiei 2009/548/CE

4.7.3. Potentialul de proiecte comune estimat

- a) *În ce sectoare puteti oferi o dezvoltare a utilizării energiilor din surse regenerabile pe teritoriul propriu pentru proiecte comune?*

Se analizeaza in prezent posibilitatea realizarii unei noi centrale hidroelectrice pe Dunare, in colaborare cu parteneri din Republica Bulgaria, precum si a unei centrale hidroelectrice pe Tisa, in colaborare cu parteneri din Ucraina.

In prezent fondurile structurale precum si programele nationale ofera posibilitati importante de sprijin financiar pentru realizarea investitiilor de valorificare a SRE. Se considera ca investitiile care vor fi astfel realizate vor fi suficiente pentru a realiza incadrarea in traiectoria orientativa de productie a energiei din SRE.

Dezvoltarea economica care va fi inregistrata de tara noastra in paralel cu mecanismele suport de sprijin a producerii energiei din SRE vor permite cresterea volumului de investitii private in instalatii de productie a energiei din SRE.

Oportunitatea unor proiecte comune pe teritoriul propriu va fi reexaminata ulterior in functie de evolutia valorificarii efective a potentialului national.

- b) *S-a specificat tehnologia care urmează să fie dezvoltată? Ce capacitate instalată/volum de energie electrică sau termică produsă pe an?*

Cele doua proiecte aflate in analiza se refera la producerea de E-SRE in parteneriat cu Bulgaria si cu Ucraina. Capacitatea instalata si volumul de energie electrica produsa anual urmeaza a fi stabilite prin studii de fezabilitate, dupa incheierea negocierilor la nivel interguvernamental. Pentru hidrocentrala de pe Tisa (care ar putea fi realizata in parteneriat cu Ucraina) partea romana estimeaza o putere instalata de 30 MW.

- c) *Cum vor fi identificate amplasamentele pentru proiecte comune? (De exemplu, autoritățile sau promotorii de la nivel local sau regional pot recomanda amplasamente? Sau orice proiect poate participa, indiferent de amplasament?)*

Pentru proiectele de valorificare a energiei hidro amplasamentele depind esential de conditiile locale. Institutele de specialitate din Romania au realizat un inventar al potentialului hidroenergetic la nivel national si al amplasamentelor favorabile (inclusiv amplasamente pentru microhidrocentrale). Studiile respective au fost finantate din Planul Sectorial de Cercetare-Dezvoltare in Industrie si rezultatele sunt afisate pe site-ul MECMA (www.minind.ro).

Studiile respective cuprind de asemenea informatii privind potentialul altor SRE (biomasa, solar, eolian, geotermal) in diferite regiuni ale tarii. Autoritatile sau promotorii la nivel local sau regional pot recomanda amplasamente favorabile.

- d) *Cunoasteti potentialul de proiecte comune din alte state membre sau din țări terțe? (În ce sector? Ce capacitate? Care este sprijinul planificat? Pentru ce tehnologii?)*

Potentialul de proiecte comune este cunoscut in masura in care informatiile respective au fost facute publice.

e) Aveți vreo preferință pentru acordarea de sprijin anumitor tehnologii? Dacă da, care?

Conform celor precizate anterior, oportunitatea unor proiecte comune pe teritoriul propriu va fi analizat în funcție de evoluția valorificării efective a potențialului național. Având în vedere faptul că biomasa este sursa regenerabilă de energie cu cel mai mare potențial, se preconizează ca preferințele se vor îndrepta spre valorificarea acesteia.

4.7.4. Cererea estimată de energie din surse regenerabile care trebuie să fie satisfăcută din alte surse decât producția națională

Conform celor precizate în documentul previzional și reluate în paragraful 4.7.2, România consideră că va putea realiza la limită obiectivul global stabilit exclusiv prin producția internă, fără să facă apel la transfer din alte state membre.

5. EVALUARI

5.1. Contributia totală preconizată a fiecărei tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 și la traiectoria orientativă interimară privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electrică, în încălzire și răcire, precum și în transporturi

- a) Estimare a contribuției totale preconizate a fiecărei tehnologii la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 și la traiectoria orientativă interimară privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electrică

- **Energia eoliana**

§ Valorificarea energiei eoliene pentru producerea energiei electrice este de data recentă în România. Evoluția puterii instalate în centrale electrice eoliene și a producției de energie electrică a acestora este prezentată în tabelul 5.1.

Tabelul 5.1

	U.M.	2004	2005	2006	2007	2008
Putere instalată la sfârșitul anului, din care :	MW	0,935	1,320	0,910	3,130	5,222
onshore		0,935	1,320	0,910	3,130	5,222
offshore		0	0	0	0	0
Energie electrică efectiv produsă	GWh	0,142	0,227	0,396	2,524	4,978
onshore		0,142	0,227	0,396	2,524	4,978
offshore		0	0	0	0	0
Energie electrică produsă, recalculată cu formula de normalizare din Anexa II a Directivei 2009/28/CE, din care	GWh		0,2608	0,3148	1,4046	4,0209
onshore			0,2608	0,3148	1,4046	4,0209
offshore			0	0	0	0

Sursa: INS-Balanta energetica si structura utilajului energetic - colectie

§ Introducerea în România a mecanismelor suport pentru E-SRE și progresele tehnologice înregistrate pe plan internațional au condus la un mare interes al investitorilor, astfel încât evaluările inițiale au fost cu mult depășite.

În anul 2010 este planificată finalizarea mai multor proiecte importante, printre care cele de la Fantanele (firma CEZ), Babadag (firma Martifer), Pestera și Cernavoda (EDPR/Renovatio), Tulcea (Global Wind Power).

În prezent, OTS și OD au emis până la 30 aprilie 2010 avize tehnice de racordare a centralelor eoliene la sistem pentru o putere instalată de 4236 MW și au încheiat deja contracte de racordare pentru o putere instalată de 2622 MW (tabelul 1.10). Pe de altă parte, OTS și OD atrag atenția asupra faptului că obținerea de către investitori a avizului tehnic de racordare nu oferă garanții privind realizarea efectivă a investiției, întrucât regulamentul de racordare nu impune angajamente ferme ale investitorilor pentru proiectele de instalare de grupuri noi.

Planul de perspectivă al RET întocmit de TRANSELECTRICA prevede o putere instalată în centrale eoliene de 1027 MW în 2012 și 3000 MW în 2017.

Pe de altă parte se înregistrează deja probleme importante privind:

- încadrarea grupurilor eoliene în SEN (fiind necesară sporirea puterii de rezervă terțiara rapidă din sistem);
- evacuarea puterii produse (solicitațiile sunt concentrate în zona Dobrogea, zonă cu un consum relativ redus în care se va dezvolta Centrala Nucleară Electrică Cernavodă și unde există proiecte de realizare a unor centrale termice).

Având în vedere avizele emise până în prezent și volumul rezervelor de care dispune, CNTEE Transelectrica S.A. se vede nevoită să avizeze racordarea la RET a centralelor eoliene condiționat de rezolvarea problemelor menționate anterior. Detalii sunt prezentate la punctul 4.2.6.

§ Conform datelor European Wind Energy Association, cu o probabilitate de peste 90%, în România vor fi instalate în anii 2010 și 2011 grupuri eoliene cu o putere instalată de 553,5 MW și respectiv 780,5 MW. Cu o probabilitate ridicată, în 2012 și 2013 vor fi instalate grupuri eoliene cu o putere instalată de 956 și 1067 MW, evoluția reală urmând să depindă de situația economică generală a României precum și de aplicarea Legii 220/2008 cu amendamentele aprobate în Camera Deputaților în iunie 2010, privind sistemul de promovare.

§ La realizarea prognozei privind contribuția centralelor electrice eoliene la producerea de E-SRE s-a ținut cont de:

- informațiile deținute asupra proiectelor aflate în curs de realizare;
- informațiile obținute de la OTS și OD asupra avizelor de racordare și contractelor încheiate cu producătorii de energie electrică eoliană, precum și asupra posibilităților tehnice existente de încheiere a unor noi contracte de racordare la rețea;
- informațiile obținute de la investitori;
- cadrul legislativ în vigoare.

§ Investitorii au un interes maxim de punere în funcțiune a centralelor eoliene până la sfârșitul anului 2014, întrucât Legea 220/2008 prevede că sistemul de promovare se aplică de la data la care producătorii încep să producă energie electrică, dacă punerile în funcțiune se fac până la sfârșitul anului 2014; se va înregistra astfel un volum ridicat de instalații puse în funcțiune până la sfârșitul anului respectiv. Acest termen a fost prelungit până în anul 2016 prin amendamentele la Legea 220/2008 aprobate în 2010 deoarece intențiile investitorilor previzionate până în 2014 nu asigurau atingerea cotelor anuale; fără aplicarea sistemului de promovare prevăzut de Legea 220/2008 decizia de a investi și a finaliza proiectele anunțate de către unii investitori poate fi reconsiderată.

§ S-a considerat că până în anul 2020 nu se vor realiza instalații offshore întrucât atenția (și fondurile) vor fi dedicate realizării de instalații onshore; problema evacuării puterii produse în zona Dobrogea accentuează dificultățile în realizarea de instalații offshore. Prognoza puterii instalate și energiei produse în centrale electrice eoliene în intervalul 2010-2020 este prezentată în tabelul 5.2.

Tabelul 5.2 Evolutia puterilor instalate la sfarsitul fiecarui an calendaristic si a energiilor produse in fiecare an in centrale eoliene

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Energie eolian• (valori effective)	1,32	0,227	560	460	1250	1997	1850	3316	2450	4634	2880	5952
<i>instalatii terestre (onshore)</i>	1,32	0,227	560	460	1250	1997	1850	3316	2450	4634	2880	5952
<i>instalatii în larg (offshore)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie eoliana (valori normalizate conform Directivei 2009/28/CE)	1,32	0,2608	560	456	1250	1858	1850	3259	2450	4574	2880	5828

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GWh	MW	GW	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Energie eolian• (valori	3200	6614	3400	7271	3600	7668	3750	8020	3900	8230	4000	8400
<i>instalatii terestre (onshore)</i>	3200	6614	3400	7271	3600	7668	3750	8020	3900	8230	4000	8400
<i>instalatii în larg (offshore)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie eoliana (valori normalizate conform Directivei 2009/28/CE)	3200	6631	3400	7239	3600	7698	3750	8041	3900	8342	4000	8539

- **Energia hidroelectrică**

§ Evoluția puterii instalate în centrale hidroelectrice și a producției de energie electrică a acestora este prezentată în tabelul 5.3.

Tabelul 5.3

	U.M.	2004	2005	2006	2007	2008
Putere instalată la sfârșitul anului, din care :	MW	6.279	6.289	6.282	6.331	6.362
in centrale < 1MW		64	63	56	62	61
in centrale între 1 MW și 10 MW		255	262	269	288	292
in centrale > 10 MW		5.960	5.964	5.957	5.981	6.009
Energie electrică efectiv produsă, din care	GWh	16.513	20.207	18.356	15.966	17.195
in centrale < 1MW		90	77	71	90	99
in centrale între 1 MW și 10 MW		572	675	622	514	549
in centrale > 10 MW		15.851	19.455	17.663	15.362	16.547
Energie electrică produsă, recalculată cu formula de normalizare din Anexa II a Directivei 2009/28/CE, din care	GWh	15.977	16.091	16.248	16.571	16.876
in centrale < 1MW		87	61	63	93	97
in centrale între 1 MW și 10 MW		553	538	551	533	539
in centrale > 10 MW		15.336	15.493	15.634	15.944	16.240

Sursa: INS - Balanța energetică și structura utilajului energetic – colecție, pentru datele privind puterea instalată și energia electrică efectiv produsă

Nota: Datele statistice disponibile au permis normalizarea valorilor totale privind cantitatea totală de energie electrică produsă în centrale hidroelectrice cu ajutorul formulei din Anexa II a Directivei 2009/28/CE. Valorile « normalizate » pe clase de capacități au fost determinate considerând că valoarea totală normalizată are aceeași structură procentuală ca valoarea totală efectiv produsă.

§ **Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020** prevede că principalele investiții care vor fi realizate în perioada 2008-2020 în sectorul hidroenergetic sunt:

- re tehnologizarea de centrale hidro cu o putere instalată de aprox. 2328 MW;
- proiecte în centrale hidro în derulare cu o putere instalată de 759 MW;
- proiecte noi de centrale hidro cu o putere instalată de 209 MW;
- realizarea AHE pe Tisa, cu putere instalată de 30 MW;
- realizarea CHEAP Tarnita, cu putere instalată de 1000 MW.

În același document producția internă de energie hidroelectrică este prognozată la 16 TWh în 2010 și 18 TWh în 2015.

§ Prognoza realizată privind producția de energie hidro este prezentată în tabelul 5.4.

Tabelul 5.4

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GW	MW	GW	MW	GWh	MW	GWh	MW	GW
Hidroenergie (exclusiv CHAP)	6289	16091	6413	16567	6537	16857	6687	17215	6857	17624	7087	18191
< 1MW	63	61	63	95	65	98	70	105	76	114	82	123
1MW-10 MW	262	538	324	624	372	717	417	804	461	888	505	973
> 10MW	5964	15493	6026	15848	6100	16043	6200	16306	6320	16622	6500	17095
din care prin pompare												
Energie hidro (valori normalizate conform Directivei 2009/28/CE)	6289	16091	6413	17142	6537	17460	6687	17870	6857	18080	7087	18479

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GW	MW	GW	MW	GW	MW	GW	MW	GWh	MW	GWh
Hidroenergie (exclusiv CHAP)	7287	18679	7387	18904	7452	19063	7513	19214	7621	19491	7729	19768
< 1MW	90	135	95	143	100	150	103	155	106	159	109	164
1MW-10 MW	547	1054	592	1141	602	1160	610	1175	615	1185	620	1195
> 10MW	6650	17490	6700	17621	6750	17753	6800	17884	6900	18147	7000	18410
din care prin pompare:												
Energie hidro (valori normalizate conform Directivei 2009/28/CE)	7287	19072	7387	19394	7452	19558	7513	19937	7621	20186	7729	20135

- **Energie solara** (fotovoltaica + energie solara concentrata)

Cateva instalatii pilot cu caracter experimental au fost realizate in ultimii ani la Universitatea Valahia Targoviste, Universitatea Politehnica Bucuresti, Institutul de Cercetari si Modernizari Energetice ICEMENERG Bucuresti etc. Organizatiile respective nu au fost insa licentiate ca producatori de E-SRE. (Media PV Gis 1220KkWh/kW (radiatia medie 1525kWh/m²/an). Estimările pentru 2020 sunt de 500MW conectati la retele de tensiune medie/inalta in zone fara potential eolian exploatabil(Muntenia, Oltenia, transilvania) si 500MW in aplicatii distribuite.

Interesul investitorilor pentru valorificarea energiei solare in scopul producerii de energie electrica a fost stimulat de Legea 220/2008 care prevede acordarea de 4 CV pentru 1 MWh energie electrica de origine solara. Faptul ca pe teritoriul tarii (mai ales in zona de sud) exista terenuri disponibile pentru amplasarea unor centrale solaro-electrice (dar pentru care potentialul eolian este redus) a amplificat acest interes. Primul producator de E-SRE de origine solara calificat pentru productie prioritara nedispecerizabila a fost Primaria comunei Floresti, in anul 2009, puterea instalata fiind de 8,8 kW. Exista mai multe proiecte de anvergura care au fost deja demarate. O prognoza a puterii instalate si a energiei produse in centrale fotovoltaice este prezentata in tabelul 5.5.

Tabelul 5.5

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Energie solara	0	0	0	0	8	10	43	50	78	100	113	140
	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Energie solara	148	180	183	220	200	246	220	271	240	295	260	320

- **Biomasa** (solida + biogaz + biolichide=total, din care in cogenerare)

Tabelul 5.6

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Biomasa solida	0	0	10	48	80	385	145	700	200	960	250	1200
Biogaz	0	0	4	19	10	50	20	95	50	240	90	440
Biolichide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total, din care:	0	0	14	67	90	435	165	795	250	1200	340	1640
in cogenerare	0	0	14	67	90	435	165	795	250	1200	340	1640

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Biomasa solida	300	1450	350	1680	370	1780	385	1855	400	1930	405	1950
Biogaz	125	600	160	770	170	820	180	865	190	920	195	950
Biolichide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total, din care:	425	2050	510	2450	540	2600	565	2720	590	2850	600	2900
in cogenerare	425	2050	510	2450	540	2600	565	2720	590	2850	600	2900

- **Energia geotermala**

In Romania, temperatura surselor hidrogeotermale (cu exploatare prin foraj-extractie) are valori cuprinse intre 25⁰C si 125⁰C.

Potentialul de energie geotermala cu posibilitati de exploatare curenta in Romania este de circa 167 mii tep.

Resursele geotermale se utilizeaza deja la incalzirea si prepararea apei calde menajere in locuinte individuale, servicii sociale (birouri, invatamant, spatii comerciale si sociale etc.), sectorul industrial sau spatii agrozootehnice (sere, solarii, ferme pentru cresterea animalelor s.a.).

Strategiile energetice la nivel national realizate cu aportul consistent al specialistilor in domeniu estimeaza ca in urmasorii ani se va extinde utilizarea energiei geotermale, dar numai in scopuri de incalzire.

Investitorii nu si-au manifestat pana in prezent interesul pentru realizarea unor instalatii de productie a energiei electrice utilizand energie geotermala.

European Geothermal Energy Council (EGEC) a publicat recent documentul "Vision 2050 of the geothermal electricity sector" ca document de discutie publica. Conform acestuia, perioada 2010-2020 va fi perioada in care vor fi puse bazele industriei geotermale europene. Se va dezvolta conceptul EGS in diferite regiuni si conditii geologice ale Europei prin constructia de centrale electrice astfel incat sa se mentina pozitia de lider in dezvoltarea acestei tehnologii. Vor fi dezvoltat ciclul binar eficient pentru resurse cu temperaturi coborate. Perioada 2020-2030 reprezinta, in viziunea EGEC, perioada in care energia geotermala se va afirma ca o sursa competitiva de electricitate.

Documentul considera ca resursele geotermale cu temperaturi intre 80⁰ si 180⁰C sunt resurse de entalpie joasa si ca acest nivel de temperatura este adecvat pentru utilizare in centrale binare (ciclu Rankine sau Kalina).

Avand in vedere potentialul termic al resurselor geotermale din Romania (sub 120⁰C) se considera ca ele vor putea reprezenta o sursa de energie primara pentru producerea de electricitate dupa 2020 si ca rolul lor in acea perioada ar putea fi semnificativ.

- **Energia mareelor, a valurilor si a oceanelor**

Romania nu dispune de potential energetic datorat mareelor, valurilor si oceanelor.

Tabelul 5.7a Estimare a contributiei totale preconizate (capacitate instalat• , productia brut• de energie electric•) a fiec•rei tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile în Romania la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 si la traectoria orientativ• interimar• privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electric• 2010-2014

	2005		2010		2011		2012		2013		2014	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Hidroenergie:	6289	16091	6413	16567	6537	16857	6687	17215	6857	17624	7087	18191
< 1MW	63	61	63	95	65	98	70	105	76	114	82	123
1MW-10 MW	262	538	324	624	372	717	417	804	461	888	505	973
> 10MW	5964	15493	6026	15848	6100	16043	6200	16306	6320	16622	6500	17095
din care prin pompare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie geotermal•	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie solar•:	0	0	0	0	8	10	43	50	78	100	113	140
fotovoltaic•	0	0	0	0	8	10	43	50	78	100	113	140
energie solar• concentrat•	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia mareelor, a valurilor si a oceanelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie eolian•:	1,32	0,227	560	460	1250	1997	1850	3316	2450	4634	2880	5952
instalatii terestre (onshore)	1,32	0,227	560	460	1250	1997	1850	3316	2450	4634	2880	5952
instalatii în larg (offshore)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa•:	0	0	14	67	90	435	165	795	250	1200	340	1640
solid•	0	0	10	48	80	385	145	700	200	960	250	1200
biogaz	0	0	4	19	10	50	20	95	50	240	90	440
biolichide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	6290,32	16091,23	6987	17094	7885	19299	8745	21376	9635	23558	10420	25923
din care în cogenerare	0	0	14	67,452	90	435,44	165	795	250	1200	340	1640

Nota: Tabelul 5.7a corespunde tabelului 10a din Decizia 2009/548/CE.

Tabelul 5.7b Estimare a contributiei totale preconizate (capacitate instalat•, productia brut• de energie electric•) a fiec•rei tehnologii de producere a energiei din surse regenerabile în Romania la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 si la traiectoria orientativ• interimar• privind ponderea energiei din surse regenerabile în energia electric• 2015-2020

	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Hidroenergie:	7287	18679	7387	18904	7452	19063	7513	19214	7621	19491	7729	19768
< 1MW	90	135	95	143	100	150	103	155	106	159	109	164
1MW-10 MW	547	1054	592	1141	602	1160	610	1175	615	1185	620	1195
> 10MW	6650	17490	6700	17621	6750	17753	6800	17884	6900	18147	7000	18410
din care prin pompare:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie geotermal•	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie solar•:	148	180	183	220	200	246	220	271	240	295	260	320
fotovoltaic•	148	180	183	220	200	246	220	271	240	295	260	320
energie solar• concentrat•	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia mareelor, a valurilor si a oceanelor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energie eolian•:	3200	6614	3400	7271	3600	7668	3750	8020	3900	8230	4000	8400
instalatii terestre (onshore)	3200	6614	3400	7271	3600	7668	3750	8020	3900	8230	4000	8400
instalatii în larg (offshore)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa	425	2050	510	2450	540	2600	565	2720	590	2850	600	2900
solid•	300	1450	350	1680	370	1780	385	1855	400	1930	405	1950
biogaz	125	600	160	770	170	820	180	865	190	920	195	950
biolichide	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	11060	27523	11480	28845	11792	29577	12048	30225	12351	30866	12589	31388
din care în cogenerare	425	2050	510	2450	540	2600	565	2720	590	2850	600	2900

Nota: Tabelul 5.7b corespunde tabelului 10b din Decizia 2009/548/CE.

5.2. Contributia totala preconizata datorata masurilor de eficientizare energetica si de economisire de energie la atingerea obiectivelor obligatorii pentru 2020 si la traiectoria orientativa interimara privind ponderea energiei din surse regenerabile in energia electrica, in incalzire si racire, precum si in transporturi.

In capitolul 2 este prezentata prognoza consumului de energie in perspectiva anului 2020, in scenariul de referinta (fara considerarea masurilor de eficienta energetica aplicate dupa 2009) si in scenariul de eficienta energetica sporita (cu considerarea unor astfel de masuri). Ambele scenarii energetice au fost elaborate plecand de la acelasi scenariu de dezvoltare macroeconomica elaborat de CNP. Conform acestuia, actuala criza economica va avea influente importante pe termen mediu si lung. Astfel, valoarea PIB in anul 2020 va fi de (numai) 144 miliarde Euro 2005, fata de peste 185 miliarde Euro 2005 in prognozele intocmite in anul 2007 (inclusiv in prognoza realizata de Universitatea Tehnica din Atena cu modelul PRIMES). Reducerea ritmului de crestere economica influenteaza procesul de dezvoltare si modernizare a economiei nationale, precum si de crestere a standardului de viata a populatiei in comparatie cu evolutiile considerate la prognozele efectuate in 2007. Prognoza privind consumul de energie finala bruta in scenariul de referinta pentru anul 2020 conduce la o valoare de 34374 ktep in comparatie cu 26261 ktep valoare prognozata pentru 2010. Vor fi aplicate in continuare masuri de eficienta energetica in toate sectoarele de consum final. Un rol important il vor avea masurile de crestere a eficientei energetice in sectorul public care trebuie sa detina un rol de exemplu la nivel national. Se evalueaza astfel ca aceste masuri vor conduce la o valoare a consumului de energie finala bruta de 30278 ktep in 2020, respectiv la o reducere a consumului de energie finala cu 4096 ktep comparativ cu scenariul inertial.

5.4 Intocmirea Planului national de actiune privind energiile din surse regenerabile si urm• rirea implement• rii acestuia

(a) În ce mod au fost implicate autorit• •ile regionale •i/sau locale •i/sau ora•ele în elaborarea acestui plan de ac•iune? Au fost implicate •i alte p•r•i interesate?

În faza de elaborare a PNAER, cele opt ADR care își desfășoară activitatea pe teritoriul țării au fost solicitate să transmită informații (conform modelului stabilit prin Decizia Comisiei 2009/548/CE) care să fie utilizate la realizarea documentului. Informațiile primite au fost efectiv utilizate.

Pentru realizarea PNAER a fost constituit un grup interministerial de lucru coordonat de MECMA-DGAE. Din acest grup de lucru au făcut parte specialiști din cadrul MECMA-DGEPG și MECMA-DICM, precum și din cadrul MDRT, MAI, MADR, MTI, MMP, ANRE, ANRSC, CNP, INS etc.

La activitățile grupului de lucru au fost cooptați reprezentanți ai unor asociații neguvernamentale cu preocupări/interese în domeniul SRE (Asociația Patronală Surse Noi de Energie - SunE, Asociația Română pentru Energie Eoliană - RWEA, Centrul pentru Promovarea Energiei Curate și Eficiente în România - ENERO, Institutul Național Român pentru Studiul Amenaj• rii •i Folosirii Surselor de Energie – IRE etc).

Documentul a fost discutat în diferite faze de elaborare cu specialiști de la mari companii din sector cu responsabilități în domeniul valorificării SRE (TRANSELECTRICA, HIDROELECTRICA, ELECTRICA).

Documentul final a fost elaborat de un consorțiu coordonat de Institutul de Cercetări și Modernizări Energetice – ICEMENERG, în cadrul unui proiect finanțat de MECMA prin Planul Sectorial de Cercetare-Dezvoltare în Industrie.

(b) Exist• planuri de dezvoltare a unor strategii regionale/locale cu privire la energiile din surse regenerabile? Dacă da, a•i putea oferi o explica•ie în acest sens? În cazul în care sunt delegate competen•e importante la nivel regional/local, ce mecanisme vor asigura respectarea obiectivului na•ional?

Pe teritoriul României sunt constituite opt regiuni de dezvoltare regională. În fiecare regiune funcționează câte o ADR care are ca obiectiv programarea strategică a dezvoltării economice și sociale a regiunii în parteneriat cu actorii locali. Valorificarea SRE este o componentă importantă a strategiilor regionale. ADR gestionează fondurile de dezvoltare alocate regiunii respective de către UE. Nu există însă strategii/programe regionale destinate exclusiv energiilor din SRE. Proiectele respective sunt incluse în cadrul unor programe cu tematică mai largă (dezvoltare durabilă, modernizarea infrastructurii etc).

(c) V• rug•m s• descrie•i consultarea public• realizat• pentru elaborarea acestui plan de ac•iune.

Draftul PNAER a fost afișat pe site-ul MECMA astfel încât toate părțile interesate au avut posibilitatea să-l consulte și să transmită observații. Au fost primite observații din partea mai multor ministere (MAI, MMP, MTI, MADR), autorități naționale în domeniul

energiei (ANRE, ANRSC), companii din sectorul energetic (CEZ), organizatii neguvernamentale (Camera de Comerț Romano-Americana).

Documentul a fost prezentat la mai multe workshop-uri si manifestari tehnico-stiintifice organizate in tara, dintre care se mentioneaza Forumul Regional al Energiei, manifestare organizata de Comitetul National Roman pentru Consiliul Mondial al Energiei la Neptun in perioada 13-17 iunie 2010.

(d) Vă rugăm să indicați punctul de contact național/autoritatea sau organismul național responsabil(ă) cu urmărirea Planului de acțiune privind energiile din surse regenerabile.

Autoritatea nationala responsabila cu urmarirea Planului de actiune privind energiile din surse regenerabile este MECMA – DGEPPG.

(e) Dispuneți de un sistem de monitorizare, inclusiv indicatori pentru măsurile și instrumentele individuale, pentru a urmări implementarea Planului de acțiune privind energiile din surse regenerabile? Dacă da, ne puteți oferi mai multe detalii cu privire la acest sistem?

Exista un sistem de monitorizare bine pus la punct privind E-SRE. Conform legislatiei in vigoare, responsabilitatea in acest domeniu revine ANRE. Sistemul a fost descris in detaliu la capitolul 4.3. ANRE publica pe site-ul propriu www.anre.ro rapoarte anuale de monitorizare a pietei de CV si distinct rapoarte anuale pentru emiterea de garantii de origine.

Exista de asemenea un sistem de monitorizare pentru cantitatea de biocarburanti utilizati in transporturi pe baza raportarilor fabricantilor.

In ceea ce priveste utilizarea SRE in procese de incalzire/racire, investitiile necesare se realizeaza de regula cu sprijin financiar oferit in cadrul Programelor Operationale Sectoriale (cu cofinantare din fondurile comunitare) sau in cadrul unor programe cu finantare de la bugetul de stat. Monitorizarile se realizeaza de catre autoritatile nationale de implementare a programelor respective. Nu exista inca un sistem de monitorizare unic la nivel national. De asemenea, nu exista un sistem de monitorizare a investitiilor realizate exclusiv din fonduri proprii de catre agenti economici, autoritati locale sau de catre populatie.

ABREVIERI

1	ADR	Agentia de Dezvoltare Regionala
2	ALEA	Agentia Locala a Energiei
3	ANRE	Autoritatea Nationala de Reglementare in Domeniul Energiei
4	ARCE	Agentia Romana pentru Conservarea Energiei
5	ASRO	Asociatia Romana de Standardizare
6	ATR	Aviz Tehnic de Racordare
7	BNR	Banca Nationala a Romaniei
8	CAEN	Clasificare activitatilor din economia nationala
9	CCE	Cresterea competitivitatii economice
10	CDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regionala
11	CEE	Centrale Electrice Eoliene
12	CEN	Comitetul Europeana de Standardizare
13	CENELEC	Comitetul Europeana de Standardizare pentru Electrotehnica
14	CET	Centrala Electrica de Termoficare
15	CNE	Centrala Nuclearo-Electrica
16	COR	Clasificarea Ocupatiilor in Romania
17	CT	Centrala Termica
18	CV	Certificat Verde
19	DGAE	Directia Generala Afaceri Europene
20	DGEPG	Directia Generala Energie, Petrol si Gaze
21	DICM	Directia Infrastructura Calitatii si Mediu
22	DMI	Domeniu Major de Interventie
23	E-SRE	Energie Electrica Produsa din Surse Regenerabile
24	ETSI	Institutul European de Standardizare pentru Telecomunicatii
25	GEE	Generatoare Electrice Eoliene
26	GN	Gaze Naturale
27	GNCV	Gaze Naturale Comprimare pentru Vehicule
28	GNL	Gaze Naturale Lichefiate
29	GPL	Gaze Petroliere Lichefiate
30	HG	Hotarare de Guvern
31	IMM	Intreprinderi Mici si Mijlocii
32	INS	Institutul National de Statistica
33	ISCIR	Inspectia de Stat pentru Cazane si Instalatii de Ridicat
34	IT	Tehnologia Informatiei
35	LEA	Linie Electrica Aeriana
36	MAI	Ministerul Administratiei si Internelor
37	MADR	Ministerul Agriculturii si Dezvoltarii Rurale
38	MDRT	Ministerul Dezvoltarii Regionale si Turismului
39	MECMA	Ministerul Economiei, Comertului si Mediului de Afaceri
40	MMP	Ministerul Mediului si Padurilor
41	MTI	Ministerul Transporturilor si Infrastructurii
42	OD	Operator de Distributie

43	OG	Ordonanta de Guvern
44	OIE	Organismul Intermediar pentru Energie
45	OPCOM	Operatorul Comercial al Pieteii de Energie Electrica
46	OTS	Operator de Transport si Sistem (=TRANSELECTRICA)
47	OUG	Ordonanta de Urgenta a Guvernului
48	PIB	Produs Intern Brut
49	PNAER	Planul National de Actiune in domeniul Energiei din surse Regenerabile
50	POS	Programul Operational Sectorial
51	PZU	Piata pentru Ziua Urmatoare
52	RED	Retea Electrica de Distributie
53	RET	Retea Electrica de Transport
54	SACET	sistem de alimentare centralizata cu energie termica
55	SEN	Sistemul Energetic National
56	SRE	surse regenerabile de energie
57	TRANSELECTRICA	Compania Nationala de Transport al Energiei Electrice TRANSELECTRICA SA (=OTS)
58	TVA	Taxa pe Valoare Adaugata
59	UCTE	Uniunea pentru Coordonarea Transportatorilor de Energie Electric•
60	UE	Uniunea Europeana
61	UNFCCC	United Nations Framework Convention for Climate Change